

Enginyers 2010

Caixa d'Enginyers

INFORME ANUAL 2010

Caixa d'Enginyers

INFORME ANUAL 2010

RAMON FERRER CANELA
President

Estimats socis,

El Grup Caixa d'Enginyers ha tancat l'exercici 2010 amb molt bona salut. Els indicadors principals (beneficis, volum de negoci, ràtio de morositat i solvència, entre altres) han estat molt positius, la qual cosa té mèrit si tenim en compte el marc de crisi econòmica en què ens trobem.

S'han formalitzat nous convenis amb col·lectius i col·legis professionals i amb altres institucions associatives, fins a arribar a la xifra de 150 convenis signats. Això comporta posar a l'abast d'un nombre més alt de professionals els serveis financers de Caixa d'Enginyers i poder dur a terme activitats relacionades amb la promoció de l'Entitat en del món acadèmic i universitari.

L'exercici 2010, a més, ha tingut una gran transcendència per al Grup Caixa d'Enginyers, ja que ens hem dotat de l'instrument que considerem més adequat per desenvolupar les activitats de Responsabilitat Social Corporativa (RSC) de l'Entitat: la Fundació Caixa d'Enginyers.

La Fundació, sorgida de la transformació de l'Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers, neix com a expressió de la vocació de RSC del Grup Caixa d'Enginyers per reforçar la vinculació i el compromís directe amb els socis i amb la nostra societat.

La trajectòria de Caixa d'Enginyers, des del moment mateix del seu naixement l'any 1967, és indissociable de l'aspiració de construir una societat més justa, equitativa i sostenible. Amb l'entrada en funcionament de la Fundació Caixa d'Enginyers, podrem encarar d'una manera més eficient i amb més impuls els nombrosos reptes que ens planteja l'època actual en aspectes com ara la millora de la qualitat de vida i el desenvolupament comunitari, amb un èmfasi especial en l'àmbit de l'enginyeria, la protecció ambiental i la promoció del cooperativisme, entre altres.

En aquest àmbit, entre les accions desenvolupades l'any 2010 es poden destacar les múltiples col·laboracions amb col·legis professionals i universitats, els patrocinis d'esdeveniments culturals o actes formatius i els premis i les aportacions a projectes d'estudiants i de desenvolupament de projectes tecnològics. També s'ha treballat en accions de cooperació importants amb institucions de caràcter social, entre les quals destaquen la Fundació Banc d'Aliments, la Fundació Pro Rebus Academiae i UNICEF.

Incidirem, encara més si és possible, en el foment d'activitats de recerca que perfeccionin la formació laboral i professional. Aprofundirem en la integració social de les persones en risc d'exclusió social. I reforçarem el voluntariat com a eina d'ajuda i cooperació assistencial, així com les relacions intercooperatives.

En el context econòmic actual, més que mai, és fonamental projectar els valors cooperatius que ens defineixen amb l'objectiu de respondre de manera positiva i també constructiva i solidària a les moltes mancances conjunturals i estructurals que dibuixen la dimensió més injusta del nostre món.

Es tracta, sens dubte, d'un projecte ambiciós i il·lusionador que reforça el model cooperatiu del Grup Caixa d'Enginyers. Un model que es fonamenta en la satisfacció de les necessitats dels socis i en la confiança que cadascun d'ells diposita en l'organització.

Ens disposem a encarar un nou exercici amb la voluntat de servei i la professionalitat que ens han caracteritzat sempre. I, també, amb la tranquil·litat que proporciona l'estratègia de prudència i sanejament que el Grup Caixa d'Enginyers aplica a la seva activitat.

JOAN CAVALLÉ MIRANDA

Director General

Estimats socis,

Fer un repàs de tot un any sempre és una tasca àrdua i més l'any 2010, que segurament serà recordat com l'exercici en què, després de quatre anys de crisi profunda al sistema financer, es van establir les bases de la nova configuració del sector, tant a escala global com al nostre país. En aquest procés de canvi global, tant en l'aspecte econòmic com en el financer, Caixa d'Enginyers no només resisteix, sinó que és creditora d'estabilitat gràcies a la fortalesa del model de negoci cooperatiu, la fidelitat dels socis i la capacitat d'adaptació de l'entitat a l'entorn turbulent que caracteritza l'escenari financer.

Les quatre fortaleses de Caixa d'Enginyers són l'estabilitat, la liquiditat, la solvència i la rendibilitat. Totes elles s'han mantingut en nivells substantius en un exercici en què s'han intensificat els problemes del sector financer, ja que s'han generalitzat els dubtes sobre la qualitat del risc sobirà espanyol per la inestabilitat dels mercats internacionals de deute públic, un creixement negatiu del PIB, el deteriorament de la qualitat dels actius del sector, un clima d'aversion al risc i la caiguda de la demanda creditícia.

En aquest marc, Caixa d'Enginyers ha aconseguit incrementar la generació de beneficis un 22,31% en comparació amb l'exercici 2009. Simultàniament, el crèdit a la clientela i els recursos totals de tercers gestionats per l'entitat han augmentat un 4,42% i un 5,72%, respectivament, en relació amb l'any anterior. Així mateix, la qualitat dels actius de Caixa d'Enginyers ha permès reduir la pressió sobre provisions i situar la ràtio de morositat i la ràtio de cobertura en l'1,19% i en el 117,90%, respectivament. A més, l'evolució excel·lent dels indicadors de solvència permet afrontar ja avui, en una posició excel·lent, el compliment de Basilea III.

La vocació de servei i la capacitat innovadora de l'Entitat s'han materialitzat en nous productes, serveis i estratègies pensats segons les necessitats específiques de cadascun dels més de 104.000 socis. El reforçament de l'estratègia multicanal amb l'impuls d'una xarxa de centres d'atenció personalitzada remota i la posada en funcionament del servei de Banca Mòbil de Caixa d'Enginyers permet apropar l'entitat als socis. I en l'àmbit de la inversió, l'aposta pels fons d'inversió de gestió alternativa, l'excel·lent evolució del Servei de Gestió Discrecional de Carteres i la potenciació de la previsió social per mitjà de Caixa d'Enginyers Vida constitueixen fites de consolidació del catàleg de serveis d'inversió.

La creació de la Fundació Caixa d'Enginyers, autèntic vector de Responsabilitat Social Corporativa de l'Entitat i motor de l'acció social del Grup, és una manifestació de compromís amb la nostra societat i amb els socis.

A Caixa d'Enginyers afrontem amb confiança i il·lusió el futur. Ens dirigim cap a aquest futur més compromesos que mai amb el present, més atents, si és possible, a les necessitats dels socis i conscients de disposar d'un model de negoci que constitueix un actiu valuós per a la recuperació de la crisi.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Manel Gal', is positioned above a horizontal line that serves as a signature separator.

Informe Anual 2010
Llegit a l'Assemblea General celebrada el dia 25 de maig de 2011

Enginyers
2010

Caixa de Crèdit dels Enginyers Societat Cooperativa de Crèdit, Caixa d'Enginyers, es va fundar l'any 1967.

Figura inscrita en el Registre Especial del Banc d'Espanya amb el número 3.025.

Inscrita en el Registre de Cooperatives Central amb el número 14.651 clau 1698-SMT del Ministeri de Treball.

Inscrita en el Registre Mercantil de Barcelona, foli 1, tom 21.606, full B-25.121, inscripció 1ª.

Caixa d'Enginyers és membre del Fons de Garantia de Dipòsits.

Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Gestora d'Anotacions en Compte de Deute de l'Estat.

Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons d'Inversió Mobiliària.

Caixa d'Enginyers té atorgada la condició d'Entitat Dipositària de Fons de Pensions.

Caixa d'Enginyers és membre de la Unió Nacional de Cooperatives de Crèdit (UNACC).

Caixa d'Enginyers és membre d'AIAF Mercat de Renda Fixa SA.

Caixa d'Enginyers és participant directe en TARGET2-Banc d'Espanya.

Caixa d'Enginyers és membre de la Central d'Anotacions del Mercat de Deute Públic.

Caixa d'Enginyers és participant del Servei de Compensació i Liquidació de la Borsa de Valors de Barcelona.

Caixa d'Enginyers és col·laboradora en el programa d'Emissions de Deute de la Generalitat de Catalunya.

El Consell Rector convoca l'Assemblea General Ordinària dins del primer semestre natural de l'any mitjançant anunci publicat en premsa d'àmplia difusió en l'àmbit d'actuació de l'entitat. En aquesta Assemblea s'hauran de tractar els següents temes: examen i aprovació de l'Informe Anual, Balanç, Compte de Resultats, distribució de Beneficis i aplicació del seu repartiment. També es tractarà l'aplicació concreta del Fons d'Educació i Promoció.

Domicili Social: Via Laietana, 39 08003 Barcelona

Número d'Identificació Fiscal: F-08216863

Telèfon: 93 268 29 29

Fax: 93 310 00 60

Internet: www.caixa-enginyers.com

Correu electrònic: grup@caixa-enginyers.com

SWIFT: CDENESBB

---

1. Grup Caixa d'Enginyers	15
2. Model estratègic del Grup Caixa d'Enginyers	19
2.1. Missió	21
2.2. Visió	21
2.3. Valors	21
3. Aplicació del model estratègic	23
3.1. Estructura organitzativa	24
3.2. Capital humà	25
3.3. Innovació i tecnologia	26
3.4. Canals i xarxes	27
3.5. Segmentació comercial	28
3.5.1. Banca Universal	28
3.5.2. Banca Personal	28
3.5.3. Banca Institucional	28
3.6. Productes i serveis	29
3.6.1. Comptes i dipòsits	29
3.6.2. Serveis de finançament	29
3.6.3. Mitjans de pagament	29
3.6.4. Productes d'inversió	30
3.6.5. Gestió de la inversió	31
3.6.6. Productes de previsió	32
3.6.7. Negoci assegurador	32
3.6.8. Servei d'Atenció al Soci	33
3.6.9. Altres serveis	33
3.7. INGENIUM (Cooperativa de Consumidors)	34
4. Entorn macroeconòmic	37
4.1. Mercats financers	41
4.2. Sistema financer espanyol	44
5. Estats financers	49
5.1. Estats financers individuals	50
5.2. Estats financers consolidats	60

---

6. Informe financer del Grup Caixa d'Enginyers	73
6.1. Informe d'activitat	74
6.1.1. Actiu	74
6.1.2. Passiu i altres recursos gestionats	79
6.1.3. Fons propis	82
6.2. Resultats	83
6.2.1. Resultats del Consolidat	83
6.2.2. Resultats individuals de les entitats del Grup	85
6.2.3. Retribució dels òrgans de govern	85
6.2.4. Proposta de distribució de resultats	85
6.3. Gestió del risc	86
6.3.1. Introducció	86
6.3.2. Risc de crèdit	86
6.3.3. Risc de contrapart	88
6.3.4. Risc de concentració	88
6.3.5. Risc estructural de tipus d'interès	89
6.3.6. Risc estructural de liquiditat	89
6.3.7. Risc de mercat	90
6.3.8. Risc operacional	91
6.3.9. Direcció de Gestió Global del Risc	91
6.4. Solvència	91
7. Informe de Responsabilitat Social Corporativa	95
7.1. Fundació Caixa d'Enginyers	96
7.2. Fons d'Educació i Promoció	97
7.3. Compromís amb els socis	97
7.4. Compromís amb els proveïdors	98
7.5. Compromís amb la societat	98
7.6. Compromís amb el medi ambient	100
8. Informe d'Auditoria	103
9. Comptes Anuals i Informe de Gestió	109

01

Grup Caixa d'Enginyers

Enginyers
2011

Un grup de societats amb una vocació ben definida

Caixa d'Enginyers és un grup financer que desenvolupa un model de banca personal, comercial i institucional al territori espanyol i que té la vocació de prestar servei als professionals, tant si són enginyers com si tenen altres professions.

El grup financer està format per diverses societats que potencien la capacitat de servei i atenció al soci: Caixa d'Enginyers Gestió, societat gestora de fons d'inversió; Caixa d'Enginyers Vida, companyia d'assegurances i reassegurances i societat gestora de plans i fons de pensions; Segurengin, corredoria d'assegurances especialitzades, i Caixa d'Enginyers Bancassegurances, operador de bancassegurances. Caixa d'Enginyers, societat cooperativa de crèdit, actua com a societat matriu.

Una societat cooperativa està formada per persones que tenen interessos comuns i decideixen constituir una societat per aconseguir uns objectius que beneficien tots els socis. El 1967 un grup d'enginyers industrials va decidir constituir una societat cooperativa de crèdit: així va néixer Caixa d'Enginyers.

Caixa d'Enginyers té una vocació ben definida des de l'origen: prestar serveis financers personalitzats amb les millors condicions. Com que és una societat cooperativa de crèdit, els beneficis obtinguts reverteixen directament en tots els socis, la qual cosa permet oferir-los nombrosos avantatges addicionals.

02

Model estratègic del Grup Caixa d'Enginyers

Enginyers
2011

Els cinc pilars del nostre pla estratègic són: servei, innovació, generació de valor, millora i acció

2.1. Missió

El Grup Caixa d'Enginyers és un grup cooperatiu de serveis orientat a les comunitats professionals amb la missió d'aportar als socis valor sostenible en els àmbits financer, professional i personal. Per fer-ho estableix relacions a llarg termini que es basen en l'ètica, el compromís i la confiança, i vetlla per la fortalesa del grup com a mitjà per proporcionar un retorn als socis, els col·laboradors, les comunitats professionals i la societat.

2.2. Visió

Volem ser l'entitat de referència de les comunitats professionals amb què ens relacionem i, més concretament, la principal dels nostres socis, amb una vinculació que vagi més enllà del vessant purament financer.

Per a això, proporcionem assessorament i solucions adaptades a la realitat i les necessitats individuals de cada soci amb un servei diferencial. Comptem amb un equip humà qualificat i compromès amb la missió de l'entitat, apostem per la innovació i la tecnologia i teballem constantment en la millora de l'eficiència com a camí per dotar de sostenibilitat la nostra proposta de valor.

2.3. Valors

Integritat. Fidelitat als nostres principis i a nosaltres mateixos. Actuar amb honestedat, fiabilitat, responsabilitat i transparència en la gestió dels negocis, el treball, les relacions i el compliment dels compromisos establerts.

Compromís. Capacitat d'entrega i de persistència per aconseguir els objectius establerts; és la manifestació de la constància i la iniciativa.

Passió per fer bé la nostra feina. Innovació per canviar la manera de fer les coses i aplicar la intel·ligència en la recerca de solucions per als nostres socis; això ho fem amb energia i esperit de millorar nosaltres mateixos.

Professionalitat. Treballar amb eficàcia, rigor i empatia gràcies a l'esforç, al treball en equip i a la formació contínua.

Proximitat. Estar atents a les necessitats dels socis, amb una atenció personalitzada i la proximitat i la confiança que caracteritzen el servei del Grup.

03

Aplicació del model estratègic

Enginyers
2011

3.1. Estructura organitzativa

PRESIDENTA D'HONOR

Isabel de P. Trabal Tallada

PRESIDENT

Ramon Ferrer Canela

DIRECTOR GENERAL

Joan Cavallé Miranda

CONSELL RECTOR

President

Ramon Ferrer Canela

Vicepresident

José Aced Villacampa

Secretari

Manuel Espiau Espiau

Vocals

Antonio Mercadé Santacana

Pedro Hernández del Santo

Carlos Alemany Martínez

José Oriol Sala Arlandis

Alfredo Ortí Noé

Manuel Bertrán Mariné

Isidoro Murtra Ferré

Enric Homs Martínez

Francisco Mor Capell

Pere Estalella Murtró

COMISSIÓ EXECUTIVA

President

Ramon Ferrer Canela

Secretari

Manuel Espiau Espiau

Membres

Antonio Mercadé Santacana

José Aced Villacampa

COMITÈ DE DIRECCIÓ

Joan Cavallé Miranda

Agustí López Millán

Federico Ariza González

Montse Bertran Bergua

Víctor Cardona Vernet

Francesc Durán Lorenzo

Mario Guardia Alonso

Jordi Marsan Ruiz

Joan Antoni Mateu Sendra

Jose Luis Sánchez Rabaneda

Isabel Sánchez Soria

Luis Sust Híjar

GRUP FINANCER CAIXA D'ENGINYERS

Caixa Enginyers Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, SAU

President: Pere M. Guitart Sabaté

Director General: Mario Guardia Alonso

Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances

President: Pere M. Guitart Sabaté

Director General: José Manuel Rubio Márquez

Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU

Administradora Única: Sonia Galve Gregori

Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU

President: Jaume Bassa Pasqual

Director General: Francesc Durán Lorenzo

Caixa Enginyers Serveis Integrats, AIE

Administrador Únic: Manuel Enrique Benavente Jiménez

3.2. Capital humà

Un equip professional jove, diligent, actiu i responsable

Caixa d'Enginyers disposa actualment d'una plantilla de 283 empleats, dinàmica, professional i compromesa amb els objectius de l'entitat; aquesta plantilla és, sens dubte, el seu actiu més important, per això es fa un esforç constant per potenciar el talent dels empleats i el seu currículum professional. Per aquest motiu la política de gestió de persones atorga una importància especial a la promoció de la igualtat d'oportunitats, al suport a la formació, al desenvolupament professional i a la conciliació de la vida laboral amb la vida personal i familiar.

El percentatge de noves incorporacions respecte de la plantilla mitjana ha estat del 7,05%. En el conjunt del Grup, el 31 de desembre de 2010 el nombre de persones en plantilla és de 330 empleats.

Pràcticament la totalitat dels empleats tenen un contracte laboral indefinit (99%), d'acord amb els principis d'empresa socialment responsable.

La plantilla de Caixa d'Enginyers és jove, amb una mitjana d'edat de 37 anys i amb qualificació notable (el 56% té titulació superior).

La plantilla està ben equilibrada pel que fa a repartició per sexes, amb un 53% d'homes i un 47% de dones. Quant a les altes d'empleats que s'han produït l'any 2010, el 50% corresponen a homes i el 50% a dones.

En acabar l'exercici, la plantilla de Caixa d'Enginyers estava distribuïda de la manera següent:

Caixa d'Enginyers	Homes	Dones
Tècnics / Titulats / Direccions	96	45
Oficials / Auxiliars Administratius	49	85
Altres	5	3
Total	150	133
TOTAL PLANTILLA	283	

Durant l'any 2010, a Caixa d'Enginyers s'han fet 113 actuacions formatives, algunes de les quals tindran continuïtat durant l'any 2011. Aquesta formació ha estat

seguida per 1.670 participants i equival a 15.261 hores de formació (53,76 hores per empleat). La inversió mitjana en formació ha estat de 851,44 euros per empleat.

L'esforç inversor en formació que ha fet Caixa d'Enginyers representa l'1,49% del total de la massa salarial. Així mateix, l'any 2010 l'entitat ha obtingut una bonificació de 30.204 euros de la Fundació Tripartida per a la formació en l'ocupació, que ha servit per ajudar a finançar una part de les accions formatives.

El talent de les persones que treballen a Caixa d'Enginyers i el seu desenvolupament professional són la base de la nostra qualitat de servei

Durant l'any 2010 s'ha continuat tirant endavant el projecte de formació per a tot l'equip comercial, l'objectiu del qual és implantar el nou model de gestió comercial.

Caixa d'Enginyers és membre corporatiu de l'Associació Europea de Planificació Financera (EFPA). L'EFPA és la principal associació europea d'assessors i planificadors financers. El seu objectiu és contribuir a desenvolupar la professió adequadament i garantir aquest desenvolupament correcte, així com unir els interessos d'inversors, entitats i professionals.

Una de les seves activitats principals és acreditar i certificar els professionals amb l'objectiu d'oferir la màxima garantia professional a les entitats financeres i als inversors. Per aconseguir-ho, ha elaborat un programa de formació específic per tal que l'assessor financer pugui obtenir l'acreditació professional d'assessor financer europeu (EFA) per mitjà d'un examen de certificació.

Actualment, han obtingut aquesta acreditació 52 empleats de Caixa d'Enginyers; això vol dir que el 66% dels assessors financers de nivell mitjà i alt ja la tenen. Així mateix, cal destacar el projecte de formació en proactivitat comercial per a tota l'àrea Comercial. També cal esmentar el curs de gestió de projectes informàtics adreçat als nostres responsables de solució de l'àrea d'Organització, que tenia l'objectiu de millorar la metodologia en la gestió dels projectes que es duen a terme dins d'aquesta àrea.

Potenciació d'accions per millorar la salut, la igualtat, la prevenció de riscos i un entorn confortable

---

Conscients de la importància de promoure la salut dels nostres empleats, aquest any s'ha iniciat el projecte Conducta preventiva responsable, que, mitjançant la posada en marxa de diverses accions de comunicació, formació i sensibilització, pretén difondre hàbits de vida saludable entre els empleats. En concret, aquest any 2010, per tal d'impulsar la pràctica de l'exercici físic, s'ha signat un conveni amb dues cadenes de gimnasos gràcies al qual els nostres empleats no només gaudeixen d'una subvenció mensual per part de Caixa d'Enginyers, sinó que també poden aprofitar una tarifa amb un descompte especial.

Seguint amb el desenvolupament del Pla d'Igualtat que es va iniciar l'any 2009, durant el 2010 s'ha dut a terme la planificació de les accions previstes. També s'ha redactat el protocol de prevenció de l'assetjament sexual, laboral i per raó de sexe a la feina i, finalment, s'han nomenat els agents d'igualtat que es responsabilitzaran d'implantar el Pla i de gestionar-lo.

En l'àmbit de la prevenció de riscos psicosocials, amb el propòsit de millorar la conciliació de la vida familiar i personal, s'han reorganitzat els horaris de servei de tota l'entitat i de la gran majoria de les oficines, amb un horari més europeu: s'ofereix servei de dilluns a divendres, i les oficines obren a les 8.30 hores i tanquen a les 19 hores.

Així mateix, s'ha implantat el teletreball a temps parcial. Finalment, s'ha impartit formació sobre gestió eficaç del temps a tots els directius i els caps intermedis.

A finals del 2010 es va organitzar per a tots els empleats un concurs de filmacions, Fes-te conèixer, en què es van presentar gravacions en DVD de tots i cadascun dels departaments, les oficines i les filials del Grup amb la finalitat de conèixer-nos tots una mica millor i explicar la tasca que es duu a terme en cada àrea. El concurs va ser un èxit rotund de participació, ja que es van rebre 44 filmacions de gran qualitat.

3.3. Innovació i tecnologia

Forta inversió tecnològica per a un procés de transformació i la millora de l'eficiència operativa

---

Caixa d'Enginyers es troba en un procés continu de transformació dels seus sistemes d'informació i d'innovació dels seus processos de negoci. Per això, seguint la línia dels darrers anys, durant l'exercici 2010 s'ha mantingut una forta inversió tecnològica com a element fonamental i clau de futur que permeti millorar el servei personalitzat i de qualitat als socis i augmentar també l'eficiència en la gestió.

L'àrea de Sistemes d'Informació i Tecnologia va iniciar l'any 2010 un procés intern d'adequació de la seva organització i ampliació de les seves competències per evolucionar cap a un model de servei més flexible, més alineat amb l'estratègia de negoci i capaç de gestionar millor els avantatges competitiu que ofereixen les noves tecnologies.

Com a fets més rellevants de l'any 2010 destaquen la finalització de la implantació del projecte ABACO (nou sistema de core banking) i les millores introduïdes en nous canals. El projecte ABACO ha permès posar en marxa nous procediments interns gràcies als quals s'ha millorat l'eficiència operativa.

D'altra banda, dins de l'estratègia d'oferir serveis als nostres socis per mitjà de nous canals de comunicació, s'ha implantat el nou servei de Banca **Mòbil**, i també

serveis nous a **telenginyersweb** en l'àmbit de la compra i la venda de valors. A més, s'ha iniciat la remodelació de **telenginyersweb** per tal d'incloure millores en el disseny i la usabilitat i incorporar operacions noves.

Així mateix, tot seguit es detallen altres projectes destacables desenvolupats durant l'exercici 2010:

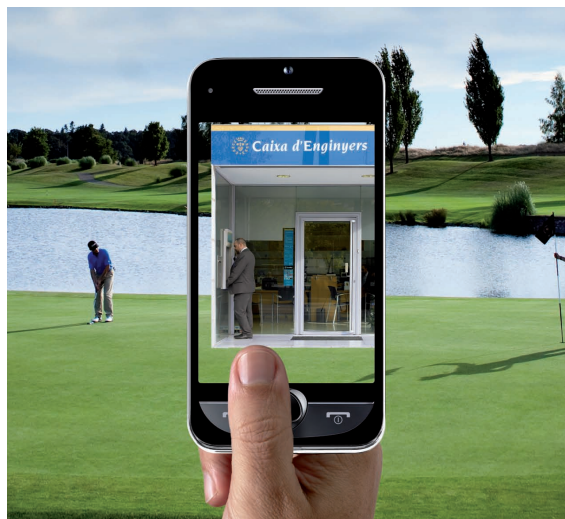
- Implantació, dins de l'àrea d'Intercanvi i Compensació, de càrrecs domiciliats per SEPA.
- Incorporació d'un tarifador d'assegurances a la xarxa comercial.
- Incorporació de productes d'actiu nous: Préstecs ICO i IFEM.
- Millores en la gestió comercial amb el projecte de carterització de socis (SACOM) i creació d'un magatzem de dades econòmiques.
- Solució per a la comercialització de fons d'inversió de Caixa d'Enginyers a través d'una plataforma externa al Grup.
- Millores en la plataforma tecnològica: virtualització del CPD, nova infraestructura de lloc de treball virtual i nova plataforma antivirus i antispam.
- S'ha iniciat el projecte d'implantació d'un ERP nou per a la gestió de compres i el control pressupostari de despeses i inversió.

3.4. Canals i xarxes

Més desenvolupament i tecnologia multicanal

L'exercici 2010, Caixa d'Enginyers ha reforçat la seva estratègia multicanal amb el llançament d'una xarxa de centres d'atenció personalitzada remota (smart centers) per captar socis nous i donar a conèixer els serveis de l'Entitat.

Així mateix, s'ha posat en marxa el servei de Banca **Mòbil**, el nou canal mòbil de l'Entitat que, per mitjà d'un escriptori únic, permet accedir a informació de mercats, posar-se en contacte amb **telenginyersfono**, accedir a **telenginyersemail** i, a través de la versió mòbil de

telenginyersweb, consultar els moviments, fer transferències i operar en els mercats borsaris, entre altres funcionalitats.

D'aquesta manera, Caixa d'Enginyers continua aprofundint la seva estratègia multicanal, que aporta oportunitats noves de creixement i permet dotar de més flexibilitat l'entitat en la seva relació amb el soci.

Amb un dels nivells d'usuaris d'Internet més alts del sector financer per a entitats amb accés multicanal

Pel que fa als serveis de Banca Electrònica, el 74,91% del total dels socis de l'Entitat disposa del servei de **telenginyersweb**. 46.574 d'aquests socis en són usuaris actius, és a dir, hi accedeixen com a mínim un cop al mes.

La nostra entitat té un dels nivells d'usuaris d'Internet més alts del sector financer per a entitats amb accés multicanal. Durant el 2010 s'han desenvolupat serveis nous i millores pel que fa a la usabilitat de **telenginyersweb**, com ara la possibilitat de consultar la correspondència web en format pdf. El 2010, 22.876 socis de l'Entitat disposaven de correspondència electrònica i podien consultar-la pel web.

El 2010 els usuaris que disposen d'un compte de correu electrònic del servei **telenginyersemail** són un total de 14.568, xifra que representa el 18,67% del total dels usuaris de **telenginyersweb**.

Pel que fa als serveis de Banca Telefònica, el 55,77% del total dels socis de l'entitat disposa del servei de **telenginyersfono**, i 6.317 socis en són usuaris actius.

3.5. Segmentació comercial

Més de 100.000 socis

Per a una adequació més gran al soci, els serveis financers de Banca Comercial s'adapten a les necessitats de cada col·lectiu o perfil individual; així, doncs, s'ofereixen serveis de Banca Universal, Banca Personal o Banca Institucional.

L'any 2010 hem superat la xifra emblemàtica de 100.000 socis del Grup Caixa d'Enginyers que utilitzen els nostres serveis financers, i a finals de desembre hem arribat als 104.138 socis.

3.5.1. Banca Universal

Els serveis de Banca Universal de Caixa d'Enginyers estan integrats a la xarxa d'oficines i punts d'atenció que estan a la disposició dels socis. També formen part d'aquests serveis els d'accés remot (**telenginyersfono**, **telenginyersweb** i Banca **Mòbil**) i els smart centers.

3.5.2. Banca Personal

Més socis gaudeixen ja d'un assessorament personalitzat

Els serveis de Banca Personal permeten als socis gaudir d'un assessorament financer personalitzat, ofert pels gerents de comptes, que els permet adequar les inversions financeres i els plans d'estalvi a les seves

necessitats particulars tenint en compte el seu perfil de risc, l'objectiu de l'estalvi o la inversió, l'horitzó temporal triat i els escenaris econòmics.

El servei de Banca Personal es regeix per la directiva europea MiFID, que garanteix a l'inversor aquesta adequació personalitzada.

En acabar l'exercici 2010, Caixa d'Enginyers té 47 gerents de comptes de Banca Personal. En total, el nombre de socis que utilitzen aquest servei personalitzat d'assessorament financer és de 12.162, un 12% més que l'any 2009.

3.5.3. Banca Institucional

Mitjançant el servei de Banca Institucional, Caixa d'Enginyers duu a terme col·laboracions amb diverses institucions dels àmbits acadèmic i professional que permeten a l'entitat oferir els seus serveis tant a aquestes institucions com als seus membres.

Els acords es formalitzen mitjançant convenis de col·laboració en què es desenvolupen i dissenyen productes i serveis a la mida dels sectors representats pels col·legis o les associacions professionals, així com de les escoles d'enginyers i altres institucions acadèmiques.

Més de 150 convenis nous signats amb col·legis professionals i col·lectius professionals

---

El 2010 s'han formalitzat nous convenis amb col·legis professionals i s'ha arribat a la xifra de 150 convenis signats. Això comporta posar a l'abast d'un nombre més alt de professionals els serveis financers de Caixa d'Enginyers.

L'any 2010 s'han establert convenis nous amb col·lectius professionals i altres institucions associatives i s'han dut a terme col·laboracions amb col·legis professionals. Així mateix, s'han fet activitats relacionades amb la promoció de Caixa d'Enginyers dins del món acadèmic i universitari a diverses escoles i associacions.

3.6. Productes i serveis

Durant l'exercici 2010 s'ha desenvolupat una sèrie de productes nous, tant per a la captació de recursos dels socis com per a la satisfacció de les necessitats de finançament, inversió o previsió, i també en mitjans de pagament.

3.6.1. Comptes i dipòsits

Les circumstàncies especials dels mercats financers, en què el protagonista durant el 2010 va ser el deute públic, els mercats de renda variable van tenir un comportament dispar i hi va haver caigudes generalitzades, han donat lloc al llançament d'una sèrie de productes de perfil conservador.

Pel que fa a comptes i dipòsits, hem creat i distribuït els productes següents:

- Dipòsit Triple Índex, un dipòsit referenciat del qual s'han fet dues emissions.
- Dipòsit Accions, que ofereix la possibilitat d'obtenir una rendibilitat segons la cotització de tres accions blue chips espanyoles i s'ha posat a la disposició dels socis en tres emissions.
- Dipòsit 4 Alpha, que combina un dipòsit d'alta rendibilitat i un dipòsit que ofereix una rendibilitat calculada d'acord amb el comportament de quatre accions espanyoles.
- Dipòsit 10 Beta, la rendibilitat del qual varia d'acord amb la cotització de quatre de les companyies espanyoles més importants i en què una part de la inversió es destina també a un dipòsit d'alta rendibilitat.
- Dipòsit Germany 40 i Dipòsit Germany 50, amb l'opció de combinar una doble inversió amb una rendibilitat atractiva a venciment en una inversió a termini fix i amb un dipòsit estructurat vinculat a l'evolució de quatre accions alemanyes: Deutsche Telekom, E.ON, Siemens i Bayer.

Així mateix, al llarg del 2010 han augmentat les remuneracions del Dipòsit Tranquil·litat i el Dipòsit Creixent, així com les dels dipòsits a termini amb liquidació a venciment.

També hem creat dos nous dipòsits a termini: un a dos anys amb liquidació anual i un altre a tres anys amb possibilitat de liquidació anual o a venciment.

3.6.2. Serveis de finançament

Caixa d'Enginyers disposa d'una gamma completa de productes hipotecaris i de préstecs personals que l'any 2010 s'ha ampliat amb l'adhesió a les línies ICO INVERSIÓ 2010 i ICO LIQUIDITAT 2010, que ens han permès canalitzar recursos públics per finançar operacions amb els nostres socis.

L'any 2010 Caixa d'Enginyers també ha estat nomenada adjudicatària per part de l'IFEM d'una línia de finançament destinada a la concessió de microcrèdits dirigits principalment a la creació d'empreses i pimes. L'IFEM és una filial de l'Institut Català de Finances (ICF), una entitat financera de capital públic de la Generalitat de Catalunya que aporta finançament a llarg termini al sector empresarial i, per tant, complementa el sector financer privat.

3.6.3. Mitjans de pagament

El 2010 s'ha completat el procés de substitució de totes les targetes de crèdit perquè incorporin el xip amb tecnologia EMV (estàndard tecnològic establert per Europay-Mastercard-VISA), que proporciona a les targetes més seguretat, ja que sol·licita el PIN en cada operació.

Amb el mateix objectiu d'augmentar la seguretat, s'ha ampliat el servei de missatgeria SMS a les operacions nacionals a partir de 150 euros i s'han mantingut l'enviament d'SMS per a totes les operacions internacionals i l'enviament informatiu de la quota mensual que cal pagar.

S'ha de destacar que durant aquest període ha augmentat el catàleg de targetes per a col·legis professionals. Aquestes targetes disposen de capacitat per incorporar fins a dos certificats digitals, que permeten fer servir la signatura electrònica avançada per a totes les operacions que ho exigeixin.

A l'acabament de l'exercici 2010, el parc de targetes està format per 61.575 targetes de dèbit i 54.248 targetes de crèdit. També hi ha 4.132 dispositius VIA-T de pagament en autopistes.

La facturació efectuada amb totes les targetes durant aquest any ha estat de 303 milions d'euros en compres (la qual cosa significa un augment del 6,99% respecte de l'any 2009) i de 218 milions d'euros en disposicions d'efectiu.

3.6.4. Productes d'inversió

El 2010 Caixa d'Enginyers ha participat com a entitat asseguradora i col·locadora en l'emissió de deute adreçat al mercat minorista de la Generalitat de Catalunya i la Generalitat Valenciana. En aquestes emissions l'entitat ha generat un total de més de 3.000 subscripcions.

Pel que fa als fons d'inversió, s'han produït modificacions en la política inversora del Caixa Enginyers Ibox Plus, FI, que passarà a denominar-se Caixa Enginyers Iberian Equity, FI, en la del Caixa Enginyers Europa 25, FI, i en la del Caixa Enginyers Renda, FI.

També s'ha impulsat la comercialització de tots els fons d'inversió per mitjà d'una campanya amb motiu del llançament d'un nou fons d'inversió, el Caixa Enginyers Gestió Dinàmica, FI, amb l'elaboració d'una guia detallada amb la composició i l'evolució de tots els fons d'inversió del Grup Caixa d'Enginyers.

A més, hem creat un nou butlletí electrònic mensual per a inversors en el qual es comenten l'evolució dels mercats i les novetats en matèria d'inversió.

El Servei de Gestió Discrecional de Carteres de Fons, iniciat el juliol del 2009, mitjançant el qual el soci, amb la signatura d'un contracte de gestió, autoritza Caixa d'Enginyers a gestionar en nom seu un patrimoni determinat, ha registrat un increment important de

carteres i patrimoni gestionats. Al final del 2010 hi havia més de 500 carteres en gestió, la qual cosa representa un patrimoni gestionat total de 54 milions d'euros.

Les xifres impliquen un increment interanual respecte del tancament del 2009 d'aproximadament 400 carteres i 42 milions d'euros de patrimoni. Pel que fa al comportament dels diversos perfils de carteres, les carteres conservadora i moderada han obtingut rendiments positius considerablement superiors als tipus d'interès a curt termini, mentre que les carteres arriscada i molt arriscada han registrat revaloracions per damunt dels dos dígits en tots dos casos.

En relació amb les assegurances de vida-estalvi, durant l'any 2010 han vençut Investplan-2 i Investplan-3, amb una rendibilitat positiva.

3.6.5. Gestió de la inversió

Caixa d'Enginyers continua optimitzant i potenciant la gestió de les inversions financeres i de la liquiditat per mitjà del departament Mercat de Capitals.

Aquesta gestió se centra tant en l'ampliació de l'horitzó de productes i serveis financers que s'ofereixen als socis com en l'optimització de la gestió de la liquiditat i de la cartera d'actius financers de l'Entitat.

Gestió

El departament Mercat de Capitals duu a terme la gestió de les carteres pròpies de l'Entitat amb el doble objectiu de gestionar la liquiditat a curt i a llarg termini i, així mateix, d'optimitzar els recursos financers de l'Entitat. La gestió s'adequa a les decisions preses tant en el Comitè d'Actius i Passius com en el Comitè de Mercats, sempre amb un compliment rigorós dels límits respecte dels riscos de liquiditat i de crèdit.

La política conservadora de riscos ha permès que Caixa d'Enginyers disposi d'una cartera d'actius financers sòlida amb una qualitat creditícia i una liquiditat elevades. Al final de l'exercici 2010, l'import total gestionat en la cartera global pròpia de l'Entitat és de 278 milions d'euros.

El 2010, en resposta a les oportunitats generades per les fluctuacions en el mercat de deute públic, s'ha incrementat considerablement la negociació en els mercats de deute espanyol.

Concretament, l'import total negociat als mercats de deute públic ha estat de 166 milions d'euros, la qual cosa suposa un creixement absolut interanual de 130 milions respecte de l'any 2009.

Intermediació

L'àrea d'intermediació comprèn el conjunt de compres i vendes d'actius financers entre contrapartides de mercat i socis de Caixa d'Enginyers. El 2010 l'activitat d'intermediació s'ha ampliat al segment institucional; és a dir, a fundacions, cooperatives, centres tecnològics, enginyeries i altres empreses.

La intermediació s'ha fet en actius tant a curt termini com

a llarg termini, per exemple actius monetaris, deute públic, renda fixa corporativa i divises; en aquest sentit, resulta primordial la vocació de servei integral per a qualsevol necessitat d'inversió que puguin tenir els socis.

S'han desenvolupat matrius de productes i perfils de risc i termòmetres de risc en la informació comercial dels diversos productes i serveis financers. Així mateix, qualsevol proposta d'inversió es filtra mitjançant el control del risc i el perfil del soci.

Caixa d'Enginyers participa en els mercats primaris i secundaris de deute públic i renda fixa corporativa, tant nacionals com internacionals; és membre del mercat AIAF de renda fixa espanyola, i té accés als sistemes i les plataformes de liquidació amb més reconeixement, com ara Iberclear, CADE, Euroclear o Cedel.

Així mateix, és entitat participant en el Servei de Compensació i Liquidació de la Borsa de Valors de Barcelona (SCLBARNA) i entitat col·laboradora del programa d'emissions de deute de la Generalitat de Catalunya.

També participa en els mercats internacionals de derivats tant europeus (MEFF, Eurex i LIFFE-Euronext) com nord-americans (Chicago Mercantile Exchange).

S'ha ampliat la negociació per mitjà de plataformes d'execució electrònica en diversos mercats amb l'objectiu de garantir-ne la millor execució, maximitzar-ne la liquiditat i reduir-ne els costos i els riscos operacionals.

D'altra banda, i amb l'objectiu de millorar la gestió del risc de contrapart, s'ha ampliat el nombre de contractes ISDA signats amb les entitats més prestigioses del sistema financer internacional per a la contractació d'actius financers.

Originació

El procés de generació de productes financers engloba una anàlisi exhaustiva de les oportunitats que existeixen en els mercats financers i els requeriments d'inversió dels socis amb el doble propòsit d'oferir solucions d'inversió amb protecció del capital inicial, potencial de rendibilitat i un component diferenciador pel que fa als termes quantitatius de les estructures financeres i als subjacents que es fan servir en aquestes estructures.

L'originació i l'estructuració dels productes s'especificuen tant d'acord amb paràmetres estàndard per a solucions d'inversió relacionades amb la banca comercial com amb paràmetres a mida per a la banca personal i institucional, generalment vinculada a inversions de més quantia.

L'any 2010 Mercat de Capitals ha desenvolupat un total de 17 productes estructurats amb capital protegit, indexats a diversos subjacents, com una cistella d'accions espanyoles, cistelles d'accions alemanyes, índexs europeus i dels Estats Units de renda variable, un índex de renda fixa i deute públic i, finalment, un índex de països emergents. Per a això, s'han fet servir diversos instruments financers de cobertura, com ara equity swaps (permutes de valors), opcions «Himàlaia», opcions «asiàtiques» i opcions «digitals».

L'any 2010, l'import total gestionat en aquest apartat arribava als 54 milions d'euros.

3.6.6. Productes de previsió

Per a Caixa d'Enginyers Vida, l'any 2010 ha estat el primer exercici en què ha actuat com a gestora de plans i fons de pensions després de l'absorció de Caixa d'Enginyers Pensions el desembre de 2009. Així, pel que fa a l'activitat de gestió de plans i fons de pensions, l'import total d'aportacions i traspassos d'entrada ha estat de 17.195 milers d'euros, per a un total de 9.959 partícips registrats, distribuïts entre els 14 fons de pensions gestionats.

Durant aquest exercici, el total de prestacions pagades a beneficiaris ha estat de 3.160 milers d'euros.

S'ha de destacar que el Caixa Enginyers Multigestió, PP, ha estat premiat com el millor pla de pensions de renda variable global del 2010 per la plataforma d'anàlisi de fons Morningstar.

3.6.7. Negoci assegurador

Les companyies del Grup que es dediquen a l'activitat asseguradora són:

- Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU, que ofereix als socis productes propis i també duu a terme l'activitat de gestora de plans i fons de pensions.
- Caixa d'Enginyers Bancassegurances, SAU, que duu a terme l'activitat de mediació com a operador de bancassegurances vinculat de diverses companyies.
- Segurengin, Corredoria d'Assegurances, també en l'activitat de mediació.

Originació de negoci assegurador

L'activitat asseguradora ha presentat unes primes emeses netes que arriben a 28.011 milers d'euros, corresponents a una emissió neta de 3.380 pòlisses durant el 2010 i a un total de 6.717 pòlisses en vigor al final de l'exercici.

Així mateix, s'han pagat 4.942 milers d'euros en concepte de prestacions als beneficiaris.

Aquests resultats s'han assolit gràcies a l'acollida excel·lent del Caixa Enginyers Protecció Personal, que és una assegurança de vida temporal anual renovable, flexible i adequada a les contingències que puguin experimentar els assegurats que es va començar a comercialitzar l'abril de 2009, i Caixa Enginyers Pla Individual d'Estalvi Sistemàtic (PIES), que es va començar a comercialitzar l'octubre de 2009.

El total de recursos gestionats per Caixa d'Enginyers Vida és de 178.388 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010, dels quals 113.045 milers d'euros corresponen al patrimoni dels fons de pensions gestionats, 53.604 milers d'euros a provisions tècniques i 11.739 milers d'euros a recursos propis. D'altra banda, durant l'exercici s'ha assolit un resultat del marge de solvència de 7.586 milers d'euros, tres vegades per damunt de la quantia mínima exigida.

Distribució d'assegurances

Durant l'exercici 2010 Caixa d'Enginyers Bancassegurances ha continuat reforçant l'oferta d'assegurances als socis, incloent en la seva oferta de productes les pòlisses de Caixa d'Enginyers Vida esmentades anteriorment.

D'altra banda, durant l'exercici 2010 s'han establert diferents acords amb diverses companyies, mitjançant els quals s'han obtingut garanties específiques en la pòlissa d'habitatge i bonificacions en les pòlisses de salut.

Caixa d'Enginyers Bancassegurances ha tancat el 2010 gestionant un total de 29.487 pòlisses, i ha estat possible incrementar el nombre de socis assegurats fins a la xifra de 20.572.

Segurengin, d'altra banda, ha continuat la seva transformació respecte de l'enfocament comercial i de productes, fent un èmfasi de comercialització especial en el segment de negoci d'empreses i col·lectius.

Pel que fa a negocis institucionals, es continua mantenint i incrementant la presència de la corredoria, majoritàriament per mitjà del ram de responsabilitat civil professional.

Així mateix, i gràcies a una gamma de productes específics i exclusius per a col·legis i col·legiats, la penetració en aquests col·lectius professionals cada vegada és més gran. En data 31 de desembre de 2010, el nombre de clients és de 8.624, amb un total de 12.917 pòlisses contractades.

3.6.8. Servei d'Atenció al Soci

El total de queixes i reclamacions rebudes durant l'exercici 2010 referents a tot el Grup Caixa d'Enginyers ha estat de deu. Totes han estat contestades pel Servei d'Atenció al Soci/Client o pel Defensor del Soci/Client, segons les competències que fixa el Reglament del Servei d'Atenció al Client del Grup Caixa d'Enginyers, aprovat pel Consell Rector; cinc d'aquestes queixes han estat resoltes favorablement per al Grup, quatre estan pendents de resposta de moment per part de l'organisme al qual s'han presentat i una s'ha resolt de manera favorable per al soci.

3.6.9. Comunicació

Caixa d'Enginyers ha posat en funcionament durant l'any 2010 les Trobades Caixa d'Enginyers, unes conferències amb capacitat limitada en què s'exposen als socis convidats diversos temes seleccionats considerats d'interès. Són unes reunions informatives que permeten a Caixa d'Enginyers conèixer millor els seus socis i les seves inquietuds i que proporcionen a aquests el contacte directe amb els gestors d'inversions que poden adaptar el disseny dels productes a les necessitats o els requisits exposats pels socis.

Durant el 2010, les Trobades Caixa d'Enginyers s'han celebrat a les diverses ciutats on és present l'Entitat, amb el títol «Model estratègic de selecció d'inversions financeres», i hi han intervingut com a ponents el departament Mercat de Capitals i Caixa d'Enginyers Gestió.

A més, el Grup Caixa d'Enginyers ha participat en diverses ponències relacionades amb els mercats financers organitzades a Madrid, Barcelona i Andorra, i la premsa financera ha destacat les fites més rellevants assolides pel Grup.

3.7. INGENIUM (Cooperativa de Consumidors)

Renovació i innovació a la Cooperativa de Consumidors i Usuaris

---

A finals del 2010 s'ha fet un canvi d'imatge de la Cooperativa de Consumidors i Usuaris de Caixa d'Enginyers, que ha passat a denominar-se, en l'àmbit comercial, INGENIUM.

ingenium

Aquest canvi d'imatge va lligat a un relançament operatiu que s'ha fet efectiu al començament de l'any 2011, amb la millora dels descomptes i els beneficis que poden oferir als socis els establiments col·laboradors.

S'han començat a seleccionar sectors d'activitat concrets que puguin interessar i proveïdors nous en cadascun d'aquests sectors, pensant sempre en la disposició geogràfica de les nostres oficines, i els proveïdors s'analitzaran en funció de l'interès que es desperti entre els nostres socis.

L'efectivitat d'Ingenium es basa en la fortalesa del canal en línia mitjançant el qual els socis poden accedir a diferents comerços per beneficiar-se d'unes condicions avantatjoses en els productes que aquests ofereixen.

Així mateix, des de l'òptica del comerç presencial, s'han tancat acords que faciliten l'obtenció de descomptes en comerços només amb l'ús de les targetes de crèdit de Caixa d'Enginyers.

En conjunt, s'han activat nous acords de col·laboració amb comerços i empreses en sectors d'activitat que l'Entitat considera interessants per als socis i amb les marques i els sectors de més prestigi.

04

Entorn macroeconòmic

2011
Engineers

Des del punt de vista macroeconòmic, el del 2010 ha estat un exercici de certa controvèrsia en l'evolució econòmica mundial

---

Per bé que el 2010 ha estat marcat pel retorn a taxes de creixement positives en l'economia mundial, en què destaca el front emergent liderat pel Brasil, la Xina o l'Índia, amb creixements que se situen al voltant dels dos dígitos, les mirades de la comunitat inversora internacional s'han centrat en l'estat de les finances públiques dels anomenats països perifèrics de la zona euro.

Després del notable esforç econòmic efectuat pels estats en matèria d'inversió pública per donar suport al creixement econòmic, el fort dèficit pressupostari en què han incorregut països com Grècia, Irlanda, Portugal, Espanya, Itàlia o Bèlgica ha estat el leitmotiv dels mercats financers durant el 2010, per bé que el focus del problema ha transcendit al pla polític i social.

La zona euro ha vist com l'any 2010 s'ha ampliat la divergència en matèria de compliment fiscal entre els denominats països del nucli de la unió o core, com ara Alemanya, França i Holanda, i els denominats perifèrics o non-core

---

Des del començament de la crisi, l'any 2007, els estats han implementat una política fiscal laxa que s'ha materialitzat en un increment significatiu de la despesa pública. Tot i que això ha tingut efectes positius, la disfunció entre ingressos i despesa pública ha estat d'una magnitud tal que ha fet que determinats estats membres hagin incorregut en dèficits pressupostaris significatius que incompleixen àmpliament l'objectiu dels

països que s'han anat adherint des del 1993 al Tractat de Maastricht, que vol dir el compromís de mantenir el dèficit públic per sota del 3% del PIB.

La primera evidència d'aquesta situació va ser Grècia, que va anunciar que el 2009 el seu dèficit s'havia situat en el 12,7%, mentre que abans del canvi de govern, a la tardor del 2009, s'havia anunciat superàvit en els comptes públics grecs. Aquesta circumstància va sembrar forts dubtes en la comunitat internacional. L'espiral en què va entrar el deute grec en els mercats de renda fixa sobirana va dur finalment Grècia a demanar formalment el rescat de la zona euro. L'operació global de rescat va pujar a uns 45.000 milions d'euros, amb subjecció a l'adopció d'un compendi restrictiu de mesures basades en la congelació de pensions, pujades impositives i retallades salarials.

Malgrat el sòlid suport internacional, els diferencials de crèdit als països perifèrics sobre el deute públic alemany, considerat de màxima qualitat i garantia, han continuat pressionant la resta dels països de la perifèria. En una decisió sense precedents en la història de la zona euro, la matinada del 9 de maig els estats membres van aprovar un pla, el Fons Europeu d'Estabilitat Financera (conegut com a EFSF o European Financial Stability Facility), de fins a 750.000 milions d'euros per defensar la moneda única i preservar l'estabilitat financera a Europa.

Els rescats governamentals no van acabar amb el cas grec el mes de maig. Després de notícies incessants sobre la debilitat de diversos membres de la UEM, finalment va ser Irlanda qui, el mes de novembre, es va haver d'acollir a un programa d'assistència financera multilateral articular per l'FMI i la zona euro mitjançant avals per valor de 85.000 milions d'euros. Aquesta vegada va ser la delicada situació del sector bancari irlandès, castigat severament per la presència d'actius

tòxics en els balanços de les grans entitats del país, la que va obligar el govern nacional a demanar l'ajut per recapitalitzar de manera immediata aquestes necessitats i cobrir les necessitats de liquiditat de l'estat. De fet, s'estima que la injecció total en el sector financer va superar dues vegades el volum del producte interior brut irlandès.

El Banc Central Europeu (BCE) va supervisar de ben a prop l'evolució dels mercats de deute i les implicacions que tenia sobre la política monetària de la zona euro. A l'horitzó s'entreveïen una conjuntura amb un creixement econòmic encara feble en la majoria dels estats membres, taxes d'inflació lluny de l'objectiu del 2%, una inflació subjacent que rondava el terreny negatiu i un deute públic perifèric en dubte. Per això, el BCE va optar per fer servir el canal del crèdit per normalitzar la situació als mercats de deute.

No obstant això, en contrast amb la Reserva Federal, no va anunciar un macrolà de flexibilització quantitativa, sinó que es va disposar a iniciar un programa de compres d'actius de renda fixa sobirana, sense fixar un compromís pel que fa a l'import, dels països amb més dificultats als mercats de capitals però sense que això suposés una injecció massiva de liquiditat al mercat.

Durant el 2010, després dels informes setmanals del BCE es va poder veure com les emissions sobre les quals la institució va actuar van ser Grècia, Irlanda i Portugal.

Les dades de l'economia de la zona euro, en positiu

En termes estadístics, el PIB de la zona euro ha guanyat traçció la segona meitat de l'exercici, ja que ha registrat creixements inter trimestrals positius superiors a l'1,5% a partir del segon trimestre. Alemanya, motor de creixement de la UEM, ha acabat l'any amb un creixement econòmic del 3,6%. La clau de l'evolució positiva de l'economia alemanya ha estat tant la bona marxa de la balança comercial pel flux elevat d'exportacions a mercats emergents com un consum domèstic que ha sorprès a l'alça i s'ha situat per sobre del 2% durant bona part de l'exercici.

En un país que històricament depèn fortament de les exportacions, el consum intern no s'ha vist debilitat per l'entorn gràcies al fet que la taxa d'atur no només no ha augmentat, sinó que ha baixat fins al 7,5% el desembre mitjançant les polítiques actives en matèria laboral aplicades pel govern, que han evitat la destrucció d'ocupació.

L'índex de preus de consum de la zona euro s'ha mantingut entre l'1,5% i el 2,2% durant tot el període, unes taxes molt semblants a les d'Alemanya, l'economia de la qual ha tancat el 2010 amb una inflació de l'1,7%.

L'economia espanyola, en el punt de mira

L'any 2010 l'economia espanyola ha estat un dels grans punts d'atenció de la comunitat inversora internacional arran de l'elevat dèficit pressupostari en què s'ha incorregut. El fort descens dels ingressos tributaris i l'esforç significatiu en despesa pública fet per l'Estat en exercicis precedents van fer que el dèficit respecte del producte interior brut se situés per sobre de l'11% al tancament del 2009. No obstant això, Espanya manté una certa comoditat en termes relatius de deute respecte del PIB, ja que es manté com un dels més baixos de la zona euro i està per sota de la mitjana de l'OCDE, ja que no arriba al 70%.

La situació de Grècia el primer semestre de l'any va tenir un efecte de contagi sobre l'evolució del deute públic espanyol, i el cost de finançament ha augmentat significativament. De fet, les agències de qualificació creditícia han situat en el punt de mira les qualificacions del deute sobirà dels països perifèrics, la qual cosa, en el cas d'Espanya, s'ha traduït en retallades per part d'Standard & Poor's (AA+), Fitch (AA+) i, finalment, Moody's (Aa1) des de l'abril fins al setembre, data en què el Regne d'Espanya va perdre l'última de les qualificacions màximes que encara conservava.

Tot això ha obligat el govern espanyol a emprendre un programa d'ajustament fort i ambiciós per complir els objectius europeus en matèria de dèficit. Entre altres punts s'ha aprovat una reducció dels salaris públics, la congelació de les pensions, la supressió de determinats beneficis socials i una forta retallada de la inversió estatal.

Tot i l'envergadura del pla, el diferencial de crèdit davant del deute alemany va superar els 200 p. b. la primera quinzena de juny en un moviment especulatiu brusc generalitzat contra el deute sobirà dels països europeus. Aquesta circumstància va desembocar en l'anunci d'una reforma laboral profunda per frenar les especulacions incessants sobre la necessitat de l'economia espanyola de demanar un rescat similar a l'aprovat per a Grècia.

Aquesta vegada l'objectiu de la reforma es va centrar a reduir l'alta temporalitat dels contractes laborals mitjançant el foment dels contractes indefinits i, malgrat això, el detall de la reforma no va tenir una bona rebuda entre els agents socials d'acord amb la vaga general que va tenir lloc el mes de setembre.

Després de la intensitat dels mesos de maig i juny, el següent punt en el camí va ser la publicació de les proves d'estrès fetes durant el primer semestre al sector financer europeu.

En un exercici de transparència màxima, la banca espanyola, a diferència de la d'altres països membres, va publicar la situació detallada de cadascuna de les entitats del sector amb un grau d'exigència superior al requerit pel Comitè Europeu de Supervisors Bancaris (CEBS, Committee of European Banking Supervisors).

D'aquesta manera, de les 91 entitats analitzades, 27 eren espanyoles. D'altra banda, de les set entitats que no arribaven a les ràtios de capital exigides (Tier 1 del 6%), cinc caixes d'estalvis nacionals superaven aquest llindar, de manera que les necessitats de capital totals es van fixar en 3.500 milions d'euros.

Una vegada transcorregut el període estival, la vaga general pel descontentament en matèria laboral dels sindicats i l'aprovació per part del Congrés del paquet d'ajustament anunciat el juny van ser les claus a la tardor. Tanmateix, el final de l'exercici ha tornat a situar el deute perifèric en el punt de mira, circumstància que ha acabat donant lloc al rescat d'Irlanda.

En el cas espanyol, s'han aprovat noves mesures d'ajustament amb l'objectiu de frenar el nou corrent d'incertesa, entre les quals destaquen les privatitzacions de la gestió aeroportuària i les loteries estatals, així com la supressió de l'ajuda per a aturats de llarga durada que hagin esgotat el subsidi d'atur o les rebaixes fiscals per a les petites i mitjanes empreses.

En termes estadístics, el PIB d'Espanya va tornar a registrar un creixement intertrimestral positiu, encara que feble, el segon trimestre de l'any (+0,3%), fet que recollia l'efecte positiu de l'avançament de compres previ a la pujada d'impostos indirectes a l'estiu.

L'índex de preus de consum s'ha mantingut entre l'1% i el 2% durant la pràctica totalitat de l'exercici, per bé que el darrer trimestre s'ha arribat a situar per sobre del 3% a causa del fort repunt dels preus energètics.

L'enquesta de població activa (EPA) trimestral mostra una taxa d'atur que s'ha mantingut al voltant del 20% tot l'any, fet que es tradueix en un nombre de desocupats superior als 4,5 milions de persones en edat de treballar.

Així mateix, cal destacar l'atur elevat que es registra en els grups de menys edat. Pel que fa al mercat de l'habitatge, el nombre de transaccions ha tingut creixements mensuals en termes interanuals tot el 2010, amb l'excepció de l'últim trimestre, tot i que cal posar de manifest que el 2009 va ser un exercici de mínims històrics quant a vendes.

Finalment, l'índex trimestral de preus que elabora el Ministeri d'Habitatge ha mostrat descensos en les quatre lectures, encara que els retrocessos han oscil·lat entre el 3,5% i el 4,5%.

D'alguna manera, els Estats Units han mantingut certa distància amb l'epicentre de la crisi fiscal amb origen a la zona euro, tot i que les seves finances públiques també han estat analitzades amb detall en alguna ocasió a causa del dèficit pressupostari, que al tancament de l'exercici fiscal, el setembre del 2010, se situava en el 8,9% del PIB.

Els Estats Units, amb necessitat de reactivar el consum i impulsar la creació d'ocupació

La Reserva Federal ha vist com les dues variables que supervisa (és a dir, inflació i atur) han evolucionat en contra del seu objectiu. Amb un consum intern excessivament feble a causa de l'alta taxa d'atur, que s'ha situat durant tot l'exercici entre el 9% i el 10%, la institució que presideix Ben Bernanke (un dels acadèmics en vida amb més

experiència sobre la Gran Depressió dels anys 30) s'ha vist obligada a adoptar noves mesures de política monetària no convencional o de flexibilització quantitativa (quantitative easing).

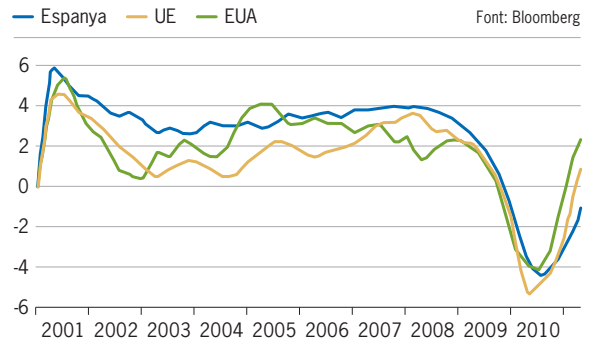
L'evolució de la taxa d'inflació subjacent, sempre per sota de l'1% des de l'abril del 2010, ha sembrat dubtes sobre una nova entrada en zona de deflació. D'aquesta manera, i després de l'ampli programa de compres d'actius de risc que es va iniciar el 2009, després del període estival la FED va optar per destinar més de 600.000 milions de dòlars a la compra de treasuries americans, en un altre intent d'inundar massivament el mercat de liquiditat per reactivar el consum i impulsar la creació d'ocupació.

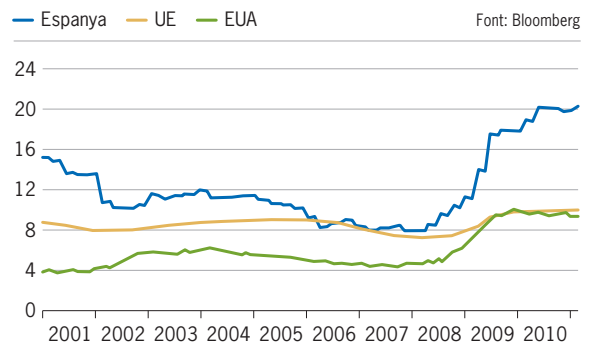
En matèria de política fiscal, després que els demòcrates patissin un dur revés a les legislatives de la tardor en perdre la majoria a la Cambra dels Representants, l'Administració d'Obama s'ha vist obligada a principis de desembre a ampliar les retallades fiscals ja vigents des de la legislatura precedent com a mesura per impulsar la recuperació econòmica i, especialment, fomentar la creació neta d'ocupació a curt termini.

En termes estadístics, a falta de les dades definitives del quart trimestre, el PIB dels Estats Units ha registrat un creixement superior al 3%. L'índex de preus de consum ha tancat l'exercici en +1,5%. La taxa d'atur va assolir un màxim del 9,8% el mes d'abril.

Creixement del PIB 2000-2010

Evolució de la taxa d'atur 2000-2010

4.1. Mercats financers

El deute públic ha estat el protagonista del mercat financer el 2010

La crisi del deute grec s'ha encomanat al deute públic de tots els països perifèrics de la Unió Europea i ha causat un increment dels diferencials dels tipus d'interès respecte de la corba del deute alemany. Concretament, el diferencial a 10 anys de Grècia respecte d'Alemanya ha pujat a màxims de 970 punts bàsics; el d'Irlanda, a 670 p. b; el de Portugal, a 460 p. b, i, finalment, el d'Espanya, a 285 p. b.

A més, la crisi de deute perifèric de la UE ha fet que el deute alemany s'associés a l'actiu sense risc, tendència que es va mantenir fins a finals d'agost (la rendibilitat del 10 anys alemany es va arribar a situar en el 2,14%).

Diferencial deute públic d'Espanya i la TIR Alemanya 10 anys

La renda fixa corporativa ha tingut un bon comportament el 2010

La millora dels diferencials de crèdit, afavorits per un sanejament del balanç del sector corporatiu iniciat a finals del 2008, ha obtingut els seus fruits en el mercat de crèdit.

Per sectors, el financer i el de les matèries primeres (el més assimilable al risc sobirà) han estat els que han experimentat el pitjor comportament relatiu.

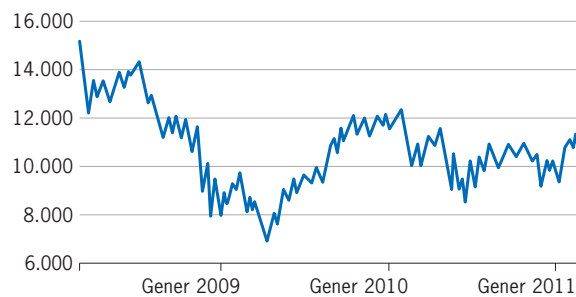
Els mercats de renda variable han tingut un comportament molt dispar al llarg del 2010

Durant el primer semestre, els dubtes sobre la fortalesa de la recuperació, juntament amb el primer esclat de la crisi de deute perifèric, van propiciar caigudes generalitzades de la renda variable a banda i banda de l'Atlàntic. Les caigudes van ser especialment significatives a Espanya: l'IBEX-35 va caure un 22,4%. El tercer trimestre es van sincronitzar els avenços en l'índex espanyol, en línia amb la resta de les borses internacionals.

Finalment, el darrer trimestre ha constatat el caràcter singular de la renda variable, amb caigudes en els índexs amb una prima de risc de país elevada, com és el cas de l'IBEX-35. La caiguda de l'IBEX-35 el 2010 ha estat del 17,43%.

Evolució de l'IBEX-35 2008-2011

Font: Bloomberg

El DAX ha tingut una evolució excel·lent, amb un +16% el 2010, impulsada pels valors de consum cíclic i industrials. L'enfortiment del dòlar davant de l'euro i un transvasament de fluxos de capital de països perifèrics a Alemanya expliquen en part el bon comportament del selectiu alemany.

Evolució del DAX 2008-2011

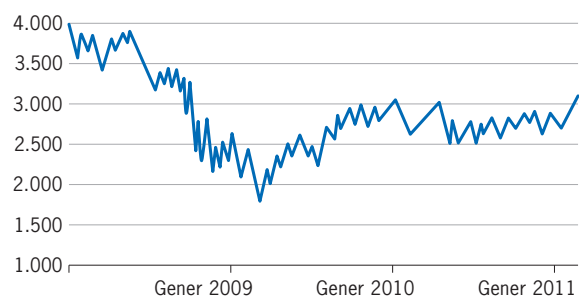
Font: Bloomberg

També han tingut un bon comportament els índexs paneuropeus, com l'Stoxx Europe 600 (+8,63%) o el Bloomberg European 500 (+8,67%). En canvi, l'Euro Stoxx 50, índex més concentrat en el sector financer, ha corregit un 5,81%.

Evolució del DJ Euro Stoxx 50 2008-2011

Font: Bloomberg

En els mercats de renda variable nord-americans destaca el Nasdaq-100 (+19,22%), la qual cosa reflecteix el bon comportament del sector de la tecnologia, que ha mostrat l'increment més gran en marges. Per la seva banda, l'S&P 500 ha avançat l'any 2010 un +12,78%, i el Dow Jones, un +11,02%. En tots dos selectius, els millors índexs sectorials han estat l'industrial i el consum discrecional. Al cantó negatiu s'han situat companyies del sector elèctric i de la salut.

Evolució de l'S&P 500 2008-2011

Font: Bloomberg

Els mercats emergents han tingut, en general, un comportament molt bo el 2010, tant en termes de preu com en termes de divisa. La majoria dels índexs emergents han avançat una mitjana de dos dígits, i l'aportació addicional de la divisa ha estat significativa.

En general, els problemes de solvència que assoten alguns països d'Europa i estats dels EUA estan totalment contraposats als mercats emergents, amb forts superàvits en les seves balances comercials, una demanda domèstica a l'alça i taxes d'atur baixes, i tot això serveix de base a uns nivells elevats de creixement en termes del PIB.

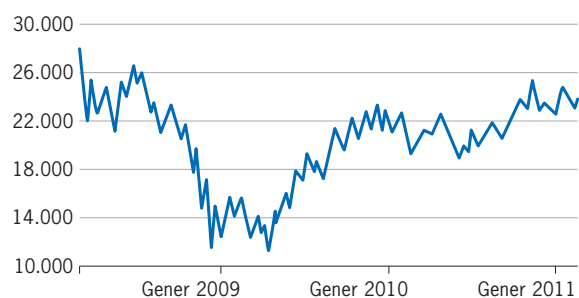
Per tant, l'expansió dels emergents ha estat especialment significativa tant per a la renda variable com per a la renda fixa, en què les entrades de capital han estat ingents.

Les tensions inflacionistes en aquests països no han aflorat de manera significativa, amb l'excepció de la Xina, on el banc central ha dut a terme diverses pujades en els coeficients de reserva de caixa per restar liquiditat al sistema i frenar les expectatives d'inflació.

Dins dels anomenats països BRIC, el 2010 han destacat Rússia i l'Índia, amb avenços del 20% aproximadament, impulsats pel preu de les matèries primeres i el consum domèstic. Per la seva banda, el Brasil pràcticament no ha experimentat canvis, la qual cosa s'explica pel fet que la renda variable en aquest país ja tenia unes valoracions molt ajustades. Pel que fa a la Xina, és important fer una distinció: per bé que les accions domèstiques han decebut (amb caigudes al voltant del 10%), l'índex llistat a Hong Kong (índex Hang Seng) ha pujat al voltant del 8%.

Evolució del Hang Seng Index 2008-2011

Font: Bloomberg

Les matèries primeres han tingut un comportament molt a l'alça el 2010

Pel que fa als metalls preciosos, destaquen la plata i l'or, amb revaloracions del +84% i el +30%, respectivament. En aquest sentit, el paper dels emergents a l'hora de diversificar reserves i la instrumentació d'aquests metalls com a actiu refugi per part dels fons de gestió alternativa han disparat el preu d'aquests metalls.

Per la seva banda, el petroli ha tancat l'any amb avenços importants, en concret més d'un 20%. Després d'un inici d'any a la baixa, el preu es va recuperar a partir del mes de juny, quan els dubtes sobre la recuperació econòmica mundial es van anar aclarint i el preu del cru va tornar a pujar fins a situar-se en nivells propers als 95 \$ el barril. Per la seva banda, els metalls industrials com ara el coure o el níquel han pujat amb força, més d'un 33% en els dos casos, i les matèries primeres alimentàries com el cacau o el sucre han tingut un comportament dispar: el primer ha caigut un 8% i el segon ha avançat un 20%. Finalment, les matèries primeres agrícoles, molt lligades al creixement de la població mundial i les explotacions aptes per al conreu (que són insuficients) han propiciat que el preu del blat o el blat de moro es desapareixin, en concret el +47% i el +40%, respectivament.

Pel que fa al mercat de divises, 2010 ha estat un any amb un moviment d'anada i tornada en el tipus de canvi EUR/USD, entre màxims d'1,45 i mínims d'1,19. Un dels factors que han causat l'apreciació de la moneda nord-americana ha estat el major dinamisme de l'economia

americana davant de la problemàtica del deute perifèric de la zona euro. Com a factors a favor de l'euro tenim, bàsicament, el diferencial dels tipus d'interès entre les dues economies i l'expectativa de la continuació de la política monetària altament expansiva de la FED.

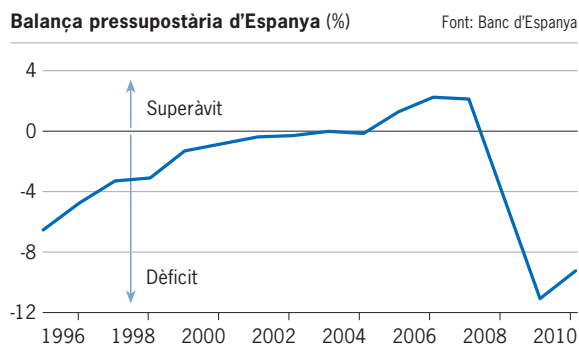
4.2. Sistema financer espanyol

Espanya: dèficit elevat i pèrdua de confiança dels inversors

Durant l'any 2010 hem vist una nova fase en el desenvolupament de la crisi que va començar el 2007, i és que, quan l'economia real va començar a patir els estralls d'aquesta crisi, era qüestió de temps que sortís a escena un nou actor que fins a aquell moment s'havia quedat al marge: l'Estat.

Espanya ha estat un dels països que més ha patit els efectes del deteriorament econòmic en la seva situació pressupostària. El model productiu de créixer sobre la base de sectors cíclics ha deixat el 20% de la població activa sense feina, població que no pot reorientar els seus perfils cap a altres activitats a causa de la seva baixa qualificació.

Menys ingressos per activitat i més despeses per polítiques socials comporten xifres de dèficit elevades i pèrdua de confiança dels inversors. Aquesta tendència d'empitjorament ha tingut continuïtat en el sector financer espanyol.

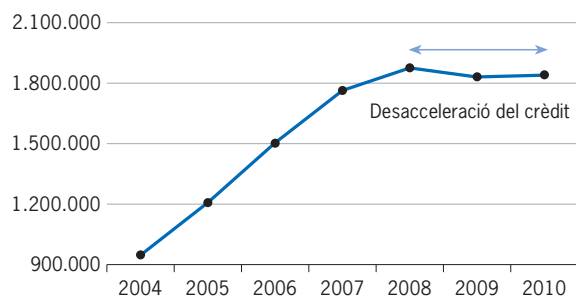

El sector financer europeu difereix en termes de la seva mida en relació amb l'economia de cada país; Espanya té un nivell de bancarització semblant a l'alemany, mesurat com a percentatge del PIB. No obstant això, hi ha diferències entre els sectors bancaris en comparació amb el grau d'exposició sectorial; la cartera creditícia és un dels llasts en les entitats financeres del nostre país.

El crèdit al sector privat en les entitats financeres espanyoles ha continuat registrant taxes de variació interanuals negatives: s'ha moderat la taxa de crèdits dubtosos i impagats, i la **taxa de mora** s'ha situat encara per sobre del 5%, tot i que si incloguéssim el volum d'actius adjudicats per part de les entitats, les estimacions arribarien fins a xifres properes al 8,25% en el cas dels bancs i fins i tot superarien el 10% en el total de les caixes d'estalvis.

La **desacceleració del crèdit experimentada els darrers dos anys** no ha impedit per si sola que s'accentuessin els **problemes de finançament** de les entitats espanyoles, amb uns mercats majoristes pràcticament tancats durant gran part de l'any, a causa de l'efecte de contagi per la situació del mercat de deute públic, que no han permès refinançar amb normalitat els volums de deute que vencien i, quan ho han fet, s'han suportat uns preus molt superiors a la mitjana del sector a Europa.

Sistema creditici espanyol (milions d'euros)* Font: Banc d'Espanya

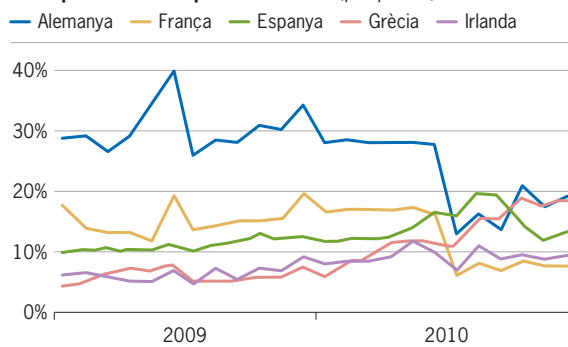
* Volum de crèdit ASR (altres sectors residents) sense comptar administracions públiques ni interbancari.

Davant d'aquesta situació, ha pres rellevància la dependència del sistema financer espanyol de les subhastes de liquiditat del BCE, que van arribar a tenir un màxim de peticions el juliol del 2010 de 130.000 milions d'euros, quantitat que s'ha anat reduint juntament amb la prima de risc del sector fins als 61.000 milions d'euros al final del 2010.

Dependència del sistema financer espanyol de les subhastes de liquiditat del BCE

Aquesta xifra encara és elevada, però mostra que la confiança en el crèdit financer espanyol s'ha començat a restablir.

% de peticions de liquiditat del BCE (per països)

Desembre 2010	% capital al BCE
Alemanya	18,93%
França	14,22%
Espanya	8,30%
Grècia	1,96%
Irlanda	1,11%

Aquest increment del cost del finançament majorista ha intensificat l'interès de les entitats per la captació de nous dipòsits minoristes, la qual cosa ha pressionat a l'alça el tipus d'interès d'aquests últims, en el que molts anomenen la guerra de passiu. I és que, tot i que aquest tipus de producte ha adquirit atractiu entre els inversors per la rendibilitat que s'ha arribat a pagar, les dades mostren que el total de dipòsits a la clientela només ha augmentat un 0,1% el 2010, encara que sí que s'ha produït un transvasament per tipus d'entitat i de producte; les caixes d'estalvis han perdut un 4,5% de quota de mercat a favor dels bancs, i el dipòsit a termini és el producte que ha guanyat més volum, amb un creixement del 2,6% en detriment dels comptes a la vista, el pes dels quals s'ha reduït un 2,9%. L'estabilitat és la nota predominant en els volums de passiu en la mitjana de les cooperatives de crèdit.

Força caiguda dels resultats durant el 2010 per a la mitjana de les entitats financeres espanyoles

---

La **contracció dels marges** en el sistema financer espanyol s'ha convertit en un dels exàmens que han de resoldre els gestors de les entitats. Si unim els nivells de mora amb què s'ha de proveir l'actiu a un rendiment en la cartera creditícia afectada per la caiguda dels tipus d'interès hipotecaris de referència, juntament amb l'augment dels costos de finançament mitjans en el passiu del sector, la conseqüència directa és una forta caiguda dels resultats durant l'any 2010 per a la mitjana de les entitats financeres espanyoles, que per tercer exercici consecutiu mantenen una tendència decreixent i obtenen en tot aquest període una reducció total de més del 60% dels seus beneficis comptables. Aquestes dades, en qualsevol cas, són mitjanes, i hi ha diferències notables entre les diverses entitats i els diferents segments.

En **matèria reguladora**, la tònica general de les autoritats financeres, tant global després dels acords assolits pel G20 com en el cas particular d'Espanya, ha estat, d'una banda, la recerca del reforçament dels recursos propis i el reforç en la gestió de riscos i, de l'altra, l'increment de la transparència, tant en productes i serveis com en la publicació dels estats financers.

En el cas particular d'Espanya, el 2009, després de la intervenció forçada de CCM i l'aprovació de la creació del FROB com a subministrador de capital públic en cas de necessitat, es va donar inici a la reestructuració del sistema financer espanyol, que ha culminat, ja el 2010, amb la reducció del nombre de caixes d'estalvis (inclosa la intervenció el mes de maig de la cordovesa Cajasur), tant mitjançant fusions com SIP (Sistema Institucional de Protecció), de 45 entitats a les 17 actuals. Aquest procés no es pot donar per conclòs i no es descarten nous acords d'integració en el futur que redueixin encara més el nombre de participants en el sector.

Aquesta tasca de regulació es va fer palesa amb la publicació dels resultats de les proves d'estrès el juliol del 2010, en què es demostrava la solidesa del sistema financer espanyol per complir els requisits de solvència davant escenaris econòmics extrems. Encara que quatre

grups espanyols no van superar les exigents proves proposades pel CEBS, Espanya va ser l'únic país que les va fer al total de les seves caixes d'estalvis i bancs cotitzats, amb la qual cosa es va mostrar sense reserves la realitat del sector. Tot i que en un primer moment el mercat va traduir la publicació de les proves amb optimisme, per la qual cosa es van produir elevades compres d'actius emesos per empreses financeres espanyoles, aviat va quedar clar que el moment de canvi regulador estava en la fase inicial.

Acceleració de les reformes demandades

És que, malgrat aquests primers avenços en la consolidació del sector financer espanyol, la situació global dels mercats de deute, especialment els perifèrics, ha obligat el Govern en aquest inici del 2011 a accelerar les reformes que el mercat i els socis europeus exigeixen per poder tornar a restablir una confiança total en el nostre sistema.

Entre aquestes reformes hi ha la reforma del reforçament del sector financer i la nova llei de caixes d'estalvis (que amplia la Llei Lorca de juliol del 2010), que pretenen fer un pas més enllà i avançar-se al nou marc regulador de Basilea III, que exigeix un core capital, o capital de màxima qualitat, del 8% (un 9%-9,5% per a les entitats que no cotitzen, com és el cas de les caixes d'estalvis) al tancament del 2010. Les entitats que no arribin a aquest nivell disposen fins a la propera tardor per captar al mercat privat els recursos necessaris per arribar al nivell requerit.

En cas que no s'aconsegueixi aquesta capitalització, el FROB adquirirà accions d'aquestes entitats, que, en el cas particular de les caixes d'estalvis, s'hauran de convertir en bancs cotitzats.

Pel que fa a les noves exigències de Basilea III, el setembre del 2010 el grup de governadors i caps de supervisió que dirigeix les tasques de supervisió bancària de Basilea va concretar les condicions de solvència del nou marc regulador.

El coeficient de solvència tradicional no varia i continua en el 8%, però sí que en varia la composició, ja que augmenta significativament la qualitat dels recursos propis requerits. De fet, el 75% del coeficient ha de ser

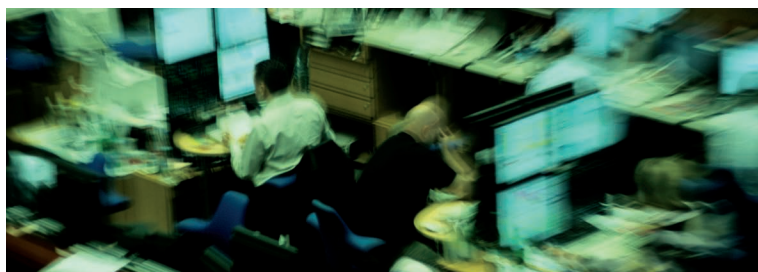

Tier 1 (6% davant del 4% de Basilea II), del qual un 75% ha de ser core capital (4,5%). Una de les novetats de Basilea III és la inclusió d'un coixí de conservació de capital del 2,5% dels actius ponderats per risc, que, encara que se sumi al que s'ha dit abans, té efectes diferents, ja que en cas de crisi se'n pot fer ús; no obstant això, en aquest cas l'entitat estarà subjecta a restriccions en la seva capacitat de distribuir beneficis o de pagar gratificacions als directius.

Com a suplement d'això, i d'aplicació conjuntural, s'estableix un coixí contracíclic que es fixarà en l'interval del 0%-2,5% dels actius ponderats per risc, que s'ha de mantenir en les èpoques en què el creixement del crèdit es consideri excessiu.

Aquests dos coixins només es poden cobrir amb core capital, encara que per al segon s'admet també un altre capital amb plena capacitat d'absorció de pèrdues (falta concretar-ne el tipus i les característiques, encara que dependran de les circumstàncies de cada país).

Els nous requisits de capitals es complementen amb noves mesures de control de palanquejament i de liquiditat. Concretament, s'estableix una ràtio màxima de palanquejament que defineix un màxim d'actius de risc comparat amb el capital Tier 1, una ràtio de cobertura de liquiditat que verifica una resistència mínima a un episodi d'estrès i, finalment, una ràtio de finançament estable net que relaciona el grau d'estabilitat de les fonts de finançament.

Les entitats financeres han de complir els canvis de Basilea III segons un calendari gradual que va de l'any 2013 al 2019. Concretament, els requisits finals de core capital i Tier 1 s'aplicaran des del gener del 2015. El primer ha de ser el 3,5% el 2013 i el 4% el 2014, mentre que el segon té com a referències mínimes per als dos anys el 4,5% i el 5,5%, respectivament.

Atès que el coeficient de solvència és sempre el 8%, qualsevol defecte que hi hagi fins a aquest nivell per part del capital Tier 1 s'haurà de cobrir amb Tier 2.

Els instruments de capital que no compleixin les característiques exigides per Basilea III deixaran de ser computables a partir del 2013 durant un període de 10 anys, a raó d'un 10% anual acumulatiu. El coixí de conservació de capital s'aplicarà a partir del 2016, amb un 0,625% que s'augmentarà per aquesta mateixa quantia fins al 2019.

Quins poden ser els efectes de Basilea III per al sector financer? Per complir les noves exigències de capital, les entitats financeres tenen tres vies: augmentar les emissions d'instruments financers computables com a capital bàsic, repartir menys beneficis o reduir els actius ponderats per risc. En aquest sentit, és possible que es produeixin vendes d'actius, sobretot els que consumeixen recursos propis, o una reducció de la inversió creditícia.

La major capitalització de la banca pot afectar, a més, les decisions d'inversió de les entitats a causa de la necessitat de remunerar més un finançament mitjançant capital que un finançament mitjançant deute. Això pot suposar que, després dels canvis normatius, algunes línies de negoci amb rendibilitat baixa sobre el capital no resultin rendibles.

D'altra banda, els nous requisits de liquiditat obligaran a una transformació dels passius i els actius bancaris per aconseguir un ajustament millor dels terminis de venciment. Concretament, és possible que augmenti la demanda dels actius de més qualitat creditícia i liquiditat i que disminueixi la dels de menor qualitat i liquiditat. Així mateix, es penalitzarà una dependència excessiva del finançament majorista i s'afavorirà la captació de dipòsits bancaris.

No obstant això, a mitjà i llarg termini els efectes han de ser positius. Els nous requisits de capital s'han plantejat per evitar noves crisis financeres i permeten l'existència de bancs més forts, més ben capitalitzats, menys palanquejats i amb millors ràtios de liquiditat. Això ha de tenir conseqüències positives tant per a la inversió creditícia del sistema financer com per al creixement econòmic general.

05

Estats Financers Individuals i Consolidats

Enginyers
2011

BALANÇ DE SITUACIÓ DE CAIXA D'ENGINYERS EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

ACTIU	2010	2009
1 Caixa i dipòsits en bancs centrals	30.870	20.295
2 Cartera de negociació	23.774	33.923
2.1 Dipòsits en entitats de crèdit	—	—
2.2 Crèdit a la clientela	—	—
2.3 Valors representatius de deute	22.652	32.293
2.4 Instruments de capital	1.122	1.619
2.5 Derivats de negociació	—	11
Promemòria: Prestats o en garantia	19.470	—
3 Altres actius financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
3.1 Dipòsits en entitats de crèdit	—	—
3.2 Crèdit a la clientela	—	—
3.3 Valors representatius de deute	—	—
3.4 Instruments de capital	—	—
Promemòria: Prestats o en garantia	—	—
4 Actius financers disponibles per a la venda	180.693	199.428
4.1 Valors representatius de deute	173.538	190.430
4.2 Altres instruments de capital	7.155	8.998
Promemòria: Prestats o en garantia	124.601	30.183
5 Inversions creditícies	1.448.633	1.420.925
5.1 Dipòsits en entitats de crèdit	21.039	48.882
5.2 Crèdit a la clientela	1.399.858	1.340.606
5.3 Valors representatius de deute	27.736	31.437
Promemòria: Prestats o en garantia	26.532	19.937
6 Cartera d'inversió al venciment	39.586	59.426
Promemòria: Prestats o en garantia	38.606	30.045
7 Ajustaments a actius financers per macrocobertures	—	—
8 Derivats de cobertura	792	224
9 Actius no corrents en venda	—	—
10 Participacions	11.403	12.339
10.1 Entitats associades	—	—
10.2 Entitats multigrup	—	—
10.3 Entitats del Grup	11.403	12.339
11 Contractes d'assegurances vinculats a pensions	—	—
13 Actiu material	13.683	13.967
13.1 Immobilitzat material	13.683	13.967
13.1.1 D'ús propi	11.791	12.098
13.1.2 Cedit en arrendament operatiu	1.860	1.817
13.1.3 Afecte a la obra social	32	52
13.2 Inversions immobiliàries	—	—
Promemòria: adquirit en arrendament financer	—	—

Milers d'euros

BALANÇ DE SITUACIÓ DE CAIXA D'ENGINYERS EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

ACTIU	2010	2009
14 Actiu intangible	6.026	5.381
14.1 Fons de comerç	—	—
14.2 Altre actiu intangible	6.026	5.381
15 Actius fiscals	7.351	5.810
15.1 Corrents	9	296
15.2 Diferits	7.342	5.514
16 Resta d'actius	2.796	1.559
Total actiu	1.765.607	1.773.277
Promemòria		
1 Riscos contingents	122.782	123.386
2 Compromisos contingents	222.404	180.517

Milers d'euros

BALANÇ DE SITUACIÓ DE CAIXA D'ENGINYERS EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

PASSIU	2010	2009
1 Cartera de negociació	894	8.567
1.1 Dipòsits de bancs centrals	—	—
1.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	—	—
1.3 Dipòsits de la clientela	—	—
1.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
1.5 Derivats de negociació	894	224
1.6 Posicions curtes de valors	—	8.343
1.7 Altres passius financers	—	—
2 Altres passius financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
2.1 Dipòsits de bancs centrals	—	—
2.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	—	—
2.3 Dipòsits de la clientela	—	—
2.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
2.5 Passius subordinats	—	—
2.6 Altres passius financers	—	—
3 Passius financers a cost amortitzat	1.673.130	1.667.825
3.1 Dipòsits de bancs centrals	300.068	190.375
3.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	890	611
3.3 Dipòsits de la clientela	1.361.431	1.455.347
3.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
3.5 Passius subordinats	—	—
3.6 Altres passius financers	10.741	21.492
4 Ajustaments a passius financers per macrocobertures	—	—
5 Derivats de cobertura	—	—
6 Passius associats amb actius no corrents en venda	—	—
8 Provisions	590	503
8.1 Fons per a pensions i obligacions similars	—	—
8.2 Provisions per a impostos i altres contingències legals	—	—
8.3 Provisions per a riscos i compromisos contingents	175	190
8.4 Altres provisions	415	313
9 Passius fiscals	1.258	2.084
9.1 Corrents	412	420
9.1 Diferits	846	1.664
10 Fons de l'obra social	41	208
11 Resta de passius	3.605	3.362
12 Capital reemborsable a la vista	1.559	1.553
Total passiu	1.681.077	1.684.102

Milers d'euros

BALANÇ DE SITUACIÓ DE CAIXA D'ENGINYERS EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

	2010	2009
1 Fons propis	93.618	90.514
1.1 Capital / Fons de dotació (a)	39.872	39.342
1.1.1 Escripturat	39.872	39.342
1.1.2 Menys: Capital no exigit	—	—
1.2 Prima d'emissió	—	—
1.3 Reserves	48.738	46.314
1.4 Altres instruments de capital	—	—
1.4.1 D'instruments financers compostos	—	—
1.4.2 Quotes participatives i fons associats	—	—
1.4.3 Resta d'instruments de capital	—	—
1.5 Menys: Valors propis	—	—
1.6 Resultat de l'exercici	5.008	4.858
1.7 Menys: Dividends i retribucions	—	—
2 Ajustaments per valoració	-9.088	-1.339
2.1 Actius financers disponibles per a la venda	-9.088	-1.339
2.2 Cobertures dels fluxos d'efectiu	—	—
2.3 Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger	—	—
2.4 Diferències de canvi	—	—
2.5 Actius no corrents en venda	—	—
2.7 Restes d'ajustaments per valoració	—	—
Total patrimoni net	84.530	89.175
Total passiu i patrimoni net	1.765.607	1.773.277

Milers d'euros

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS DE CAIXA D'ENGINYERS DELS EXERCICIS 2010 I 2009

	2010	2009
1 Interessos i rendiments assimilats	44.239	69.268
2 Interessos i càrregues assimilades	-21.119	-37.986
3 Remuneració de capital reemborsable a la vista	-47	-58
a) Marge d'interessos	23.073	31.224
5 Rendiment d'instruments de capital	151	141
6 Comissions percebudes	13.513	8.836
7 Comissions pagades	-2.003	-1.769
8 Resultats d'operacions financeres (net)	1.534	4.604
8.1 Cartera de negociació	-3.042	1.951
8.2 Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
8.3 Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en P i G	4.941	1.926
8.4 Altres	-365	727
9 Diferències de canvi (net)	270	99
10 Altres productes d'explotació	1.617	1.598
11 Altres càrregues d'explotació	-1.630	-1.404
b) Marge brut	36.525	43.329
12 Despeses d'administració	-28.740	-28.315
12.1 Despeses de personal	-16.219	-15.812
12.2 Altres despeses generals d'administració	-12.521	-12.503
13 Amortització	-2.080	-1.875
14 Dotacions a provisions (net)	-87	-1
15 Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	557	-7.245
15.1 Inversions creditícies	99	-6.203
15.2 Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en P i G	458	-1.042
c) Resultat de les activitats d'explotació	6.175	5.893
16 Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	-34	-5
16.1 Fons de comerç i altre actiu intangible	—	-3
16.2 Altres actius	-34	-2
17 Guanys (pèrdues) a la baixa d'actius no class. com a no corrents en venda	5	1
18 Diferència negativa en combinacions de negocis	—	—
19 Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no class. com a operinterrompudes	—	—
d) Resultat abans d'impostos	6.146	5.889
20 Impostos sobre beneficis	-759	-710
21 Dotació obligatòria a obres i fons socials	-379	-321
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	5.008	4.858
22 Resultat d'operacions interrompudes (net)	—	—
f) Resultat exercici	5.008	4.858

Milers d'euros

ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS DE CAIXA D'ENGINYERS		
---	--	--

	2010	2009
a) Resultat de l'exercici	5.008	4.858
b) Altres ingressos i despeses reconeguts	-7.749	2.153
1 Actius financers disponibles per a la venda	-10.348	2.936
1.1 Guanys (pèrdues) per valoració	-5.407	4.911
1.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-4.941	-1.975
1.3 Altres reclassificacions	—	—
2 Cobertures de fluxes d'efectiu	—	—
2.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
2.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
2.3 Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes	—	—
2.4 Altres reclassificacions	—	—
3 Cobertura d'inversions netes en negocis a l'estranger	—	—
3.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
3.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
3.3 Altres reclassificacions	—	—
4 Diferències de canvi	—	—
4.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
4.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
4.3 Altres reclassificacions	—	—
5 Actius no corrents en venda	—	—
5.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
5.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
5.3 Altres reclassificacions	—	—
6 Guanys (pèrdues) actuariais a plans de pensions	—	—
8 Resta d'ingressos i despeses reconegudes	—	—
9 Impost sobre beneficis	2.599	-783
c) Total ingressos i despeses reconegudes	-2.741	7.011

Milers d'euros

ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET DE CAIXA D'ENGINYERS

	Capital / Fons de dotació (a)	Prima d'emissió	Reserves
1 Saldo final el 31 de desembre de 2009	39.342	—	46.314
1.1 Ajustaments per canvi de criteri comptable	—	—	—
1.2 Ajustaments per errors	—	—	—
2 Saldo inicial ajustat	39.342	—	46.314
3 Total ingressos i despeses reconeguts	—	—	—
4 Altres variacions en el patrimoni net	530	—	2.424
4.1 Augments de fons de dotació	530	—	4
4.2 Reduccions de fons de dotació	—	—	—
4.3 Conversió de passius financers en capital	—	—	—
4.4 Incrementos d'altres instruments de capital	—	—	—
4.5 Reclassificació de passius financers a altres instruments de capital	—	—	—
4.6 Reclassificació d'altres instruments de capital a passius financers	—	—	—
4.7 Distribució de dividends / Remuneració als socis	—	—	—
4.8 Operacions amb instruments de capital propi (net)	—	—	—
4.9 Traspasos entre partides de patrimoni net	—	—	2.891
4.10 Incrementos (reduccions) per combinacions de risc	—	—	—
4.11 Dotació discrecional a obres socials	—	—	—
4.12 Pagaments amb instruments de capital	—	—	—
4.13 Resta d'incrementos (reduccions) de patrimoni net	—	—	-471
5 Saldo final el 31 de desembre de 2010	39.872	—	48.738
1 Saldo final el 31 de desembre de 2008	38.791	—	44.299
1.1 Ajustaments per canvi de criteri comptable	—	—	—
1.2 Ajustaments per errors	—	—	—
2 Saldo inicial ajustat	38.791	—	44.299
3 Total ingressos i despeses reconeguts	—	—	—
4 Altres variacions en el patrimoni net	551	—	2.015
4.1 Augments de fons de dotació	551	—	—
4.2 Reduccions de fons de dotació	—	—	—
4.3 Conversió de passius financers en capital	—	—	—
4.4 Incrementos d'altres instruments de capital	—	—	—
4.5 Reclassificació de passius financers a altres instruments de capital	—	—	—
4.6 Reclassificació d'altres instruments de capital a passius financers	—	—	—
4.7 Distribució de dividends / Remuneració als socis	—	—	—
4.8 Operacions amb instruments de capital propi (net)	—	—	—
4.9 Traspasos entre partides de patrimoni net	—	—	2.480
4.10 Incrementos (reduccions) per combinacions de risc	—	—	—
4.11 Dotació discrecional a obres socials	—	—	—
4.12 Pagaments amb instruments de capital	—	—	—
4.13 Resta d'incrementos (reduccions) de patrimoni net	—	—	-465
5 Saldo final el 31 de desembre de 2009	39.342	—	46.314

ESTAT FLUXES D'EFFECTIU DE CAIXA D'ENGINYERS

	2010	2009
a) Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	-6.616	1.696
1 Resultat de l'exercici	5.008	4.858
2 Ajustaments per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explot.	1.649	9.837
2.1 Amortització	2.080	1.875
2.2 Altres ajustaments	-431	7.962
3 Augment (disminució) net dels actius d'explotació	-11.916	-242.238
3.1 Cartera de negociació	10.149	-24.410
3.2 Altres actius financers a valor raonable en canvis de P i G	—	—
3.3 Actius financers disponibles per a la venda	8.890	-19.641
3.4 Inversions creditícies	-27.609	-197.114
3.5 Altres actius d'explotació	-3.346	-1.073
4 Augment (disminució) net dels passius d'explotació	-2.116	229.949
4.1 Cartera de negociació	-7.673	8.356
4.2 Altres passius financers a valor raonable en canvis de P i G	—	—
4.3 Passius financers a cost amortitzat	5.305	222.041
4.4 Altres passius d'explotació	252	-448
5 Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis	759	-710
b) Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	18.250	-7.581
6 Pagaments	-2.446	-7.581
6.1 Actius materials	-801	-2.278
6.2 Actius intangibles	-1.645	-2.379
6.3 Participacions	—	-1
6.4 Entitats depenents i altres unitats de negoci	—	—
6.5 Actius no corrents i passius associats en venda	—	—
6.6 Cartera d'inversió al venciment	—	-2.923
6.7 Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió	—	—
7 Cobraments	20.696	—
7.1 Actius materials	—	—
7.2 Actius intangibles	—	—
7.3 Participacions	902	—
7.4 Entitats depenents i altres unitats de negoci	—	—
7.5 Actius no corrents i passius associats en venda	—	—
7.6 Cartera d'inversió al venciment	19.794	—
7.7 Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	—	—
c) Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	-1.059	-1.423
8 Pagaments	-1.595	-1.974
8.1 Dividends	-1.595	-1.967
8.2 Passius subordinats	—	—
8.3 Amortització d'instruments de capital propi	—	—
8.4 Adquisició d'instruments de capital propi	—	—
8.5 Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	—	7

Milers d'euros

ESTAT FLUXES D'EFECTIU DE CAIXA D'ENGINYERS		
	2010	2009
9 Cobraments	536	551
9.1 Passius subordinats	—	—
9.2 Emissió d'instruments de capital propi	530	551
9.3 Alienació d'instruments de capital propi	—	—
9.4 Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	6	—
d) Efecte de les variacions dels tipus de canvi	—	—
e) Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents (A+B+C+D)	10.575	-7.308
f) Efectiu i equivalents a l'inici del període	20.295	27.603
g) Efectiu i equivalents al final del període	30.870	20.295
Promemòria		
Components de l'efectiu i equivalents al final del període		
1.1 Caixa	4.599	4.405
1.2 Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	26.271	15.890
1.3 Altres actius financers	—	—
1.4 Menys: Descoberts bancaris reintegrables a la vista	—	—
Total efectiu i equivalents al final del període	30.870	20.295

Milers d'euros

BALANÇ CONSOLIDAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

ACTIU		2010	2009
1	Caixa i dipòsits en bancs centrals	30.871	20.295
2	Cartera de negociació	23.774	33.923
2.1	Dipòsits en entitats de crèdit	—	—
2.2	Crèdit a la clientela	—	—
2.3	Valors representatius en deute	22.652	32.293
2.4	Instruments de capital	1.122	1.619
2.5	Derivats de negociació	—	11
	Promemòria: Prestats o en garantia	19.470	—
3	Altres actius financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
3.1	Dipòsits en entitats de crèdit	—	—
3.2	Crèdit a la clientela	—	—
3.3	Valors representatius de deute	—	—
3.4	Instruments de capital	—	—
	Promemòria: Prestats o en garantia	—	—
4	Actius financers disponibles per a la venda	242.660	247.544
4.1	Valors representatius en deute	232.359	233.247
4.2	Instruments de capital	10.301	14.297
	Promemòria: Prestats o en garantia	124.601	30.183
5	Inversions creditícies	1.449.399	1.422.775
5.1	Dipòsits en entitats de crèdit	21.143	49.642
5.2	Crèdit a la clientela	1.400.520	1.341.696
5.3	Valors representatius en deute	27.736	31.437
	Promemòria: Prestats o en garantia	26.532	19.937
6	Cartera d'inversió al venciment	39.586	59.426
	Promemòria: Prestats o en garantia	38.606	30.045
7	Ajustaments a actius financers per macrocobertures	—	—
8	Derivats de cobertura	792	224
9	Actius no corrents en venda	—	—
10	Participacions	—	—
10.1	Entitats associades	—	—
10.2	Entitats multigrup	—	—
11	Contractes d'assegurances vinculats a pensions	—	—
12	Actius per reassegurança	73	34
13	Actiu material	13.195	13.551
13.1	Immobilitzat material	13.195	13.551
13.1.1	D'ús propi	13.158	13.492
13.1.2	Cedit en arrendament operatiu	—	—
13.1.3	Afecte a l'Obra Social	37	59
13.2	Inversions immobiliàries	—	—
	Promemòria: Adquirit en arrendament financer	—	—

Milers d'euros

BALANÇ CONSOLIDAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

ACTIU	2010	2009
14 Actiu intangible	6.412	5.753
14.1 Fons de comerç	—	—
14.2 Altre actiu intangible	6.412	5.753
15 Actius fiscals	8.393	6.298
15.1 Corrents	106	682
15.2 Diferits	8.287	5.616
16 Resta d'actius	3.365	1.580
16.1 Existències	—	—
16.2 Altres	3.365	1.580
Total actiu	1.818.520	1.811.403
Promemòria		
1 Riscos contingents	122.722	123.326
2 Compromisos contingents	222.404	180.517

Milers d'euros

BALANÇ CONSOLIDAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

PASSIU	2010	2009
1 Cartera de negociació	894	8.567
1.1 Dipòsits de bancs centrals	—	—
1.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	—	—
1.3 Dipòsits de la clientela	—	—
1.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
1.5 Derivats de negociació	894	224
1.6 Posicions curtes de valors	—	8.343
1.7 Altres passius financers	—	—
2 Altres passius financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
2.1 Dipòsits de bancs centrals	—	—
2.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	—	—
2.3 Dipòsits de la clientela	—	—
2.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
2.5 Passius subordinats	—	—
2.6 Altres passius financers	—	—
3 Passius financers a cost amortitzat	1.666.751	1.664.486
3.1 Dipòsits de bancs centrals	300.068	190.375
3.2 Dipòsits d'entitats de crèdit	890	611
3.3 Dipòsits de la clientela	1.353.656	1.450.364
3.4 Dèbits representats per valors negociables	—	—
3.5 Passius subordinats	—	—
3.6 Altres passius financers	12.137	23.136
4 Ajustaments a passius financers per macrocobertures	—	—
5 Derivats de cobertura	—	—
6 Passius associats amb actius no corrents en venda	—	—
7 Passius per contractes d'assegurances	53.862	34.196
8 Provisions	590	503
8.1 Fons per a pensions i obligacions similars	—	—
8.2 Provisions per a impostos i altres contingències legals	—	—
8.3 Provisions per a riscos i compromisos contingents	175	190
8.4 Altres provisions	415	313
9 Passius fiscals	2.233	3.688
9.1 Corrents	838	1.282
9.2 Diferits	1.395	2.406
10 Fons de l'obra social	3.976	3.999
11 Resta de passius	3.776	3.580
12 Capital reemborsable a la vista	1.559	1.553
Total passiu	1.733.641	1.720.572

Milers d'euros

BALANÇ CONSOLIDAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010 I 2009

	2010	2009
1 Fons propis	93.413	89.899
1.1 Capital / Fons de dotació	39.872	39.342
1.1.1 Escripturat	39.872	39.342
1.1.2 Menys: Capital no exigit	—	—
1.2 Prima d'emissió	—	—
1.3 Reserves	51.672	49.644
1.3.1 Reserves (pèrdues) acumulades	51.672	49.644
1.3.2 Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació	—	—
1.4 Altres instruments de capital	—	—
1.4.1 D'instruments financers compostos	—	—
1.4.2 Quotes participatives i fons associats	—	—
1.4.3 Resta d'instruments de capital	—	—
1.5 Menys: Valors propis	3.608	3.567
1.6 Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant	5.477	4.480
1.7 Menys: Dividends i retribucions	—	—
2 Ajustaments per valoració	-9.340	140
2.1 Actius financers disponibles per a la venda	-9.340	140
2.2 Cobertures dels fluxos d'efectiu	—	—
2.3 Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger	—	—
2.4 Diferències de canvi	—	—
2.5 Actius no corrents en venda	—	—
2.6 Entitats valorades pel mètode de la participació	—	—
2.7 Resta d'ajustaments per valoració	—	—
3 Interessos minoritaris	806	792
3.1 Ajustaments per valoració	-6	19
3.2 Resta	812	773
Total patrimoni net	84.879	90.831
Total patrimoni net i passiu	1.818.520	1.811.403

Milers d'euros

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDAT

	2010	2009
1 Interessos i rendiments assimilats	46.226	71.102
2 Interessos i càrregues assimilades	-21.073	-37.913
3 Remuneració de capital reemborsable a la vista	-47	-58
a) Marge d'interessos	25.106	33.131
4 Rendiment d'instruments de capital	151	141
5 Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	—	—
6 Comissions percebudes	16.021	12.839
7 Comissions pagades	-1.827	-1.724
8 Resultat d'operacions financeres (net)	2.284	4.990
8.1 Cartera de negociació	-3.042	1.951
8.2 Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en P i G	—	—
8.3 Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en P i G	5.691	2.312
8.4 Altres	-365	727
9 Diferències de canvi (net)	270	99
10 Altres productes d'explotació	29.014	26.621
10.1 Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	27.811	25.683
10.2 Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers	129	—
10.3 Resta de productes d'explotació	1.074	938
11 Altres càrregues d'explotació	-29.881	-27.936
11.1 Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	-28.251	-26.504
11.2 Variació d'existències	—	—
11.3 Resta de càrregues d'explotació	-1.630	-1.432
b) Marge brut	41.138	48.161
12 Despeses d'administració	-32.505	-33.036
12.1 Despeses de personal	-18.591	-18.934
12.2 Altres despeses generals d'administració	-13.914	-14.102
13 Amortització	-2.257	-2.069
14 Dotacions a provisions (net)	-87	-1
15 Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	527	-7.366
15.1 Inversions creditícies	99	-6.203
15.2 Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en P i G	428	-1.163
c) Resultat de l'activitat d'explotació	6.816	5.689
16 Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	—	-5
16.1 Fons de comerç i altre actiu intangible	—	-3
16.2 Altres actius	—	-2

Milers d'euros

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDAT
--

	2010	2009
17 Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no clas. com a no corrents en venda	3	1
18 Diferència negativa en combinacions de negocis	—	—
19 Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no class. com a operacions interrompudes	—	—
d) Resultat abans d'impostos	6.819	5.685
20 Impost sobre beneficis	-1.045	-953
21 Dotació obligatòria a obres i fons socials	-379	-321
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	5.395	4.411
22 Resultat d'operacions interrompudes (net)	—	—
f) Resultat consolidat de l'exercici	5.395	4.411
f1) Resultat atribuït a l'entitat dominant	5.477	4.480
f2) Resultat atribuït a interessos minoritaris	-82	-69

Milers d'euros

ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDAT

	2010	2009
a) Resultat consolidat de l'exercici	5.395	4.411
b) Altres ingressos i despeses reconeguts	-9.384	3.685
1 Actius financers disponibles per a la venda	-12.975	5.102
1.1 Guanys (pèrdues) per valoració	-7.284	7.463
1.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-5.691	-2.361
1.3 Altres reclassificacions	—	—
2 Cobertures dels fluxos d'efectiu	—	—
2.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
2.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
2.3 Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes	—	—
2.4 Altres reclassificacions	—	—
3 Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger	—	—
3.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
3.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
3.3 Altres reclassificacions	—	—
4 Diferència de canvi	—	—
4.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
4.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
4.3 Altres reclassificacions	—	—
5 Actius no corrents en venda	—	—
5.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
5.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
5.3 Altres reclassificacions	—	—
6 Guanys (pèrdues) actuarials en plans de pensions	—	—
7 Entitats valorades pel mètode de la participació	—	—
7.1 Guanys (pèrdues) per valoració	—	—
7.2 Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	—	—
7.3 Altres reclassificacions	—	—
8 Resta d'ingressos i despeses reconeguts	—	—
9 Impost sobre beneficis	3.591	-1.417
c) Total ingressos i despeses reconeguts (A+B)	-3.989	8.096
c1) Atribuïts a l'entitat dominant	-4.003	8.041
c2) Atribuïts als interessos minoritaris	14	55

Milers d'euros

ESTAT TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET CONSOLIDAT

	Capital / Fons de dotació (a)	Reserves	Menys: Valors propis
1 Saldo final el 31 de desembre de 2009	39.342	49.644	-3.567
1.1 Ajustaments per canvi de criteri comptable	—	—	—
1.2 Ajustaments per errors	—	—	—
2 Saldo inicial ajustat	39.342	49.644	-3.567
3 Total ingressos i despeses reconeguts	—	—	—
4 Altres variacions en el patrimoni net	530	2.028	-41
4.1 Augments de fons de dotació	530	4	—
4.2 Reduccions de fons de dotació	—	—	—
4.3 Conversió de passius financers en capital	—	—	—
4.4 Incrementos d'altres instruments de capital	—	—	—
4.5 Reclassificació de passius financers a altres instruments de capital	—	—	—
4.6 Reclassificació d'altres instruments de capital a passius financers	—	—	—
4.7 Distribució de dividends / Remuneració als socis	—	—	—
4.8 Operacions amb instruments de capital propi (net)	—	—	—
4.9 Traspasos entre partides de patrimoni net	—	2.024	-41
4.10 Incrementos (reduccions) per combinacions de risc	—	—	—
4.11 Dotació discrecional a obres socials	—	—	—
4.12 Pagaments amb instruments de capital	—	—	—
4.13 Resta d'incrementos (reduccions) de patrimoni net	—	—	—
5 Saldo final el 31 de desembre de 2010	39.872	51.672	-3.608
1 Saldo final el 31 de desembre de 2008	38.791	47.675	-3.526
1.1 Ajustaments per canvi de criteri comptable	—	—	—
1.2 Ajustaments per errors	—	—	—
2 Saldo inicial ajustat	38.791	47.675	-3.526
3 Total ingressos i despeses reconeguts	—	—	—
4 Altres variacions en el patrimoni net	551	1.969	-41
4.1 Augments de fons de dotació	551	—	—
4.2 Reduccions de fons de dotació	—	—	—
4.3 Conversió de passius financers en capital	—	—	—
4.4 Incrementos d'altres instruments de capital	—	—	—
4.5 Reclassificació de passius financers a altres instruments de capital	—	—	—
4.6 Reclassificació d'altres instruments de capital a passius financers	—	—	—
4.7 Distribució de dividends / Remuneració als socis	—	—	—
4.8 Operacions amb instruments de capital propi (net)	—	—	—
4.9 Traspasos entre partides de patrimoni net	—	2.415	-41
4.10 Incrementos (reduccions) per combinacions de risc	—	—	—
4.11 Dotació discrecional a obres socials	—	—	—
4.12 Pagaments amb instruments de capital	—	—	—
4.13 Resta d'incrementos (reduccions) de patrimoni net	—	-446	—
5 Saldo final el 31 de desembre de 2009	39.342	49.644	-3.567

Patrimoni net atribuït a l'entitat dominant · Fons propis						
Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant	Menys: dividends i retribucions	Total Fons propis	Ajustaments per valoració	Total	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
4.480	—	89.899	140	90.039	792	90.831
—	—	—	—	—	—	—
4.480	—	89.899	140	90.039	792	90.831
5.477	—	5.477	-9.480	-4.003	14	-3.989
-4.480	—	-1.963	—	-1.963	—	-1.963
—	—	534	—	534	—	534
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
-1.967	—	-1.967	—	-1.967	—	-1.967
—	—	—	—	—	—	—
-2.513	—	-530	—	-530	—	-530
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
5.477	—	93.413	-9.340	84.073	806	84.879
4.442	—	87.382	-3.490	83.892	683	84.575
—	—	—	—	—	—	—
4.442	—	87.382	-3.490	83.892	683	84.575
4.411	—	4.411	3.630	8.041	55	8.096
-4.373	—	-1.894	—	-1.894	54	-1.840
—	—	551	—	551	—	551
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
-1.945	—	-1.945	—	-1.945	—	-1.945
—	—	—	—	—	—	—
-2.428	—	-54	—	-54	54	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
—	—	-446	—	-446	—	-446
4.480	—	89.899	140	90.039	792	90.831

ESTAT DE FLUXOS D'EFFECTIU CONSOLIDAT

	2010	2009
a) Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació	-5.594	1
1 Resultat consolidat de l'exercici	5.395	4.411
2 Ajustaments per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explot.	2.868	9.345
2.1 Amortització	2.257	2.069
2.2 Altres ajustaments	611	7.276
3 Augment (disminució) net dels actius d'explotació	-28.167	-263.051
3.1 Cartera de negociació	10.149	-24.410
3.2 Altres actius financers al valor raonable en canvis de P i G	—	—
3.3 Actius financers disponibles per a la venda	-7.303	-40.136
3.4 Inversions creditícies	-26.564	-196.964
3.5 Altres actius d'explotació	-4.449	-1.541
4 Augment (disminució) net dels passius d'explotació	15.355	250.249
4.1 Cartera de negociació	-7.674	8.357
4.2 Altres passius financers al valor raonable en canvis de P i G	—	—
4.3 Passius financers a cost amortitzat	21.931	240.630
4.4 Altres passius d'explotació	1.098	1.262
5 Cobraments (pagaments) per impost sobre beneficis	-1.045	-953
b) Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió	17.228	-5.890
6 Pagaments	-2.566	-5.890
6.1 Actius materials	-838	-471
6.2 Actius intangibles	-1.728	-2.496
6.3 Participacions	—	-2.923
6.4 Entitats depenents i altres unitats de negoci	—	—
6.5 Actius no corrents i passius associats en venda	—	—
6.6 Cartera d'inversió al venciment	—	—
6.7 Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió	—	—
7 Cobraments	19.794	—
7.1 Actius materials	—	—
7.2 Actius intangibles	—	—
7.3 Participacions	—	—
7.4 Entitats depenents i altres unitats de negoci	—	—
7.5 Actius no corrents i passius associats en venda	—	—
7.6 Cartera d'inversió al venciment	19.794	—
7.7 Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	—	—
c) Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament	-1.058	-1.423
8 Pagaments	-1.595	-1.974
8.1 Dividends	-1.595	-1.967
8.2 Passius subordinats	—	—
8.3 Amortització d'instruments de capital propi	—	—
8.4 Adquisició d'instruments de capital propi	—	—
8.5 Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	—	-7

Milers d'euros

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU CONSOLIDAT

	2010	2009
9 Cobraments	537	551
9.1 Passius subordinats	—	—
9.2 Emissió d'instruments de capital propi	530	551
9.3 Alienació d'instruments de capital propi	—	—
9.4 Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	7	—
d) Efecte de les variacions dels tipus de canvi	—	—
e) Augment (disminució) net de l'efectiu i equivalents (A+B+C+D)	10.576	-7.312
f) Efectiu i equivalents a l'inici del període	20.295	27.607
g) Efectiu i equivalents al final del període	30.871	20.295
Promemòria		
Components de l'efectiu i equivalents al final del període		
1.1 Caixa	4.600	4.405
1.2 Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	26.271	15.890
1.3 Altres actius financers	—	—
1.4 Menys: Descoberts bancaris reintegrables a la vista	—	—
Total efectiu i equivalents al final del període	30.871	20.295

Milers d'euros

06

Informe financer del Grup Caixa d'Enginyers

Enginyers
2011

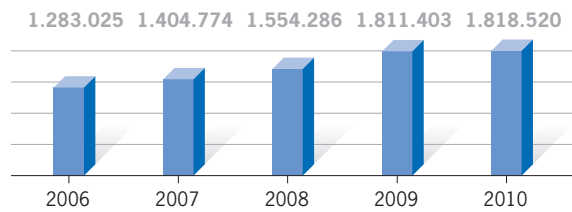
6.1. Informe de l'activitat

6.1.1. Actiu

Durant l'exercici 2010, i malgrat les fortes pressions que s'han viscut al sector financer, el Grup ha continuat augmentant les seves xifres d'activitat, volum de negoci i base de socis que mantenen dipositada la seva confiança en el Grup Caixa d'Enginyers.

L'**actiu total** del Grup en data 31 de desembre de 2010 és d'1.818.520 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 0,39% respecte del tancament de l'exercici 2009.

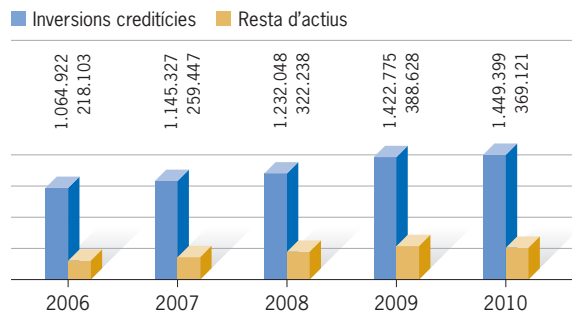
Evolució de l'actiu (en milers d'euros)

Per bé que els valors representatius del deute, que formen part de les diferents carteres d'inversió, han disminuït, la cartera d'inversió creditícia ha augmentat 26.624 milers d'euros i, al tancament de l'exercici 2010, s'ha situat en 1.449.399 milers d'euros; això és resultat, bàsicament, de l'increment del crèdit a la clientela.

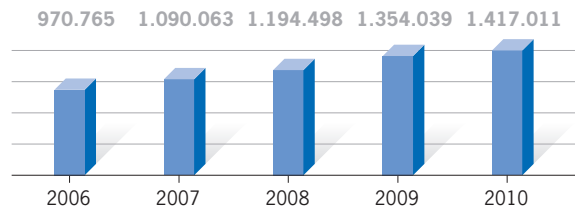
Tot seguit es mostra l'evolució del pes de la **inversió creditícia** sobre el total de l'actiu en els darrers cinc exercicis:

Inversió creditícia respecte de l'actiu total (en milers d'euros)

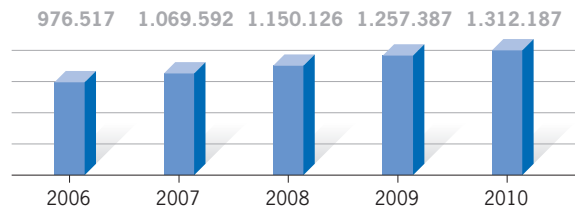
El **crèdit a la clientela brut** ha registrat un increment significatiu del 4,65%, amb la qual cosa ha arribat a la xifra d'1.417.011 milers d'euros al tancament de l'exercici 2010, i ha mantingut una qualitat elevada de la cartera creditícia en un entorn caracteritzat pel deteriorament dels actius crediticis del sistema financer.

Evolució del crèdit a la clientela (en milers d'euros)

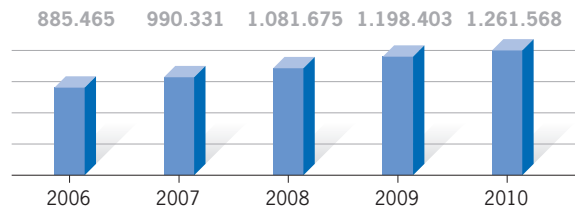

Dins del crèdit a la clientela, cal destacar els **préstecs amb garantia hipotecària**, que han augmentat 63.165 milers d'euros (el 5,27% en termes relatius) i en data 31 de desembre de 2010 s'han situat en 1.261.568 milers d'euros. Aquest saldo representa un 89,03% del total del crèdit a la clientela brut i un 69,37% de l'actiu total.

Evolució préstecs amb garantia real hipotecària inclosos els titulitzats fora de balanç (en milers d'euros)

Evolució préstecs amb garantia real hipotecària (en milers d'euros)

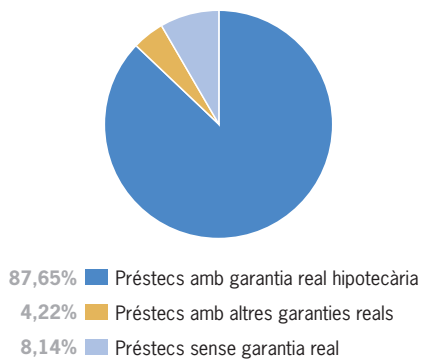

Cal assenyalar que el nombre de préstecs amb garantia hipotecària formalitzats durant l'exercici 2010 ha estat

de 752, i l'import total de nou finançament atorgat ha estat de 140.523 milers d'euros. Si considerem el **finançament total concedit**, el nombre d'operacions formalitzades aquest exercici ha estat de 1.739, amb un import de 160.327 milers d'euros. Aquestes xifres són el resultat de l'aposta de l'Entitat per mantenir el flux de finançament als socis malgrat la conjuntura complexa que s'ha viscut al llarg de l'exercici 2010.

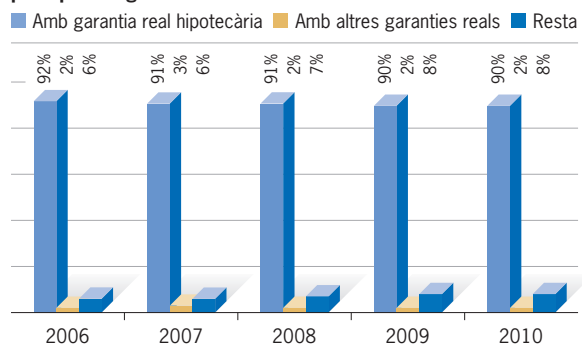
L'Entitat ha mantingut una política prudent i estricta de concessió de crèdits i ha dut a terme un seguiment intens de la qualitat de la cartera de crèdit.

Distribució d'altres de préstecs

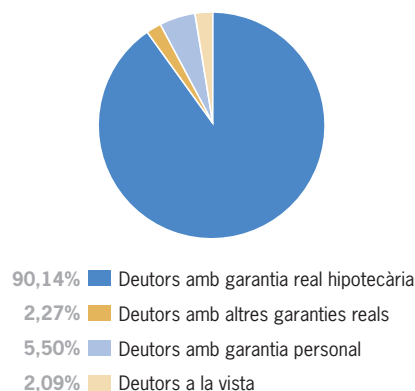
Pel que fa a l'evolució de la **distribució de la cartera creditícia**, cal destacar-ne l'alta qualitat, ja que una gran part dels actius s'empara amb garanties reals, la majoria de les quals són hipotecàries.

Evolució de la distribució del crèdit a la clientela amb risc normal per tipus de garantia

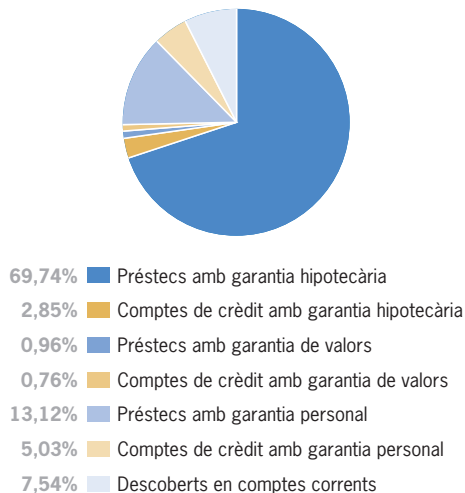

En el cas del crèdit a la clientela classificat com a risc normal, els actius amb garantia real representen el 92,41% de la cartera, i un 90,14% tenen garantia hipotecària. Així mateix, els crèdits dubtosos estan constituïts per un 72,59% d'actius coberts amb garantia real hipotecària i un 1,72% cobert amb altres garanties reals.

Distribució de crèdit a la clientela amb risc normal per tipus de garantia i producte

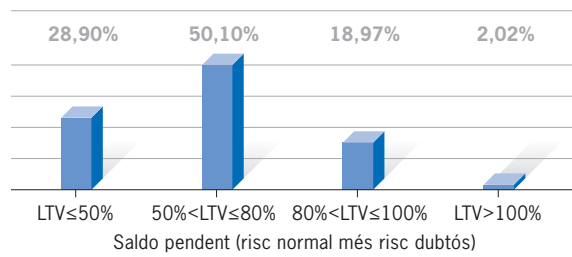

Distribució de risc dubtós per tipus de garantia i producte

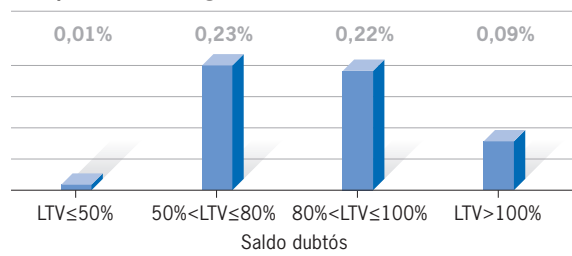

Gairebé el 80% del crèdit amb garantia hipotecària correspon a operacions de finançament per a l'adquisició d'habitatges. Cal destacar que el 79,01% del crèdit amb garantia hipotecària per a l'adquisició d'habitatges presenta un loan to value (LTV) inferior o igual al 80%.

Distribució per LTV del crèdit hipotecari a les llars per a adquisició d'habitatges

Distribució per LTV del crèdit hipotecari dubtós a les llars per a adquisició d'habitatges

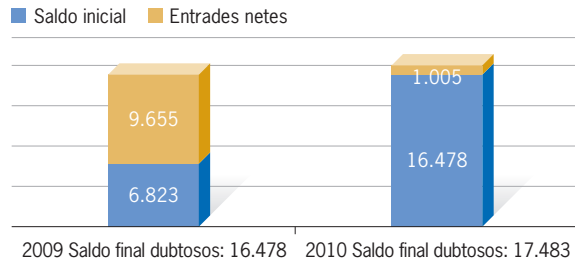

El 31 de desembre de 2010 els **actius dubtosos** de la cartera d'inversió creditícia pugen a 17.483 milers d'euros, que es distribueixen en 12.691 milers d'euros corresponents a la cartera de préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i 4.792 milers d'euros per a la resta dels préstecs i els crèdits.

El 31 de desembre de 2009 els dubtosos pujaven a 16.478 milers d'euros, la qual cosa significa que, durant l'exercici 2010, s'ha produït un augment de 1.005 milers d'euros (el 6,10% en termes relatius).

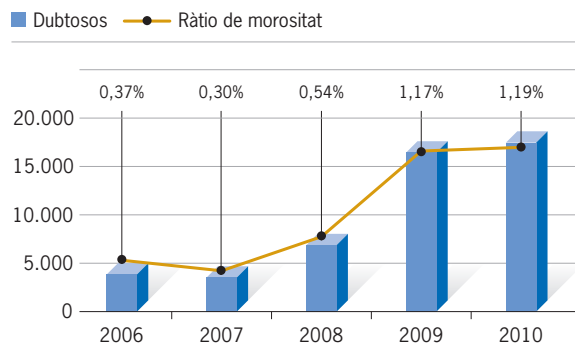
Moviment de dubtosos (en milers d'euros)

La **ràtio de morositat** de la cartera d'inversió creditícia, en data 31 de desembre de 2010, és de l'1,19%, davant de l'1,17% del 31 de desembre de 2009. Si ens centrem en l'àmbit hipotecari, la ràtio de morositat ha baixat, i el 31 de desembre de 2010 és del 0,96%, davant del 0,99% registrat al tancament de l'exercici 2009.

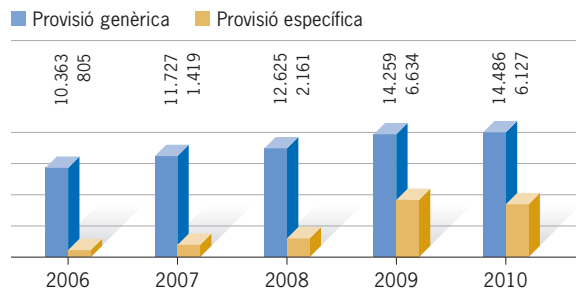
Cal destacar que, malgrat la conjuntura econòmica negativa, l'entitat ha mantingut la ràtio de morositat considerablement per sota de la mitjana del sector financer, que s'ha situat al tancament de 2010 en el 5,81%. Aquesta evolució, tal com s'ha comentat, és el resultat de l'aplicació rigorosa d'una política estricta de concessió de crèdits.

Ràtio de morositat (%) i dubtosos (en milers d'euros)

L'excel·lent qualitat dels actius, que es reflecteix en una ràtio de morositat baixa, i l'aplicació de la nova Circular 3/2010, de 29 de juny, del Banc d'Espanya, per la qual es modifica la Circular 4/2004 en matèria del règim de càlcul de les cobertures del risc de crèdit, han permès mantenir el volum de provisions de la cartera d'inversió creditícia, que en data 31 de desembre de 2010 s'ha situat en 20.613 milers d'euros.

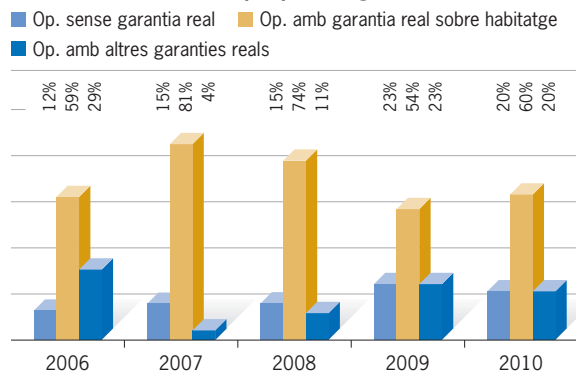
Provisions (en milers d'euros)

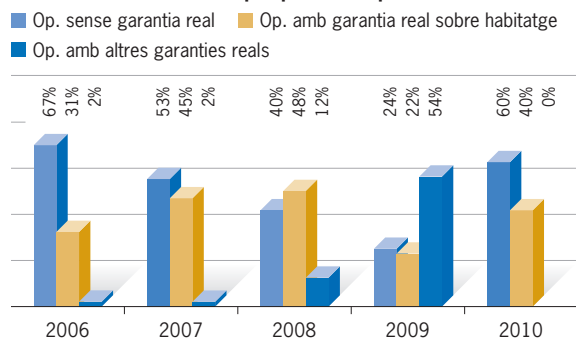
Cal assenyalar que el 80% dels actius coberts per provisió genèrica estan emparats amb garantia real, un 60% de les quals són garanties hipotecàries.

Així mateix, el 40% de les provisions específiques està destinat a cobrir el risc d'insolvències d'actius dubtosos sense garantia real, seguint criteris de màxima prudència en les classificacions, així com en la cobertura del risc de crèdit.

Evolució de la distribució per provisió genèrica

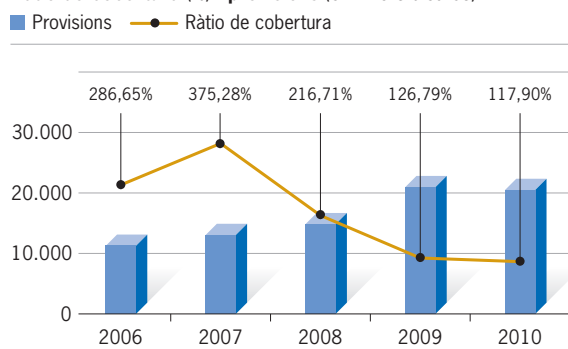

Evolució de la distribució per provisió específica

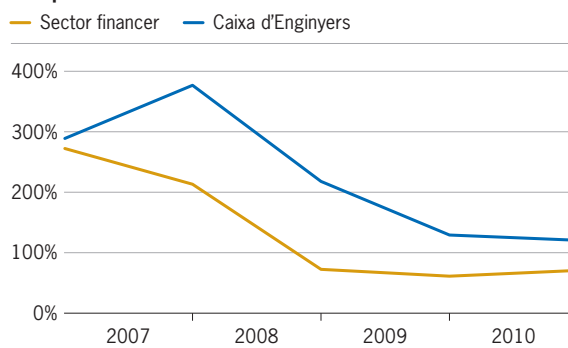

La política estricta de concessió de crèdits adoptada per l'entitat, que comporta saldos dubtosos reduïts, combinada amb l'aplicació de criteris de màxima prudència valorativa en la determinació de les necessitats de cobertura del risc de crèdit, es tradueix en una **ràtio de cobertura** elevada de la cartera d'inversió creditícia deteriorada, que se situa en el 117,90% el 31 de desembre de 2010, en contrast amb la mitjana del sector, que ha tancat l'exercici 2010 en el 67,20%.

Ràtio de cobertura (%) i provisions (en milers d'euros)

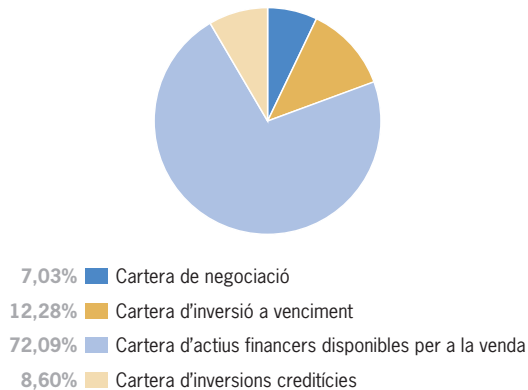
Comparativa de la ràtio de cobertura

Els **valors representatius de deute i altres instruments** de capital disminueixen, en conjunt, 38.563 milers d'euros, i passen de 372.319 milers d'euros a 333.756 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

Tot seguit s'analitzen els diferents tipus de carteres en què es distribueixen les inversions d'aquestes carteres:

Distribució dels valors representatius de deute per carteres

La **cartera de negociació** engloba les posicions en valors i altres instruments financers adquirides amb finalitats de negociació, i el 31 de desembre de 2010 té 23.774 milers d'euros, distribuïts en 22.652 milers d'euros de deute públic i renda fixa corporativa i 1.122 milers d'euros de fons d'inversió i renda variable.

El 31 de desembre de 2009 aquesta cartera tenia 33.923 milers d'euros, la qual cosa representa una disminució de 10.149 milers d'euros (el -29,92% en termes relatius).

La **cartera d'inversió a venciment**, la finalitat bàsica de la qual és la cobertura de passius per matching de venciments entre actius i passius, té 39.586 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010, davant dels 59.426 milers d'euros que tenia al tancament de 2009, la qual cosa significa que s'ha reduït en 19.840 milers d'euros (el -33,39% en termes relatius). La TIR de compra d'aquesta cartera s'ha situat al tancament de l'exercici 2010 en el 3,49%.

La **cartera d'actius financers disponibles per a la venda** engloba bàsicament posicions en actius de renda fixa la finalitat dels quals és la gestió de la liquiditat del Grup. El 31 de desembre de 2010 aquesta cartera té 242.660 milers d'euros, distribuïts en 232.359 milers d'euros de deute públic, renda fixa corporativa i bons de titulització i 10.301 milers d'euros de fons d'inversió

i renda variable. El 31 de desembre de 2009 aquesta cartera tenia 247.544 milers d'euros, la qual cosa vol dir que el 2010 aquesta cartera ha experimentat una disminució de 4.884 milers d'euros (el -1,97% en termes relatius).

Si ens centrem en els valors representatius de deute que formen part de la **cartera d'inversions creditícies**, han sofert una disminució de l'11,77% en termes relatius, i al tancament de l'exercici 2010 s'han situat en 27.736 milers d'euros, davant dels 31.437 milers d'euros registrats al tancament de l'exercici anterior; aquest fet es justifica, bàsicament, per les amortitzacions dels valors que formen part d'aquesta cartera, constituïda fonamentalment per bons de titulització hipotecària en què l'entitat ha participat com a cedent.

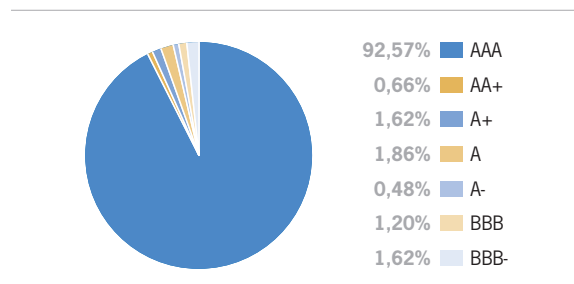
La **titulització hipotecària** és el procés mitjançant el qual una entitat financera cedeix els drets de crèdit hipotecari que té en l'actiu del seu balanç per transformar-los en actius financers negociables en mercats organitzats. Per tant, és un instrument de finançament pel qual s'utilitzen drets de crèdit il·líquids com a element col·lateral per convertir-los en actius financers líquids negociables.

Caixa d'Enginyers ha participat, en el passat, en cinc programes de titulització hipotecària, per un import inicial de 341 milions d'euros. L'import pendent d'amortització en data 31 de desembre de 2010 és de 119.034 milers d'euros. A més, durant l'exercici 2009 l'Entitat va fer, com a cedent única, una titulització d'actius creditícies (Caixa Enginyers TDA 1, Fons de Titulització d'Actius) per un import inicial de 270 milions d'euros. L'import pendent d'amortització en data 31 de desembre de 2010 és de 241.207 milers d'euros.

En conjunt, l'import inicial total titulitzat per l'entitat és de 611 milions d'euros, amb un capital pendent no vençut per al total de la cartera titulitzada, al tancament de l'exercici 2010, de 360.241 milers d'euros i un total d'operacions en vigor, en aquesta data, de 3.366.

Tot seguit s'inclou la distribució per qualificació creditícia dels bons emesos pels sis programes de titulització esmentats abans que l'entitat manté en cartera, en data 31 de desembre de 2010, per un import total de 334.437 milers d'euros:

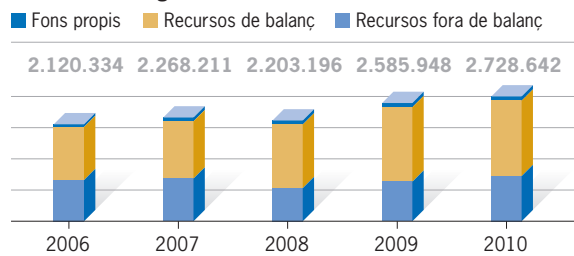

Distribució per qualificació creditícia

Vegeu l'apartat «6.3. Gestió del risc» d'aquest informe, en què s'analitzen de manera exhaustiva els diversos riscos assumits per l'entitat.

6.1.2. Passiu i altres recursos gestionats**Recursos gestionats**

El **volum de negoci**, obtingut com la suma del total de recursos totals de tercers gestionats nets d'ajustos i dels fons propis, és, el 31 de desembre de 2010, de 2.728.642 milers d'euros, davant dels 2.585.948 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa representa un increment de 142.694 milers d'euros (el 5,52% en termes relatius). Tot seguit es detalla la distribució dels recursos gestionats esmentats:

Recursos totals gestionats (en milers d'euros)

	2006	2007	2008	2009	2010
Fons propis	59.796	83.386	88.026	90.539	93.103
Recursos de balanç	1.161.995	1.253.119	1.392.418	1.632.556	1.650.209
Recursos fora de balanç	898.543	931.706	722.752	862.853	985.330
Volum de negoci	2.120.334	2.268.211	2.203.196	2.585.948	2.728.642

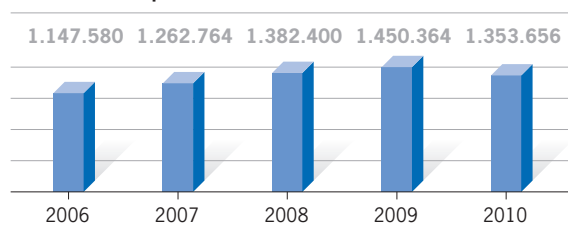
(xifres econòmiques en milers d'euros)

Si ens centrem en els **recursos totals de tercers gestionats**, el 31 de desembre de 2010 pugen a 2.635.539 milers d'euros, davant dels 2.495.409 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa representa un increment de 140.130 milers d'euros (el 5,62% en termes relatius).

Concretament, els recursos de balanç i els recursos de fora de balanç gestionats han augmentat un 1,08% i un 14,19%, respectivament, com a resultat de l'estratègia adoptada pel Grup de mantenir-se al marge de la guerra de passiu viscuda pel sistema financer espanyol durant l'exercici 2010 i centrar-se en l'oferta als socis de les rendibilitats procedents de l'aprofitament de les oportunitats derivades dels mercats de deute i borsaris per mitjà dels productes de fora de balanç.

Recursos gestionats del passiu

Els **dipòsits de la clientela** han baixat un 6,67% i se situen, el 31 de desembre de 2010, en 1.353.656 milers d'euros.

Evolució dels dipòsits de la clientela (en milers d'euros)

Tot seguit s'analitza la composició dels **dipòsits de la clientela** segons la seva naturalesa:

	2010	2009	Creixement
Dipòsits a la vista	572.286	542.206	5,55%
Dipòsits a termini	771.121	875.736	-11,95%
Dels quals, són			
imposicions a termini	714.039	841.315	-15,13%
Cessions temporals d'actius	7.662	30.376	-74,78%
Ajustaments per valoració	2.587	2.046	26,44%
Total dipòsits de clients	1.353.656	1.450.364	-6,67%

(xifres econòmiques en milers d'euros)

Els **dipòsits a la vista** han experimentat un augment de 30.080 milers d'euros (el 5,55% en termes relatius) i han passat de 542.206 milers d'euros a 572.286 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament. Aquest augment deriva de l'increment de la base social del Grup.

Els **dipòsits a termini** han passat de 841.315 milers d'euros al tancament de 2009 a 714.039 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, la qual cosa es tradueix en una disminució de 127.276 milers d'euros (el -15,13% en termes relatius). Aquesta reducció és conseqüència de l'estratègia del Grup que s'ha exposat abans.

Les **cessions temporals de lletres, bons i obligacions**, atesa la baixa rendibilitat que ofereixen els trams curts del mercat monetari, s'han reduït 22.714 milers d'euros (el -74,78% en termes relatius) i han passat de 30.376 milers d'euros el 31 de desembre de 2009 a 7.662 milers d'euros el 31 de desembre de 2010.

La disponibilitat d'actius cedibles com a garantia de les operacions de **finançament del Banc Central Europeu** ha permès a l'Entitat disposar de 300.068 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010.

Finalment, cal destacar que el Grup ha mantingut una **ràtio de liquiditat** estructural del 97% al tancament de l'exercici 2010, cosa que en consolida la capacitat per generar liquiditat i fer front a canvis en l'entorn financer. Vegeu l'apartat «6.3.6. Gestió del risc. Risc estructural de liquiditat» d'aquest informe.

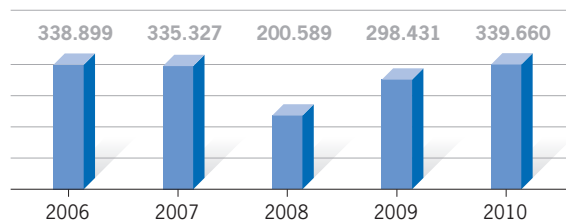
Recursos gestionats de fora de balanç

L'arquitectura oberta amb què treballa el Grup ha permès un increment de la comercialització de **fons d'inversió** del 13,82%, i el seu patrimoni total és, en data 31 de desembre de 2010, de 339.660 milers d'euros.

Aquest increment, considerablement superior al de la mitjana del sector, en què s'ha produït una disminució del 15,41%, és el resultat de l'estratègia adoptada pel Grup amb l'oferta als socis de productes amb rendibilitats elevades, com s'ha comentat abans.

Tot seguit es mostra l'evolució dels fons d'inversió comercialitzats pel Grup els darrers cinc exercicis:

Evolució dels fons d'inversió comercialitzats (en milers d'euros)

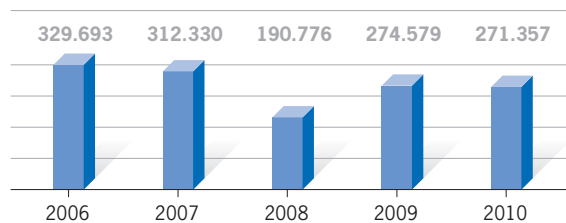

El Grup comercialitza fons d'inversió gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió i fons d'inversió gestionats per entitats externes al Grup. Els primers representen un 80% del patrimoni total comercialitzat en data 31 de desembre de 2010.

Pel que fa als fons d'inversió comercialitzats de tercers, el seu patrimoni al tancament de 2010 és de 68.303 milers d'euros, un 186,36% per sobre del corresponent al tancament de 2009.

Si ens centrem en els fons d'inversió gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió, aquesta és l'evolució que han tingut durant els darrers cinc exercicis:

Evolució dels fons d'inversió Caixa d'Enginyers Gestió (en milers d'euros)

Per bé que el patrimoni dels 21 fons d'inversió gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió és, en data 31 de desembre de 2010, de 271.357 milers d'euros, davant dels 274.579 milers d'euros de desembre de 2009, cal destacar l'augment en el patrimoni mitjà durant l'exercici 2010, que ha estat de 277.811 milers d'euros, davant dels 224.114 milers d'euros de 2009, la qual cosa representa un increment del 23,96%.

A més, pel que fa al nombre total de partícips dels fons d'inversió gestionats, cal assenyalar que ha augmentat en 1.203 partícips (el 9,61% en termes relatius): s'ha passat de 12.522 a 13.725 partícips, en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

Tot seguit s'indica la distribució per tipus de fons dels fons d'inversió gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió:

	2010	2009	Variació
FI de Renda Variable	64.211	46.568	37,89%
FI de Renda Mixta	36.633	36.804	-0,46%
FI de Renda Fixa	32.004	83.921	-61,86%
FI Garantits	84.543	82.531	2,44%
Altres	53.966	24.755	118,00%
Total fons d'inversió	271.357	274.579	-1,17%

(xifres econòmiques en milers d'euros)

El Grup ha fet una aposta forta pels fons de gestió alternativa, renda variable i renda fixa mixta amb l'objectiu de fer front a la inestabilitat dels mercats financers i oferir alternatives d'inversió millors als socis.

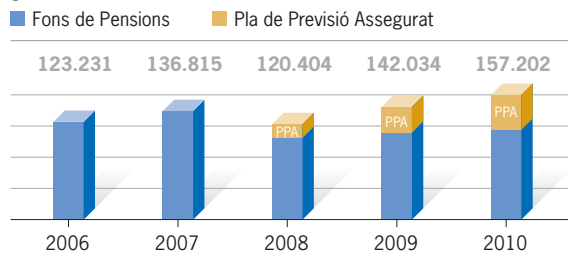
La bona marxa de Caixa d'Enginyers Gestió s'ha plasmat en l'excel·lent acceptació del servei de gestió discricional de carteres de Caixa d'Enginyers per part dels socis.

Cal destacar que el servei permet que l'equip d'experts de Caixa d'Enginyers, en contacte permanent amb els mercats financers, prengui decisions per compte del soci i en temps real, d'acord amb la situació dels mercats financers i seguint les indicacions segons el nivell de risc i els objectius de rendibilitat definits prèviament pel soci.

Els drets consolidats dels 14 [fons de pensions](#) i el [Caixa Enginyers Pla de Previsió Assegurat](#) gestionats per Caixa d'Enginyers Vida s'han situat en data 31 de desembre de 2010 en 157.202 milers d'euros, davant els 142.034 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa suposa un increment del 10,68%.

Tot seguit es mostra l'evolució dels fons de pensions i del pla de previsió assegurat durant els darrers cinc exercicis (en milers d'euros):

Fons de Pensions i Pla de Previsió Assegurat (total patrimoni gestionat en milers d'euros)

La distribució per tipus dels fons de pensions i el pla de previsió assegurat, tots dos gestionats per Caixa d'Enginyers Vida, és la següent:

	2010	2009	Creixement
FP de Renda Variable	12.960	3.499	270,39%
FP de Renda Mixta	66.398	65.715	1,04%
FP de Renda Fixa	12.467	23.324	-46,55%
FP Garantits	11.921	12.711	-6,22%
Ocupació	1.895	1.611	17,63%
Altres	7.404	2.744	169,83%
PPA	44.157	32.430	36,16%
Total	157.202	142.034	10,68%

(xifres econòmiques en milers d'euros)

A més, pel que fa al nombre total de partícips o assegurats dels fons de pensions i les pòlisses en vigor del pla de previsió assegurat gestionats, destaca que aquests han augmentat, en conjunt, en 542 (el 4,62% en termes relatius): s'ha passat d'11.722 a 12.264 partícips i pòlisses, en conjunt, en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

Per la seva part, el [Caixa Enginyers Pla Individual d'Estalvi Sistemàtic](#) ha augmentat un 474,92% i ha passat de 1.643 a 9.446 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament. A més, el nombre total de contractes s'ha incrementat en 1.648 (el 393,32% en termes relatius): s'ha passat de 419 a 2.067 contractes en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

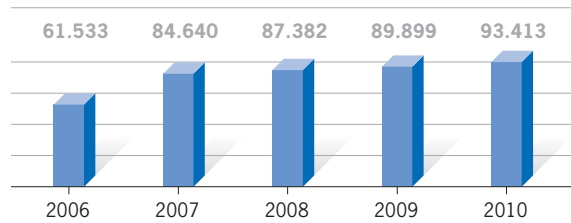
Els valors de [renda variable](#) custodiats per l'entitat han augmentat un 14,25% durant l'exercici 2010; l'import total de valors dipositats en data 31 de desembre de 2010 és de 309.677 milers d'euros, davant dels 271.043 milers d'euros del 31 de desembre de 2009.

Vegeu l'apartat «3.6. Productes i serveis» d'aquest informe, en què s'amplia la informació relativa als productes gestionats pel Grup.

6.1.3. Fons propis

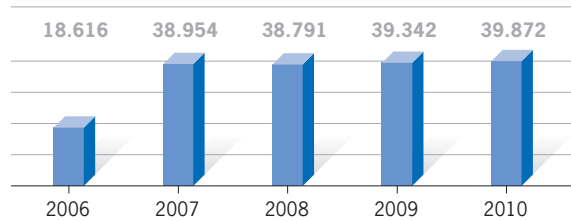
Els **fons propis** del Grup pugen, el 31 de desembre de 2010, a 93.413 milers d'euros, davant dels 89.899 milers d'euros registrats al tancament de l'exercici anterior.

Evolució dels fons propis (en milers d'euros)

El 31 de desembre de 2010 el **capital social** és de 39.872 milers d'euros, distribuïts entre 23.809 socis.

Evolució del capital (en milers d'euros)

Les entitats dependents del Grup Caixa d'Enginyers mantenen, el 31 de desembre de 2010, 40.997 títols cooperatius per un valor nominal de 3.608 milers d'euros, la qual cosa representa un 8,71% del total del capital de l'Entitat.

En línia amb una estructura jurídica de cooperativa de crèdit, Caixa d'Enginyers manté una estructura de capital molt atomitzada que compleix en tot moment els límits que determinen els estatuts; així, doncs, no hi ha cap persona que tingui títols cooperatius per un import superior al 2,5% del capital social (en el cas de les persones físiques) o superior al 10% (en el cas de les persones jurídiques).

Les participacions més significatives en el capital social de l'entitat, per part de persones jurídiques, corresponen

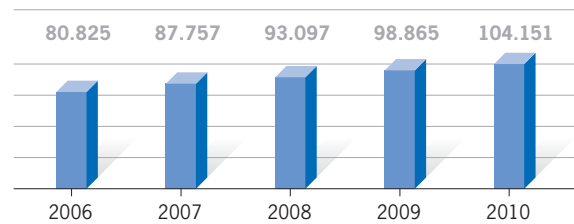
a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers i a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., amb el 6,78% i l'1,45%, respectivament, en data 31 de desembre de 2010. Pel que fa a les participacions de persones físiques, el grau alt de desagregació en socis de la caixa comporta que, el 31 de desembre de 2010, la participació individual més elevada representi només el 2,26%.

Cal afegir que la base social del Grup Caixa d'Enginyers, tenint en compte el conjunt de socis de l'Entitat i de la filial Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., ha arribat, al tancament de 2010, a un total de 104.151 socis, la qual cosa representa un increment de 5.286 socis respecte de l'exercici anterior.

Caixa d'Enginyers és una entitat financera especialitzada en banca detallista, per la qual cosa el 92,45% dels socis del Grup són persones físiques i el 7,55% són persones jurídiques. En data 31 de desembre de 2010 la xifra de socis, persones físiques i jurídiques, és de 96.287 i 7.864, respectivament.

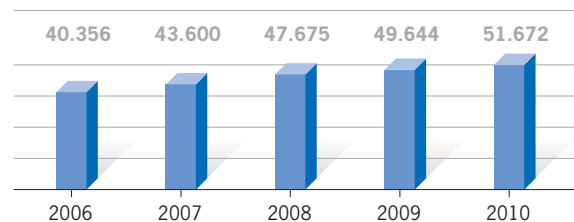
Tot seguit es mostra l'evolució de la base social durant els darrers cinc exercicis:

Evolució del nombre de socis

Les **reserves** del Grup s'han situat, el 31 de desembre de 2010, en 51.672 milers d'euros, xifra que representa un augment del 4,09% respecte de la mateixa data de l'exercici anterior. Les reserves representen el 55,32% dels recursos propis.

Evolució de les reserves (en milers d'euros)

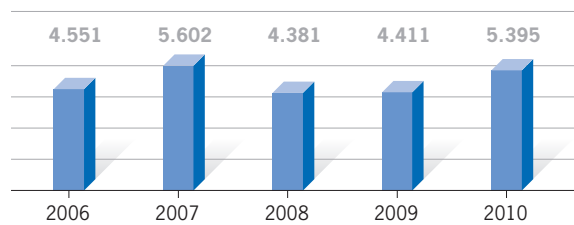
El **coeficient de solvència**, que mesura la relació entre els requisits de capital i els recursos propis i, d'acord amb la legislació vigent, ha de ser superior al 8%, se situa, el 31 de desembre de 2010, en el 12,20%, individualment, i l'11,53%, consolidadament. Vegeu l'apartat «6.4. Solvència» d'aquest informe.

6.2. Resultats

6.2.1 Resultats del Consolidat

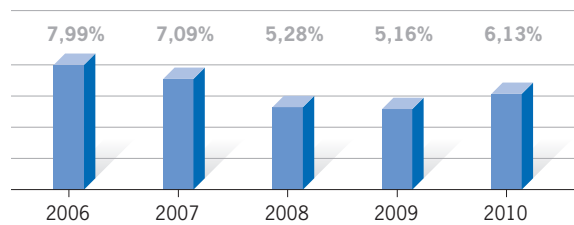
El **resultat de l'exercici del Grup Caixa d'Enginyers** en data 31 de desembre de 2010 és de 5.395 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 22,31% respecte dels 4.411 milers d'euros amb què es va tancar l'exercici 2009. Si es consideren els **beneficis abans d'impostos** i abans de l'aportació al fons de l'Obra Social, el dit augment és del 19,95%: s'ha passat de 5.685 milers d'euros al tancament de l'exercici 2009 a 6.819 milers d'euros el 31 de desembre de 2010.

Evolució del resultat consolidat (en milers d'euros)

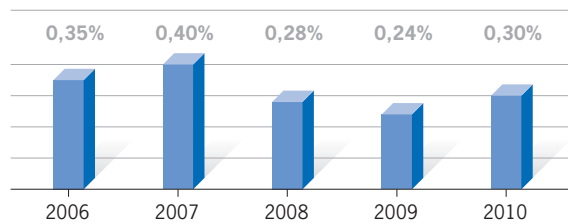

La **rendibilitat sobre recursos propis (ROE)** ha augmentat respecte de l'exercici anterior, i al tancament de l'exercici 2010 és del 6,13%, davant del 5,16% registrat el 31 de desembre de 2009. Així mateix, la **rendibilitat sobre actius (ROA)** ha augmentat, i ha passat del 0,24% registrat el 31 de desembre de 2009 al 0,30% del tancament de l'exercici 2010.

Evolució de la rendibilitat sobre recursos propis (ROE)

Evolució de la rendibilitat sobre actius (ROA)

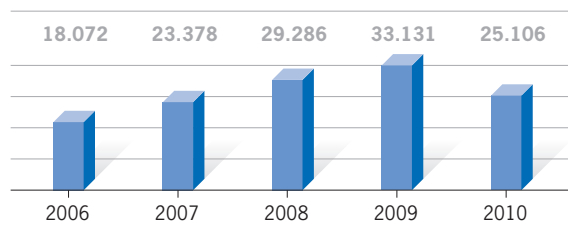

L'evolució a la baixa dels tipus d'interès iniciada al final de 2008 ha tingut un impacte negatiu en el **marge d'interès** de l'exercici 2010, que ha experimentat una disminució del 24,22% respecte de l'exercici anterior i s'ha situat en 25.106 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, davant els 33.131 milers d'euros del 31 de desembre de 2009.

Aquesta disminució respon, d'una banda, a l'impacte de la caiguda substancial dels tipus de referència registrada durant l'any 2009 en l'actualització de la inversió creditícia i, de l'altra, contràriament al que ha passat amb l'actiu, a l'increment de la remuneració del passiu, atesa la denominada guerra del passiu que s'ha viscut al sistema financer espanyol durant l'any 2010.

En qualsevol cas, la política prudent de remuneració del passiu adoptada per l'entitat i l'existència d'una posició folgada de tresoreria són factors que han permès moderar la contracció del marge esmentat.

Evolució del marge d'interès (en milers d'euros)

El **net entre comissions percebudes i comissions pagades** durant l'exercici 2010 és de 14.194 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010, en comparació amb els 11.115 milers d'euros registrats l'exercici 2009; això representa un increment del 27,70% (3.079 milers d'euros en termes absoluts).

Concretament, les **comissions percebudes** han passat de 12.839 milers d'euros a 16.021 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament, la qual cosa representa un increment del 24,78% derivat bàsicament de l'augment considerable del volum d'ingressos derivats dels serveis de valors i la gestió de productes financers no bancaris (fons d'inversió, fons de pensions i productes d'assegurances).

Si ens centrem en els **ingressos derivats dels serveis de valors**, que han pujat a un total de 4.330 milers d'euros al tancament de l'exercici 2010, davant dels 1.438 milers d'euros registrats el desembre de 2009, l'increment en 2.132 milers d'euros dels ingressos derivats de l'assegurament i la col·locació de valors mereix un èmfasi especial, ja que s'ha participat en els programes d'emissió de deute públic destinats al mercat minorista.

D'altra banda, cal esmentar l'excel·lent acceptació entre els socis del servei de gestió discrecional de carteres i l'increment consegüent de 538 milers d'euros dels ingressos per gestió de patrimonis.

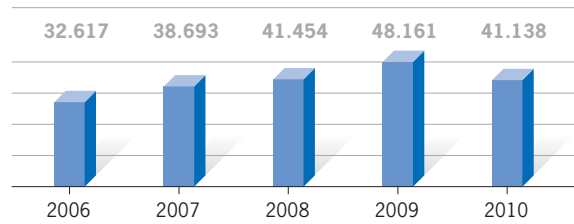
Pel que fa als **ingressos derivats de la gestió de productes financers no bancaris**, han pujat a 7.739 milers d'euros durant l'exercici 2010, davant els 7.082 milers d'euros de l'exercici passat; aquesta evolució és producte de l'aposta important que ha fet el Grup en la potenciació de fons d'inversió, fons de pensions i assegurances.

El **resultat net d'operacions financeres** ha estat de 2.284 milers d'euros al tancament de l'exercici 2010, davant dels 4.990 milers d'euros acumulats l'exercici passat, la qual cosa representa una disminució del 54,23%.

Aquestes evolucions diferents exposades es tradueixen en una disminució del 14,58% del marge brut, que ha passat de 48.161 milers d'euros a 41.138 milers d'euros al tancament dels exercicis 2009 i 2010, respectivament. Cal destacar que, tal com ja s'ha explicat més amunt, per

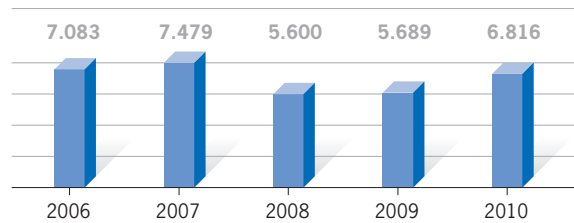
bé que el marge brut disminueix a conseqüència de la reducció del marge d'interès i del resultat net de les operacions financeres, aquesta disminució ha estat compensada en part per l'augment de les comissions netes.

Evolució del marge brut (en milers d'euros)

El **resultat de l'activitat d'explotació** ha augmentat 1.127 milers d'euros (el 19,81% en termes relatius) i ha passat de 5.689 milers d'euros a 6.816 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

Evolució dels resultats de la activitat d'explotació (en milers d'euros)

La millora en l'evolució del resultat de l'activitat d'explotació durant aquest exercici pel que fa a l'evolució del marge brut respon, en gran mesura, a l'excel·lent qualitat de la inversió creditícia, que ha permès recuperar part de les provisions que, amb caràcter preventiu, va fer l'Entitat en exercicis anteriors (vegeu l'anàlisi de la inversió creditícia que es fa a l'apartat «6.1.1. Actiu» d'aquest informe).

Cal destacar, per una banda, la disminució que han sofert les despeses d'administració meritedes l'exercici 2010 respecte de les meritedes l'exercici anterior. Concretament, les altres despeses generals d'administració han passat de 33.036 milers d'euros, el 31 de desembre de 2009, a 32.505 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, la qual cosa es tradueix en una disminució de l'1,61% que

respon a l'esforç important de contenció de les despeses iniciat pel Grup l'exercici passat.

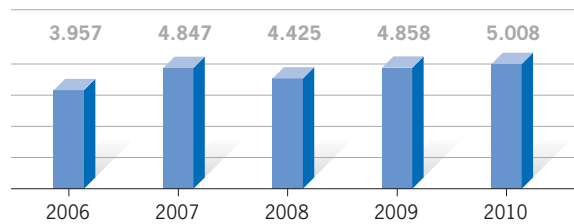
En aquest sentit, cal destacar la millora de l'estructura interna de costos, amb una reducció considerable del cost unitari sobre els recursos propis, que al tancament de l'exercici 2010 és de l'1,19% en comparació amb l'1,28% del 31 de desembre de 2009.

No obstant això, malgrat aquesta evolució favorable, la seva combinació amb la disminució considerable del marge d'interès es tradueix en un empitjorament de la **ràtio d'eficiència**, que passa del 68,59% al 79,01% en data 31 de desembre de 2009 i 2010, respectivament.

6.2.2. Resultats individuals de les entitats del Grup

Caixa de Crèdit dels Enginyers, S. Coop. de Crèdit, ha tancat l'exercici 2010 amb uns beneficis de 5.008 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 3,09% respecte dels 4.858 milers d'euros amb què es va tancar l'exercici 2009.

Evolució del resultat Caixa d'Enginyers (en milers d'euros)

Les filials Caixa Enginyers Gestió, SGIC, SAU, Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU, i Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU, han tancat el 2010 amb uns beneficis de 94 milers d'euros, 576 milers d'euros i 69 milers d'euros, respectivament; mentre que Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances, ha tancat desembre de 2010 amb unes pèrdues de 314 milers d'euros.

L'evolució en comparació amb l'exercici 2009 dels resultats de Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU, fa palès l'èxit de l'aposta del Grup en el sector de les assegurances de vida que s'ha esmentat abans.

Pel que fa a Segurengin, per bé que ha acabat l'exercici 2010 amb pèrdues, cal assenyalar que la dita societat està immersa en un profund procés de reestructuració.

6.2.3. Retribució dels òrgans de govern

Totes les remuneracions percebudes pel Consell Rector i les comissions delegades de l'entitat i pels consells d'administració de les filials del Grup corresponen exclusivament a dietes per assistència a reunions i desplaçaments. Els membres dels òrgans de govern no perceben cap altra retribució pel desenvolupament de les seves funcions com a membres dels dits consells i comissions.

Les despeses d'assistència, representació i prestacions socials dels membres del Consell Rector i dels diversos consells d'administració de les filials, així com les derivades de celebracions i assemblees generals, pugen a 109.852,59 euros.

El Grup no ha contret obligacions en matèria de pensions o pagament de primes d'assegurances de vida respecte dels membres dels òrgans de govern esmentats.

6.2.4. Proposta de distribució de resultats

El resultat de Caixa d'Enginyers en data 31 de desembre de 2010 és de 5.008 milers d'euros.

Tot seguit es detalla la proposta de distribució del resultat de l'exercici 2010 que el Consell Rector de l'entitat sotmet a l'aprovació de l'assemblea general de socis:

Distribució del resultat	Milers d'euros
A fons d'educació i promoció	150
Interessos per pagar als socis per aportacions al capital	1.595
A reserva obligatòria	758
A reserva voluntària	2.505
RESULTAT	5.008

El repartiment de 1.595 milers d'euros en concepte d'interessos que cal pagar als socis per aportacions de capital comporta l'aplicació d'un tipus d'interès nominal del 4%.

El Consell Rector sotmet també a l'aprovació de l'assemblea de socis l'augment del valor nominal del títol cooperatiu a 90 euros, davant dels 88 euros actuals. L'augment del valor nominal del títol cooperatiu requereix l'autorització del Banc d'Espanya. Aquesta revaloració del títol es farà sense que el soci hagi de fer cap desembossament i amb càrrec a les reserves. Aquest increment representa un rendiment del 2,27%.

El tipus d'interès nominal del 4% i la revaloració del títol sense desembossament del 2,27% representen un rendiment conjunt del títol cooperatiu del 6,27% per a l'exercici 2010.

6.3. Gestió del risc

6.3.1. Introducció

En els darrers exercicis s'ha fet palesa la importància crucial que té la gestió adequada dels riscos per a les entitats financeres. Per al Grup Caixa d'Enginyers, la gestió del risc constitueix un dels pilars principals, i el Grup es caracteritza per tenir un perfil de risc conservador.

El Consell Rector de l'entitat, per mitjà dels diversos comitès, defineix i actualitza les polítiques, els sistemes i els procediments de control intern òptims en relació amb tots els riscos de l'activitat del Grup i en supervisa el compliment de manera contínua.

La coordinació d'unes polítiques prudentes i l'ús de mètodes

i tècniques de gestió i control homogenis i efectius permeten al Grup Caixa d'Enginyers obtenir resultats sanejats de manera recurrent i també gaudir d'una posició folgada de solvència.

La situació economicofinancera actual ha posat a prova l'efectivitat d'aquestes polítiques de gestió de riscos i la seva aplicació s'ha traduït en una exposició molt limitada als tipus d'instruments i operatives més afectats per la crisi financera en curs.

La identificació, el mesurament i la gestió (així com el control i el seguiment de tots els riscos propis de l'activitat del Grup) es constitueixen en objectiu fonamental, sempre dins d'un marc d'optimització de la gestió global de tots els riscos, i comprenen principalment el risc de crèdit i de concentració, els riscos estructurals de tipus d'interès i de liquiditat, els riscos de mercat i contrapart i els riscos operacionals.

6.3.2. Risc de crèdit

El risc de crèdit té l'origen en la possibilitat d'experimentar pèrdues derivades de l'incompliment, total o parcial, de les obligacions financeres contretes per socis, clients o contrapartides amb el Grup Caixa d'Enginyers.

La prudència elevada de les polítiques relatives al risc de crèdit del Grup li permet mantenir una qualitat excel·lent de l'actiu i uns nivells de morositat significativament per sota de la mitjana del sector.

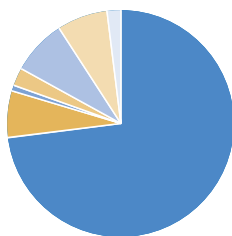
D'acord amb la normativa actual de solvència, el risc de crèdit es cobreix per mitjà de l'existència i el control d'uns recursos propis capaços d'absorbir els riscos assumits, i també per mitjà de la constitució de provisions destinades a la cobertura d'insolvències.

Aquestes provisions se separen en provisions específiques, l'objectiu de les quals és cobrir les possibles insolvències dels actius classificats com a dubtosos, i provisions genèriques destinades a la cobertura de possibles pèrdues inherents als instruments de deute i riscos contingents, incloent-hi les possibles pèrdues a causa del canvi de cicle econòmic.

S'ha d'assenyalar que l'elevada colateralització de tota la cartera creditícia contribueix a millorar les ràtios de gestió del Grup. El percentatge d'operacions amb garantia real representa un 89,92% del crèdit a la clientela total al tancament de l'exercici 2010, amb la qual cosa es mantenen els nivells històrics elevats de garanties reals.

També s'ha de destacar que, seguint la línia de diversificació i colateralització en la concessió de préstecs amb garantia hipotecària característica de l'Entitat, durant l'exercici 2010 s'han concedit 753 operacions (990 durant l'exercici 2009) per un import mitjà de 187.000 euros (199.000 euros el 2009) i amb un loan to value (LTV) mitjà del 60,24% (61,78% el 2009).

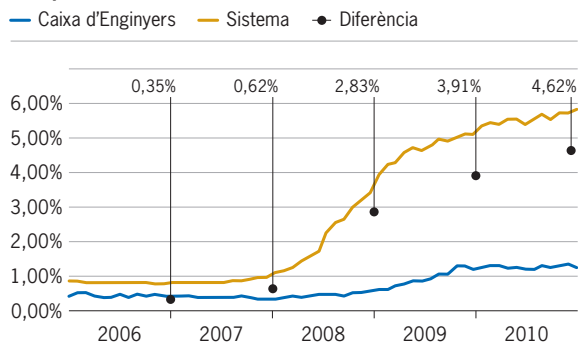
Distribució inversió creditícia per tipus de garantia i prestatari

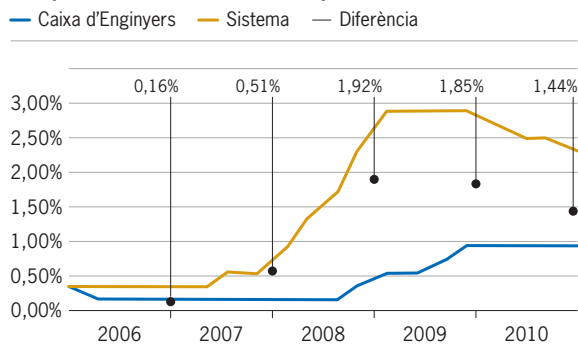
73,00%	Persones físiques: 1a hipoteca sobre 1r habitatge
6,81%	Persones físiques: 1a hipoteca sobre 2n habitatge
0,74%	Persones físiques: 1a hipoteca resta
2,49%	Persones físiques: altres garanties reals
7,79%	Persones físiques: resta
6,89%	Persones jurídiques: garantia real
2,29%	Persones jurídiques: resta

La taxa de morositat de Caixa d'Enginyers se situa en l'1,19% en data 31 de desembre de 2010, en contrast amb els nivells elevats de morositat del sector, la qual cosa corrobora la gestió adequada del risc de crèdit que duu a terme l'Entitat.

Comparativa evolució morositat

Comparativa evolució morositat hipotecària

Font: AFI i Caixa d'Enginyers

Al tancament de l'exercici 2010, el total de provisions per a possibles pèrdues per deteriorament d'actius s'ha situat en 23.311 milers d'euros, dels quals 14.984 milers d'euros corresponen a provisions genèriques i 8.327 milers d'euros a provisions específiques.

El total de provisions associades a la cartera d'inversió creditícia mantingudes a 31 de desembre de 2010 representa una ràtio de cobertura del 117,9%, significativament superior a la mitjana del sector.

Vegeu l'apartat 6.1.1. Informe de l'activitat - actiu d'aquest informe, en què es fa una anàlisi exhaustiva de l'activitat creditícia.

6.3.3. Risc de contrapart

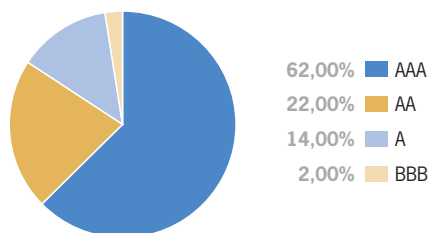
El risc de contrapart és el risc que les contrapartides no compleixin els seus compromisos amb el Grup. En l'operativa als mercats financers aquest risc es produeix, entre altres situacions, quan una entitat deixa diners, inverteix en actius financers o formalitza operacions bilaterals de derivats financers amb una contrapartida.

Caixa d'Enginyers revisa permanentment el compliment dels límits de contrapart al mercat interbancari, les operacions simultànies i les operacions de derivats, així com les límits per qualificació creditícia de l'emissor al mercat de renda fixa.

El seguiment i el compliment de l'estructura de límits permeten evitar concentracions de risc que puguin afectar els recursos propis del Grup. El nivell de risc assumit en aquest àmbit es considera baix.

S'ha d'indicar que la totalitat d'inversions en cartera es troba en actius amb qualificació creditícia elevada, segons es pot observar als quadres adjunts.

Qualificació de les carteres de renda fixa

6.3.4. Risc de concentració

Cal esmentar el risc de concentració, que constitueix un element essencial en la gestió del risc de crèdit. Amb l'objectiu de limitar la concentració sectorial, Caixa d'Enginyers ha adoptat, d'una banda, una política de concessió de crèdit molt conservadora, enfocada bàsicament a particulars, sense donar cabuda a la concessió de crèdit al sector de la promoció immobiliària (la qual cosa dona com a resultat una cartera d'inversió creditícia molt diversificada), i, de l'altra, una política d'inversions financeres en l'àmbit del Grup, en què

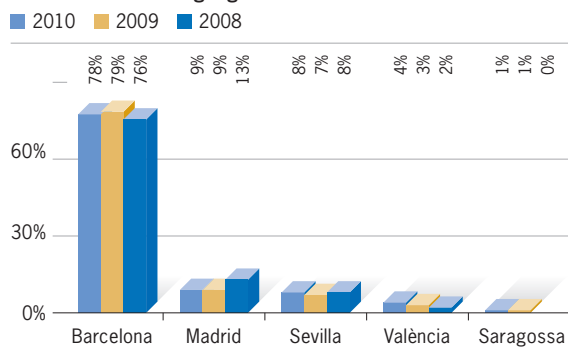
s'estableixen límits prudents a la suma de les inversions en cada sector econòmic. Addicionalment, aquestes polítiques de concessió de crèdit i d'inversions financeres estableixen uns límits d'import i de jerarquia en la presa de decisions de concessió que permeten minimitzar la concentració individual o de grup empresarial.

Pel que fa al crèdit a la clientela, està altament diversificat, i el volum d'operacions amb un import inferior a 150.000 euros és de més del 75%.

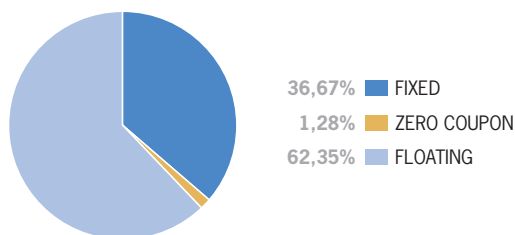
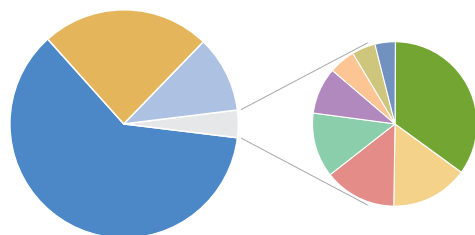
En l'àmbit geogràfic, el Grup desenvolupa la seva activitat a tot l'Estat espanyol i, principalment, a Catalunya, la qual cosa es reflecteix en la distribució geogràfica del crèdit a la clientela.

Evolució distribució geogràfica del crèdit a la clientela

Pel que fa a les carteres de renda fixa del Grup, estan ben diversificades, ja que estan distribuïdes en més de 90 grups emissors d'elevada qualitat creditícia (vegeu l'apartat «6.3.3. Risc de contrapart» d'aquest informe).

Tot seguit es mostra la diversificació de les carteres de renda fixa del Grup quant a tipus de cupó i distribució sectorial:

Distribució per tipus de cupó de les carteres de renda fixa**Distribució sectorial de les carteres de renda fixa**

61,34%	Mortgage securities
24,07%	Government
10,83%	Financial
1,32%	Utilities
0,58%	Communications
0,53%	Basic materials
0,47%	Consumer, non-cyclical
0,35%	Industrial
0,20%	Technology
0,17%	Diversified
0,15%	Consumer, cyclical

6.3.5. Risc estructural de tipus d'interès

Els riscos estructurals de tipus d'interès s'associen principalment a l'exposició de les posicions en actius i passius del balanç a les fluctuacions dels tipus d'interès. Aquest risc varia d'acord amb l'estructura i la data de depreciació dels actius i els passius sensibles.

Caixa d'Enginyers disposa d'eines de càlcul de la seva exposició al risc de tipus d'interès, com les anàlisis de

gaps entre actius i passius, la simulació del valor econòmic del capital i la simulació del marge financer.

La sensibilitat del valor econòmic i del marge financer als tipus d'interès se situa, en data 31 de desembre de 2010 i partint de l'escenari d'estrès més desfavorable dels que regula la Circular 3/2008, en un -4,35% i un -13,37% respectivament, nivells considerablement inferiors als límits reguladors.

El grau de risc assumit pel Grup en aquest àmbit es considera baix, la qual cosa es posa de manifest tant en l'avaluació de les simulacions esmentades com per mitjà de l'experiència històrica de l'entitat, que acredita un impacte advers potencialment baix de les variacions de tipus d'interès sobre el valor econòmic, els recursos propis mínims i el marge financer.

6.3.6. Risc estructural de liquiditat

Per risc de liquiditat s'entén la possible pèrdua en una situació en què sigui impossible aconseguir, a preus raonables, fons per fer front a pagaments, tant pel reintegrament de recursos de clients o per compromisos que el Grup hagi contret amb altres entitats financeres.

L'objectiu de les polítiques de gestió de la liquiditat del Grup és assegurar els fons necessaris per cobrir les necessitats del negoci diversificant les fonts de finançament i minimitzant-ne el cost. Caixa d'Enginyers supervisa la seva posició de liquiditat i les seves estratègies de finançament d'una manera contínua.

Adicionalment, disposa d'un pla de contingències de liquiditat que permet gestionar els possibles esdeveniments inesperats, condicions econòmiques o de mercat i altres situacions fora del control directe de Caixa d'Enginyers que podrien causar dificultats de liquiditat a curt o llarg termini.

Caixa d'Enginyers manté una situació folgada de liquiditat, fruit de la bona evolució històrica en la captació de dipòsits i del manteniment del gap comercial entre crèdit a la clientela i dipòsits de la clientela, i també de l'elevada qualitat creditícia de les seves carteres d'actius financers, que li atorguen finançament a mitjà i llarg termini.

Les dificultats de liquiditat als mercats financers no han afectat la bona evolució de la ràtio de liquiditat estructural del balanç del Grup, que mesura la relació entre dipòsits i crèdits dels socis i arriba al 97% al tancament de l'exercici 2010.

S'ha de destacar que, a finals de l'exercici 2010, amb l'objectiu de diversificar les fonts de finançament i d'optimitzar-ne els costos, Caixa d'Enginyers es va adherir a la cambra MEFFCLEAR, circumstància que li permetrà incrementar l'eficiència en la gestió del finançament als mercats monetaris, atès que la dita cambra es constitueix com a garant de les operacions simultànies de deute públic.

6.3.7. Risc de mercat

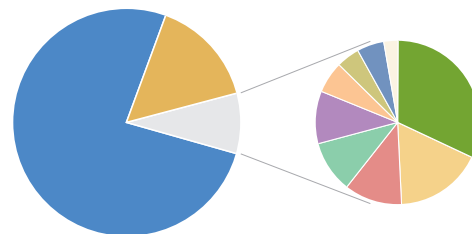
El risc de mercat és el risc associat a la possibilitat d'experimentar pèrdues a les carteres d'inversió motivades per moviments adversos en els preus de les variables de mercat.

Per a la gestió del risc de mercat de les carteres d'inversions financeres, s'aplica com a sistema de mesurament el valor en risc (conegut per la sigla anglesa VaR), un mètode de càlcul que permet determinar la pèrdua màxima esperada d'acord amb una probabilitat i un horitzó temporal.

El Grup Caixa d'Enginyers, seguint criteris de prudència, ha establert en la seva política d'inversions financeres uns límits màxims en els nivells de VaR assumits en les carteres d'actius financers disponibles per a la venda

i la negociació. Els límits establerts fan referència a un VaR calculat per a un horitzó temporal d'un any i un grau de confiança del 95%.

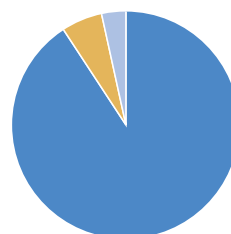
Contribució per sectors al VaR de la cartera de renda fixa valors disponibles per a la venda

76,28%	Government
15,10%	Financial
2,72%	Utilities
1,48%	Consumer, non-cyclical
1,00%	Basic materials
0,88%	Communications
0,86%	Industrial
0,58%	Diversified
0,38%	Technology
0,47%	Mortgage securities
0,24%	Consumer, cyclical

VaR de la cartera el 31/12/2010: 0,27%

Contribució per sectors al VaR de la cartera de renda fixa de negociació

90,80%	Government
6,05%	Financial
3,14%	Communications

VaR de la cartera el 31/12/2010: 0,28%

6.3.8. Risc operacional

Finalment, el risc operacional està constituït per tots els esdeveniments que puguin generar una pèrdua a conseqüència de processos interns inadequats, errors humans, funcionament incorrecte dels sistemes d'informació o esdeveniments externs.

Aquest risc és inherent a l'operativa diària de qualsevol entitat, per la qual cosa el seu control ha de ser objecte de consideració en tots els àmbits.

Al Grup Caixa d'Enginyers, la gestió d'aquest risc es duu a terme de manera descentralitzada per mitjà de comitès i departaments amb responsabilitats assignades, així com mitjançant l'aplicació de la normativa interna del Grup, per mitjà de la qual es traslladen els criteris de gestió del risc a l'organització.

Aquesta normativa incorpora els mecanismes de control, les separacions funcionals, etc., que permeten reduir el frau intern, el frau extern, els riscos en les relacions laborals i de seguretat a la feina, els riscos en les pràctiques amb clients, productes i negoci, els danys en actius materials, les incidències en el negoci, els errors en els sistemes i els riscos en l'execució, el lliurament i la gestió de processos.

La supervisió del compliment de les normatives al Grup recau sobre el Departament d'Auditoria Interna de Caixa d'Enginyers.

6.3.9. Direcció de Gestió Global del Risc

La Direcció de Gestió Global del Risc, que en l'organigrama de l'Entitat depèn jeràrquicament de la Direcció General, d'acord amb el principi d'independència de la funció de riscos, és la que integra el control de tots els riscos inherents al negoci del Grup.

Les seves funcions principals es resumeixen segons el detall següent:

- Assegurar que els nivells de risc assumits pel Grup són adequats al perfil de riscos establert i estan alineats amb els seus objectius estratègics.
- Proporcionar una visió integral de tots els riscos, sense excepcions.

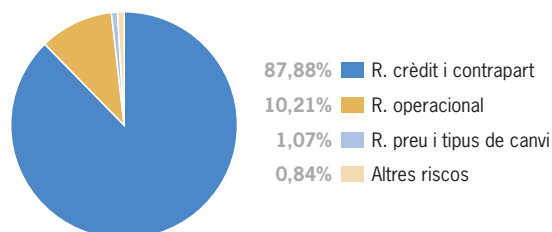
- Identificar tota l'exposició a riscos assumits pel Grup Caixa d'Enginyers, incloent-hi els que es puguin estar desenvolupant, les concentracions que pugui haver-hi i altres situacions que s'hagin d'examinar.
- Analitzar els nous productes i les modificacions substancials de la gamma de productes existents, en especial si es tracta de productes complexos. En particular, a partir d'aquesta anàlisi s'ha de determinar explícitament si s'accepten els aspectes contractuals que suposin riscos no controlables per l'Assessoria Jurídica del Grup i els aspectes complexos de la comunicació efectuada sobre aquests riscos tant en el vessant intern com en l'extern.

El control i la gestió de riscos del Grup Caixa d'Enginyers s'estableixen en un cos de documentació que defineix les polítiques, els límits, els mètodes i les normatives aplicables i que permet transmetre el perfil i els objectius a tota l'organització.

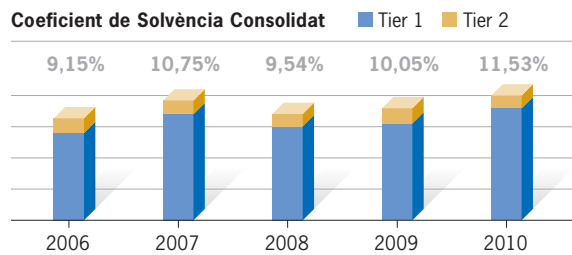
6.4. Solvència

La taxa de morositat reduïda, l'exposició nul·la al sector promotor, la colateralització elevada del crèdit, la fortalesa de les provisions constituïdes i l'exposició reduïda a altres riscos, juntament amb una estructura adequada de recursos propis, es tradueixen en el nivell de solvència adequat del Grup.

Requisits de capital per tipus de riscos

El coeficient de solvència, que mesura la relació entre els requisits de capital i els recursos propis i, d'acord amb la legislació vigent, ha de ser superior al 8%, se situa, el 31 de desembre de 2010, molt per damunt del mínim exigít legalment, tant en l'àmbit individual com en el consolidat.

	2006	2007	2008	2009	2010
TIER 1	7,83%	9,52%	8,44%	8,69%	10,05%
TIER 2	1,32%	1,23%	1,10%	1,36%	1,48%
Coeficient Solvència	9,15%	10,75%	9,54%	10,05%	11,53%

Així mateix, el superàvit individual i el consolidat s'han situat, al tancament de l'exercici 2010, en 33.249 i 28.484 milers d'euros, respectivament.

Posteriorment al tancament de l'exercici 2010, però abans de formular-ne els comptes anuals corresponents, s'ha publicat el Reial decret llei 2/2011, de 18 de febrer, per al reforçament del sistema financer (RDL), sobre la base del qual, abans del 10 de març de 2011, el Grup Caixa d'Enginyers ha de disposar d'un coeficient de capital principal de com a mínim el 8% de les seves exposicions totals ponderades per risc.

El capital principal del Grup Caixa d'Enginyers, d'acord amb les directrius establertes per aquest Reial decret i amb dades del tancament del l'exercici 2010, és de 76.818 milers d'euros, la qual cosa situa el coeficient de capital principal en el 9,52%, substancialment per damunt del que s'exigeix legalment.

07

Informe de Responsabilitat Social Corporativa

Enginyers
2011

La vinculació i el compromís directe de l'Entitat amb cadascun dels socis, la nostra societat i el món en què vivim han estat elements constitutius de l'Entitat des del mateix moment del seu naixement, l'any 1967.

Durant més de 40 anys Caixa d'Enginyers ha mantingut un enfocament de responsabilitat basat en els principis d'ètica i transparència financera, el govern responsable i el compromís amb totes les parts interessades, les necessitats de les quals determinen l'actuació de l'Entitat en els seus diversos àmbits d'actuació. Quan diem «parts interessades», ens referim a:

- Socis de l'Entitat.
- Proveïdors.
- La societat en conjunt.
- Medi ambient.

El model cooperatiu defineix Caixa d'Enginyers i determina la seva missió primordial: resoldre els problemes reals de les persones, per davant de la maximització dels beneficis.

Aquest és un model que cerca un creixement sostenible a mitjà i a llarg termini, i que es posiciona al marge de qualsevol oportunisme promovent el rigor, l'esforç, el sacrifici i la responsabilitat.

Els valors de l'autoajuda, la democràcia, la igualtat, l'equitat, la solidaritat, l'honestedat, la transparència i la vocació social configuren l'essència de Caixa d'Enginyers i són el seu principal capital.

De la seva interrelació sorgeixen els principis que regeixen la nostra praxi: l'adhesió voluntària i oberta de les persones a l'organització, la gestió i el control de la cooperativa per part dels socis, la participació econòmica dels associats, la importància de l'educació i la formació de les persones, la cooperació entre les distintes cooperatives i l'interès per la comunitat.

Aquestes són les complicitats que compartim els més de 104.000 socis de Caixa d'Enginyers, una comunitat de persones que es posen al servei de la societat i responen positivament i de manera constructiva i solidària a les mancances conjunturals i estructurals que dibuixen la cara menys agradable i més injusta del nostre món. Aquestes complicitats projecten l'Entitat cap a un futur que es presenta ple de reptes.

7.1. Fundació Caixa d'Enginyers

Conscient d'aquests reptes, i amb l'objectiu de reforçar i vehicular la seva acció social i optimitzar l'eficiència dels recursos, Caixa d'Enginyers ha iniciat una nova etapa amb la creació de la Fundació Caixa d'Enginyers.

La Fundació optimitzarà l'eficiència dels recursos destinats a la promoció i el foment d'activitats d'interès cultural, social, mediambiental, beneficoassistencial, professional i tecnològic.

El nou instrument de què s'ha dotat l'Entitat en l'àmbit de la Responsabilitat Social Corporativa (RSC), de caràcter privat i sense afany de lucre, sorgeix de la transformació de l'Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers, constituïda el 13 de novembre de l'any 1980.

La Fundació Caixa d'Enginyers donarà prioritat a les accions que contribueixen a millorar la qualitat de vida i el desenvolupament comunitari, amb un èmfasi particular en l'àmbit de l'enginyeria, la protecció ambiental, la difusió i la promoció del cooperativisme i el compromís amb la millora dels grups d'interès amb els quals aquesta cooperativa de crèdit desenvolupa les seves activitats.

Així mateix, aprofundirà en el compliment de les finalitats del Fons d'Educació i Promoció de Caixa d'Enginyers.

El Patronat de la nova Fundació Caixa d'Enginyers elaborarà cada any un pla d'activitats a les quals s'hauran de destinar els recursos previstos a aquest efecte. El foment d'activitats de recerca que perfeccionin la formació laboral i professional, la integració social de les persones amb risc d'exclusió social, l'impuls del voluntariat com a eina d'ajuda i cooperació assistencial i el desenvolupament de les relacions intercooperatives seran alguns del eixos en què s'incidirà.

La Fundació Caixa d'Enginyers s'insereix en una manera de fer molt pròpia de la idiosincràsia de la nostra cooperativa de crèdit, que utilitza el diàleg i els principis cooperatius per reforçar la cohesió social i solucionar els problemes que la nostra societat té plantejats en diversos àmbits.

Per tant, la Fundació Caixa d'Enginyers dona continuïtat a una convicció ferma de compromís social que defineix la nostra Entitat des de l'any 1967 i, alhora, la projecta amb més força i eficiència cap a un futur que construïm plegats dia a dia.

La Fundació Caixa d'Enginyers és un motiu d'orgull per a tots i cadascun dels socis de l'Entitat.

7.2. Fons d'Educació i Promoció

El Fons d'Educació i Promoció de Caixa d'Enginyers té com a objectiu el finançament de les accions relacionades amb la formació i l'educació dels socis i els empleats de l'Entitat. Aquestes accions es plantegen sempre en coherència amb els principis i valors que fa seus

Caixa d'Enginyers, com són la difusió del cooperativisme, l'impuls i la difusió de la cultura, la millora de la qualitat de vida i la defensa mediambiental.

Caixa d'Enginyers destina com a mínim el 10% del seu benefici anual al Fons d'Educació i Promoció per tal de dotar-lo dels recursos necessaris per poder complir els objectius establerts.

L'any 2010 s'han destinat 529 milers d'euros a aquest fons, 379 milers dels quals s'assignen abans del benefici net.

El pressupost per a l'any 2011 puja a 522 milers d'euros, amb el detall següent:

	Euros
Formació	250.000
Amortitzacions	22.000
UNACC	25.000
Obra social	
Aportació Fundació Caixa d'Enginyers	225.000
TOTAL	522.000

7.3. Compromís amb els socis

Els socis són la principal raó de ser de Caixa d'Enginyers. Per aquest motiu, l'Entitat investiga constantment quins mercats, productes i serveis els ofereixen les solucions més adequades i s'ajusten més a les seves necessitats i al seu perfil personal en cada moment i en cada situació.

Sempre amatent a les noves oportunitats que es puguin presentar en benefici del soci. Amb anticipació i flexibilitat.

Caixa d'Enginyers mobilitza tots els seus recursos professionals i tecnològics per garantir que el procés de presa de decisions per part del soci sobre aspectes que afecten el seu patrimoni sigui el més adequat i conclouï amb la millor solució possible.

L'objectiu de l'Entitat és acompanyar el soci al llarg de la seva vida, donant una resposta personalitzada a les característiques específiques del soci pel que fa a l'estalvi, el seu perfil de risc i la fiscalitat que l'afecta per determinar la rendibilitat esperada, així com el nivell de seguretat que vol i les seves necessitats de liquiditat.

Quant al finançament d'inversions, Caixa d'Enginyers acompanya el soci adequant la seva proposta de finançament en funció de les seves possibilitats i els seus requeriments.

Tota l'oferta de productes, serveis i assessorament de Caixa d'Enginyers que està a disposició dels socis es desplega a través de la Banca Universal i la Banca Personal de l'Entitat. Els àmbits de l'economia domèstica, l'estalvi i la inversió i la previsió i les assegurances es cobreixen al llarg de tot el cicle vital del soci i es desenvolupen amb criteris d'innovació i diferenciació.

En definitiva, excel·lència empresarial a disposició del soci.

7.4. Compromís amb els proveïdors

La xarxa de 266 proveïdors amb què actualment compta Caixa d'Enginyers és fonamental per a l'Entitat. Al llarg de la seva història, de més de 40 anys, la cooperativa de crèdit ha viscut un creixement sostingut que ha evolucionat de manera paral·lela al plantejament i la consecució de nous reptes, cada cop més ambiciosos.

Aquest camí, aquesta evolució de l'Entitat, s'ha transitat juntament amb aquesta xarxa de proveïdors, els quals han respost a les necessitats de Caixa d'Enginyers, enfocades sempre a l'assoliment dels objectius establerts, en matèria de tecnologia, informació, màrqueting, accessos a mercats financers, marc jurídic, formació i gestió logística, entre altres.

L'enfocament de responsabilitat assumit i seguit per Caixa d'Enginyers és estricte i inequívoc. Aquest mateix imperatiu que condiciona l'estratègia i la presa de decisions de l'Entitat, basat en els principis d'ètica i transparència financera, en el govern responsable i en la sostenibilitat, s'exigeix també als proveïdors de productes i serveis amb els quals duu a terme la seva activitat. Per aquest motiu, les relacions de l'Entitat amb la seva xarxa de proveïdors estan sotmeses a un estricte contracte de confidencialitat i al compromís de cadascun d'aquests proveïdors d'oferir els millors serveis mitjançant clàusules d'acord de nivell de servei (service legal agreement).

La despesa generada pels 266 proveïdors considerats significatius ha assolit els 18.112 milers d'euros.

7.5. Compromís amb la societat

Caixa d'Enginyers es projecta en la societat. Segurament, aquest és l'àmbit en què troba la seva justificació més plena, atès que els valors cooperatius que defineixen l'Entitat aspiren a assolir una societat més justa, equitativa i sostenible.

Per tant, en la nostra activitat hi ha implícits l'impuls i l'enfortiment dels vincles establerts amb la societat que permetin el seu desenvolupament i creixement.

Dissortadament, el nostre món encara té molts problemes per resoldre. I Caixa d'Enginyers, dins de les seves possibilitats, vol contribuir a pal·liar-los.

Amb aquesta finalitat, Caixa d'Enginyers destina cada any una xifra creixent de recursos i s'implica en activitats que troben un camp òptim per als seus projectes d'acció social en l'àmbit educatiu i en el formatiu, cultural, social, de promoció i difusió del cooperativisme, de protecció de la infància i de cooperació en el desenvolupament.

En l'àmbit formatiu, Caixa d'Enginyers ha signat acords amb diverses universitats i col·legis professionals amb l'objectiu de premiar els millors expedients acadèmics, concedir beques d'estudi, col·laborar en activitats culturals i patrocinar una gran diversitat de fòrums, jornades i congressos.

En aquest camp, entre les accions de Caixa d'Enginyers (impulsades per la Fundació Caixa d'Enginyers o sota el paraigües del Fons d'Educació i Promoció de l'Entitat) cal destacar les següents:

- Patrocini dels actes culturals de l'Associació d'Antics Alumnes de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Madrid.
- Col·laboració en les activitats del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona.
- Col·laboració SEDIP amb el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de la Comunitat de Madrid (Universitat de Tardor 2010).
- Col·laboració en actes culturals dels II-lustres Col·legis Oficials de Graduats Socials de Barcelona, Madrid, València i Saragossa.
- Col·laboració amb Estudiantes de la Universidad de Zaragoza de Ingeniería (EUZII) en l'acte cultural Motostudent ZGZ-UNIZAR.
- Col·laboració amb el Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms d'Aragó, Navarra i País Basc en el Congrés Nacional de Desenvolupament Rural Sostenible.
- Premis a projectes d'estudiants de l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Aeronàutica de la Universitat Politècnica de Madrid.

- Participació en la Setmana de l'Enginyeria Induforum 2010, de la Fundació per al Foment de la Innovació Industrial, a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyers Industrials de Madrid.
- Patrocini de l'acte inaugural del curs acadèmic del Col·legi d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers d'Edificació de Barcelona.
- Contribució al desenvolupament de projectes tecnològics de la Universitat Politècnica de Catalunya i patrocini d'activitats diverses.
- Col·laboració en els actes culturals del Col·legi Oficial d'Enginyers de Mines del Sud.
- Col·laboració en els premis Bonaplata, de l'Associació del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya.
- Col·laboració en el Cicle de Música i Coral del Museu de la Ciència i de la Tècnica i d'Arqueologia Industrial de Catalunya.
- Col·laboració en les activitats de l'any 2010 del Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres de Catalunya.
- Col·laboració en les activitats culturals del Col·legi Oficial de Perits i Enginyers Tècnics Industrials de Sevilla.
- Col·laboració amb la Fundació de l'Enginyeria Agrícola Catalana en les Jornades COETAPAC 2010.
- Patrocini i col·laboració en actes de l'Associació Catalana d'Enginyers de Telecomunicació.
- Col·laboració amb l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya i el Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Catalunya en l'àmbit cultural i l'esportiu.
- Participació a FuturCoop 2010 en el marc del Dia de l'Emprenedor.
- Col·laboració en activitats de formació del Col·legi Oficial d'Enginyers Industrials de Madrid.
- Patrocini de la I Edició Two Weeks de la Universitat Politècnica de València.
- Col·laboració amb la Fundació Amatller d'Art Hispànic en el cicle de conferències de divulgació cultural.

El benestar social i la millora de la qualitat de vida de les persones és un altre dels eixos d'actuació prioritaris

per a Caixa d'Enginyers. Això s'ha traduït en múltiples accions de cooperació amb institucions de caire social.

A tall d'exemple, citem les accions següents:

- Col·laboració amb l'esport mitjançant el patrocini de la temporada 2010-2011 de l'Enginyers Rugby Union Club.
- Col·laboració amb els projectes socials d'ajuda a la pobresa de la Fundació Banc dels Aliments. La tasca d'aquesta organització, entre altres coses, rau en lluitar contra la fam, mantenir la cadena de solidaritat alimentària establint un pont entre els excedents d'aliments de les indústries productores i les necessitats més properes, promoure la utilització més eficient dels recursos i participar en la reducció de l'exclusió social.
- Donatius a la Fundació Pro Rebus Academiae. Aquesta entitat col·labora amb la Reial Acadèmia de l'Enginyeria mitjançant l'impuls i el desenvolupament d'activitats que contribueixin al foment i la difusió de les tecnologies, amb un èmfasi particular en la seva aplicació al món empresarial i a la societat en general.
- Donatius al Menjador social Nuestra Señora del Rosario per sufragar les despeses derivades de donar avituallament diari a totes les persones que el sol·liciten.

Un any més, Caixa d'Enginyers ha col·laborat amb la **unicef** per mitjà del seu Comitè de Catalunya

---

La participació de Caixa d'Enginyers s'ha concretat en una aportació econòmica a la campanya KIMBO, destinada a la lluita contra la mortalitat infantil.

Un gran nombre de persones han participat en aquesta campanya de la UNICEF a través del lloc web de Caixa d'Enginyers. Els volem transmetre a totes el nostre agraïment més profund.

La cooperativa ha volgut participar en aquesta iniciativa humanitària de caràcter solidari de la UNICEF, en la difusió de la qual ha col·laborat el jugador de bàsquet de la NBA Pau Gasol, com a mostra de la seva voluntat ferma d'eradicar la xacra de la mortalitat infantil en els països en vies de desenvolupament.

Des de la seva creació l'any 1946 per part de l'Assemblea General de les Nacions Unides, la UNICEF vetlla per l'acompliment dels drets de la infància en els àmbits de la supervivència, la salut, l'educació i la protecció contra els abusos i el maltractament.

En darrera instància, els esforços de la UNICEF van encaminats a situar la infància com a centre de polítiques, legislacions i pressupostos de tots els països del món.

Caixa d'Enginyers ha destinat al conjunt de col·laboracions la suma de 341 milers d'euros. D'aquesta xifra, 141 milers d'euros s'han vehiculat a través de la Fundació Caixa d'Enginyers, mentre que 200 milers d'euros procedeixen del Fons d'Educació i Promoció.

7.6. Compromís amb el medi ambient

El factor mediambiental és l'altre vector que impulsa la Responsabilitat Social Corporativa de Caixa d'Enginyers. Tot i que és cert que, com que es tracta d'una empresa de serveis, l'activitat de Caixa d'Enginyers no provoca un impacte ambiental elevat, aquest fet no ens fa defugir el problema.

En aquest àmbit, tots plegats tenim la doble responsabilitat de prendre mesures perquè tenen efectes positius directes i, també, per tot allò que implica donar un exemple de responsabilitat als qui encara es mostren incrèduls davant d'aquest problema.

Caixa d'Enginyers ho fa des de la conscienciació profunda i ho aplica, en la mesura que ho fan possible les especificitats de l'activitat que desenvolupa, amb totes les conseqüències i destinant-hi els recursos més adequats.

Els indicadors mediambientals principals de l'Entitat són:

- Consum d'energia: 2.294.895 kwh
- Consum de paper: 44.000 kg
- Consum d'aigua: 2.871 m³

La suma de petites accions individuals (tant de les persones com de les empreses) generarà, sense cap mena de dubte, beneficis significatius a curt i a mitjà termini i a gran escala.

Per això, Caixa d'Enginyers opta per un progrés que sigui compatible amb el respecte del medi ambient.

08

Informe d'Auditoria

Enginyers
2011

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

Als cooperativistes de
Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crèdit:

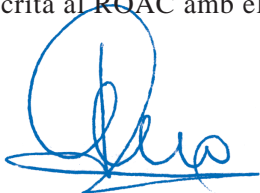
Hem auditat els comptes anuals consolidats de Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crèdit (l'Entitat dominant), i les Entitats Dependents que integren el Grup Caixa d'Enginyers (el Grup). Els dits comptes anuals consolidats comprenen el balanç de situació consolidat el 31 de desembre de 2010 i el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu i la memòria, consolidats, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data. Com indica la Nota 1 de la memòria consolidada adjunta, els Administradors de l'Entitat dominant són els responsables de la formulació dels comptes anuals consolidats del Grup, d'acord amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea i la resta de disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els dits comptes anuals consolidats, en conjunt, basada en la tasca duta a terme d'acord amb la normativa reguladora de l'activitat d'auditoria de comptes vigent a Espanya, que requereix l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència que justifica els comptes anuals consolidats i l'avaluació de l'adequació de la seva presentació, els principis i els criteris comptables utilitzats i les estimacions fetes al marc normatiu d'informació financera aplicable.

Al nostre parer, els comptes anuals consolidats adjunts de l'exercici 2010 expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni consolidat i de la situació financera consolidada de Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crèdit, i les Entitats Dependents que integren el Grup Caixa d'Enginyers en data 31 de desembre de 2010, així com dels resultats consolidats de les seves operacions i els seus fluxos d'efectiu consolidats corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea i la resta de disposicions del marc normatiu d'informació financera aplicables.

L'informe de gestió consolidat adjunt de l'exercici 2010 conté les explicacions que els Administradors de l'Entitat dominant consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'informe de gestió consolidat esmentat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2010. La nostra feina com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crèdit, i les Entitats Dependents que integren el Grup Caixa d'Enginyers.

DELOITTE, S.L.
Inscrita al ROAC amb el núm. S0692

Francisco García-Valdecasas

26 d'abril de 2011

09

Comptes Anuals i Informe de Gestió

Enginyers
2011

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i altra informació
1.1. Introducció

Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crédito (d'ara endavant, «l'Entitat»), és una cooperativa de crèdit constituïda el 29 de setembre de 1967 i inscrita al Ministeri de Treball i Seguretat Social amb el número 14.651, clau 1698 SMT, i al Registre Especial de Cooperatives de Crèdit del Banc d'Espanya amb el número 3.025. Es regeix per la Llei 13/1989, de 26 de maig, modificada parcialment, entre altres, per la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre el règim fiscal de les cooperatives, i desenvolupada pel Reial decret 84/1993, de 22 de gener. També li són aplicables les normes que regulen, amb caràcter general, l'activitat de les entitats de crèdit i, amb caràcter supletori, la legislació de les cooperatives.

El seu objecte social consisteix a rebre fons del públic en forma de dipòsits, préstecs, cessió temporal d'actius financers o altres formes anàlogues que comportin l'obligació de restitució, aplicant-los pel seu compte a la concessió de préstecs, crèdits o altres operacions de naturalesa anàloga que permetin atendre les necessitats financeres dels seus Socis, dels Socis de les cooperatives associades i de tercers. Amb aquesta finalitat, pot dur a terme tota mena d'operacions actives, passives i de serveis permeses a les altres entitats de crèdit, amb atenció preferent a les necessitats financeres dels seus Socis.

El seu domicili social actual és a Via Laietana, 39, Barcelona. L'àmbit territorial de l'activitat de l'Entitat s'estén a l'Estat Espanyol, amb un total de 14 oficines, sens perjudici que es puguin dur a terme les operacions legalment permeses fora del dit espai. L'Entitat duu a terme una activitat comercial a través de la seva xarxa d'oficines i no utilitza agents comercials independents.

A més, l'Entitat té participacions en cinc societats que desenvolupen activitats complementàries de les de l'Entitat, amb les quals constitueix el Grup Caixa d'Enginyers (d'ara endavant, «el Grup» o «Grup Caixa d'Enginyers»). El quadre següent detalla les dades principals de cada societat en data 31 de desembre de 2010 i l'activitat que desenvolupa cadascuna:

(En milers d'euros)								
Denominació social	Domicili social	Objecte Social	Participació el 31/12/2010	Capital Social	Reserves i prima d'emissió	Resultats (*)	Cost de la participació 2010	Cost de la participació 2009
Caixa Enginyers Gestió, SGIIC, SAU	Potosí, 22, 08030 Barcelona	Administració i representació d'institucions d'inversió col·lectiva	100%	1.800	781	94	1.800	1.800
Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances	Aragó, 141-143, entll., 08015	Promoció, mediació i assessorament preparatori per a la formalització de contractes d'assegurança privats entre persones físiques i jurídiques d'entitats asseguradores i assistència posterior al prenedor de l'assegurança, a l'assegurat i al beneficiari	100%	407	334	(314)	461	461
Caixa Enginyers Vida Caja Ingenieros Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	Barcelona Potosí, 22, 08030	Pràctica de l'assegurança i la reassegurança en el ram de vida i en totes les modalitats autoritzades per la legislació vigent. Exercici de les activitats preparatòries, complementàries i auxiliars que són necessàries per a la pràctica de l'assegurança i la reassegurança privades o que tenen com a finalitat la inversió dels fons socials, i també l'exercici de l'activitat de l'administració de fons de pensions	100%	9.016	2.147	576	9.016	9.018
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda.	Barcelona Potosí, 22, 08030	Prestació de serveis i venda d'articles i subministraments per al consum	Inferior al 0,01%(**)	609	285	(***)	(***)	(***)
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	Barcelona Potosí, 22, 08030	Activitat d'agent d'assegurances privades com a operador de bancassegurances vinculat	100%	30	649	69	160	160
Pèrdues per deteriorament							(34)	-
							11.403	12.339

(*) Tancaments comptables provisionals no auditats.

(**) L'Entitat manté una participació minoritària a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda. No obstant això, els membres del Consell Rector de la societat cooperativa esmentada són, a la vegada, membres del Consell Rector de l'Entitat, la qual cosa significa que es compleixen les condicions que estableixen les normes internacionals de comptabilitat perquè la societat sigui considerada una empresa que forma part del Grup Caixa d'Enginyers.

(***) Imports inferiors a mil euros.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Les variacions principals durant els exercicis 2010 i 2009 en les societats del Grup han estat les següents:

- Amb data 27 d'abril de 2010 les societats Caixa Enginyers, Operador de Bancaassegurances Vinculat, SL, Societat Unipersonal, i Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances, han constituït l'agrupació d'interès econòmic Caixa Enginyers, Serveis Integrats AIE, l'objecte social de la qual és la gestió i la direcció en totes les seves facetes dels serveis administratius d'aquestes societats. El capital social d'aquesta agrupació s'ha fixat en 1.500 euros, i ha estat desembossat íntegrament en un 50%, respectivament, per les dites societats.
- Durant l'exercici 2010, Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, amb l'autorització prèvia de la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions, ha procedit a repartir, a favor de l'Entitat, un dividend de 902 milers d'euros, corresponents a les reserves per prima d'emissió generades en l'operació d'absorció que es detalla en el paràgraf següent. L'Entitat ha registrat aquest dividend com un cost menor d'adquisició de la participació que manté a Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, ja que correspon a la recuperació de la inversió que l'Entitat va fer en la constitució de la companyia Caixa d'Enginyers Pensions, EGFP, SAU.
- Amb l'objectiu de potenciar la capacitat de servei del Grup Caixa d'Enginyers en l'àmbit de la previsió social complementària, es va demanar autorització a la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions per procedir a absorbir la companyia Caixa d'Enginyers Pensions, EGFP, SAU, per part de Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU. Aquesta absorció va ser aprovada per la Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions i publicada al Butlletí Oficial de l'Estat el passat 18 de gener de 2010 mitjançant l'ordre EHA/3678/2009, de 3 de desembre de 2009.

La gestió i utilització dels recursos propis i aliens captats pel Grup estan subjectes a determinades normes legals que regulen, entre altres, els aspectes següents:

- a) El compliment d'uns coeficients de reserves mínimes i de recursos propis mínims.
- b) L'obligació de dotar determinats percentatges de l'excedent de l'exercici al Fons d'Educació i Promoció i al Fons de Reserva Obligatori, els quals no són de lliure disposició.
- c) La limitació de concessió d'inversions creditícies a Socis de l'Entitat i als membres singulars de les entitats associades a l'Entitat, així com a tercers no Socis, dins dels límits que s'estableix a l'article 4 de la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit, i en el desenvolupament reglamentari posterior, concretament en virtut de la disposició addicional tercera del Reial decret 84/1993, pel qual s'aprova el reglament de la Llei 13/1989, de cooperatives de crèdit.
- d) La participació en el Fons de garantia de dipòsits de les cooperatives de crèdit, la finalitat del qual consisteix a garantir fins a 100.000 euros els dipòsits dels Socis, d'acord amb el que disposa el Reial decret 1642/2008, de 10 d'octubre, en virtut del qual s'estableixen els imports garantits a què fa referència el Reial decret 2606/1996, de 20 de desembre, sobre fons de garantia de dipòsits d'entitats de crèdit, segons la redacció que li dona el Reial decret 948/2001, de 3 d'agost, i la Circular 4/2001, de 24 de setembre.

1.2. Bases de presentació dels comptes anuals consolidats i informació relativa a l'exercici 2009

Els comptes anuals consolidats del Grup Caixa d'Enginyers de l'exercici 2010 han estat formulats pel Consell Rector de l'Entitat en la reunió que ha tingut lloc el dia 17 de març de 2011. Els comptes anuals consolidats del Grup i els comptes anuals de les entitats integrades en el Grup, corresponents a l'exercici 2010, se sotmetran a l'aprovació de les assemblees i juntes generals de socis o accionistes respectives durant el primer semestre de l'exercici 2011. No obstant això, el Consell Rector de l'Entitat dominant considera que aquests comptes anuals s'aprovaran sense cap modificació. Els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2009 van ser aprovats per l'Assemblea General de Socis de l'Entitat celebrada el 10 de juny de 2010.

El marc normatiu d'informació financera aplicable al Grup és el que estableixen:

- a) El Codi de comerç i la resta de la legislació mercantil.
- b) La Circular 4/2004, de 22 de desembre, del Banc d'Espanya, sobre normes d'informació financera pública i reservada i models d'estats financers d'entitats de crèdit (d'ara endavant, la Circular 4/2004). La Circular 4/2004 és l'adaptació al sector de les entitats de crèdit espanyoles de les normes internacionals d'informació financera, adoptades per la Unió Europea mitjançant reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 19 de juliol de 2002, relatiu a l'aplicació de les normes internacionals de comptabilitat.
- c) Les normes de compliment obligat aprovades per l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes.
- d) La resta de la normativa comptable espanyola que sigui aplicable.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els comptes anuals consolidats del Grup es presenten d'acord amb el que estableixen les normes internacionals d'informació financera adoptades per la Unió Europea el 31 de desembre de 2010 (d'ara endavant, «NIIF-UE»), tenint en compte la Circular 4/2004 i les modificacions successives, que constitueix el desenvolupament i l'adaptació al sector de les entitats de crèdit espanyoles de les normes internacionals d'informació financera aprovades per la Unió Europea.

En aquesta memòria es fan servir les abreviatures «NIC» i «NIIF» per referir-se a les normes internacionals de comptabilitat i a les normes internacionals d'informació financera, respectivament, aprovades per la Unió Europea, sobre la base de les quals s'han elaborat aquests comptes anuals consolidats. També s'utilitzen les abreviatures «CNIIF» i «FRIC» per fer referència al Comitè d'Interpretacions de Normes Internacionals d'Informació Financera (CINIIF) - International Financial Reporting Standards Committee (IFRIC).

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat tenint en compte tots els principis i les normes comptables i els criteris de valoració d'aplicació obligatòria que tenen un efecte significatiu en els dits comptes, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera consolidats del Grup en data 31 de desembre de 2010 i dels resultats de les seves operacions, dels ingressos i les despeses reconegudes, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en el Grup en l'exercici anual acabat en aquesta data.

El 13 de juliol de 2010 es va publicar la Circular 3/2010, de 29 de juny, del Banc d'Espanya, que modifica la Circular 4/2004. Aquesta Circular, que va entrar en vigor el 30 de setembre de 2010, introdueix modificacions importants en les estimacions fetes a l'efecte de l'anàlisi i la cobertura de riscos de les entitats de crèdit. Entre aquestes modificacions, destaquen les següents:

- Es modifica el contingut de les polítiques, els mètodes i els procediments que ha d'aprovar el Consell Rector de l'entitat de crèdit pel que fa, entre altres aspectes, als criteris per a la concessió i la gestió d'operacions amb risc de crèdit, a les polítiques de preus que cal aplicar en aquestes operacions i a les polítiques de renegociació.
- El valor de les garanties immobiliàries es considera sobre la base de càlcul de les pèrdues per deteriorament dels actius qualificats com a dubtosos, sempre que siguin primera càrrega i estiguin constituïdes degudament a favor de l'entitat de crèdit. El valor d'aquestes garanties queda ponderat per l'aplicació d'uns coeficients que oscil·len entre el 50% i el 80%, tenint en compte el tipus de bé sobre el qual recau el dret real.
- Es modifica el règim d'estimació de pèrdues per deteriorament (provisions d'insolvències) per als actius qualificats com a dubtosos per raó de la morositat; això s'ha fet implantant un calendari únic que ha escurçat els terminis de dotació de les pèrdues per deteriorament.
- Es modifica el règim d'estimació de les pèrdues per deteriorament (provisions) per als actius immobiliaris adjudicats o rebuts com a pagament de deutes.

D'altra banda, també en l'exercici 2010, s'ha aprovat la Circular 8/2010, de 22 de desembre, del Banc d'Espanya, que també modifica la Circular 4/2004. Les modificacions principals que ha introduït aquesta Circular han estat les següents:

- Es modifiquen les normes relatives a les disposicions sobre combinacions de negocis per adaptar-ne el contingut a tot el que disposa la NIIF 3 modificada per l'IASB i publicada al Reglament (CE) 495/2009 de la Comissió, de 12 de juny de 2009. Aquestes modificacions han suposat canvis, entre altres aspectes, en la manera en què cal registrar les combinacions de negocis per etapes, en el tractament dels costos de la transacció associats a una combinació de negocis i en el registre dels interessos minoritaris en el moment de la combinació. A més, introdueix criteris exhaustius per identificar l'entitat adquirent en una combinació de negocis, la figura de les combinacions de negocis inverses i també recull com s'ha de fer el tractament comptable de les combinacions de negocis fetes sense contraprestació o mitjançant un contracte i el registre dels ajustos de les estimacions fetes inicialment durant el període de mesurament. D'altra banda, requereix nous desglossaments d'informació relatius a les combinacions de negocis i modifica el tractament comptable del registre i la valoració de les participacions mantingudes en una entitat abans de la seva presa de control en una combinació de negocis.
- Es modifiquen les normes relatives a l'aplicació del mètode d'integració global d'entitats dependents per adaptar-ne el contingut a tot el que disposa la NIC 27, modificada per l'IASB i publicada al Reglament (CE) 494/2009 de la Comissió, de 12 de juny de 2009. Aquestes modificacions han suposat la introducció de variacions en aspectes com ara el registre de situacions en què una entitat deixa de ser considerada dependent i passa a la situació d'associada, multigrup o instrument financer i en el tractament comptable de les variacions en els percentatges de participació en el capital d'una entitat dependent, un cop assumit el control sense que es produeixi la pèrdua d'aquest capital.
- S'inclouen nous requeriments d'informació que cal incloure en els comptes anuals relatius a la constitució de sistemes institucionals de protecció.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

A la Nota 2 es resumeixen els principis i les polítiques comptables i els criteris de valoració més significatius que s'apliquen a la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2010.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat a partir dels registres de comptabilitat que mantenen l'Entitat i la resta de societats integrades en el Grup. No obstant això, atès que els principis comptables i els criteris de valoració aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2010 poden diferir dels que utilitzen algunes de les entitats integrades en el Grup, en el procés de consolidació s'han introduït els ajustos i les reclasseficacions necessaris per homogeneïtzar aquests principis i criteris i per adequar-los a les NIIF aplicades per l'Entitat.

Aquests comptes anuals consolidats, llevat que es digui el contrari, es presenten en milers d'euros.

D'acord amb la NIC 1, la informació que conté aquesta memòria que fa referència a l'exercici 2009 es presenta exclusivament a efectes comparatius amb la informació relativa a l'exercici 2010 i, per tant, no constitueix els comptes anuals consolidats de l'exercici 2010.

1.3. Responsabilitat de la informació i les estimacions fetes

La informació que contenen aquests comptes anuals consolidats és responsabilitat dels Administradors de l'Entitat.

En els comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2010 s'han utilitzat, ocasionalment, estimacions fetes pels Administradors de l'Entitat per quantificar alguns dels actius, els passius, els ingressos, les despeses i els compromisos que hi consten registrats. Bàsicament, aquestes estimacions fan referència a:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius (vegeu les Notes 8 a 10, 12 i 13).
- Les hipòtesis utilitzades en el càlcul actuarial dels passius i els compromisos per retribucions postocupació i altres compromisos a llarg termini mantinguts amb els empleats (vegeu les Notes 2.13 i 41).
- La vida útil dels actius materials i intangibles (vegeu les Notes 2.15 i 2.16).
- El valor raonable de determinats actius no cotitzats.
- La valoració de fons específics i l'estimació de provisions (vegeu la Nota 17).

Tot i que les estimacions descrites més amunt s'han fet a partir de la millor informació disponible a 31 de desembre de 2010 sobre els fets analitzats, és possible que els esdeveniments que succeeixin en el futur obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en propers exercicis. Si cal fer-ho, es farà d'acord amb el que estableix la NIC 8, de manera prospectiva, reconeixent els efectes del canvi d'estimació en el compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis afectats.

1.4. Contractes d'agència

Ni al tancament de l'exercici 2010 ni en cap moment durant l'exercici, les entitats consolidades no han mantingut en vigor «contractes d'agència» amb la forma que preveu l'article 22 del Reial decret 1245/1995, de 14 de juliol.

1.5. Participacions en el capital d'entitats de crèdit

D'acord amb el que disposa l'article 20 del Reial decret 1245/1995, de 14 de juliol, que regula qüestions relatives al règim jurídic de les entitats de crèdit, a 31 de desembre de 2010 no hi ha participacions mantingudes per cap entitat del Grup que superin el 5% del capital o dels drets de vot en entitats de crèdit nacionals o estrangeres.

El 31 de desembre de 2010, cap entitat de crèdit, nacional o estrangera, ni grup, en el sentit de l'article 4 de la Llei del mercat de valors, en què s'integri alguna entitat de crèdit, nacional o estrangera, té una participació superior al 5% del capital o dels drets de vots de l'Entitat dominant.

1.6. Objectius, polítiques i processos de gestió de capital

La Circular 3/2008, de 22 de maig, del Banc d'Espanya, sobre determinació i control dels recursos propis mínims (en endavant, la Circular 3/2008), regula els recursos propis mínims que han de mantenir les entitats de crèdit espanyoles (tant en l'àmbit individual com en el de grup consolidat) i com han de determinar aquests recursos propis, així com els diferents processos d'autoavaluació del capital que han de dur a terme les dites entitats i la informació de caràcter públic que han de remetre al mercat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Aquesta circular suposa el desenvolupament final, en l'àmbit de les entitats de crèdit, de la legislació sobre recursos propis i supervisió, a partir de la base consolidada, de les entitats financeres, que estableixen la Llei 36/2007, de 16 de novembre, en virtut de la qual es modifica la Llei 13/1985, de 25 de maig, de coeficients d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers, i altres normes del sistema financer, i que també inclou el Reial decret 216/2008, de 15 de febrer, de recursos propis de les entitats financeres. Aquesta norma també culmina el procés d'adaptació de la normativa espanyola a les directives comunitàries 2006/48/CE i 2006/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006. Les dues directives han revisat profundament, seguint l'acord adoptat pel Comitè de Basilea de Supervisió Bancària («Basilea II»), els requeriments mínims de capital exigits a les entitats de crèdit i als seus grups consolidables.

El 30 de desembre de 2010 s'ha publicat la Circular 9/2010, de 22 de desembre, del Banc d'Espanya, que modifica l'anterior Circular 3/2008 i que té com a objectiu traslladar determinades directives de la Comissió emeses durant l'exercici 2009 (en concret, la Directiva 2009/27/CE i la Directiva 2009/83/CE). En aquest sentit, s'han introduït modificacions aïllades relatives al còmput de determinats elements dels recursos propis, al càlcul dels requeriments de recursos propis per risc de crèdit (tant per al mètode estàndard com per al que es basa en qualificacions internes), a les tècniques de reducció del risc de crèdit, a la regulació de les exposicions de titulització, al tractament del risc de contrapart i de la cartera de negociació i a les obligacions d'informació al mercat. Així mateix, s'ha incorporat a la nova Circular una guia que, sense tenir caràcter jurídicament vinculant, és una orientació per afavorir la disposició de procediments de govern intern sòlids, per part de l'Entitat, en relació amb el risc de liquiditat i amb el control dels riscos derivats de les operacions de titulització.

Els objectius estratègics marcats per la Direcció del Grup en relació amb la gestió dels seus recursos propis són els següents:

- Complir en tot moment, tant en l'àmbit individual com en el consolidat, la normativa aplicable en matèria de requeriments de recursos propis mínims.
- Cercar la màxima eficiència en la gestió dels recursos propis i considerar el consum de recursos propis, juntament amb altres variables de rendibilitat i risc, com un aspecte fonamental en les anàlisis associades a la presa de decisions d'inversió del Grup.
- Mantenir el pes predominant que tenen els recursos propis de primera categoria sobre el total dels recursos propis del Grup.

Per complir aquests objectius, el Grup té una sèrie de polítiques i processos de gestió dels recursos propis, les principals directrius dels quals es detallen a continuació:

- En la planificació estratègica i comercial del Grup, així com en el procés d'anàlisi i seguiment de les operacions de la planificació, es considera que l'impacte d'aquestes operacions sobre els recursos propis computables del Grup i la relació consum-rendibilitat-risc són un factor clau en la presa de decisions. En aquest sentit, l'Entitat té manuals en els quals s'estableixen els paràmetres que han de servir de guia per a la presa de decisions a fi de garantir en tot moment el compliment dels requeriments de recursos propis mínims.
- El Departament de Gestió Global del Risc, que depèn jeràrquicament de la Direcció General de l'Entitat, analitza els nivells de compliment de la normativa vigent en matèria de recursos propis; per això ha desenvolupat una sèrie de controls que aplica amb una periodicitat suficient per garantir en tot moment el compliment d'aquesta normativa, així com que les decisions preses per les diferents àrees i unitats del Grup siguin coherents amb els objectius marcats a efectes de compliment de recursos propis mínims. En aquest sentit, hi ha plans de contingències per assegurar el compliment dels límits que estableix la normativa aplicable.

En resum, el Grup considera que els recursos propis i els requeriments de recursos propis que estableix la normativa indicada més amunt són elements fonamentals de la seva gestió, que tant afecten les decisions d'inversió del Grup i l'anàlisi de la viabilitat d'operacions com l'estratègia de distribució de resultats per part de les filials.

La Circular 3/2008 determina quins elements s'han de computar com a recursos propis a efectes del compliment dels requeriments mínims que estableix. A l'efecte del que disposa aquesta Circular, els recursos propis es classifiquen en recursos propis bàsics i de segona categoria, i difereixen dels recursos propis calculats d'acord amb el que disposa la normativa comptable vigent, ja que es consideren com a tals determinades partides i incorporen l'obligació de deduir altres partides que no estan previstes en la dita normativa comptable.

La gestió que el Grup fa dels seus recursos propis s'ajusta, pel que fa a definicions conceptuals, al que disposa la Circular 3/2008. En aquest sentit, el Grup considera com a recursos propis computables els que indica la norma vuitena de la Circular 3/2008.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El Grup calcula els requeriments de recursos propis mínims que estableix la dita Circular seguint el mètode estàndard, sobre la base del qual estima la seva exposició al risc de crèdit i contrapart (en funció dels actius, compromisos i altres comptes d'ordre que presentin aquests riscos, tenint en compte els imports, les característiques, les contraparts, les garanties, etc.), al risc de posició i liquidació corresponent a la cartera de negociació i al risc operacional (per a l'avaluació, utilitza el mètode de l'indicador bàsic).

Així mateix, el Grup està subjecte, d'acord amb el que estableix la dita Circular 3/2008, al compliment dels límits de concentració de riscos i al compliment de les obligacions de govern corporatiu, a mantenir un procés d'autoavaluació del capital i mesurament del risc de tipus d'interès, i també a les obligacions d'informació pública que cal donar al mercat.

Amb vista a garantir el compliment dels objectius indicats més amunt, el Grup fa una gestió integrada d'aquests riscos, d'acord amb les polítiques esmentades.

Tot seguit es detallen, classificats en recursos propis bàsics i de segona categoria, els recursos propis del Grup en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, considerats com a «capital a efectes de gestió»:

(En milers d'euros)	2010	2009
Recursos propis bàsics a efectes generals de solvència		
+ Capital computable	37.365	40.895
+ Reserves	50.131	46.200
+ Interessos minoritaris	806	792
+ Resultat computable de l'exercici	3.263	2.891
- Ajustos de valoració per actius disponibles per a la venda	(470)	(1.796)
- Actius immaterials	(6.088)	(5.453)
- Participacions en entitats asseguradores	(3.922)	(10.312)
	81.085	73.217
Recursos propis de segona categoria		
+ Reserves de revaloració	1.765	1.790
+ Fons computables de cobertura per pèrdues inherents	10.178	9.663
	11.943	11.453
Total recursos propis computables	93.028	84.670

El 16 de setembre de 2010, l'Entitat dominant va comunicar al Banc d'Espanya que, d'acord amb el que estableix el segon paràgraf de l'apartat e) de la norma novena de la Circular 3/2008, en data 31 de desembre de 2010 aplicaria la deducció de recursos propis relativa a la participació mantinguda en la companyia Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, i que, en lloc de fer-ho pel valor de la participació en aquesta entitat, ho faria per l'import del marge de solvència mínim exigible a l'entitat, calculat d'acord amb la legislació de referència de la Direcció General d'Assegurances, a la supervisió de la qual està subjecta.

El 31 de desembre de 2010 i de 2009, i durant aquests exercicis, els recursos propis computables del Grup superaven els que requereix la normativa exposada més amunt.

1.7. Coeficient de reserves mínimes

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, així com durant els exercicis 2010 i 2009, les societats del Grup complien els requisits mínims exigits per a aquest coeficient per la normativa vigent.

1.8. Determinació del patrimoni

Aquests comptes anuals consolidats s'han elaborat d'acord amb la normativa vigent per a les entitats de crèdit. A causa de l'aplicació de les normes en vigor per a la presentació dels comptes anuals consolidats, per efectuar una avaluació del patrimoni net del Grup en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, cal tenir en compte els següents saldos i conceptes dels balanços de situació consolidats adjunts:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	2010	2009
Fons de dotació (Nota 21)	39.872	39.342
Capital reembossable a la vista (Nota 20)	1.559	1.553
Reserves (Nota 22)	51.672	49.644
Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant	5.477	4.480
Ajustos per valoració (Nota 23)	(9.340)	140
Interessos minoritaris (Nota 24)	806	792
Menys: valors propis (Nota 21)	(3.608)	(3.567)
Aplicacions previstes en la distribució de resultats que minoren el patrimoni net (Nota 3):		
- Interessos per pagar als Socis per aportacions al capital	(1.595)	(1.967)
Patrimoni net després de l'aplicació dels resultats de cada exercici	84.843	90.417

1.9. Fons de garantia de dipòsits

L'Entitat està integrada en el Fons de garantia de dipòsits i hi fa les aportacions anuals que li corresponen.

En l'exercici 2010, la despesa en què es va incórrer a causa de les contribucions a aquest organisme va ser de 1.113 milers d'euros (1.034 milers d'euros l'exercici 2009), que s'han registrat en el capítol «Altres càrregues d'explotació» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt (vegeu la Nota 40).

L'article tercer del Reial decret llei 18/1982, de 24 de setembre, sobre fons de garantia de dipòsits en caixes d'estalvi i cooperatives de crèdit, segons la redacció que li dona la disposició addicional setena del Reial decret llei 12/1995, de 28 de desembre, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera, així com l'article 3 del Reial decret 2606/1996, de 20 de desembre, sobre fons de garantia de dipòsits d'entitats de crèdit, estableixen les aportacions anuals de les cooperatives de crèdit al Fons de garantia de dipòsits en el 2 per mil de la base de càlcul. Així mateix, el ministre d'Economia queda facultat per reduir aquestes aportacions quan el Fons assoleixi una quantia suficient per complir els seus fins.

En aquest sentit, l'Ordre ministerial EHA/3515/2009, de 29 de desembre, publicada al BOE de 31 de desembre de 2009, ha establert que l'import de les aportacions de les cooperatives de crèdit al Fons de garantia de dipòsits es fixa en l'1 per mil de la base de càlcul, la qual xifra es considera conforme amb el que preveuen els articles 3 i 4 del Reial decret 2606/1996, de 20 de desembre, sobre fons de garantia de dipòsits en entitats de crèdit.

Aquesta Ordre ha entrat en vigor el dia que s'ha publicat al BOE. Per tant, és aplicable a les aportacions que es facin a partir de la data indicada (aportacions fetes durant l'exercici 2010). Durant l'exercici 2009, l'import de les aportacions es va establir en el 0,8 per mil de la base de càlcul esmentada.

1.10. Impacte mediambiental

Ateses les activitats a què es dediquen les societats que formen el Grup, no tenen responsabilitats, despeses, actius, provisions ni contingències de naturalesa mediambiental que puguin ser significatives en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats de les societats. Per aquest motiu, en aquesta memòria no s'inclouen desglossaments específics dels comptes anuals relatius a informació sobre qüestions mediambientals.

1.11. Fets posteriors

El 18 de febrer de 2011 s'ha aprovat el Reial decret llei 2/2011, que estableix el desenvolupament normatiu del «Pla de reforçament del sector financer» que va fer públic el gener de 2011 el Ministeri d'Economia i Hisenda i que, entre altres objectius, preveu avançar els requisits de solvència establerts a Basilea III, amb l'establiment de determinats requeriments mínims de capital principal que caldrà assolir abans de la tardor de 2011. Segons les estimacions fetes pel Grup amb dades del 31 de desembre de 2010, en aquesta data ja s'assoleixen els nivells mínims que puguin ser legalment exigibles a l'exercici 2011, d'acord amb aquest detall:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	2010
Altres instruments comptables com a capital	37.823
Prima d'emissió	-
Reserves	50.131
Ajustos negatius per valoració d'actius futurs Disponibles venda de patrimoni (net de deduccions)	(9.117)
Resultats de l'exercici comptables	3.263
Participacions interessos minoritaris	806
Instruments subscrits per FROB	-
Instruments de deute convertibles en accions	-
Deduccions per actius immaterials	(6.088)
Total recursos propis principals	76.818
Total actius ponderats per risc	806.800
Ràtio capital principal	9,52%
Requeriments de capital principal	8,00%

Entre la data de tancament i la data de formulació d'aquests comptes anuals no s'ha produït cap altre esdeveniment, no especificat a les notes de la memòria, que els afecti de manera significativa.

1.12. Canvis en els criteris comptables

Normes i interpretacions efectives en aquest període

Durant l'exercici anual 2010 han entrat en vigor unes normes comptables noves que s'han tingut en compte a l'hora d'elaborar els comptes anuals consolidats adjunts.

Noves normes i modificacions		Aplicació obligatòria exercicis iniciats a partir de:
Revisió de NIF 3 - Combinacions de negocis (revisada)	Modifica substancialment el reconeixement de les combinacions de negoci; canvia l'abast, el càlcul del fons de comerç i el tractament de contraprestacions contingents, i introdueix l'opció de valorar els socis externs a un valor raonable	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009
Modificació de la NIC 27 - Estats financers consolidats i individuals	Modifica substancialment el reconeixement dels canvis en les participacions en societats del Grup i també el dels socis externs amb saldo deutor	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009
Modificació de la NIC 39 - Instruments financers: reconeixement i valoració	Orienta sobre les partides que es poden designar com a partida coberta d'acord amb la NIC 39 (en relació amb la inflació i les opcions)	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009
Modificació de la NIF 2 - Pagaments basats en accions del grup	Aclareix el tractament de les transaccions de pagaments basats en accions liquidats en efectiu entre empreses d'un mateix grup	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2010
Millores en les NIF (publicades el maig del 2008)	Modificacions d'una sèrie de normes	La modificació de la NIF 5 (aclareix l'aplicació de la NIF 5 quan es perd el control d'una societat dependent) és aplicable als períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009
Millores en les NIF (publicades l'abril del 2009)	Modificacions d'una sèrie de normes	Tots els canvis són obligatoris en els períodes iniciats l'1 de gener de 2010 a la UE (data original IASB: obligatòries majoritàriament per als períodes iniciats a partir de l'1 de gener de 2010; algunes són obligatòries per als períodes iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009)

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Interpretacions		Aplicació obligatòria exercicis iniciats a partir de:
CINIIF 12	Acords de concessió de serveis	A partir de l'1 d'abril de 2009 per a les empreses de la UE (data original IASB: períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2008)
CINIIF 15	Acords per a la construcció d'immobles	A partir de l'1 de gener de 2010 a la UE (data original IASB: períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2009)
CINIIF 16	Cobertura d'una inversió neta en un negoci a l'estranger	A partir de l'1 de juliol de 2009 a la UE (data original IASB: períodes anuals iniciats a partir de l'1 d'octubre de 2008)
CINIIF 17	Distribucions d'actius no monetaris als accionistes	A partir de l'1 de novembre de 2009 a la UE (data original IASB: períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2009)
CINIIF 18	Transferències d'actius de clients	A partir de l'1 de novembre de 2009 a la UE (data original IASB: transferències d'actius a partir de l'1 de juliol de 2009)

Normes i interpretacions emeses no vigents

En la data de formulació d'aquests comptes anuals, les normes i les interpretacions que s'indiquen tot seguit són les més significatives de les que havia publicat l'IASB que encara no havien entrat en vigor, ja sigui perquè la data d'efectivitat és posterior a la data dels comptes anuals consolidats o perquè encara no han estat adoptades per la Unió Europea:

Noves normes, modificacions i interpretacions, aprovades perquè siguin usades a la Unió Europea		Aplicació obligatòria exercicis iniciats a partir de:
Modificació de la NIC 32 - Instruments financers: Presentació - Classificació de drets sobre accions	Modifica el tractament comptable dels drets, les opcions i els warrants denominats en una moneda diferent de la funcional	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de febrer de 2010
Revisió de la NIC 24 - Informació sobre parts vinculades que cal revelar	Modifica la definició de «part vinculada» i redueix els requisits d'informació per a les entitats vinculades únicament perquè estan sota control, sota control comú o sota la influència significativa del Govern	Períodes anuals iniciat a partir de l'1 de gener de 2011
Modificació de la CINIIF 14 - Bestretes de pagaments mínims obligatoris	El pagament anticipat d'aportacions en virtut d'un requisit de finançament mínim pot donar lloc a un actiu	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2011
CINIIF 19 - Cancel·lació de passius financers amb instruments de patrimoni	Tractament de l'extinció de passius financers mitjançant l'emissió d'accions	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2010
NIIF 9 - Instruments financers: Classificació i valoració (publicada el novembre de 2009 i l'octubre de 2010)	Substitueix els requisits de classificació i la valoració d'actius i passius financers de la NIC 39	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2013
Millores en les NIIF (publicades el maig de 2010)	Modificacions d'una sèrie de normes	La majoria són obligatòries per als períodes iniciats a partir de l'1 de gener de 2011; algunes són obligatòries per als períodes iniciats a partir de l'1 de juliol de 2010
Modificació de la NIIF 7 - Instruments financers: Desglossaments - Transferències d'actius financers (publicada l'octubre de 2010)	Amplia i reforça els desglossaments sobre transferències d'actius financers	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de juliol de 2011
Modificació de la NIC 12 - Impost sobre els guanys - impostos diferits relacionats amb propietats immobiliàries (publicada el desembre de 2010)	Sobre el càlcul d'impostos diferits relacionats amb propietats immobiliàries segons el model de valor raonable de la NIC 40	Períodes anuals iniciats a partir de l'1 de gener de 2012

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

NIIF 9 - Instruments financers: Classificació i valoració

En el futur, la NIIF 9 substituirà la part de classificació i valoració actual de la NIC 39. Hi ha diferències molt rellevants amb la norma actual en relació amb els actius financers, entre altres: l'aprovació d'un nou model de classificació basat en dues úniques categories de cost amortitzat i valor raonable, la desaparició de les classificacions actuals en «Inversions mantingudes fins al venciment» i «Actius financers disponibles per a la venda», l'anàlisi de deteriorament només per als actius que van a cost amortitzat i la bifurcació de derivats implícits en contractes d'actius financers.

Pel que fa als passius financers, les categories de classificació proposades per la NIIF 9 són similars a les que ja té la NIC 39.

En data d'avui, encara no s'han analitzat els impactes futurs de l'adopció d'aquesta norma, ja que està pendent que l'adopti la Unió Europea.

Els Administradors han avaluat els impactes potencials de l'aplicació futura de la resta de normes i consideren que la seva entrada en vigor no tindrà un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats.

1.13. Informació requerida per la Llei 2/1981, de 25 de març, de regulació del mercat hipotecari, i pel Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, en virtut del qual es desenvolupen determinats aspectes d'aquesta llei

El Grup no té emissions de cèdules hipotecàries ni de bons hipotecaris subjectes a la informació que requereix aquesta llei.

No obstant això, els membres del Consell Rector manifesten que l'Entitat disposa de les polítiques i els procediments expressos relacionats amb les seves activitats en el mercat hipotecari, els quals garanteixen el compliment de la normativa que regula aquest mercat. Aquestes polítiques i aquests procediments inclouen aspectes com els següents:

- La relació entre l'import de préstecs i crèdits i el valor de la taxació del bé immoble hipotecat.
- La relació entre el deute i els ingressos del prestatari, així com la verificació de la informació que faciliti el prestatari i de la seva solvència.
- Procediments sobre la selecció de societats taxadores.

1.14. Informació sobre els ajornaments de pagament efectuats a proveïdors

En compliment del que disposa la disposició addicional tercera de la Llei 15/2010, de 5 de juliol, de modificació de la Llei 3/2004, de 29 de desembre, sobre el «Deure d'informació», en virtut de la qual s'estableixen mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, que ha estat desenvolupada per la Resolució de 29 de desembre de 2010 de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, sobre la informació que cal incorporar a la memòria dels comptes anuals en relació amb els ajornaments de pagament a proveïdors en operacions comercials, cal assenyalar que, en data 31 de desembre de 2010, no hi ha cap import pendent de pagament a creditors comercials que acumuli un ajornament superior al termini màxim legal de pagament.

2. PRINCIPIS I POLÍTIQUES COMPTABLES I CRITERIS DE VALORACIÓ APLICATS

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2010 s'han aplicat els principis i polítiques comptables i els criteris de valoració que es descriuen tot seguit.

2.1. Consolidació

2.1.1. Entitats dependents:

Es consideren «entitats dependents» les entitats sobre les quals l'Entitat té capacitat per exercir control; aquesta capacitat es manifesta, en general però no únicament, per la propietat, directa o indirecta, del 50% o més dels drets de vot de les entitats participades o, tot i que aquest percentatge sigui inferior o nul, en el cas que l'existència d'altres circumstàncies o acords atorguin el control a l'Entitat.

D'acord amb el que disposa la NIC 27, s'entén per control el poder de dirigir les polítiques financeres i operatives d'una entitat amb la finalitat d'obtenir beneficis de les seves activitats.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

L'Entitat manté una participació minoritària en la societat cooperativa Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda. No obstant això, els membres del Consell Rector de la dita societat són, al seu torn, membres del Consell Rector de l'Entitat, la qual cosa, d'acord amb el que estableix la NIC 27, suposa l'existència de Grup i, en conseqüència, obliga la capçalera del grup (Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de crédito) a consolidar aquesta societat cooperativa pel mètode d'integració global.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden amb els de l'Entitat mitjançant l'aplicació del mètode d'integració global tal com el defineix la NIC 27. En conseqüència, tots els saldos derivats de les transaccions fetes entre les societats consolidades, que són significatius, s'han eliminat en el procés de consolidació mitjançant aquest mètode. Així mateix, la participació de tercers en el patrimoni net del Grup es presenta en el capítol «Interessos minoritaris» del balanç de situació consolidat (vegeu la Nota 24) i els resultats consolidats de l'exercici es presenten en el capítol «Resultat atribuït a interessos minoritaris» del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu la Nota 24).

La consolidació dels resultats generats per les societats dependents adquirides en un exercici es fa tenint en compte, únicament, els resultats relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament de l'exercici.

2.1.2. Negocis conjunts:

Un negoci conjunt és un acord contractual en virtut del qual dues entitats o més, anomenades partícips, emprenen una activitat econòmica que se sotmet a un control conjunt, és a dir: a un acord contractual per compartir el poder de dirigir les polítiques financeres i d'explotació d'una entitat, o una altra activitat econòmica, a fi de beneficiar-se de les seves operacions, en el qual es requereix el consentiment unànim de tots els partícips per a la presa de decisions estratègiques, tant financeres com operatives.

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, l'Entitat no manté participacions en negocis conjunts.

2.1.3. Entitats associades:

Es consideren entitats associades les societats sobre les quals l'Entitat té capacitat per exercir una influència significativa, tot i que no constitueixen una unitat de decisió amb l'Entitat ni es troben sota control conjunt. Habitualment, aquesta capacitat es manifesta mitjançant una participació (directa o indirecta) igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada.

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, l'Entitat no manté participacions en entitats associades.

2.2. Instruments financers

Un instrument financer és un contracte que dóna lloc a un actiu financer en una entitat i, alhora, a un passiu financer o instrument de capital en una altra entitat.

Un instrument de capital, o de patrimoni net, és un negoci jurídic que evidencia, o reflecteix, una participació residual en els actius de l'entitat que l'emet, un cop deduïts tots els passius.

2.2.1. Registre inicial d'instruments financers:

Els instruments financers es registren inicialment al balanç de situació consolidat quan el Grup es converteix en una part del contracte que els origina, d'acord amb les condicions d'aquest contracte. En concret, els instruments de deute, com ara els crèdits, i els dipòsits es registren des de la data en què sorgeix el dret legal a rebre o l'obligació legal de pagar, respectivament, efectiu. Per la seva banda, els derivats financers, amb caràcter general, es registren en la data de la seva contractació.

Les operacions de compravenda d'actius financers instrumentades mitjançant contractes convencionals, entesos com a contractes en què les obligacions recíproques de les parts s'han de consumir dins d'un marc temporal establert per la regulació o per les convencions del mercat i que no es poden liquidar per diferències, com ara els contractes borsaris o les compravendes a termini de divises, es registren des de la data en què els beneficis, els riscos, els drets i els deures inherents a tot propietari siguin de la part adquirent; segons el tipus d'actiu financer comprat o venut, pot ser la data de contractació o la data de liquidació o lliurament.

En particular, les operacions dutes a terme en el mercat de divises de comptat es registren en la data de liquidació; les operacions fetes amb instruments de capital negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de contractació, i les operacions fetes amb instruments de deute negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de liquidació.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

2.2.2. Baixa dels instruments financers:

Un actiu financer es dona de baixa del balanç de situació consolidat quan es produeix alguna de les circumstàncies següents:

- Els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu que genera han expirat.
- Es transfereix l'actiu financer i es transmeten substancialment els riscos i els beneficis de l'actiu financer o, encara que no hi hagi ni transmissió ni retenció substancial, es transmet el control de l'actiu financer (vegeu la Nota 2.7).

Per la seva banda, un passiu financer es dona de baixa del balanç de situació consolidat quan s'han extingit les obligacions que genera o quan el readquireix el Grup, ja sigui amb la intenció de tornar-lo a recol·locar o de cancel·lar-lo.

2.2.3. Valor raonable i cost amortitzat dels instruments financers:

Quan es registren inicialment en el balanç de situació, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és el preu de transacció. Després de la comptabilització inicial, en una data determinada, s'entén per valor raonable d'un instrument financer l'import pel qual podria ser comprat o venut en aquesta data entre dues parts, degudament informades, en una transacció duta a terme en condicions d'independència mútua.

No obstant això, en el cas de determinats actius i passius financers, el criteri de reconeixement al balanç de situació és el de cost amortitzat. Aquest criteri s'aplica als actius financers inclosos a la cartera «Inversions creditícies» i «Cartera d'inversió a venciment» i, pel que fa als passius financers, als registrats com a «Passius financers a cost amortitzat».

Valor raonable:

La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund («preu de cotització» o «preu de mercat»).

Quan no hi ha preu de mercat per a un instrument financer determinat, per estimar el seu valor raonable es recorre al preu establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no, a models de valoració suficientment contrastats per la comunitat financera internacional, i es tenen en compte les peculiaritats específiques de l'instrument per valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos que l'instrument porta associats. No obstant això, les limitacions dels models de valoració desenvolupats i les possibles inexactituds en les assumpcions exigides per aquests models poden fer que el valor raonable calculat d'aquesta manera per a un instrument financer no coincideixi exactament amb el preu al qual el instrument podria ser comprat o venut en la data de la seva valoració. La majoria d'instruments financers registrats a valor raonable, llevat dels derivats OTC, estan valorats d'acord amb cotitzacions de mercats actius.

El valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats, transparents i profunds, inclosos en la cartera de negociació, s'assimila a la seva cotització diària i si, per raons excepcionals, no es pot establir la seva cotització en una data concreta, es valoren fent servir mètodes similars als que s'utilitzen per valorar els derivats no negociats en mercats organitzats.

El valor raonable dels derivats no negociats en mercats organitzats o negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents s'assimila a la suma dels fluxos de caixa futurs amb origen en l'instrument, descomptats en la data de la valoració («valor actual» o «tancament teòric»), i en el procés de valoració s'utilitzen mètodes reconeguts pels mercats financers: valor actual net (VAN), models de determinació de preus d'opcions, etc.

Els instruments financers es classifiquen en una de les categories següents en funció de la metodologia utilitzada en l'obtenció del seu valor raonable:

- Nivell 1: instruments financers el valor raonable dels quals s'ha determinat prenent la seva cotització en mercats actius, sense fer-hi cap modificació.
- Nivell 2: instruments financers el valor raonable dels quals s'ha calculat sobre la base de preus cotitzats en mercats organitzats per a instruments similars o mitjançant la utilització d'altres tècniques de valoració en què tots els inputs significatius es basen en dades de mercat observables directament o indirectament.
- Nivell 3: instruments financers el valor raonable dels quals s'ha calculat utilitzant altres tècniques de valoració en què algun input significatiu no es basa en dades de mercat observables.

A l'efecte del que disposen els paràgrafs anteriors, es considera que un input és significatiu quan és important en la determinació del valor raonable en conjunt.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

La majoria dels instruments financers de l'Entitat registrats a valor raonable tenen com a referència objectiva per determinar aquest valor les cotitzacions de mercats actius (Nivell 1) i, per tant, per determinar el valor raonable utilitzen el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund (el preu de cotització o el preu de mercat).

Cost amortitzat:

S'entén per cost amortitzat el cost d'adquisició d'un actiu o passiu financer corregit (per més o per menys, segons sigui el cas) pels reembossaments de principal i d'interessos i, per més o per menys, segons el cas, la part imputada en el compte de pèrdues i guanys, mitjançant el mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament d'aquests instruments financers. En el cas dels actius financers, el cost amortitzat inclou, a més, les correccions del valor motivades pel deteriorament que hagin experimentat des de l'adquisició.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer amb la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes al llarg de la seva vida romanent. En el cas dels instruments financers amb un tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual establert en el moment de l'adquisició i ajustat, si escau, per les comissions i els costos de transacció que, d'acord amb que disposa la Circular 4/2004, s'han d'incloure en el càlcul d'aquest tipus d'interès efectiu.

En els instruments financers amb un tipus d'interès variable, el tipus d'interès efectiu s'estima de manera anàloga a les operacions de tipus d'interès fix, i es recalcula en cada data de revisió del tipus d'interès contractual de l'operació tenint en compte els canvis que hagin patit els fluxos d'efectiu futurs.

Una part important dels actius i alguns passius registrats en el balanç de situació segons el cost amortitzat estan referenciats a tipus d'interès variables i tenen una revisió (com a màxim) anual del tipus d'interès aplicable, de manera que el valor raonable d'aquests actius, obtingut pel descompte de fluxos amb un tipus d'interès de mercat, no serà significativament diferent del valor de cost amortitzat registrat en el balanç de situació.

La resta d'actius i de passius registrats en el balanç de situació segons el cost amortitzat tenen un tipus d'interès fix, i una part significativa té venciment residual inferior a un any, de manera que el seu valor raonable, obtingut pel descompte de fluxos amb un tipus d'interès de mercat, no és significativament diferent del valor de cost amortitzat registrat en el balanç de situació.

Els actius i els passius registrats en el balanç de situació segons el cost amortitzat que no s'inclouen en algun dels paràgrafs anteriors, és a dir, els que tenen un tipus fix amb venciment residual superior a un any, són poc significatius en relació amb el total de cada capítol, de manera que l'Entitat considera que la diferència entre el seu valor raonable, obtingut pel descompte de fluxos amb tipus d'interès de mercat, i el valor de cost amortitzat registrat en el balanç de situació no serà significativa.

2.2.4. Classificació i valoració dels actius i els passius financers:

En el balanç de situació consolidat del Grup, els instruments financers es classifiquen d'acord amb aquestes categories:

Actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys

En el Grup, aquesta categoria la integren els instruments financers classificats com a «Cartera de negociació»:

a) Es consideren actius financers inclosos en la «Cartera de negociació» aquells que s'adquireixen amb la intenció de realitzar-los a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers, identificats i gestionats conjuntament, per a la qual hi ha evidències d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini, així com els instruments derivats que no hagin estat designats com a instruments de cobertura, incloent-hi els que hagin estat segregats d'instruments financers híbrids en aplicació del que disposa la NIC 39.

b) Es consideren passius financers inclosos en la «Cartera de negociació» aquells que s'emeten amb la intenció de readquirir-los en el futur proper o que formen part d'una cartera d'instruments financers, identificats i gestionats conjuntament, per a la qual hi ha evidències d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini i les posicions curtes de valors que són fruit de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec i els instruments derivats que no hagin estat designats com a instruments de cobertura, incloent-hi els que hagin estat segregats d'instruments financers híbrids en aplicació del que disposa la NIC 39.

Els instruments financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es valoren inicialment pel seu valor raonable i després es registren les variacions produïdes en el dit valor raonable amb contrapartida en l'epígraf corresponent del capítol «Resultats d'operacions financeres (net) - Cartera de negociació» del compte de pèrdues i guanys consolidat, llevat de les variacions en aquest

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

valor raonable que es deguin als rendiments meritats d'instruments financers diferents dels derivats de negociació, que cal registrar als capítols «Interessos i rendiments assimilats», «Interessos i càrregues assimilades» o «Rendiment d'instruments de capital» del compte de pèrdues i guanys consolidat, segons quina en sigui la naturalesa. Els rendiments dels instruments de deute inclosos en aquesta categoria es calculen aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

Cartera d'inversió a venciment

En aquesta categoria s'inclouen valors representatius de deute negociats en un mercat actiu, amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'import determinat o determinable, que el Grup manté, des de l'inici i en qualsevol data posterior, amb la intenció i amb la capacitat financera de mantenir-los fins al venciment.

Els valors representatius de deute que s'inclouen en aquesta categoria es valoren inicialment segons el valor raonable, ajustat amb l'import dels costos de transacció que es puguin atribuir directament a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu que defineix la NIC 39. Posteriorment, es valoren segons el cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests valors, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en el capítol «Interessos i rendiments assimilats» del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels valors denominats en divises diferents de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.4. Les pèrdues per deteriorament que puguin patir aquests valors es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.9.

Inversions creditícies

En aquesta categoria s'inclouen els valors no cotitzats representatius de deute i el finançament prestat a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec dutes a terme pel Grup i els deutes contrets pels compradors de béns i pels usuaris dels serveis que presta. En aquesta categoria també s'inclouen els imports per cobrar per les operacions d'arrendament financer en què el Grup actua com a arrendador.

Els actius financers que s'inclouen en aquesta categoria es valoren inicialment segons el valor raonable, ajustat amb l'import de les comissions i els costos de transacció que es puguin atribuir directament a l'adquisició de l'actiu financer i que s'hagin d'imputar al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu fins al venciment. Després de l'adquisició, els actius inclosos en aquesta categoria es valoren segons el cost amortitzat.

Els actius adquirits amb descompte es comptabilitzen segons l'efectiu desembossat i la diferència entre el seu valor de reembossament i aquest efectiu desembossat es reconeix com a ingrés financer conforme amb el mètode del tipus d'interès efectiu durant el període que resta fins al venciment.

En termes generals, el Grup té la intenció de mantenir els préstecs i crèdits que té concedits fins al seu venciment final, raó per la qual es presenten en el balanç de situació consolidat d'acord amb el cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests actius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en el capítol «Interessos i rendiments assimilats» del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels actius denominats en divises diferents de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament que pateixin aquests actius es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.9. Els instruments de deute inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.3.

Actius financers disponibles per a la venda

En aquesta categoria s'inclouen els valors representatius de deute que són propietat del Grup i no estan classificats com a inversió a venciment, com les inversions creditícies o amb valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys i els instruments de capital propietat del Grup corresponents a entitats que no siguin del Grup, negocis conjunts o associades i que no s'hagin classificat com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Els instruments que s'inclouen en aquesta categoria es valoren inicialment segons el valor raonable, ajustat amb l'import de les comissions i els costos de transacció que es puguin atribuir directament a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu fins al venciment, llevat que els actius financers no tinguin un venciment fix. En aquest últim cas, s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat quan se'n produeix el deteriorament o es donen de baixa del balanç de situació consolidat. Després de la seva adquisició, els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren segons el valor raonable.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

No obstant això, en aquests comptes anuals consolidats, els instruments de capital el valor raonable dels quals no es pot determinar de manera prou objectiva es valoren segons el cost, net dels possibles deterioraments del seu valor, calculats d'acord amb els criteris que explica la Nota 2.9.

Les variacions que es produeixen en el valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda corresponents als seus interessos o dividends meritats es registren amb contrapartida al capítol «Interessos i rendiments assimilats» (calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu) i en el capítol «Rendiment d'instruments de capital» del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament.

Les diferències de canvi dels actius financers denominats en divises diferents de l'euro es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.4. Les variacions produïdes en el valor raonable dels actius financers inclosos en aquesta categoria coberts mitjançant operacions de cobertura de valor raonable es valoren d'acord amb el que disposa la Nota 2.3. Les pèrdues per deteriorament que hagin pogut patir aquests instruments es comptabilitzen d'acord amb el que disposa la Nota 2.9.

La resta de canvis que es produeixen en el valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda des del moment de la seva adquisició es comptabilitzen amb contrapartida en el patrimoni net consolidat del Grup a l'epígraf «Patrimoni net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda», nets de l'efecte fiscal, fins al moment en què es produeix la baixa de l'actiu financer, moment en què el saldo registrat en aquest epígraf es registra en el compte de pèrdues i guanys consolidat, al capítol «Resultats d'operacions financeres (net) - Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys».

Passius financers a cost amortitzat

En aquesta categoria d'instruments financers s'inclouen els passius financers que no s'han inclòs en la categoria de passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Els passius emesos per les entitats consolidades que, tot i tenir la naturalesa jurídica de capital, no reuneixen les condicions per poder qualificar-los com a patrimoni net d'acord amb el que disposa la NIC 32 (és a dir, bàsicament, les accions emeses per les entitats consolidades que no incorporen drets polítics i que estableixen el dret per als seus propietaris del pagament de dividends si es compleixen determinades condicions) es classifiquen com a passius financers a cost amortitzat, llevat que el Grup els hagi designat com a passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, si és que es compleixen les condicions corresponents.

Els passius financers que s'inclouen en aquesta categoria es valoren inicialment segons el valor raonable, ajustat amb l'import dels costos de transacció que es puguin atribuir directament a l'emissió o la contractació del passiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu fins al venciment. Posteriorment, es valoren segons el cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests passius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en el capítol «Interessos i càrregues assimilats» del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels passius denominats en divises diferents de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.4. Els passius financers inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb el que disposa la Nota 2.3.

2.2.5. Reclassificació entre carteres d'instruments financers:

Les reclassificacions entre carteres d'instruments financers es fan, exclusivament i si escau, d'acord amb els supòsits següents:

- a) Llevat que es donin les circumstàncies excepcionals que s'indiquen a la lletra d), els instruments financers classificats com «a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» no es poden reclassificar dins ni fora d'aquesta categoria d'instruments financers una vegada adquirits, emesos o assumits.
- b) Si a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera un actiu financer deixa de complir els requisits per estar classificat a la «Cartera d'inversió a venciment», s'ha de reclassificar en la categoria «Actius financers disponibles per a la venda». En aquest cas, cal aplicar el mateix tractament a tots els instruments financers classificats a la «Cartera d'inversió a venciment», llevat que la reclassificació estigui en els supòsits permesos per la normativa aplicable (vendes molt properes al venciment o una vegada cobrat pràcticament tot el principal de l'actiu financer, etc.).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El Grup no pot classificar ni tenir classificat cap actiu financer com a inversió a venciment si durant l'exercici actual o els dos precedents ha venut o reclassificat actius inclosos en aquesta cartera per més d'un import insignificant en relació amb l'import total dels actius inclosos en aquesta categoria, llevat que la reclassificació respongui als supòsits permesos esmentats.

Durant l'exercici 2010, no s'ha fet cap venda no permesa per la normativa aplicable d'actius financers classificats com a «Cartera d'inversió a venciment».

c) A conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera del Grup (o un cop transcorreguts els dos exercicis de penalització establerts per al supòsit de venda d'actius financers classificats a la «Cartera d'inversió a venciment»), els actius financers (instruments de deute) de la categoria «Actius financers disponibles per a la venda» es poden reclassificar a la «Cartera d'inversió a venciment».

En aquest cas, el valor raonable d'aquests instruments financers en la data de traspàs passarà a convertir-se en el seu nou cost amortitzat i la diferència entre aquest import i el valor de reembossament s'ha d'imputar al compte de pèrdues i guanys consolidat aplicant-hi el mètode del tipus d'interès efectiu durant la vida residual de l'instrument.

Durant l'exercici 2010 no s'ha dut a terme cap reclassificació com les descrites al paràgraf anterior.

d) Un actiu financer que no sigui un instrument financer derivat es pot classificar fora de la «Cartera de negociació» si deixa de ser mantingut amb el propòsit de vendre'l o recomprar-lo a curt termini, sempre que es produeixi alguna de les circumstàncies següents:

- En circumstàncies rares i excepcionals, llevat que es tracti d'actius susceptibles d'haver estat inclosos en la categoria «Inversions creditícies». A aquests efectes, les circumstàncies rares i excepcionals són les que sorgeixen arran d'un esdeveniment particular, que és inusual i molt improbable que es repeteixi en un futur previsible.
- Quan el Grup tingui la intenció i la capacitat financera de mantenir l'actiu financer en un futur previsible o fins al seu venciment, sempre que en el reconeixement inicial s'hagi complert la definició d'inversió creditícia.

Si es donen aquestes situacions, la reclassificació de l'actiu es fa pel valor raonable del dia de la reclassificació, sense revertir els resultats, i aquest valor es considera el seu cost amortitzat. Els actius reclassificats d'aquesta manera no es poden tornar a reclassificar en la categoria «Cartera de negociació».

Durant l'exercici 2010 no s'ha fet cap reclassificació d'actius financers inclosos en la «Cartera de negociació».

2.3. Cobertures comptables i mitigació de riscos

El Grup utilitza derivats financers com a part de la seva estratègia per disminuir l'exposició als riscos financers. Quan aquestes operacions compleixen uns requisits determinats que estableix la NIC 39, aquestes operacions es consideren «de cobertura».

Quan el Grup designa una operació com «de cobertura», ho fa des del moment inicial de les operacions o dels instruments inclosos en aquesta cobertura, i documenta la dita operació de manera adequada. En la documentació d'aquestes operacions de cobertura s'identifiquen adequadament l'instrument o els instruments coberts i l'instrument o els instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir, i també els criteris o mètodes seguits pel Grup per valorar l'eficàcia de la cobertura al llarg de tota la seva vida, segons el risc que es vulgui cobrir.

El Grup només considera com a operacions de cobertura les que es consideren altament eficaces al llarg de la seva vida. Una cobertura es considera altament eficaç si, durant el termini de durada previst, les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura de l'instrument o dels instruments financers coberts són compensats, pràcticament tots, per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura definides com a tals, el Grup analitza si des de l'inici fins al final del termini definit per a l'operació es pot esperar, prospectivament, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert siguin compensats gairebé completament pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o els instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura hagin oscil·lat dins d'un rang de variació del 80 al 105% respecte del resultat de la partida coberta.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Totes les operacions de cobertura dutes a terme pel Grup corresponen a cobertures de valor raonable, l'objectiu de les quals és cobrir l'exposició a la variació del valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm encara no reconeguts, o d'una porció identificada dels esmentats actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Pel que fa específicament als instruments financers designats com a partides cobertes i de cobertura comptable, les diferències de valoració produïdes, tant en els elements de cobertura com en els elements coberts (pel que fa al tipus de risc cobert), es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

El Grup interromp la comptabilització de les operacions de cobertura com a tals quan l'instrument de cobertura venç o és venut, quan l'operació de cobertura deixa de complir els requisits per ser considerada com a tal o quan es procedeix a revocar la consideració de l'operació com de cobertura.

Quan, d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior, es produeixi la interrupció de l'operació de cobertura de valor raonable, en el cas de partides cobertes valorades al seu cost amortitzat els ajustos del valor fets amb motiu de l'aplicació de la comptabilitat de cobertures descrites s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat fins al venciment dels instruments coberts, i s'aplica el tipus d'interès efectiu recalculat en la data d'interrupció de la dita operació de cobertura.

2.4. OPERACIONS EN MONEDA ESTRANGERA
2.4.1. Moneda funcional:

La moneda funcional del Grup és l'euro. Així doncs, tots els saldos i les transaccions denominats en monedes diferents a l'euro es consideren denominats en «moneda estrangera».

El contravalor en euros dels actius i els passius totals en moneda estrangera (classificats per divisa) mantinguts pel Grup el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Dòlars EUA	3.417	9.076	9.710	9.285
Lliures esterlines	699	564	847	782
Franc suís	77	97	98	51
Altres divises	244	64	273	50
	4.437	9.801	10.928	10.168

El contravalor en euros dels actius i els passius totals en moneda estrangera (classificats per naturalesa) mantinguts pel Grup el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Caixa	194	—	172	—
Entitats de crèdit	3.134	—	9.796	382
Crèdit a altres sectors residents	15	—	17	—
Crèdits a altres sectors no residents	—	—	—	—
Derivats de negociació	—	—	11	5
Restes d'actius	1.094	—	932	—
Dipòsits a altres sectors residents	—	8.969	—	9.161
Dipòsits a altres sectors no residents	—	706	—	607
Resta de passius	—	126	—	13
	4.437	9.801	10.928	10.168

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**2.4.2. Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera:**

La conversió a euros dels saldos en moneda estrangera es fa, si s'escau, en dues fases consecutives:

- Conversió de la moneda estrangera a la moneda funcional de cadascuna de les entitats del Grup, negocis conjunts i valorades pel mètode de la participació estrangera.
- Conversió a euros dels saldos de les societats consolidades o valorades pel mètode de la participació, la moneda de presentació de les quals no és l'euro.

La moneda funcional de totes les societats del Grup coincideix amb les monedes de presentació respectives.

En el reconeixement inicial, els saldos deutors i creditors denominats en moneda estrangera es converteixen a la moneda funcional utilitzant el tipus de canvi de comptat de la data de reconeixement, entès com el tipus de canvi per a lliurament immediat. Després del reconeixement inicial, s'apliquen les regles següents per a la conversió de saldos denominats en moneda estrangera a la moneda funcional:

- a) Els actius i els passius de caràcter monetari es converteixen al tipus de canvi de tancament, entès com el tipus de canvi mitjà de comptat de la data a què fan referència els estats financers.
- b) Les partides no monetàries valorades al cost històric es converteixen al tipus de canvi de la data d'adquisició.
- c) Les partides no monetàries valorades al valor raonable es converteixen al tipus de canvi de la data en què es determina el valor raonable.
- d) Els ingressos i les despeses es converteixen aplicant el tipus de canvi de la data de l'operació. No obstant això, s'utilitza un tipus de canvi mitjà del període per a totes les operacions que es facin durant el període, llevat que hagi patit variacions significatives. Les amortitzacions es converteixen al tipus de canvi aplicat a l'actiu corresponent.

2.4.3. Tipus de canvi aplicats:

Els tipus de canvi utilitzats pel Grup per fer la conversió dels saldos denominats en moneda estrangera a euros, a efectes de l'elaboració dels comptes anuals consolidats i tenint en compte els criteris exposats més amunt, han estat els tipus de canvi publicats pel Banc Central Europeu en la data indicada.

2.4.4. Registre de les diferències de canvi:

Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional del Grup es registren, amb caràcter general, pel seu import net en el capítol «Diferències de canvi (net)» del compte de pèrdues i guanys consolidat, llevat de les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats al seu valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, les quals es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat sense diferenciar-les de la resta de variacions que pugui patir el seu valor raonable en el capítol «Resultats d'operacions financeres (net)».

No obstant això, es registren a l'epígraf del patrimoni net «Ajustos per valoració - Diferències de canvi» del balanç de situació consolidat, fins al moment en què es realitzin, les diferències de canvi sorgides en partides no monetàries el valor raonable de les quals s'ajusta amb contrapartida en el patrimoni net.

2.5. Reconeixement d'ingressos i despeses

Tot seguit es resumeixen els criteris comptables més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels ingressos i les despeses:

2.5.1. Ingressos i despeses per interessos, dividendes i conceptes assimilats:

Amb caràcter general, els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilables es reconeixen comptablement en funció del període de meritació aplicant-hi el mètode del tipus d'interès efectiu d'acord amb el que disposa la Nota 2.2. Els interessos meritats per deutors classificats com a dubtosos, inclòs el risc país, s'abonen a resultats en el moment del cobrament, la qual cosa és una excepció respecte del criteri general. Els dividendes percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls de les entitats consolidades, que és l'anunci oficial de pagament de dividend per part de l'òrgan corresponent de la societat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**2.5.2. Comissions, honoraris i conceptes assimilats:**

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions i honoraris assimilats que no hagin de formar part del càlcul del tipus d'interès efectiu de les operacions i/o que no formin part del cost d'adquisició d'actius o passius financers diferents dels classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat amb criteris diferents segons la seva naturalesa. Els més significatius són els següents:

- a) Els que estan vinculats a l'adquisició d'actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, els quals es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment de liquidar-los.
- b) Els que tenen l'origen en transaccions o serveis que es prolonguen al llarg del temps, i que es comptabilitzen en el compte de pèrdues i guanys consolidat durant la vida d'aquestes transaccions o aquests serveis.
- c) Els que responen a un acte singular, que s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions financeres, com ara les d'obertura de préstecs i crèdits, formen part del rendiment o cost efectiu d'una operació financera i es reconeixen en el mateix epígraf que els productes o costos financers, és a dir: «Interessos i rendiments assimilats» i «Interessos i càrregues assimilades», respectivament. Aquestes comissions, que es cobren anticipadament, s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la vida de l'operació, excepte en la part que compensen costos directes relacionats (vegeu la Nota 32).

Les comissions que compensen costos directes relacionats, entesos com els que no s'haurien produït si no s'hagués concertat l'operació, es registren al capítol «Altres productes d'explotació» en el moment de constituir l'operació d'actiu. Individualment, l'import d'aquestes comissions no pot superar el 0,4% del principal de l'instrument financer, amb un límit màxim de 400 euros; l'excés sobre aquest import s'imputarà al compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la vida de l'operació.

Si l'import d'aquestes comissions no supera els 90 euros, es reconeixen immediatament en el compte de pèrdues i guanys consolidat. En tot cas, l'import dels costos directes relacionats i identificats individualment es pot registrar directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat a l'inici de l'operació, sempre que no sigui superior a la comissió cobrada. Aquests costos directes es comptabilitzen a l'epígraf «Altres productes d'explotació» del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu la Nota 39).

Les comissions no financeres, derivades de la prestació de serveis, es registren als capítols «Comissions percebudes» i «Comissions pagades» del compte de pèrdues i guanys al llarg del període de prestació del servei, excepte les que responen a un acte singular, que es meriten en el moment en què es produeixen.

2.5.3. Ingressos i despeses no financers:

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

2.5.4. Cobraments i pagaments diferits en el temps:

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2.6. Compensacions de saldos

Només es compensen entre ells (i, per tant, es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu import net) els saldos deutors i creditors amb origen en transaccions que, contractualment o per imperatiu d'una norma legal, contempen la possibilitat de compensació i que es té la intenció de liquidar pel seu import net o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu simultàniament.

A aquest efecte, la presentació d'acord pel que fa a les NIIF-UE en aquests comptes anuals consolidats dels actius financers subjectes a correccions valoratives per depreciació o deteriorament, nets d'aquests conceptes, no es considera una «compensació de saldos».

2.7. Transferències d'actius financers

El tractament comptable de les transferències d'actius financers està condicionat per com es traspassen a tercers els riscos i els beneficis associats als actius que es transfereixen:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

- Si els riscos i els beneficis dels actius transferits es traspassen substancialment a tercers (com seria el cas de les vendes incondicionals, les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de la recompra, les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diner, de les titulitzacions d'actius en què el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars i altres casos similars), l'actiu financer transferit es dóna de baixa del balanç de situació consolidat i, simultàniament, es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o creat a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i els beneficis associats a l'actiu financer transferit (com seria el cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més un interès, els contractes de préstec de valors en què el prestatari té l'obligació de retornar els mateixos actius o uns de similars, les titulitzacions d'actius financers en què es mantinguin finançaments subordinats o altres tipus de millores creditícies que absorbeixin substancialment les pèrdues creditícies esperades per als actius titulitzats i altres casos anàlegs), l'actiu financer transferit no es dóna de baixa del balanç de situació consolidat i es continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència. Per contra, es reconeixen comptablement, sense compensar-se entre si:
  - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda, el qual es valora posteriorment al seu cost amortitzat o, en cas que es compleixin els requisits indicats anteriorment perquè sigui classificat com altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, al seu valor raonable, d'acord amb els criteris indicats més amunt per a aquesta categoria de passius financers.
  - Tant els ingressos de l'actiu financer transferit (però no donat de baixa) com les despeses del nou passiu financer.
- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i els beneficis associats a l'actiu financer transferit (com és el cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa que no estan profundament dins ni fora de diner, de les titulitzacions d'actius financers en què el cedent assumeix un finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies per una part de l'actiu transferit i altres casos semblants), es distingeix entre:
  - Si el Grup no conserva el control de l'actiu financer transferit: en aquest cas, l'actiu transferit es dóna de baixa del balanç de situació consolidat i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o creat a conseqüència de la transferència.
  - Si el Grup conserva el control de l'actiu financer transferit: el continua reconeixent en el balanç de situació consolidat amb un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat és el cost amortitzat dels drets i les obligacions que es conserven (si l'actiu transferit es mesura segons el cost amortitzat) o el valor raonable dels drets i les obligacions que es conserven (si l'actiu transferit es mesura segons el valor raonable).

D'acord amb això, els actius financers només es donen de baixa del balanç de situació consolidat quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i els beneficis que porten implícits.

No obstant això i d'acord amb la normativa vigent, el tractament comptable que s'indica només és aplicable a les transferències d'actius financers que hagin sorgit a partir de l'1 de gener de 2004 i no és vàlid per a les anteriors. Per aquest motiu, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, els comptes anuals consolidats no contenen en el balanç de situació consolidat els actius donats de baixa en aplicació de la normativa comptable derogada i que, amb els criteris de la normativa vigent, s'haurien haver mantingut en el balanç de situació consolidat.

A la Nota 31.8 es resumeixen les circumstàncies més significatives de les transferències principals d'actius que es trobaven en vigor al tancament de l'exercici 2010 i que no han suposat la baixa dels actius del balanç de situació consolidat adjunt.

2.8. Permutes d'actius

S'entén per permuta d'actius l'adquisició d'actius materials o intangibles a canvi del lliurament d'altres actius no monetaris o d'una combinació d'actius monetaris i no monetaris. A l'efecte d'aquests comptes anuals consolidats, l'adjudicació d'actius que tenen la causa en el procés de recuperació d'imports deguts per tercers al Grup no es considera una permuta d'actius.

Els actius financers que es reben en una permuta d'actius financers es valoren segons el valor raonable, sempre que es pugui entendre que en aquesta operació de permuta hi ha caràcter comercial, tal com el defineixen la NIC 16 i la NIC 38.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El valor raonable de l'instrument rebut es determina com a valor raonable de l'actiu lliurat, més, si escau, les contrapartides monetàries que s'hagin lliurat a canvi, llevat que es tingui una evidència més clara del valor raonable de l'actiu rebut.

Si cap d'aquests valors raonables no es pot mesurar de manera fiable, l'actiu rebut es reconeix pel valor comptable de l'actiu lliurat més, si escau, les contrapartides monetàries que s'hagin lliurat a canvi.

En les operacions de permuta que no tinguin caràcter comercial, l'actiu rebut es registra pel valor comptable de l'actiu lliurat, més l'import de les contraprestacions monetàries pagades o compromeses en la seva adquisició. No obstant això, si el valor raonable de l'actiu rebut és inferior a l'import establert anteriorment, l'actiu rebut s'ha de reconèixer d'acord amb aquest últim import.

2.9. Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat (i, per tant, se'n corregeix el valor en llibres per reflectir l'efecte del deteriorament) quan hi ha una evidència objectiva que s'han produït esdeveniments que donen lloc al següent:

- En el cas dels instruments de deute (crèdits i valors representatius de deute), un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que s'hagin estimat en el moment de formalitzar la transacció.
- En el cas dels instruments de capital, que no pugui recuperar-se'n íntegrament el valor comptable.

Entre les situacions que, si es produeixen, el Grup considera que són evidències objectives que un instrument financer es pot haver deteriorat, i que causen una anàlisi específica d'aquests instruments financers amb vista a determinar l'import del possible deteriorament, hi ha les següents:

- a) Dificultats financeres significatives de l'emissor o de qui està obligat a fer el pagament.
- b) Incompliments de les clàusules contractuals, com ara impagaments o retards en el pagament dels interessos o el principal.
- c) Si el Grup, per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres del prestatari, atorga al prestatari concessions o avantatges que en un altre cas no li hauria atorgat, aplicant en tot cas els requisits que estableix la legislació aplicable al Grup.
- d) Si es considera probable que el prestatari entri en una situació concursal o en qualsevol altra situació de reorganització financera en relació amb dificultats per fer front als seus compromisos de pagament.
- e) La desaparició d'un mercat actiu per a l'actiu financer en qüestió a causa de dificultats financeres del deutor o de la contrapart del risc contret pel Grup.
- f) Si les dades observables indiquen que hi ha una disminució en els fluxos d'efectiu estimats futurs en un grup d'actius financers de característiques homogènies des del reconeixement inicial dels dits fluxos, tot i que la disminució encara no es pugui identificar amb actius financers individuals del Grup. Entre aquestes dades, hi ha les següents:
  - i. Canvis adversos de les condicions de pagament dels prestataris del grup (per exemple, un nombre creixent de retards en els pagaments o un nombre creixent de prestataris per targetes de crèdit que hagin arribat al seu límit de crèdit i estiguin pagant l'import mensual mínim, deutors que presentin una estructura financera inadequada o qualsevol altre tipus de dificultats per fer front als seus compromisos de pagament, etc.).
  - ii. Condicions econòmiques locals o nacionals que es correlacionin amb impagaments en els actius del grup (per exemple, un increment de la taxa d'atur a l'àrea geogràfica dels prestataris, un descens en el preu de les propietats hipotecades a la zona rellevant o canvis adversos en les condicions del sector que afectin els prestataris del grup, etc.).
- g) En el cas dels instruments de patrimoni cotitzats, els criteris seguits pel Grup per determinar els indicis de deteriorament es basen, en primer lloc, en la determinació de rangs temporals o percentuals de comparació del cost mitjà amb la cotització borsària de l'instrument. En particular, els rangs temporals o percentuals establerts a les polítiques del Grup són una caiguda d'un 40% de la cotització borsària respecte del cost mitjà d'adquisició o una disminució sostinguda de la cotització durant 18 mesos.

El Grup considera evidència de deteriorament les situacions en què l'emissor s'ha declarat en concurs (o és probable que l'hi declarin) o té dificultats financeres significatives. Un cop determinada l'existència d'indici de deteriorament d'acord amb els paràmetres anteriors, es fa una anàlisi específica de les magnituds fonamentals de l'instrument que confirmi o desestimi la necessitat de fer dotacions.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Com a criteri general, la correcció del valor comptable dels instruments financers per causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es manifesta aquest deteriorament, mentre que les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, si es produeixen, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix.

Si es considera que la recuperació de qualsevol import registrat és remota, aquest import s'elimina del balanç de situació consolidat, sense perjudici de les actuacions que puguin dur a terme les entitats consolidades per intentar aconseguir-ne el cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets, sigui per prescripció, condonació o altres causes.

A continuació es presenten els criteris aplicats pel Grup per determinar les possibles pèrdues per deteriorament en cadascuna de les categories d'instruments financers, així com el mètode seguit per calcular les cobertures comptabilitzades pel dit deteriorament:

2.9.1. Instruments de deute valorats al cost amortitzat:

L'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els respectius valors comptables i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs.

En l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs dels instruments de deute es tenen en compte:

- Tots els imports que està previst obtenir durant la vida romanent de l'instrument, fins i tot, si escau, els que puguin tenir l'origen en les garanties amb què compta (un cop deduïts els costos necessaris per a l'adjudicació i la venda posterior). La pèrdua per deteriorament té en compte l'estimació de la possibilitat de cobrament dels interessos meritats, vençuts i no cobrats.
- Els diferents tipus de risc a què estigui subjecte cada instrument.
- Les circumstàncies en què es previsible que tinguin lloc els cobraments.

Després, aquests fluxos d'efectiu s'actualitzen al tipus d'interès efectiu de l'instrument (si el tipus contractual és fix) o al tipus d'interès contractual efectiu en la data de l'actualització (si és variable).

Pel que fa específicament a les pèrdues per deteriorament que tenen la causa en la materialització del risc d'insolvència de qui està obligat al pagament (risc de crèdit), un instrument de deute pateix deteriorament per insolvència:

- Quan s'evidencia un enviliment de la capacitat de pagament de qui està obligat a pagar, tant si ho fa palès la seva morositat o com altres raons.
- Per causa de la materialització del «risc-país», que és el risc que concorre en els deutors residents en un país per circumstàncies diferents del risc comercial habitual.

El procés d'avaluació de les possibles pèrdues per deteriorament d'aquests actius es duu a terme de la manera següent:

- Individualment, en el cas dels instruments de deute significatius que, tot i que no són significatius, no són susceptibles de ser classificats en grups homogenis d'instruments de característiques similars segons el tipus d'instrument, el sector d'activitat del deutor i l'àrea geogràfica de la seva activitat, el tipus de garantia, l'antiguitat dels imports vençuts, etc.
- Col·lectivament, el Grup estableix diferents classificacions de les operacions segons la naturalesa de qui està obligat a fer el pagament i segons les condicions del país en què resideixen, la situació de l'operació i el tipus de garantia amb què compta, l'antiguitat de la morositat, etc., i estableix, per a cada un d'aquests grups de risc, les pèrdues per deteriorament («pèrdues identificades») que s'han de reconèixer en els comptes anuals de les entitats consolidades.

A més de les pèrdues identificades, el Grup reconeix una pèrdua global per deteriorament dels riscos classificats en situació de «normalitat» i que, per tant, no hagin estat identificades específicament. Aquesta pèrdua es quantifica amb l'aplicació dels paràmetres establerts per la normativa vigent sobre la base de la seva experiència i de la informació que té del sector bancari espanyol, que es modifiquen quan ho aconsellen les circumstàncies.

2.9.2. Instruments de deute classificats com a disponibles per a la venda:

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos a la cartera «Actius financers disponibles per a la venda» equival, si escau, a la diferència positiva entre el cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el valor de recuperació, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament reconeguda prèviament en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs, i la disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix una evidència de deteriorament per ella mateixa.

En el cas de les pèrdues per deteriorament sorgides per motiu de la insolvència de l'emissor dels títols de deute classificats com a disponibles per a la venda, el procediment que segueix el Grup per calcular les dites pèrdues coincideix amb el criteri explicat anteriorment, a l'apartat 2.9.1, per als instruments de deute valorats al cost amortitzat.

Si hi ha una evidència objectiva que les diferències negatives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen l'origen en un deteriorament d'aquests actius, aquestes diferències deixen de presentar-se a l'epígraf del patrimoni net consolidat del Grup «Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda» i es registren per tot l'import considerat com a deteriorat que s'hagi acumulat fins aleshores en el compte de pèrdues i guanys consolidat. Si posteriorment es recuperen totes o una part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeix en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es produeixi la recuperació. Concretament, entre els esdeveniments principals que poden constituir una evidència de deteriorament hi ha els següents:

- Que l'emissor tingui dificultats financeres significatives, o que s'hagi declarat (o sigui probable que sigui declarat) en concurs.
- Que s'hagin produït incompliments contractuals, com ara l'impagament de principal o d'interessos.
- Que s'hagin atorgat finançaments o reestructuracions a l'emissor perquè té dificultats financeres, llevat que hi hagi una certesa raonable que el client pot fer el pagament en el calendari previst o que s'aportin garanties addicionals a les que existien inicialment.

Així mateix, les diferències negatives sorgides en la valoració dels instruments de deute classificats com a «Actius no corrents en venda» que estan registrades en el patrimoni net consolidat del Grup es consideren realitzades i, conseqüentment, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el moment en què es produeix la classificació dels actius com a «no corrents en venda».

El Grup ha comptabilitzat a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net) - Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2010 adjunt un import de 173 milers d'euros (610 milers d'euros en l'exercici 2009) per deteriorament de valors representatius de deute classificats com a disponibles per a la venda com a resultat de l'estimació individualitzada del seu risc de crèdit (vegeu les Notes 8 i 45).

2.9.3. Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda:

El Grup estima si hi ha alguna evidència objectiva de deteriorament del valor dels instruments de patrimoni no cotitzats classificats com a «Actius financers disponibles per a la venda» comparant el cost mitjà d'adquisició de l'instrument amb el valor raonable sobre la base de les millors estimacions en funció de la informació disponible.

La pèrdua per deteriorament dels instruments de capital inclosos a la cartera «Actius financers disponibles per a la venda» equival, si escau, a la diferència positiva entre el cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament reconeguda prèviament en el compte de pèrdues i guanys consolidat; la disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix una evidència de deteriorament per ella mateixa.

Els criteris que s'han seguit per registrar les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda són similars als aplicables a «instruments de deute» (explicats a la Nota 2.9.2), excepte pel fet que qualsevol recuperació d'aquestes pèrdues que es produeixi es reconeix a l'epígraf «Patrimoni net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda».

Així mateix, entre els esdeveniments principals que poden constituir una evidència de deteriorament per als instruments de capital hi ha els següents:

- Que l'emissor tingui dificultats financeres significatives, o que s'hagi declarat (o sigui probable que sigui declarat) en concurs.
- Que s'hagin produït canvis significatius en l'entorn tecnològic, de mercat, econòmic o legal de l'emissor que puguin afectar de manera adversa la recuperació de la inversió.
- Que el valor raonable de l'actiu experimenti un descens significatiu i prolongat per sota del seu valor comptable. En aquest sentit, en els instruments que cotitzin en mercats actius, l'evidència objectiva es fonamenta davant una caiguda d'un 40% de la cotització durant un període continuat d'un any i mig.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**2.9.4. Instruments de capital valorats al cost:**

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al cost d'adquisició equivalen a la diferència entre el seu valor comptable i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors similars.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es manifesten, i minoren directament el cost de l'instrument. Aquestes pèrdues només es poden recuperar posteriorment en el cas de venda dels actius.

2.10. Garanties financeres i provisions constituïdes sobre elles

Es consideren «garanties financeres» els contractes en virtut dels quals una entitat s'obliga a pagar quantitats concretes per compte d'un tercer en el supòsit que aquest no ho faci, independentment de la forma en què s'instrumenti l'obligació: fiança, aval financer o tècnic, crèdit documentari irrevocable emès o confirmat per l'entitat, etc.

Quan es formalitzen els contractes, es reconeixen pel seu valor raonable (entès com a valor actual dels fluxos d'efectiu futurs) a l'epígraf de l'actiu «Inversions creditícies - Crèdit a la clientela», amb contrapartida a l'epígraf de passiu «Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers».

Les garanties financeres, independentment del titular, la instrumentació o d'altres circumstàncies, s'analitzen periòdicament per tal de determinar el risc de crèdit a què estan exposades (registrat en comptes ordre) i, si escau, estimar les necessitats de constituir la provisió corresponent, que es determina mitjançant l'aplicació de criteris similars als establerts per quantificar les pèrdues per deteriorament experimentades pels instruments de deute valorats al seu cost amortitzat que s'han explicat a la Nota 2.9.

Les provisions que es constitueixen sobre aquestes operacions es comptabilitzen a l'epígraf «Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents» del passiu del balanç de situació consolidat. La dotació i la recuperació d'aquestes provisions es registra amb contrapartida en el capítol «Dotacions a provisions (net)» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

A la Nota 31 es mostra la composició del risc suportat per aquestes operacions d'acord amb la seva forma jurídica.

2.11. Comptabilització de les operacions d'arrendament**2.11.1. Arrendaments financers:**

Es consideren operacions d'arrendament financer les operacions en què substancialment tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Si el Grup actua com a arrendador d'un bé en una operació d'arrendament financer, la suma dels valors actuals dels imports que rebrà de l'arrendatari més el valor residual garantit, habitualment el preu d'exercici de l'opció de compra de l'arrendatari quan finalitzi el contracte, es registra com a finançament prestat a tercers, de manera que s'inclou en el capítol «Inversions creditícies» del balanç de situació consolidat, d'acord amb la naturalesa de l'arrendatari.

Si el Grup actua com a arrendatari en una operació d'arrendament financer, presenta el cost dels actius arrendats en el balanç de situació consolidat segons la naturalesa del bé objecte del contracte i, simultàniament, presenta un passiu del mateix import (que ha de ser el menor entre el valor raonable del bé arrendat i la suma dels valors actuals de les quantitats que calgui pagar l'arrendador més, si escau, el preu d'exercici de l'opció de compra), que es registra a l'epígraf «Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers». Aquests actius s'amortitzen amb uns criteris similars als que s'apliquen al conjunt dels actius materials d'ús propi del Grup (vegeu la Nota 2.15).

En tots dos casos, els ingressos i les despeses financers que tenen origen en aquests contractes s'abonen i es carreguen al compte de pèrdues i guanys consolidat, als capítols «Interessos i rendiments assimilats» i «Interessos i càrregues assimilades», respectivament, i per estimar-ne la meritació s'hi aplica el mètode del tipus d'interès efectiu de les operacions.

2.11.2. Arrendaments operatius:

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i els avantatges que recauen sobre el bé queden en mans de l'arrendador.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Si el Grup actua com a arrendador en operacions d'arrendament operatiu, presenta el cost d'adquisició dels béns arrendats en el capítol «Actiu material», ja sigui com a «Inversions immobiliàries» o com a «Immobilitzat material - Cedit en arrendament operatiu», segons la naturalesa dels actius que siguin objecte d'aquest arrendament.

Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials similars d'ús propi (vegeu la Nota 2.15), i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen al compte de pèrdues i guanys consolidat, de manera lineal, al capítol «Altres productes d'explotació».

Si el Grup actua com a arrendatari en operacions d'arrendament operatiu, les despeses de l'arrendament, incloent els incentius concedits, si escau, per l'arrendador, es carreguen linealment al compte de pèrdues i guanys consolidat a l'epígraf «Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració».

2.12. Fons d'inversió, fons de pensions i altres patrimonis gestionats

Els fons d'inversió, els fons de pensions i altres patrimonis gestionats pel Grup no es presenten registrats en el balanç de situació consolidat, ja que el seu patrimoni és propietat de tercers (vegeu la Nota 31.7). Les comissions meritedes durant l'exercici pels diversos serveis prestats a aquests fons pel Grup (serveis de gestió i dipòsit de carteres) estan registrades en el capítol «Comissions percebudes» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

2.13. Despeses de personal

Compromisos postocupació i altres retribucions postocupació

El Grup té assumit el compromís de complementar les prestacions dels sistemes públics de Seguretat Social que corresponguin a determinats empleats i als seus drethavents després d'acabar el període d'ocupació.

Els compromisos postocupació que el Grup manté amb els seus empleats es consideren «Plans d'aportació definida» quan el Grup fa contribucions de caràcter predeterminat a una entitat separada, sense tenir l'obligació legal ni efectiva de fer contribucions addicionals si l'entitat separada no pot atendre les retribucions als empleats relacionades amb els serveis prestats durant l'exercici corrent i en els anteriors. Els compromisos postocupació que no compleixin les condicions anteriors es consideren «Plans de prestació definida».

Els compromisos per pensions amb el personal actual i anterior del Grup estan coberts mitjançant un pla de pensions i pòlisses d'assegurança, que s'indiquen a continuació.

Plans d'aportació definida

El Grup té formalitzat un acord amb el seu personal actiu mitjançant el qual es compromet a aportar a «Caixa d'Enginyers Ocupació, Fons de Pensions» una quantitat fixa anual que s'actualitza anualment sobre la base de l'índex de preus al consum. Aquestes aportacions es fan per a tots els empleats que, el 15 de desembre de cada any, tinguin una antiguitat superior als 18 mesos.

El registre de l'aportació meritada durant l'exercici per aquest concepte es registra a la partida «Despeses d'administració - Despeses de personal» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

En el cas que el 31 de desembre de l'exercici hi hagi algun import pendent d'aportar al pla extern en què estiguin materialitzats els compromisos, aquest import es registra pel seu valor actual a l'epígraf «Provisions - Fons per a pensions i obligacions similars» del balanç de situació consolidat adjunt. En data 31 de desembre de 2010 i de 2009 no hi havia cap import pendent d'aportació a plans externs d'aportació definida.

Plans de prestació definida

Les retribucions postocupació a plans de prestació definida reconegudes pel Grup són les següents:

a) Premi de dedicació

Aquestes prestacions les recull l'article 26 (premi a la dedicació) del XIX Conveni col·lectiu per a les societats cooperatives de crèdit, que estableix el pagament de tres mensualitats per a tot el personal que tingui una antiguitat igual a 20 anys o superior i sigui cessat per jubilació, invalidesa permanent total o absoluta o gran invalidesa.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els compromisos per jubilació i invalidesa permanent corresponents al dit article 26 del conveni col·lectiu es financen mitjançant una assegurança col·lectiva d'acord amb el que estableix el Reial decret 1/2002 de 29 de novembre, en virtut del qual s'aprova el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, i en el Reial decret 1588/1999, de 15 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament sobre la instrumentació dels compromisos per pensions de les empreses amb els treballadors i els beneficiaris.

La cobertura dels riscos de jubilació meritats per pensions no causades s'instrumenta mitjançant la pòlissa número 8891519 que l'Entitat té contractada amb Rural Vida, SA, d'Assegurances i Reassegurances, asseguradora que assumeix els riscos demogràfics i d'interès. El risc d'invalidesa permanent s'instrumenta amb la pòlissa número 867729, el risc de la qual s'ha transferit totalment a l'asseguradora.

a) Prestacions per defunció en actiu

Els empleats del Grup en actiu gaudeixen de determinades prestacions en cas de defunció.

Les prestacions de defunció les recull l'article 40 (viduïtat i orfandat) del Conveni esmentat anteriorment:

- Viduïtat: s'estableix una pensió complementària a favor del cònjuge vidu dels empleats morts en actiu.

- Orfandat: s'estableix una pensió complementària d'orfandat a favor dels fills dels empleats morts en actiu que reuneixin els requisits que exigeixen la Llei general de la Seguretat Social i les disposicions complementàries.

Aquestes prestacions per defunció estan cobertes mitjançant una pòlissa d'assegurances, i els riscos s'han transferit totalment a l'asseguradora.

Els compromisos per defunció corresponents al dit article 40 del conveni col·lectiu es financen mitjançant una assegurança col·lectiva d'acord amb el que estableix el Reial decret 1/2002 de 29 de novembre, en virtut del qual s'aprova el text refós de la Llei de regulació dels plans i fons de pensions, i en el Reial decret 1588/1999, de 15 d'octubre, en virtut del qual s'aprova el Reglament sobre la instrumentació dels compromisos per pensions de les empreses amb els treballadors i els beneficiaris.

La cobertura dels riscos de defunció en actiu s'instrumenta mitjançant la pòlissa número 867729 que el Grup té contractada amb Rural Vida, SA, d'Assegurances i Reassegurances, asseguradora que assumeix els riscos demogràfics i d'interès.

b) Altres compromisos per defunció, invalidesa i jubilació

El Grup manté uns compromisos determinats amb l'Alta Direcció que cobreixen les contingències de jubilació, invalidesa i defunció.

La cobertura d'aquesta prestació s'instrumenta mitjançant unes pòlisses que el Grup té contractades amb Rural Vida, SA, d'Assegurances i Reassegurances, asseguradora que assumeix els riscos demogràfics i d'interès. Així mateix, els riscos de defunció i d'invalidesa permanent s'han transferit totalment a l'asseguradora.

A més a més, tal com estableix l'article 59 (assegurances de vida) del Conveni col·lectiu d'àmbit estatal del sector de la mediació d'assegurances privades (2009-2010), les societats del Grup que estan adscrites a aquest conveni (Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances i Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU), tenen contractada una pòlissa d'assegurança de vida amb Zurich que cobreix el risc de defunció i la bestreta de capital en cas d'incapacitat permanent.

Indemnitzacions per cessament

D'acord amb la legislació vigent, el Grup està obligat a indemnitzar els empleats que siguin acomiadats sense causa justificada.

Els imports meritats en concepte d'indemnitzacions per cessament durant els exercicis 2010 i 2009 són de 443 i 802 milers d'euros, respectivament (vegeu la Nota 41).

Facilitats creditícies per als empleats

Segons la normativa vigent, la concessió de facilitats creditícies als empleats per sota de les condicions de mercat es considera retribució no monetària, i s'estima d'acord amb la diferència entre les condicions de mercat i les pactades.

Es registren al capítol «Despeses d'administració - Despeses de personal», amb contrapartida al capítol «Interessos i rendiments assimilats» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**2.14. Impost sobre beneficis**

La despesa per l'«Impost sobre beneficis» es reconeix al compte de pèrdues i guanys consolidat, llevat de si és conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament al patrimoni net; en aquest cas, l'impost sobre beneficis també es registra amb contrapartida al patrimoni net del Grup.

La despesa per impost sobre beneficis de l'exercici es calcula com l'impost que cal pagar respecte del resultat fiscal de l'exercici, ajustat amb l'import de les variacions que s'hagin produït durant l'exercici en els actius i els passius registrats que derivin de diferències temporànies, dels crèdits per deduccions i bonificacions fiscals i dels crèdits per bases imposables negatives (vegeu la Nota 25).

El Grup considera que hi ha una diferència temporània quan hi ha una diferència entre el valor comptable i la base fiscal d'un element patrimonial. Es considera base fiscal d'un element patrimonial l'import atribuït al dit element a efectes fiscals. Es considera una diferència temporània imposable la que, en exercicis futurs, hagi de generar l'obligació del Grup de fer algun pagament a l'Administració. Es considera una diferència temporània deduïble la que hagi de generar per al Grup algun dret de reembossament o un pagament menor per fer a l'Administració en exercicis futurs.

Els crèdits per deduccions i bonificacions i els crèdits per bases imposables negatives són imports que, un cop s'hagi produït o dut a terme l'activitat o s'hagi obtingut el resultat per generar el dret corresponent, no s'apliquen fiscalment en la declaració corresponent fins que es compleixin els condicionants que estableix la normativa tributària, i es considera probable que el Grup els apliqui en exercicis futurs.

Es consideren actius i passius per impostos corrents els impostos que es preveu que seran recuperables o pagadors a l'Administració en un termini que no superi els 12 mesos des de la data de registre. Per la seva banda, es consideren actius o passius per impostos diferits els imports que s'espera recuperar o pagar a l'Administració, respectivament, en exercicis futurs.

Es reconeixen passius per impostos diferits per a totes les diferències temporànies imposables. No obstant això, es reconeix un passiu per impostos diferits per a les diferències temporànies imposables derivades d'inversions en societats dependents i de participacions en negocis conjunts, llevat de si el Grup pot controlar la reversió de les diferències temporànies i és probable que aquestes diferències no es reverteixin en un futur previsible. Tampoc es registren passius per impostos diferits amb origen en la comptabilització d'un fons de comerç.

Per la seva banda, el Grup només registra actius per impostos diferits amb origen en diferències temporànies deduïbles, en crèdits per deduccions o bonificacions o per l'existència de bases imposables negatives si es compleixen les condicions següents:

- Els actius per impostos diferits només es reconeixen en el cas que es consideri probable que les entitats consolidades hagin de tenir guanys fiscals suficients en el futur contra les quals pugui fer-los efectius.
- En el cas d'actius per impostos diferits amb origen en bases imposables negatives, aquestes diferències es produeixen per causes identificades que és improbable que es repeteixin.

No es registren actius ni passius amb origen en impostos diferits quan inicialment es registri un element patrimonial que no sorgeixi en una combinació de negocis i que, en el moment de registrar-lo, no hagi afectat ni el resultat comptable ni el fiscal.

Amb ocasió de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com passius) per tal de comprovar que es mantenen vigents, i es fan les correccions oportunes d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

Tal com indica la Nota 1, l'Entitat és una cooperativa de crèdit. Segons l'article 28 del Reial decret 4/2004, de 5 de març, en virtut del qual s'aprova el text refós de l'Impost sobre societats, les cooperatives de crèdit tributen al 25%, excepte pel que fa als resultats extracooperatius, que tributen al tipus general del 30%, igual que els resultats de la resta de societats del Grup.

2.15. Actius materials**2.15.1. Actiu material d'ús propi:**

L'immobilitzat d'ús propi inclou els actius, en propietat o adquirits en règim d'arrendament financer, que el Grup té per usar-los actualment o en el futur amb propòsits administratius diferents dels del Fons d'Educació i Promoció o per a la producció o el

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

subministrament de béns, i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic. Entre altres, s'inclouen en aquesta categoria els actius materials rebuts per les entitats consolidades per a la liquidació, total o parcial, d'actius financers que representen drets de cobrament davant de tercers i als quals es preveu donar un ús continuat i propi. L'immobilitzat material d'ús propi es presenta valorat en el balanç de situació consolidat al seu cost d'adquisició (revalorat en determinats actius d'acord amb el que estableix la normativa vigent), constituït pel valor raonable de qualsevol contraprestació lliurada, més el conjunt de desembossaments dineraris fets o compromesos, menys:

- L'amortització corresponent acumulada.
- Si escau, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net comptable de cada partida amb l'import recuperable corresponent.

A aquests efectes, el cost d'adquisició dels actius adjudicats que passen a formar part de l'immobilitzat material d'ús propi del Grup s'assimila al valor net comptable dels actius financers lliurats a canvi de la seva adjudicació.

L'amortització es calcula aplicant el mètode lineal sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual; s'entén que els terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius materials es realitzen amb contrapartida en el capítol «Amortització» del compte de pèrdues i guanys consolidat i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents (determinats en funció dels anys estimats de vida útil dels diferents elements):

	Anys de vida útil
Edificis d'ús propi	70
Aparcament	43
Equips informàtics	4
Mobiliari, instal·lacions i altres	4 a 16

Amb ocasió de cada tancament comptable, les entitats consolidades analitzen si hi ha indicis, interns o externs, que el valor net comptable dels elements del seu actiu material superi l'import recuperable corresponent; si es dona el cas, redueixen el valor comptable de l'actiu de què es tracti fins a assolir-ne l'import recuperable i ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor comptable ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en el cas que sigui necessari tornar-la a estimar. Aquesta reducció del valor comptable dels actius materials d'ús propi es fa, en el cas que calgui fer-la, amb càrrec a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Altres actius» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

De manera similar, si hi ha indicis que s'ha recuperat el valor d'un actiu material deteriorat, les entitats consolidades registren la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en períodes anteriors mitjançant l'abonament corresponent a l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Altres actius» del compte de pèrdues i guanys consolidat i ajusten en conseqüència els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. La reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu en cap cas no pot suposar l'increment del seu valor comptable per sobre del que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Així mateix, es procedeix a revisar les vides útils estimades dels elements de l'immobilitzat material d'ús propi com a mínim amb una periodicitat anual, amb vista a detectar-hi canvis significatius que, si es produeixen, cal ajustar mitjançant la correcció corresponent del càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat d'exercicis futurs en concepte de la seva amortització en virtut de les noves vides útils.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius materials d'ús propi es carreguen als resultats de l'exercici en què es produeixen, a l'epígraf «Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials que necessiten un període superior a un any per estar en condicions d'ús inclouen, com a part del cost d'adquisició o cost de producció, les despeses financeres que s'hagin meritat abans de la posada en condicions de funcionament i que hagin estat girades pel proveïdor o que corresponguin a préstecs o un altre tipus de finançament aliè atribuïble directament a la seva adquisició, fabricació o construcció.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Si escau, la capitalització dels costos financers se suspèn durant els períodes en què s'interromp el desenvolupament dels actius i acaba una vegada s'han completat substancialment totes les activitats necessàries per preparar l'actiu per a l'ús a què es destini.

2.15.2. Afecte a l'Obra Social:

A l'epígraf «Actiu material - Immobilitzat material - Afecte a l'Obra Social» del balanç de situació consolidat s'inclou el valor net comptable dels actius materials afectes al Fons d'Educació i Promoció del Grup.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius afectes al Fons d'Educació i Promoció, per a la seva amortització, per a l'estimació de les vides útils respectives i per al registre de les pèrdues possibles per deteriorament, coincideixen amb els que s'han descrit anteriorment per als actius materials d'ús propi (vegeu la Nota 2.15.1), excepte pel que fa a la revaloració de determinats actius i amb l'única excepció que els càrrecs que calgui fer en concepte d'amortització i el registre de la dotació i de la recuperació del deteriorament que puguin patir aquests actius no es comptabilitza al compte de pèrdues i guanys consolidat, sinó en el capítol «Fons de l'Obra Social» del passiu del balanç de situació consolidat.

2.16. Actius intangibles

Es consideren actius intangibles els actius no monetaris identificables, encara que no tinguin aparença física, que sorgeixen a conseqüència d'un negoci jurídic o que han estat desenvolupats internament per les entitats consolidades. Només es reconeixen comptablement els actius intangibles amb un cost que es pugui estimar d'una manera raonablement objectiva i que les entitats consolidades considerin que sigui probable que produeixin beneficis econòmics en el futur.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel cost d'adquisició o producció, i després es valoren al seu cost menys, segons escaigui, l'amortització corresponent acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin pogut experimentar.

Els actius intangibles poden ser de «vida útil indefinida» si, sobre la base de les anàlisis fetes de tots els factors rellevants, s'arriba a la conclusió que no hi ha un límit previsible del període durant el qual s'espera que generin fluxos d'efectiu nets a favor de les entitats consolidades, o de «vida útil definida» en la resta de casos.

Els actius intangibles de vida útil indefinida no s'amortitzen, tot i que, amb motiu de cada tancament comptable, les entitats consolidades revisen les vides útils romanents respectives a fi d'assegurar-se que continuen essent indefinides.

Els actius intangibles amb vida útil definida s'amortitzen en funció d'aquesta vida aplicant-hi criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius materials. L'amortització anual dels elements de l'immobilitzat immaterial de vida útil definida es registra al capítol «Amortització» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

La totalitat de l'actiu intangible té vida útil definida i s'amortitza en un període mitjà de cinc anys.

Tant en el cas dels actius intangibles de vida útil indefinida (fons de comerç) com en el dels de vida útil definida, les entitats consolidades reconeixen comptablement qualsevol pèrdua que s'hagi pogut produir en el valor registrat d'aquests actius amb origen en el seu deteriorament, i s'utilitza com a contrapartida l'epígraf «Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius - Fons de comerç i altres actius intangibles» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si escau, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als que s'apliquen en el cas dels actius materials d'ús propi (vegeu la Nota 2.15.1).

2.17. Operacions d'assegurances

D'acord amb les pràctiques comptables d'ús general en el sector assegurador, les entitats d'assegurances consolidades abonem a resultats els imports de les primes que emeten i carreguen als seus comptes de resultats el cost dels sinistres als quals han de fer front quan es produeix la liquidació final dels dits sinistres.

Aquestes pràctiques comptables obliguen les entitats asseguradores a periodificar, en el moment de tancar cada exercici, tant els imports abonats als comptes de pèrdues i guanys i no meritats en aquesta data com els costos incorreguts no carregats als comptes de pèrdues i guanys.

Les periodificacions més significatives que fan les entitats consolidades pel que fa a les assegurances directes que contracten es recullen en les provisions tècniques següents:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

- **Primes no consumides:** reflecteix la prima de tarifa cobrada en un exercici imputable a exercicis futurs, un cop deduït el recàrrec de seguretat.
- **Risc en curs:** complementa la provisió per a primes no consumides en la mesura que el seu import no sigui suficient per reflectir la valoració dels riscos i les despeses que calgui cobrir que corresponguin al període de cobertura no transcorregut en la data del tancament.
- **Prestacions:** reflecteix les valoracions estimades de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts abans del tancament de l'exercici, tant si es tracta de sinistres pendents de liquidació o pagament com de sinistres pendents de declaració, un cop deduïts els pagaments a compte que s'hagin fet i tenint en compte les despeses internes i externes de liquidació dels sinistres i, si escau, les provisions addicionals que siguin necessàries per cobrir desviacions en les valoracions dels sinistres de llarga tramitació.
- **Assegurances de vida:** en les assegurances amb un període de cobertura d'un any o menys, la provisió de primes no consumides reflecteix la prima de tarifa cobrada durant l'exercici, imputable a exercicis futurs. En els casos en què aquesta provisió sigui insuficient, es calcula, de manera complementària, una provisió per a riscos en curs que cobreixi la valoració dels riscos i les despeses previstos en el període no transcorregut en la data de tancament de l'exercici.

En les assegurances de vida amb un període de cobertura superior a l'any, la provisió matemàtica es calcula com a diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures de les entitats consolidades que operen en aquest ram i les del prenedor o assegurat, prenent com a base de càlcul la prima d'inventari meritada en l'exercici (constituïda per la prima pura més el recàrrec per a despeses d'administració segons les bases tècniques).

- **Assegurances de vida,** quan el risc de la inversió l'assumeixen els prenedors de l'assegurança: es determinen en funció dels actius afectes específicament per determinar el valor dels drets.
- **Participació en beneficis i per a extorns:** recull l'import dels beneficis meritats pels prenedors, els assegurats o els beneficiaris de l'assegurança i el de les primes que sigui procedent restituir als prenedors o assegurats, segons escaigui, en virtut del comportament experimentat pel risc assegurat, sempre que no hagin estat assignats individualment a cadascun.

Les provisions tècniques corresponents a les cessions a reasseguradors, que es calculen en funció dels contractes de reassegurança subscrits i aplicant-hi els mateixos criteris que s'utilitzen per l'assegurança directa, es presenten al balanç de situació consolidat al capítol «Actius per reassegurances» (vegeu la Nota 16).

Les fiances o els contractes de garantia en què el Grup s'obliga a compensar un beneficiari en cas d'incompliment d'una obligació específica diferent d'una obligació de pagament per part d'un deutor concret del beneficiari, com ara les fiances donades per assegurar la participació en subhastes o concursos, els avals tècnics, les promeses d'aval formalitzades irrevocables i les cartes de garantia que puguin ser exigibles per dret, es consideren contractes d'assegurances a l'efecte de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats.

Quan el Grup presta les garanties o els avals que s'han indicat en l'apartat anterior, registra al capítol «Passius per contractes d'assegurances» del balanç de situació consolidat el seu valor raonable més els costos de transacció, que, llevat que hi hagi alguna evidència en contra, és igual al valor de les primes rebudes més, si escau, el valor actual dels fluxos per rebre per part de l'aval o la garantia prestats, i es reconeix simultàniament un actiu pel valor actual dels fluxos d'efectiu per rebre. Després s'actualitza el valor actual de les comissions o les primes per rebre, tot registrant les diferències en el compte de pèrdues i guanys consolidat al capítol «Interessos i rendiments assimilats»; el valor dels imports registrat inicialment en el passiu s'imputa linealment (o, si escau, aplicant un altre criteri, que s'ha d'indicar) al compte de pèrdues i guanys consolidat. En cas que, d'acord amb el que disposa la NIC 37, l'aval hagi de donar lloc al registre d'una provisió que superi l'import del passiu registrat, aquesta provisió s'ha de registrar aplicant criteris similars als que s'han explicat per al registre del deteriorament d'actius financers i l'import classificat s'ha de reclassificar com a part integrant d'aquesta provisió.

Pel que fa a l'activitat de reassegurança del Grup:

- Les pèrdues reconegudes en el resultat de l'exercici per la reassegurança cedida són de 88 milers d'euros.
- El cedent no difereix ni amortitza pèrdues i guanys procedents de la reassegurança cedida.
- No hi ha hipòtesis que tinguin un efecte més gran sobre la valoració dels imports reconeguts en aquest apartat. Aquest criteri no ha variat respecte d'exercicis precedents, o sigui que no hi ha cap impacte en el balanç de situació consolidat ni en el compte de pèrdues i guanys consolidat per canvis d'hipòtesis.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

A continuació es detalla la informació sobre el risc d'assegurança, neta de reassegurança:

(En milers d'euros)	Primes (*)	Provisions
VIDA		
Assegurança directa	27.081	53.862
Subtotal vida	27.081	53.862
NO VIDA	—	—
TOTAL	27.081	53.862

(*) Netes de reassegurança.

Quant a la informació referent a la gestió de riscos de la companyia asseguradora del Grup, aquesta tasca se centralitza al Departament de Gestió Global del Risc de l'Entitat, que depèn jeràrquicament de la Direcció General de l'Entitat. Aquest departament disposa dels mecanismes necessaris per controlar l'exposició a les variacions en els tipus d'interès, així com als riscos de crèdit i liquiditat. Les polítiques d'inversió les estableix el Comitè d'Inversions de la companyia asseguradora, que es reuneix amb una periodicitat no superior al mes. A més a més, qualsevol irregularitat que detecti el Departament de Gestió Global del Risc l'ha de tractar el dit Comitè.

Tot seguit s'indiquen els principals riscos financers que impacten en la companyia asseguradora del Grup:

- Risc de crèdit

En el cas dels saldos que es continuen per cobrar dels prenedors d'assegurança, no hi ha una concentració significativa del risc de crèdit amb tercers.

Pel que fa al risc de crèdit associat als instruments financers, la política que ha establert la companyia asseguradora es basa en dos principis bàsics:

- Prudència: el ràting mínim per a inversions en renda fixa és BBB i qualsevol inversió per sota d'aquesta qualificació requereix l'aprovació expressa de la Direcció.

- Diversificació: alta diversificació en sectors i emissors, amb límits màxims de risc per emissor del 5% de les provisions tècniques; aquest percentatge es pot incrementar fins al 10% sempre que el conjunt d'inversions que superin el 5% no siguin superiors al 40% de les provisions tècniques.

- Risc de liquiditat

La companyia asseguradora del Grup disposa d'un nivell adequat de tresoreria per tal d'assegurar la liquiditat i poder atendre tots els compromisos de pagament que es deriven de la seva activitat. A més a més, és important destacar que disposa d'inversions financeres que són títols cotitzats en mercats organitzats, de manera que es podrien realitzar immediatament en el cas que es produís alguna situació de tensió de liquiditat no prevista.

- Risc de mercat (inclou tipus d'interès, tipus de canvi i altres riscos de preu)

La companyia asseguradora del Grup ha constituït el Comitè d'Inversions, que, com a mínim un cop al mes, fa una anàlisi de la sensibilitat de les seves carteres al risc de mercat derivat principalment de l'evolució dels tipus d'interès i el preu dels actius. Pel que fa al risc de tipus de canvi, la companyia asseguradora del Grup inverteix exclusivament en actius denominats en euros, tant per a la part afecta a negoci com per als recursos propis.

2.18. Provisions i passius contingents

En el moment de formular aquests comptes anuals consolidats, els Administradors fan diferència entre els conceptes següents:

- Provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions presents en la data del balanç de situació consolidat sorgides a conseqüència d'esdeveniments passats dels quals es poden derivar perjudicis patrimonials per a les entitats, que es considera probable que s'esdevinguin i es consideren de naturalesa concreta, tot i que es consideren indeterminats quant a l'import i/o el moment de cancel·lació.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

- Passius contingents: obligacions possibles sorgides a conseqüència d'esdeveniments passats, la materialització dels quals està condicionada al fet que tingui lloc, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de les entitats consolidades.

Els comptes anuals consolidats del Grup recullen totes les provisions significatives respecte de les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és elevada. Els passius contingents no es reconeixen en el balanç ni en el compte de pèrdues i guanys consolidats, sinó que se n'informa d'acord amb els requeriments de la NIC 37 en aquesta memòria (vegeu la Nota 17).

Les provisions, que es quantifiquen tenint en compte la millor informació disponible sobre les conseqüències de l'esdeveniment que les originen i es tornen a estimar en cada tancament comptable, s'utilitzen per fer front a les obligacions específiques per a les quals s'havien reconegut originalment, i es procedeix a la reversió, total o parcial, quan aquestes obligacions deixen d'existir o disminueixen.

La dotació i la l'alliberament de les provisions que es consideren necessàries d'acord amb els criteris anteriors es registren amb càrrec o abonament al capítol «Dotacions a provisions (net)» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Al tancament de l'exercici 2010, es trobaven en curs, iniciats en exercicis anteriors, diferents procediments judicials i reclamacions entaulats contra les entitats consolidades amb origen en el desenvolupament habitual de les seves activitats. Tant els assessors legals del Grup com els seus Administradors entenen que, tenint en compte els imports provisionats a aquest efecte, la conclusió d'aquests procediments i reclamacions no tindrà un efecte significatiu en els estats financers consolidats dels exercicis en què finalitzin (vegeu la Nota 17).

2.19. Estats de fluxos d'efectiu consolidats

A l'«Estat de fluxos d'efectiu consolidat» s'hi fan servir aquestes expressions:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents; s'entén per equivalents les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions del valor.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de les entitats de crèdit, i també altres activitats que no es poden qualificar com a activitats d'inversió o de finançament. També es consideren activitats d'explotació dels interessos pagats per qualsevol finançament rebut, encara que es considerin com a activitats de finançament. A efectes de l'elaboració d'aquest estat, les activitats realitzades amb les diverses categories d'instruments financers que s'han assenyalat a la Nota 2.2.4 es consideren activitats d'explotació, amb les excepcions de la «Cartera d'inversió a venciment», els passius financers subordinats i les inversions en instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques. A aquests efectes, es considera estratègica la inversió que s'hagi fet amb la intenció d'establir o de mantenir una relació operativa a llarg termini amb la participada, pel fet de donar-se, entre altres, alguna de les situacions que podrien determinar l'existència d'una influència significativa sense que aquesta influència significativa existeixi realment.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents, com ara actius materials, actius intangibles, participacions, actius no corrents en venda i els passius que hi estan associats, instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques i instruments de deute inclosos en la «Cartera d'inversió a venciment».
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en el volum i la composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, com ara els passius subordinats.

A efectes de l'elaboració de l'«Estat de fluxos d'efectiu consolidat», el Grup considera efectiu o equivalents d'efectiu els actius i passius financers següents:

- L'efectiu propietat del Grup, que està registrat al capítol «Caixa i dipòsits en bancs centrals» del balanç de situació consolidat adjunt. L'import de l'efectiu propietat del Grup en data 31 de desembre de 2010 és de 4.600 milers d'euros (4.405 milers d'euros el 31 de desembre de 2009) (vegeu la Nota 6).
- El saldo net deutor mantingut amb bancs centrals, que està registrat en el capítol «Caixa i dipòsits en bancs centrals» del balanç de situació consolidat adjunt, l'import del qual és de 26.271 milers d'euros (15.890 milers d'euros el 31 de desembre de 2009) (vegeu la Nota 6).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

La rúbrica «Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació» de l'estat de fluxos d'efectiu de l'exercici 2010 inclou el següent:

- Cobraments per interessos rebuts per un import de 46.670 milers d'euros (69.336 milers d'euros l'exercici 2009).
- Pagaments per interessos realitzats per un import de 20.843 milers d'euros (38.881 milers d'euros l'exercici 2009).

2.20. Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat i estat de canvis en el patrimoni net consolidat

Tal com s'ha indicat anteriorment, d'acord amb les opcions que estableix la NIC 1.81, el Grup ha optat per presentar de manera separada, d'una banda, un estat que mostra els components del resultat consolidat («Compte de pèrdues i guanys consolidat») i, per una altra banda, un segon estat que, partint del resultat consolidat de l'exercici, mostra els components de l'altre resultat global de l'exercici que apareix denominat en aquests comptes anuals consolidats com a «Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat», en aplicació de la denominació de la Circular 4/2004.

2.20.1 Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat:

A l'«Estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat» es presenten els ingressos i les despeses generats pel Grup a conseqüència de la seva activitat durant l'exercici distingint els que s'han registrat com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici i els altres ingressos i despeses registrades, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, directament en el patrimoni net consolidat.

Per tant, en aquest estat es presenta el següent:

- a) El resultat consolidat de l'exercici.
- b) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts transitòriament com a ajustos per valoració en el patrimoni net consolidat.
- c) L'import net dels ingressos i les despeses reconeguts definitivament en el patrimoni net consolidat.
- d) L'impost sobre beneficis meritat pels conceptes indicats a les lletres b) i c) anteriors, excepte per als ajustos per valoració amb origen en participacions en societats associades o multigrup valorades amb el mètode de la participació, que es presenten en termes nets.
- e) El total dels ingressos i les despeses consolidats reconeguts, calculats com a suma de les lletres anteriors, i mostrant de manera separada l'import atribuït a l'Entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris.

Les variacions que hi ha hagut en els ingressos i les despeses reconeguts en el patrimoni net com a ajustos per valoració es desglossen en:

- Guanys (pèrdues) per valoració: recull l'import dels ingressos, nets de les despeses originades durant l'exercici, reconeguts directament en el patrimoni net consolidat. Els imports reconeguts en l'exercici en aquesta partida es mantenen en aquesta partida, encara que en el mateix exercici es traspassin al compte de pèrdues i guanys consolidat, al valor inicial d'altres actius o passius o es reclassifiquin en una altra partida.
- Imports transferits al compte de pèrdues i guanys: recull l'import dels guanys o les pèrdues per valoració reconeguts prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que sigui en el mateix exercici, que es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes: recull l'import dels guanys o les pèrdues per valoració reconeguts prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que sigui en el mateix exercici, que es reconeixen en el valor inicial dels actius o passius a conseqüència de cobertures de fluxos d'efectiu.
- Altres reclassificacions: recull l'import dels traspassos fets durant l'exercici entre partides d'ajustos per valoració de conformitat amb els criteris que estableix la normativa vigent.

Els imports d'aquestes partides es presenten amb l'import brut, i mostren l'efecte impositiu corresponent a la rúbrica «Impost sobre beneficis» de l'estat.

2.20.2. Estat total de canvis en el patrimoni net:

A l'«Estat total de canvis en el patrimoni net» es presenten tots els estats que hi ha hagut en el patrimoni net, inclosos els que tenen l'origen en canvis en els criteris comptables i en correccions d'errors. Així, doncs, aquest estat mostra una conciliació del valor comptable al començament i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net consolidat i agrupa els moviments que hi ha hagut en funció de la seva naturalesa en les partides següents:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

- Ajustos per canvis en criteris comptables i correcció d'errors: inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers amb origen en canvis en els criteris comptables o en la correcció d'errors.
- Ingressos i despeses reconeguts en l'exercici: recull, de manera agregada, el total de les partides registrades a l'estat d'ingressos i despeses reconeguts que s'han indicat anteriorment.
- Altres variacions en el patrimoni net: recull la resta de partides registrades en el patrimoni net, com poden ser augments o disminucions del fons de dotació, distribució de resultats, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital, traspassos entre partides del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net consolidat.

2.21. Fons de l'Obra Social: Fons d'Educació i Promoció (FEP)

Les dotacions que el Grup fa al Fons d'Educació i Promoció cooperatiu es reconeixen com una despesa de l'exercici quan són obligatòries. Si es produeixen dotacions addicionals, es reconeixen com a aplicació del benefici (vegeu la Nota 3).

Les subvencions, les donacions i altres ajuts vinculats al Fons d'Educació i Promoció cooperatiu es reconeixen com a ingrés de les cooperatives i, simultàniament, es doten al fons amb el mateix import.

L'aplicació d'aquest fons es produeix normalment amb abonament a tresoreria, llevat que l'import del Fons d'Educació i Promoció es materialitzi mitjançant activitats pròpies del Grup; en aquest cas, es redueix l'import registrat en el capítol «Fons de l'Obra Social» i es reconeix simultàniament un ingrés en el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les despeses derivades del Fons d'Educació i Promoció cooperatiu es presenten en el balanç de situació consolidat deduint-les del capítol «Fons de l'Obra Social», sense que en cap cas s'imputin al compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials (vegeu la Nota 2.15) i els passius afectes al Fons d'Educació i Promoció es presenten en partides separades del balanç de situació consolidat.

3. DISTRIBUCIÓ DEL RESULTAT DE L'EXERCICI

La proposta de distribució del resultat de l'exercici 2010 que el Consell Rector de l'Entitat sotmetrà a l'aprovació de l'Assemblea General de Socis, de conformitat amb el que disposen els estatuts socials, adaptats a la normativa en vigor, en els quals s'estableixen unes dotacions mínimes a la reserva obligatòria del 20% de l'excedent disponible de l'exercici i, al Fons d'Educació i Promoció, del 10% de l'excedent esmentat, és la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009 (*)
Base de repartiment		
Resultat abans d'impostos	6.146	5.889
Impost sobre beneficis	(759)	(710)
Al Fons d'Educació i Promoció		
Mínim	(379)	(321)
	5.008	4.858
Distribució		
Al Fons d'Educació i Promoció	150	—
Interessos per pagar als Socis per aportacions al capital	1.595	1.967
A reserva obligatòria	758	642
A reserva voluntària	2.505	2.249
TOTAL	5.008	4.858

(*) Les dades del 2009, corresponents a la distribució aprovada per l'Assemblea General de Socis, es presenten exclusivament a efectes comparatius.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

L'import dels interessos per pagar als Socis per aportacions al capital està condicionat a l'obtenció de resultats nets suficients i és determinat per l'Assemblea General, a proposta del Consell Rector, sense que superi el que estableix la legislació reguladora de cooperatives de crèdit.

Els resultats de les societats dependents que formen el Grup s'han d'aplicar de la manera que aprovin les juntes generals d'accionistes respectives.

4. INFORMACIÓ PER SEGMENTS DE NEGOCI

4.1. Informació de caràcter general

La informació sobre segments que es presenta a continuació s'ha preparat, d'acord amb el que disposa la NIIF 8, identificant els segments operatius corresponents sobre la base del tipus de clients i el tipus de productes i serveis que s'ofereixen en cada segment.

La informació es presenta amb aquest desglossament de segmentació perquè s'ajusta a la definició de segments operatius que indica la NIIF 8 (perquè es considera la més rellevant) a l'efecte de facilitar la informació requerida per la dita NIIF 8, i perquè és la forma en què es presenta, amb caràcter recurrent al Consell Rector, que als efectes de la NIIF 8 s'ha d'entendre com a màxima instància en la presa de decisions operatives del Grup, que avalua el rendiment i assigna recursos a cada un dels segments identificats, sense perjudici que el dit Consell Rector manegi, per exemple, un altre tipus d'informació per segments desagregada a escala de les direccions territorials.

Els segments identificats a partir dels quals es presenta la informació que requereix la NIIF 8 són els següents:

- Entitat de crèdit: inclou tant particulars com petites i mitjanes empreses i, bàsicament, per a aquest tipus de clients, productes d'actiu com ara els préstecs hipotecaris, els préstecs de consum amb garantia personal, les adquisicions temporals d'actius a clients, el descompte comercial, les operacions de lísing i confirming, les targetes de crèdit, les comissions d'intermediació i els comptes de crèdit, i operacions de passiu com ara els comptes corrents i d'estalvi, la gestió d'operacions bancàries a aquest tipus de clients (transferències, domiciliacions, operacions d'intercanvi de moneda, etc.).

També inclou el tipus de clients que l'Entitat considera «grans empreses» atesa la seva dimensió, i productes com ara les operacions sindicades, els préstecs amb garanties personals o reals a aquest tipus de client, les línies de finançament, les operacions estructurades, les comissions per intermediació, la col·locació i l'assegurament de valors, etc. Així mateix, també inclou els clients amb patrimoni gestionat i la intermediació per venda d'assegurances.

- Assegurances: inclou l'activitat d'assegurances del Grup i comprèn productes com ara les assegurances de vida, les assegurances combinades de vida-termini, l'activitat de reassegurança, etc. Així mateix, com que la companyia asseguradora del Grup duu a terme la gestió de fons i dels plans de pensions, aquesta activitat també s'inclou en aquest segment.
- Gestió d'institucions d'inversió col·lectiva (IIC): inclou l'activitat de gestió de patrimonis que duu a terme la gestora d'institucions d'inversió col·lectiva del Grup.

4.2. Bases i metodologia utilitzats per elaborar la informació per segments

En l'elaboració de la informació per segments que es presenta a l'apartat 4.3, s'han aplicat els principis i criteris següents:

- Les transaccions entre segments que es presenten en aquesta Nota s'han registrat aplicant les mateixes tarifes i els mateixos costos que s'apliquen per a les transaccions amb segments externs.
- A l'hora de determinar les partides que formen el resultat abans d'impostos de cada segment s'han aplicat els mateixos criteris i les mateixes normes de valoració que la Nota 2 d'aquesta memòria indica que s'apliquen per determinar el resultat abans d'impostos del Grup.
- El valor dels actius i dels passius de cada segment s'ha determinat aplicant els mateixos principis i les mateixes normes de valoració que s'inclouen a la Nota 2.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**4.3. Informació per segments operatius**

En el quadre següent es mostra la informació per segments operatius dels exercicis 2010 i 2009 que requereix la NIIF 8:

(En milers d'euros)	Entitat de crèdit		Assegurances		Gestió de IIC		Total	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009
Comptes de pèrdues i guanys consolidat								
Ingressos								
Ingressos externs al Grup	54.449	83.094	35.405	29.447	4.115	3.241	93.969	115.782
	54.449	83.094	35.405	29.447	4.115	3.241	93.969	115.782
Despeses								
Amortització i sanejament immobilitzat	2.126	2.000	117	53	14	16	2.257	2.069
Altres pèrdues per deteriorament	(552)	7.247	25	121	—	3	(527)	7.371
Altres despeses	48.195	70.254	34.643	28.673	4.006	3.004	86.844	101.931
	49.769	79.501	34.785	28.847	4.020	3.023	88.574	111.371
Resultat després d'impostos	4.680	3.593	620	600	95	218	5.395	4.411
Resultat després d'impostos atribuïble a l'Entitat dominant	4.762	3.662	620	600	95	218	5.477	4.480
Balanç de situació consolidat								
Actiu	1.765.845	1.760.030	50.351	48.795	2.324	2.578	1.818.520	1.811.403
Passiu	1.682.250	1.684.567	50.752	35.574	639	431	1.733.641	1.720.572
Patrimoni net	79.959	86.423	4.073	3.634	847	774	84.879	90.831

Per elaborar aquesta informació s'ha repercutit en els segments d'assegurances i de gestió d'institucions d'inversió col·lectiva la part de costos d'estructura que suporta l'Entitat a causa de la comercialització d'aquests productes.

4.4. Conciliacions i altres informacions

A continuació es presenten les conciliacions següents entre la informació per segments inclosa a la Nota 4.3 i la informació comptable del Grup:

4.4.1. Conciliació dels ingressos ordinaris per segment i del resultat després d'impostos per segments i del resultat consolidat de l'exercici:

No s'inclou la conciliació dels ingressos ordinaris per segment i del resultat després d'impostos per segments ni del resultat consolidat de l'exercici perquè no hi ha partides de conciliació.

4.4.2. Informació sobre productes i serveis:

Segons el que estipula la NIIF 8, no s'informa sobre el desglossament d'ingressos de clients externs per productes o serveis perquè aquesta informació s'ofereix a les Notes explicatives d'aquesta memòria consolidada.

4.4.3. Informació sobre àrees geogràfiques:

No s'inclou informació sobre distribució geogràfica (segment secundari), perquè el Grup duu a terme pràcticament tota la seva activitat a Espanya.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
4.4.4. Informació sobre clients principals:

D'acord amb la informació que requereix la NIIF 8, relativa al grau de concentració de clients, cal indicar que el Grup no té cap client que representi individualment el 10% dels ingressos ordinaris o més.

5. RETRIBUCIONS DEL CONSELL RECTOR I EL PERSONAL DE L'ALTA DIRECCIÓ

El «personal clau de l'administració i la direcció» del Grup, que són les persones que tenen autoritat i responsabilitat per planificar, dirigir i controlar les activitats del Grup directament i indirecta està integrat pels membres del Consell Rector i de l'Alta Direcció. A causa dels càrrecs que té, aquest col·lectiu de persones es considera «part vinculada» i, com a tal, està subjecte a uns requeriments d'informació que es recullen en aquesta Nota.

També són parts vinculades el conjunt de persones que mantenen determinades relacions de parentiu o afectivitat amb «el personal clau de l'administració i la direcció», i també les societats controlades amb una influència significativa o amb poder de vot important del personal clau o d'algunes de les persones comentades del seu entorn familiar. Les transaccions del Grup amb aquestes altres parts vinculades s'informen a la Nota 47.

5.1. Remuneració del Consell Rector

Totes les remuneracions percebudes pel Consell Rector i les comissions delegades corresponen exclusivament a dietes per l'assistència a reunions i desplaçaments. Els membres dels òrgans de govern no perceben cap altra retribució pel desenvolupament de les seves funcions com a membres del Consell Rector de l'Entitat dominant.

En el quadre següent es mostra un detall de les remuneracions meritades a favor dels membres del Consell Rector de l'Entitat dominant, exclusivament en la seva qualitat de consellers de l'Entitat, durant els exercicis 2010 i 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Membres del Consell Rector		
Jaume Bassa Pasqual (2)	—	4
Manuel Espiau Espiau	9	8
Ramón Ferrer Canela	9	10
Francisco Javier Illa Raich (2)	—	5
Jacint Llach Llatje (2)	—	8
Alfredo Ortí Noé	5	6
Antonio Mercadé Santacana	9	10
Pedro Estalella Murto	4	4
Joaquín M. ^a Alonso Ramos (2)	—	4
José Aced Villacampa	9	10
Isidoro Murtra Ferré	4	4
José Oriol Sala Arlandis	3	3
Carlos Alemany Martínez	3	4
Francisco Mor Capell (1)	4	1
Pedro Hernández del Santo (1)	3	1
Enric Homs Martínez (1)	4	1
Manuel Bertrán Mariné (1)	3	(*)

(*) Remuneració inferior a mil euros. (1) Membre donat d'alta durant l'exercici 2009. (2) Membre donat de baixa durant l'exercici 2009.

Així mateix, les remuneracions percebudes pels membres dels consells d'administració de les entitats dependents del Grup en concepte de dietes per assistència i desplaçament als consells esmentats han estat de 12 milers d'euros en l'exercici 2010 (13 milers d'euros en l'exercici 2009).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

No hi ha compromisos postocupació ni assegurances de vida amb els membres actuals o anteriors del Consell Rector.

5.2. Remuneracions del personal clau de la direcció del Grup

A l'efecte d'elaborar aquests comptes anuals consolidats, s'ha considerat personal de l'Alta Direcció del Grup 15 persones en l'exercici 2010 (13 durant l'exercici 2009), que ocupaven els llocs de membres del Comitè de Direcció de l'Entitat dominant i de la direcció de les societats del Grup.

En el quadre següent es mostra la remuneració meritada pel personal de l'Alta Direcció del Grup corresponent als exercicis 2010 i 2009. Les remuneracions es registren a l'epígraf «Despeses d'administració - Despeses de personal» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt.

(En milers d'euros)	2010	2009
Retribucions a curt termini	1.923	1.980
Prestacions postocupació	—	—
Altres prestacions a llarg termini	370	456
Indemnitzacions per cessament	183	504
TOTAL	2.476	2.940

No hi ha compromisos postocupació ni assegurances de vida amb els membres anteriors de la Direcció.

5.3. Altres operacions dutes a terme amb els membres del Consell Rector i amb l'Alta Direcció

A continuació s'ofereix un detall dels saldos d'actiu, passiu i comptes d'ordre registrats als estats financers consolidats adjunts, que corresponen a operacions mantingudes amb el Grup pels membres del Consell Rector de l'Entitat i de l'Alta Direcció en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Actiu - Garantia real	2.114	2.862
Actiu - Garantia personal	79	223
Passiu - Dipòsits a termini	884	1.525
Passiu - Dipòsits a la vista	640	1.240
Comptes d'ordre - Riscos contingents	530	530
Compromisos postocupació (*)	755	794

(*) Compromisos coberts mitjançant pòlisses d'assegurances contractades amb Rural Vida, SA (vegeu la Nota 2.13).

Així mateix, a continuació s'ofereix un detall dels saldos d'ingressos i despeses registrats al compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt, que corresponen a operacions mantingudes amb el Grup per part de membres del Consell Rector de l'Entitat i de l'Alta Direcció durant els exercicis 2010 i 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Interessos i rendiments assimilats	32	128
Interessos i càrregues assimilades	27	87
Comissions percebudes	2	3

El Grup no té una política concreta o específica per a la concessió de préstecs, dipòsits, acceptacions i operacions de naturalesa anàloga amb el Consell Rector ni amb l'Alta Direcció, i s'apliquen les polítiques generals per a aquest tipus d'operacions.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Durant els exercicis 2010 i 2009 no s'han produït operacions de venda d'actius no corrents en venda o de grups de disposició amb finançament a cap membre del Consell Rector ni de l'Alta Direcció.

6. CAIXA I DIPÒSITS EN BANCS CENTRALS

El detall del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Caixa	4.600	4.405
Banc d'Espanya	26.260	15.873
Ajustos per valoració	11	17
TOTAL	30.871	20.295

El saldo del compte corrent amb el Banc d'Espanya és afecte a la cobertura del coeficient de reserves mínimes i ha meritat un tipus d'interès anual mitjà, durant l'exercici 2010, d'aproximadament el 0,84% (1,19%, durant l'exercici 2009).

A continuació es presenta el valor raonable dels instruments financers inclosos en aquesta categoria en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	—	—
Nivell 2	30.871	20.295
Nivell 3	—	—
	30.871	20.295

7. CARTERES DE NEGOCIACIÓ

A continuació es presenta un desglossament dels actius i els passius financers inclosos en aquesta categoria en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, classificats per l'àrea geogràfica on està localitzat el risc, per tipus de contrapart i per tipus d'instrument:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Saldo deutor	Saldo creditor	Saldo deutor	Saldo creditor
Per àrea geogràfica				
Espanya	23.502	894	8.102	8.567
Resta	272	—	25.821	—
	23.774	894	33.923	8.567
Per tipus de contrapart				
Deute públic	19.708	—	1.545	8.343
Entitats de crèdit	2.944	894	5.046	—
Altres sectors residents	1.026	—	6.557	224
Altres sectors no residents	96	—	20.775	—
	23.774	894	33.923	8.567

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Saldo deutor	Saldo creditor	Saldo deutor	Saldo creditor
Per tipus d'instrument				
Accions cotitzades	1.063	—	1.431	—
Participacions preferents	59	—	278	—
Valors representatius de deute	22.652	—	32.293	—
Derivats negociats en mercats organitzats				
Opcions comprades	—	—	11	—
Opcions venudes	—	—	—	5
Derivats negociats en mercats no organitzats				
Opcions comprades	—	—	—	—
Opcions venudes	—	894	—	219
Posicions curtes de valors	—	—	—	8.343
	23.774	894	33.923	8.567

El valor comptable registrat al quadre anterior representa el nivell d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers que s'hi inclouen.

El tipus d'interès mitjà corresponent als rendiments meritats durant l'exercici 2010 dels valors representatius de deute de la «Cartera de negociació» en data 31 de desembre de 2010 ha estat del 3,39% (3,32% durant l'exercici 2009). La TIR de compra mitjana d'aquesta mateixa cartera durant l'exercici 2010 és del 4,00% (3,01% durant l'exercici 2009).

En el quadre següent es detalla el nocional dels «Derivats de negociació» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Nocional	—	47.462	750	8.284

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests instruments.

A l'epígraf del passiu «Cartera de negociació - Derivats de negociació», es registra el valor raonable de les opcions implícites en els dipòsits a la clientela la revalorització dels quals està vinculada amb l'evolució de determinats valors o índexs (dipòsits estructurats).

El desglossament dels actius i els passius financers classificats a la «Cartera de negociació», en funció del mètode de càlcul del valor raonable, és el següent (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Actiu	Passiu	Actiu	Passiu
Nivell 1	23.774	105	32.148	8.348
Nivell 2	—	789	1.775	219
Nivell 3	—	—	—	—
	23.774	894	33.923	8.567

Les Notes 27, 28 i 30.1 presenten, respectivament, informació relativa als riscos de tipus d'interès, liquiditat i de mercat assumits pel Grup en relació amb els instruments inclosos en aquesta categoria

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
8. ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA
8.1. Composició del saldo i risc de crèdit màxim d'actius financers disponibles per a la venda

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, classificats per divisa, per tipus de contrapart i per tipus d'instrument:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per divisa		
En euros	257.491	251.041
En moneda estrangera	—	—
Correccions de valor per deteriorament (*)	(2.805)	(3.279)
Ajustos per valoració	(12.026)	(218)
	242.660	247.544
Per tipus de contrapart		
Deute públic	132.136	51.793
Entitats de crèdit	42.909	67.005
Altres sectors residents	62.531	66.440
Altres sectors no residents	17.715	63.776
Actius dubtosos	2.200	2.027
Correccions de valor per deteriorament (*)	(2.805)	(3.279)
Ajustos per valoració	(12.026)	(218)
	242.660	247.544
Per tipus d'instrument		
Obligacions i bons de l'Estat	139.421	51.793
Resta d'obligacions i bons	107.047	184.589
Accions de societats nacionals no cotitzades	26	29
Accions de societats estrangeres no cotitzades	3	176
Participacions en institucions d'inversió col·lectiva	9.586	13.609
Accions en empreses cotitzades	1.408	845
Correccions de valor per deteriorament (*)	(2.805)	(3.279)
Ajust per valoració - Deute	(8.998)	817
Ajust per valoració - Resta d'obligacions	(2.306)	(673)
Ajustos per valoració - Altres instruments de capital	(722)	(362)
	242.660	247.544

(*) Per la cobertura del risc de crèdit i de mercat.

El valor comptable indicat al quadre anterior representa el nivell d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers que s'hi inclouen.

El tipus d'interès mitjà corresponent als rendiments meritats durant l'exercici 2010 dels valors representatius de deute de la cartera disponible per a la venda en data 31 de desembre de 2010 ha estat del 3,49% (3,54% durant l'exercici 2009). La TIR de compra mitjana d'aquesta mateixa cartera durant l'exercici 2010 és del 3,72% (3,68% durant l'exercici 2009).

El saldo de les participacions en institucions d'inversió col·lectiva correspon majoritàriament a les participacions mantingudes pel Grup en fons d'inversió que gestiona ell mateix.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El moviment durant els exercicis 2010 i 2009 de la cartera d'«Actius financers disponibles per a la venda» és el següent:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Valors representatius de deute	Instruments de capital	Valors representatius de deute	Instruments de capital
Saldo a l'inici de l'exercici	233.247	14.297	191.475	12.110
Compres	192.737	18.099	160.680	4.713
Vendes / amortitzacions	(182.651)	(21.735)	(120.840)	(3.830)
Variació ajustos per valoració (*)	(12.457)	(360)	3.500	1.304
Variació operacions de microcobertura	1.009	—	(458)	—
Variació per correccions de valor per deteriorament	474	—	(1.110)	—
Saldo al final de l'exercici	232.359	10.301	233.247	14.297

(*) Exclosos els de microcobertura.

El desglossament dels actius classificats a la cartera de disponible per a la venda, en funció del mètode de càlcul del valor raonable, és el següent (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	237.659	241.804
Nivell 2	4.972	5.535
Nivell 3	29	205
	242.660	247.544

A la Nota 23 s'inclou el desglossament dels «Ajustos per valoració» registrats en el patrimoni net en data 31 de desembre de 2010 i de 2009.

Les Notes 27, 28 i 30.1 presenten, respectivament, informació relativa als riscos de tipus d'interès, liquiditat i de mercat assumits pel Grup en relació amb els instruments inclosos en aquesta categoria.

8.2. Cobertura del risc de crèdit

A continuació es mostra el desglossament del saldo de les correccions de valor per deteriorament dels «Actius financers disponibles per a la venda» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per tipus d'instrument		
Valors representatius de deute	(2.805)	(3.279)
Altres instruments de capital	—	—
	(2.805)	(3.279)
Per tipus de cobertura		
Pèrdues per deteriorament estimades individualment	(2.200)	(2.027)
Pèrdues per deteriorament estimades col·lectivament	(605)	(1.252)
	(2.805)	(3.279)

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El moviment del saldo de correccions de valor per deteriorament dels «Actius financers disponibles per a la venda» durant els exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Valors representatius de deute Determinats individualment	Valors representatius de deute Determinats col·lectivament	Valors representatius de deute Determinats individualment	Valors representatius de deute Determinats col·lectivament
Saldo a l'inici de l'exercici	(2.027)	(1.252)	(1.417)	(759)
Dotació / Recuperació amb càrrec / Abonament a resultats	(173)	647	(610)	(495)
Altres sectors residents	—	138	—	149
Altres sectors no residents	(173)	509	(610)	(644)
Altres moviments	—	—	—	2
Saldo al final de l'exercici	(2.200)	(605)	(2.027)	(1.252)

9. INVERSIONS CREDITÍCIES
9.1. Composició del saldo

A continuació es presenta un desglossament del capítol «Inversions creditícies» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 classificades per l'àrea geogràfica on estan localitzats els riscos, per tipus de contrapart, per tipus d'instrument i per tipus d'interès aplicat:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per tipus d'instrument		
Deutors amb garantia real	1.293.291	1.222.126
Altres deutors a termini	79.700	120.530
Valors representatius de deute	27.714	31.418
Adquisició temporal d'actius	—	12.454
Deutors a la vista i diversos	47.305	30.136
Altres actius financers	6.209	11.873
Actius dubtosos	17.483	16.478
Correccions de valor per deteriorament (*):	(20.613)	(20.893)
Fons específics	(6.127)	(6.634)
Fons de cobertura per pèrdues inherents	(14.486)	(14.259)
Interessos produïts	1.594	2.038
Comissions	(3.284)	(3.385)
	1.449.399	1.422.775
Per tipus d'interès aplicat		
Tipus d'interès fix	166.475	159.108
Tipus d'interès variable	1.282.588	1.237.448
Altres (targetes, etc.)	22.639	48.459
Correccions de valor per deteriorament (*)	(20.613)	(20.893)
Interessos produïts	1.594	2.038
Comissions	(3.284)	(3.385)
	1.449.399	1.422.775

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	2010	2009
Per àrea geogràfica		
Espanya	1.468.359	1.438.623
Resta	3.343	6.392
Correccions de valor per deteriorament (*)	(20.613)	(20.893)
Interessos produïts	1.594	2.038
Comissions	(3.284)	(3.385)
	1.449.399	1.422.775
Per tipus de contrapart		
Dipòsits en entitats de crèdit	21.130	49.625
Altres sectors residents	1.443.793	1.390.145
Altres sectors no residents	6.779	5.245
Correccions de valor per deteriorament (*)	(20.613)	(20.893)
Interessos produïts	1.594	2.038
Comissions	(3.284)	(3.385)
	1.449.399	1.422.775

(*) Per la cobertura del risc de crèdit

El valor comptable indicat al quadre anterior representa el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers que s'hi inclouen.

El tipus d'interès efectiu mitjà de les «Inversions creditícies», exclosos els dipòsits en entitats de crèdit, durant l'exercici 2010 ha arribat al 2,62% (4,74% durant l'exercici 2009). A més a més, el tipus d'interès efectiu mitjà dels dipòsits en entitats de crèdit durant l'exercici 2010 ha estat del 0,27% (0,85% durant l'exercici 2009).

Les Notes 27, 28 i 30.1 presenten, respectivament, informació relativa als riscos de tipus d'interès, liquiditat i de mercat assumits pel Grup en relació amb els instruments inclosos en aquesta categoria.

L'epígraf «Inversions creditícies - Crèdit a la clientela» inclou 309.623 i 337.347 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, respectivament, que corresponen als imports pendents d'amortitzar de crèdits titulitzats a partir de l'1 de gener de 2004 (vegeu la Nota 31.8) que no s'han donat de baixa perquè no s'han transferit substancialment tots els beneficis i els riscos associats a aquests actius. Durant l'exercici 2009 l'Entitat va fer, com a cedent única, una titulització d'actius creditícies (Caixa Enginyers TDA 1, Fons de Titulització d'Actius) per un import inicial de 270 milions d'euros.

Al tancament d'exercici, l'Entitat té adquirits bons emesos per aquest fons de titulització per un import de 252.131 milers d'euros (263.186 milers d'euros el 31 de desembre de 2009). A més a més, l'Entitat té bons adquirits corresponents a altres titulitzacions per un import de 54.571 milers d'euros (67.432 milers d'euros el 31 de desembre de 2009) (vegeu la Nota 15.3).

Per contra, les titulitzacions anteriors a l'1 de gener de 2004, amb un import pendent d'amortitzar de 50.618 i 58.984 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, respectivament, es van donar de baixa de l'actiu d'acord amb la normativa vigent (vegeu la Nota 31.8).

L'import de les operacions les condicions de les quals s'han renegociat durant l'exercici 2010 és de 9.055 milers d'euros.

Els valors representatius de deute inclosos en aquest epígraf del balanç de situació consolidat adjunt corresponen a bons emesos per fons de titulització, en els quals el Grup actua com a cedent, corresponents a les cessions de crèdit anteriors a l'1 de gener de 2004. El resultat generat per l'adquisició de bons propis s'inclou en el capítol «Resultats d'operacions financeres (net)» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt (vegeu la Nota 37).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

La distribució geogràfica de l'epígraf «Inversions creditícies - Crèdit a la clientela», sense incloure els interessos meritats i les comissions, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 dels balanços de situació consolidats adjunts, és la següent:

A 31 de diciembre de 2010

(En milers d'euros)	Barcelona	Madrid	Sevilla	València	Saragossa	Total
Crèdits a la clientela sense dubtosos	1.104.136	126.435	108.110	49.651	17.030	1.405.362
Actius dubtosos	8.764	4.474	817	2.092	1.336	17.483
Pèrdues per deteriorament	(14.790)	(2.456)	(1.689)	(1.036)	(642)	(20.613)
	1.098.110	128.453	107.238	50.707	17.724	1.402.232

A 31 de diciembre de 2009

(En milers d'euros)	Barcelona	Madrid	Sevilla	València	Saragossa	Total
Crèdits a la clientela sense dubtosos	1.074.855	119.331	98.411	40.731	14.130	1.347.458
Actius dubtosos	9.038	4.303	348	1.611	1.178	16.478
Pèrdues per deteriorament	(13.475)	(4.023)	(1.311)	(1.241)	(843)	(20.893)
	1.070.418	119.611	97.448	41.101	14.465	1.343.043

El desglossament del valor raonable dels actius classificats a la cartera de «Inversions creditícies» en funció del mètode de càlcul utilitzat per calcular-lo és el següent (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	—	—
Nivell 2	—	—
Nivell 3	1.449.399	1.422.775
	1.449.399	1.422.775

9.2. Actius vençuts i no deteriorats

La classificació per tipus d'instrument i garantia dels actius amb saldos vençuts amb una antiguitat inferior a tres mesos no considerats com a deteriorats en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, és la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Préstecs garantia hipotecària	374	415
Préstecs garantia de valors	14	15
Crèdits garantia personal	244	401
Préstecs garantia personal	82	96
Descoberts en comptes corrents	591	627
TOTAL	1.305	1.554

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

A continuació es presenta un desglossament per dates dels actius vençuts no deteriorats en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, classificats per tipus de contrapart i per tipus d'instrument:

Actius vençuts no deteriorats en data 31 de desembre de 2010

(En milers d'euros)	Fins a 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Entre 2 i 3 mesos	Total
Per tipus de contrapart				
Altres sectors residents	904	138	262	1.304
Altres sectors no residents	1	—	—	1
	905	138	262	1.305
Per tipus d'instrument				
Préstecs i comptes de crèdit	314	138	262	714
Descoberts	591	—	—	591
	905	138	262	1.305

Actius vençuts no deteriorats en data 31 de desembre de 2009

(En milers d'euros)	Fins a 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Entre 2 i 3 mesos	Total
Per tipus de contrapart				
Altres sectors residents	897	154	502	1.553
Altres sectors no residents	1	—	—	1
	898	154	502	1.554
Per tipus d'instrument				
Préstecs i comptes de crèdit	271	154	502	927
Descoberts	627	—	—	627
	898	154	502	1.554

A continuació es presenta el detall, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, en funció de les garanties i de les millores creditícies que hi havia sobre aquests actius:

En data 31 de desembre de 2010

(En milers d'euros)	Garanties hipotecàries	Garanties administracions públiques	Altres garanties reals	Resta	Total
Instruments de deute					
Crèdit a la clientela	374	—	14	917	1.305

En data 31 de desembre de 2009

(En milers d'euros)	Garanties hipotecàries	Garanties administracions públiques	Altres garanties reals	Resta	Total
Instruments de deute					
Crèdit a la clientela	415	—	15	1.124	1.554

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
9.3. Actius dubtosos

La classificació per tipus d'instrument i garantia dels actius dubtosos en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Préstecs amb garantia hipotecària	12.193	11.897
Comptes de crèdit amb garantia hipotecària	498	630
Préstecs amb garantia de valors	168	16
Comptes de crèdit amb garantia de valors	132	627
Préstecs amb garantia personal	2.293	1.569
Comptes de crèdit amb garantia personal	880	592
Descoberts en comptes corrents	1.319	1.147
TOTAL	17.483	16.478

A continuació es detalla el moviment que hi ha hagut durant els exercicis 2010 i 2009 en el saldo d'actius dubtosos:

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo a l'inici de l'exercici	16.478	6.823
Més:		
Addició de nous actius	3.457	11.035
Menys:		
Actius normalitzats	(2.217)	(1.214)
Actius adjudicats i altres	—	—
Actius donats de baixa	(235)	(166)
Saldo al final de l'exercici	17.483	16.478

A continuació es mostra un detall dels actius financers classificats com a «Inversions creditícies» que es consideren deteriorats per motiu del seu risc de crèdit, en data 31 de desembre de 2010, classificats segons les contraparts i per garantia, i també en funció del termini transcorregut des del venciment de l'import impagat fins a les dates esmentades que sigui més antic de cada operació:

(En milers d'euros)	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	Total
Per tipus de contrapart						
Altres sectors residents	6.668	719	1.598	8.134	342	17.461
Altres sectors no residents	—	—	—	22	—	22
	6.668	719	1.598	8.156	342	17.483
Per garantia						
Operacions amb garantia real sobre habitatges	4.064	274	1.086	5.541	—	10.965
Operacions amb altres garanties reals	1.318	—	195	216	—	1.729
Operacions sense garantia real	1.286	445	317	2.399	342	4.789
	6.668	719	1.598	8.156	342	17.483

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

9.4. Cobertura del risc de crèdit

El detall en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 del saldo de «Correccions de valor per deteriorament dels actius» del capítol «Inversions creditícies» és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per tipus de cobertura		
Cobertura genèrica	(14.486)	(14.259)
Cobertura específica	(6.127)	(6.634)
	(20.613)	(20.893)
Cobertura genèrica		
Operacions sense garantia real	(2.813)	(3.247)
Operacions amb garantia real sobre habitatge acabat	(8.687)	(7.727)
Altres garanties reals	(2.929)	(3.215)
Altres	(57)	(70)
	(14.486)	(14.259)
Cobertura específica		
Operacions sense garantia real	(3.702)	(1.590)
Operacions amb garantia real sobre habitatge acabat	(2.422)	(1.458)
Altres garanties reals	(3)	(3.586)
	(6.127)	(6.634)
	(20.613)	(20.893)

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, la totalitat dels fons de cobertura per pèrdues inherents s'han estimat col·lectivament i, dels fons específics, un import de 2.009 milers d'euros s'ha estimat individualment i un import de 4.118 milers d'euros s'ha estimat col·lectivament (2.985 i 3.649 milers d'euros el 31 de desembre de 2009, respectivament).

Pràcticament totes les correccions de valor per deteriorament en data 31 de desembre de 2010 i 31 de desembre de 2009 corresponen a contraparts residents a Espanya.

El moviment durant els exercicis 2010 i 2009 del saldo de «Correccions de valor per deteriorament dels actius» del capítol «Inversions creditícies» és el següent:

(En milers d'euros)	Fons específics	Fons de cobertura	Total
Saldo a l'inici de l'exercici 2009	(2.161)	(12.625)	(14.786)
Dotacions netes amb càrrec a resultats (Nota 45)	(4.949)	(4.488)	(9.437)
Recuperació imports dotats exercicis anteriors (Nota 45)	338	2.854	3.192
Utilitzacions (Nota 9.5)	138	—	138
Saldo al tancament de l'exercici 2009	(6.634)	(14.259)	(20.893)
Dotacions netes amb càrrec a resultats (Nota 45)	(4.366)	(2.294)	(6.660)
Recuperació imports dotats exercicis anteriors (Nota 45)	4.728	2.067	6.795
Utilitzacions (Nota 9.5)	145	—	145
Saldo al tancament de l'exercici 2010	(6.127)	(14.486)	(20.613)

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
9.5. Actius financers donats de baixa del balanç de situació pel seu deteriorament

A continuació es mostra el moviment durant els exercicis 2010 i 2009 dels actius financers deteriorats que no estan registrats en els balanços de situació consolidats adjunts perquè la seva recuperació es considera que és remota, encara que el Grup no hagi interromput les accions per aconseguir la recuperació dels imports deguts:

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo d'actius financers la recuperació dels quals es considera remota a l'inici de l'exercici	1.884	1.783
Addicions	286	171
Càrrec a correccions de valor deteriorament d'actius (Nota 9.4)	145	138
Càrrec directe al compte de pèrdues i guanys (Nota 45)	90	28
Productes vençuts no cobrats	51	5
Recuperacions (Nota 45)	(54)	(70)
Per cobrament en efectiu	(52)	(66)
Per cobrament en efectiu de productes vençuts i no cobrats	(2)	(4)
Saldo d'actius financers la recuperació dels quals es considera remota al final de l'exercici	2.116	1.884

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, el detall dels saldos del capítol «Inversions creditícies» que s'han donat de baixa dels balanços de situació consolidats adjunts perquè la recuperació es considera remota corresponen íntegrament a crèdit de la clientela.

10. CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT
10.1. Composició del saldo i risc de crèdit màxim d'actius classificats a la cartera d'inversió a venciment

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, classificats per l'àrea geogràfica on està localitzat el risc, per tipus de contrapart i per tipus d'instrument:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per àrea geogràfica		
Espanya	24.704	30.155
Resta	15.039	29.382
Correccions de valor per deteriorament (*)	(157)	(111)
	39.586	59.426
Per tipus de contrapart		
Administracions públiques residents	—	13.697
Entitats de crèdit	18.640	32.924
Altres sectors residents	19.013	12.916
Altres sectors no residents	2.090	—
Correccions de valor per deteriorament (*)	(157)	(111)
	39.586	59.426

(*) Per la cobertura del risc de crèdit.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	2010	2009
Per tipus d'instrument		
Deute públic espanyol - Obligacions i bons de l'Estat	—	13.697
Altres valors de renda fixa	39.743	45.840
Correccions de valor per deteriorament (*)	(157)	(111)
	39.586	59.426

(*) Per la cobertura del risc de crèdit.

El valor comptable indicat al quadre anterior representa el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers que s'hi inclouen.

El tipus d'interès efectiu mitjà corresponent als rendiments meritats durant l'exercici 2010 dels valors representatius de deute de la «Cartera d'inversió a venciment» en data 31 de desembre de 2010 ha estat del 3,64% (4,33% durant l'exercici 2009). La TIR de compra mitjana d'aquesta mateixa cartera durant l'exercici 2010 és del 3,49% (3,94% durant l'exercici 2009).

El desglossament del valor raonable dels actius classificats a la «Cartera d'inversió a venciment» en funció del mètode de càlcul utilitzat per determinar-lo és el següent (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	38.569	60.013
Nivell 2	—	—
Nivell 3	—	—
	38.569	60.013

La Nota 28 presenta informació relativa al risc de liquiditat assumit pel Grup en relació amb els instruments inclosos en aquesta categoria.

10.2. Cobertura del risc de crèdit

A continuació es mostra el desglossament del saldo de les correccions de valor per deteriorament de la «Cartera d'inversió a venciment» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per tipus d'instrument		
Valors representatius de deute	(157)	(111)
	(157)	(111)
Per tipus de cobertura		
Cobertura genèrica	(157)	(111)
Cobertura específica	—	—
	(157)	(111)

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El moviment durant els exercicis 2010 i 2009 del saldo de correccions de valor per deteriorament de la cartera d'inversió a venciment és el següent:

(En milers d'euros)	2010 Valors representatius de deute	2009 Valors representatius de deute
Saldo a l'inici de l'exercici	(111)	(53)
Dotació / Recuperació amb càrrec / Abonament a resultats (Nota 45)	(46)	(58)
Altres sectors residents	(31)	(66)
Altres sectors no residents	(15)	8
Saldo al final de l'exercici	(157)	(111)

11. DERIVATS DE COBERTURA

Els imports registrats en aquest capítol del balanç de situació consolidat adjunt corresponen a opcions OTC comprades i designades com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de valor raonable. El Grup ha contractat aquestes operacions amb contraparts de solvència reconeguda.

El valor raonable i el nocial de les opcions OTC comprades és de 792 i 41.143 milers d'euros, respectivament, en data 31 de desembre de 2010 (224 i 8.609 milers d'euros, respectivament, el 31 de desembre de 2009).

L'import nocial i/o contractual dels contractes de «Derivats de cobertura» d'actiu i passiu no suposa el risc assumit pel Grup, ja que la seva posició neta s'obté de la compensació i/o la combinació d'aquests instruments.

El desglossament dels actius classificats a «Derivats de cobertura», en funció del mètode de càlcul del valor raonable, és el següent (vegeu la Nota 2.2.3):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	—	—
Nivell 2	792	224
Nivell 3	—	—
	792	224

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

12. ACTIU MATERIAL

El moviment que hi ha hagut en aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts durant els exercicis 2010 i 2009 ha estat el següent:

(En milers d'euros)	2010			Total
	D'ús propi	Fons d'Educació i Promoció (Nota 18)	Actiu material afecte a l'Agrupació (Nota 18)	
Cost				
Saldos en data 31 de desembre de 2009	24.999	191	34	25.224
Addicions	928	—	2	930
Baixes	(748)	—	(7)	(755)
Saldos en data 31 de desembre de 2010	25.179	191	29	25.399
Amortització acumulada				
Saldos en data 31 de desembre de 2009	(11.507)	(139)	(27)	(11.673)
Addicions (Nota 43)	(1.188)	(20)	(4)	(1.212)
Baixes	674	—	7	681
Saldos en data 31 de desembre de 2010	(12.021)	(159)	(24)	(12.204)
Actiu material net				
Saldos en data 31 de desembre de 2009	13.492	52	7	13.551
Saldos en data 31 de desembre de 2010	13.158	32	5	13.195
(En milers d'euros)	2009			Total
	D'ús propi	Fons d'Educació i Promoció (Nota 18)	Actiu material afecte a l'Agrupació (Nota 18)	
Cost				
Saldos en data 31 de desembre de 2008	26.741	191	34	26.966
Addicions	486	—	—	486
Baixes	(2.228)	—	—	(2.228)
Saldos en data 31 de desembre de 2009	24.999	191	34	25.224
Amortització acumulada				
Saldos en data 31 de desembre de 2008	(12.535)	(118)	(23)	(12.676)
Addicions (Nota 43)	(1.198)	(21)	(4)	(1.223)
Baixes	2.226	—	—	2.226
Saldos en data 31 de desembre de 2009	(11.507)	(139)	(27)	(11.673)
Actiu material net				
Saldos en data 31 de desembre de 2008	14.206	73	11	14.290
Saldos en data 31 de desembre de 2009	13.492	52	7	13.551

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El desglossament segons la naturalesa de les partides del saldo de l'epígraf «Actiu material - D'ús propi» dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	Cost	Amortització acumulada	Saldo net
Edificis i construccions	7.761	(1.143)	6.618
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	12.234	(6.157)	6.077
Equips informàtics	4.927	(4.207)	720
Obres en curs	77	—	77
Saldos en data 31 de desembre de 2009	24.999	(11.507)	13.492
Edificis i construccions	8.164	(1.255)	6.909
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	11.747	(6.526)	5.221
Equips informàtics	4.899	(4.240)	659
Obres en curs	369	—	369
Saldos en data 31 de desembre de 2010	25.179	(12.021)	13.158

El 31 de desembre de 2010, determinats actius materials d'ús propi, que equivalien a un import de 5.894 milers d'euros (5.972 milers d'euros el 31 de desembre de 2009), estaven totalment amortitzats.

El valor raonable de la totalitat de l'«Immobilitzat material» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, tenint en compte el seu valor en ús, no difereix significativament del que s'ha registrat en el capítol «Actiu material» del balanç de situació consolidat adjunt.

Durant l'exercici 2010 l'Entitat ha procedit a vendre part de l'immobilitzat material d'ús propi, amb la qual cosa s'han generat uns resultats d'un import de 3 milers d'euros que s'han registrat a l'epígraf «Guany (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda» del compte de pèrdues i guanys adjunt.

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009 no hi ha «Immobilitzat material» que correspongui a adjudicacions en el procés de recuperació de quantitats degudes per tercers.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
13. ACTIU INTANGIBLE

El moviment que hi ha hagut a l'epígraf «Actiu intangible - Altre actiu intangible» dels balanços de situació consolidats adjunts durant els exercicis 2010 i 2009 ha estat el següent:

(En milers d'euros)	2010
Cost	
Saldos en data 31 de desembre de 2009	8.930
Addicions	1.728
Baixes	—
Saldos en data 31 de desembre de 2010	10.658
Amortització acumulada	
Saldos en data 31 de desembre de 2009	(3.177)
Addicions (Nota 43)	(1.069)
Baixes	-
Saldos en data 31 de desembre de 2010	(4.246)
Actiu intangible net	
Saldos en data 31 de desembre de 2009	5.753
Saldos en data 31 de desembre de 2010	6.412
(En milers d'euros)	
2009	
Cost	
Saldos en data 31 de desembre de 2008	6.432
Addicions	2.505
Baixes	(7)
Saldos en data 31 de desembre de 2009	8.930
Amortització acumulada	
Saldos en data 31 de desembre de 2008	(2.310)
Addicions (Nota 43)	(871)
Baixes	4
Saldos en data 31 de desembre de 2009	(3.177)
Actiu intangible net	
Saldos en data 31 de desembre de 2008	4.122
Saldos en data 31 de desembre de 2009	5.753

Les addicions de l'«Actiu intangible» corresponen a pagaments a tercers en concepte d'adquisició i elaboració de sistemes i programes informàtics per al Grup. Tots els actius intangibles dels exercicis 2010 i 2009 s'han adquirit a tercers aliens al Grup.

El 31 de desembre de 2010, determinats «Actius intangibles» d'ús propi que equivalien a un import de 2.132 milers d'euros (1.529 milers d'euros el 31 de desembre de 2009) estaven totalment amortitzats.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
14. RESTA D'ACTIUS

La composició dels saldos d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Periodificacions	1.999	764
Operacions en camí	87	119
Altres conceptes	1.279	697
TOTAL	3.365	1.580

Tots els imports corresponen a l'operativa habitual del Grup amb els mercats financers i els seus clients.

15. PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT

Les Notes 27 i 28 presenten, respectivament, informació relativa als riscos de tipus d'interès i de liquiditat assumits pel Grup en relació amb els instruments inclosos en aquesta categoria.

15.1. Dipòsits de bancs centrals

A continuació es presenta el desglossament del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 segons la naturalesa de la contrapart:

(En milers d'euros)	2010	2009
Banc d'Espanya	300.005	190.001
Ajustos per valoració	63	374
TOTAL	300.068	190.375

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments financers classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2010 ha estat de l'1,01% (1,09% durant l'exercici 2009).

15.2. Dipòsits d'entitats de crèdit

A continuació es presenta la composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 segons la naturalesa de les operacions:

(En milers d'euros)	2010	2009
A la vista		
Comptes mutus	42	229
A termini o amb preavis		
Altres comptes	848	382
TOTAL	890	611

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments financers classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2010 ha estat de l'1,41% (0,75% durant l'exercici 2009).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**15.3. Dipòsits de la clientela**

A continuació es presenta el desglossament del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 segons la situació geogràfica, la naturalesa de les operacions i de la contrapart:

(En milers d'euros)	2010	2009
Per situació geogràfica		
Espanya	1.341.466	1.437.401
Resta	9.603	10.917
Ajustos per valoració	2.587	2.046
	1.353.656	1.450.364
Per naturalesa		
Dipòsits a la vista	572.286	542.206
Dipòsits a termini	771.121	875.736
Cessions temporals d'actius	7.662	30.376
Ajustos per valoració	2.587	2.046
	1.353.656	1.450.364
Per contrapart		
Administracions públiques	6.022	2.045
Altres sectors privats	1.345.047	1.446.273
Ajustos per valoració	2.587	2.046
	1.353.656	1.450.364

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments financers classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2010 ha estat de l'1,34% (2,42% durant l'exercici 2009).

Així mateix, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, la partida «Dipòsits de la clientela - Dipòsits a termini» inclou 2.921 i 6.729 milers d'euros, respectivament, que corresponen a la contrapartida de les titulitzacions posteriors a l'1 de gener de 2004, de les quals no s'ha transferit el risc de forma significativa i que, per tant, no s'han donat de baixa de l'actiu del balanç de situació consolidat adjunt (vegeu la Nota 31.8). Aquest import es presenta net dels préstecs subordinats i dels bons emesos pels fons de titulització que ha adquirit el Grup per un import global de 306.702 i 330.618 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, respectivament.

15.4. Altres passius financers

A continuació s'indica la composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 segons la naturalesa de les operacions:

(En milers d'euros)	2010	2009
Obligacions per pagar	533	1.035
Fiances rebudes	15	29
Comptes de recaptació	1.818	5.472
Comptes especials	5.076	10.660
Garanties financeres	2	376
Altres conceptes	4.693	5.564
TOTAL	12.137	23.136

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

La partida «Altres passius financers - Comptes especials» recull els imports de les transferències i/o els cobraments pendents d'abonar als comptes de Socis/Clients i els imports pendents de liquidar als fons de titulització hipotecària dels quals l'Entitat dominant és la cedent.

15.5. Valor raonable

A continuació es presenta el valor raonable dels instruments financers inclosos en la categoria «Passius financers a cost amortitzat» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 en funció del mètode de càlcul utilitzat per determinar-lo (vegeu la Nota 2.2.4):

(En milers d'euros)	2010	2009
Nivell 1	—	—
Nivell 2	—	—
Nivell 3	1.664.751	1.664.486
	1.664.751	1.664.486

16. ACTIUS PER REASSEGURANCES I PASSIUS PER CONTRACTES D'ASSEGURANCES

Durant l'exercici 2008, Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros i Reaseguros, SAU, va obtenir l'autorització de la Direcció General d'Assegurances per operar com a companyia d'assegurances (vegeu la Nota 1).

Actius per reassegurances

El 31 de desembre de 2010, tot el saldo de l'epígraf «Actius per reassegurances» del balanç de situació consolidat adjunt correspon a assegurances de vida.

Les provisions tècniques de la reassegurança cedida es determinen aplicant els mateixos criteris que s'utilitzen per a l'assegurança directa, tenint en compte els percentatges de cessió que s'estableixen en els contractes en vigor (vegeu la Nota 2.17).

Passius per contractes d'assegurances

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010			2009		
	Directe	Acceptat	Total	Directe	Acceptat	Total
Provisions tècniques						
Assegurances de vida						
Primes no consumides i riscos en curs	258	—	258	123	—	123
Provisions matemàtiques	53.604	—	53.604	34.073	—	34.073
TOTAL	53.862	—	53.862	34.196	—	34.196

El saldo registrat a les provisions matemàtiques de les assegurances de vida es calcula en funció de cada pòlissa segons les taules de mortalitat i els tipus d'interès tècnics específics per a cada modalitat.

Les provisions d'assegurances de vida representen el valor de les obligacions del Grup net de les obligacions del prenedor, per motiu d'assegurances de vida, en la data de tancament de l'exercici.

Les provisions d'assegurances de vida per a les assegurances amb un període de cobertura igual o inferior a l'any es mostren com a provisió de primes no consumides i, per a la resta de contractes, a l'epígraf de provisió matemàtica.

La provisió matemàtica representa la diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures del Grup i les del prenedor o, si escau, de l'assegurat. El càlcul es fa pòlissa per pòlissa, en funció de les fórmules, les taules de mortalitat i els tipus d'interès tècnic que s'especifiquen a les notes tècniques per a cada mortalitat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**17. PROVISIONS**

El desglossament d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Provisions per a riscos i compromisos contingents	175	190
Altres provisions	415	313
TOTAL	590	503

L'epígraf «Provisions per a riscos i compromisos contingents» correspon a la correcció per deteriorament dels riscos contingents.

L'epígraf «Altres provisions» es compon de fons dotats pel Grup per fer front a imports estimats per a responsabilitats o litigis. Els Administradors de l'Entitat no pensen que es meritin passius addicionals de consideració per al Grup a conseqüència dels aspectes esmentats.

A continuació es mostren els moviments del capítol de «Provisions» durant els exercicis 2010 i 2009:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Riscos i compromisos contingents	Altres provisions	Riscos i compromisos contingents	Altres provisions
Saldo a l'inici de l'exercici	190	313	189	313
Dotacions netes a provisions amb càrrec a resultats	45	102	48	—
Recuperació d'imports dotats en exercicis anteriors	(60)	—	(47)	—
Utilitzacions	—	—	—	—
Saldo al tancament de l'exercici	175	415	190	313

18. FONS DE L'OBRA SOCIAL - FONS D'EDUCACIÓ I PROMOCIÓ

L'Entitat està obligada a aplicar un mínim del seu excedent net del període a la creació d'un Fons d'Educació i Promoció seguint el que indica la Llei 13/1989, de 26 de maig, de cooperatives de crèdit, modificada parcialment per la Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre el règim fiscal de les cooperatives, el qual no és de lliure distribució entre els socis i només s'ha d'aplicar a fins educatius, socials i al foment del desenvolupament del cooperativisme. En aquesta rúbrica es reflecteix la part d'aquest fons que cobreix les inversions fetes, netes de les despeses de manteniment.

El Fons d'Educació i Promoció es destina a activitats de formació i educació dels Socis i els empleats de l'Entitat, a la difusió del cooperativisme i la promoció cultural, professional o existencial de la comunitat en general, i també a la millora de la qualitat de vida i a accions de protecció mediambiental.

Durant l'exercici 2010, l'Entitat dominant ha constituït la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers amb l'objectiu de vehicular les seves activitats de responsabilitat social corporativa (RSC). La Fundació, de caràcter privat i sense ànim de lucre, sorgeix de la transformació de l'Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers, constituïda el 13 de novembre del 1980.

La Fundació Caixa d'Enginyers donarà prioritat a les accions que contribueixin a la millora de la qualitat de vida i el desenvolupament comunitari, la protecció ambiental, la difusió i la promoció del cooperativisme i el compromís amb la millora dels grups d'interès amb què la cooperativa de crèdit duu a terme les seves activitats.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

A continuació es presenta un desglossament de les partides dels balanços de situació consolidats adjunts, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, en què s'inclouen els actius i els passius afectes al Fons d'Educació i Promoció (FEP) i a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers (Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers, a l'exercici 2009):

(En milers d'euros)	2010		2009	
	FEP	Fundació	FEP	Agrupació Sociocultural
Actiu				
Dipòsits en entitats de crèdit	9	88	156	19
Altres instruments de capital	—	890	—	792
Altres actius	—	140	—	194
Mobiliari i instal·lacions (Nota 12)	191	29	191	34
Amortització acumulada (Nota 12)	(159)	(24)	(139)	(27)
	41	1.123	208	1.012
Passiu				
Prèstecs d'entitats de crèdit	—	—	—	—
Fons de l'Obra Social - Fons d'Educació i Promoció	41	3.935	208	3.791
Patrimoni net - Valors propis	41	(2.812)	—	(2.779)
	—	1.123	208	1.012

A continuació es presenta el moviment que s'ha produït a la partida Fons de l'Obra Social - Fons d'Educació i Promoció del quadre anterior durant els exercicis 2010 i 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo a l'inici de l'exercici	3.999	4.068
Aplicació del resultat de l'exercici anterior (Nota 3)	321	276
Aplicació addicional del resultat de l'exercici anterior	—	—
Fundació (Agrupació Sociocultural, el 2009)	144	138
Despeses de manteniment	(488)	(483)
Saldo al tancament de l'exercici	3.976	3.999

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

L'aplicació per línies d'actuació de les despeses de manteniment del Fons d'Educació i Promoció corresponent als exercicis 2010 i 2009 ha estat la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Quotes d'associacions	18	13
Formació i promoció:		
Formació del personal	250	218
Promoció	200	234
Altres despeses de manteniment de l'immobilitzat	20	21
Menys:		
Rendiments de la liquiditat del fons	—	(3)
TOTAL	488	483

En els quadres següents es mostra la liquidació del pressupost d'ingressos i despeses del Fons d'Educació i Promoció de l'exercici 2010, que s'ha de sotmetre a l'aprovació dels Socis en la propera Assemblea General de Socis, així com la liquidació del pressupost de l'exercici 2009, que ja va ser aprovada per l'Assemblea General de Socis del 10 de juny de 2010:

(En milers d'euros)	Pressupost	2010 Aplicació	Desviació
Despeses			
Formació Socis i treballadors	250	250	—
Promoció relacions intercooperatives	25	18	(7)
Promoció cultural de l'entorn	200	200	—
Amortitzacions d'immobilitzat	20	20	—
	495	488	(7)

(En milers d'euros)	Pressupost	2009 Aplicació	Desviació
Despeses			
Formació Socis i treballadors	234	218	(16)
Promoció relacions intercooperatives	15	13	(2)
Promoció cultural de l'entorn	282	234	(48)
Amortitzacions d'immobilitzat	25	21	(4)
	556	486	(70)

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
19. RESTA DE PASSIUS

El desglossament del capítol «Resta de passius» dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Periodificacions	3.539	3.286
Altres - Operacions en camí	237	294
TOTAL	3.776	3.580

Tots els imports corresponen a l'operativa habitual del Grup amb els mercats financers i els seus Socis/Clients.

El desglossament de les «Periodificacions» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Despeses meritades no vençudes	1.774	2.171
Altres periodificacions	1.765	1.115
TOTAL	3.539	3.286

20. CAPITAL REEMBOSSABLE A LA VISTA

En data 31 de desembre de 2010, aquest capítol del balanç de situació consolidat adjunt inclou les aportacions dels Socis al capital social que, pel fet d'estar subjectes a remuneració, no presenten cap limitació legal o estatutària per al reembossament. D'acord amb els estatuts de l'Entitat, els reembossaments d'aportacions estan condicionats a l'acord favorable del Consell Rector si, a conseqüència d'aquests reembossaments, la xifra de capital social disminueix més del 2,5% del capital social existent al tancament de l'exercici anterior.

Els interessos meritats durant l'exercici 2010 per les participacions en el capital social que tenen naturalesa de passiu financer han estat de 47 milers d'euros (58 milers d'euros el 2009) i s'han registrat en el capítol «Remuneració de capital reembossable a la vista» del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici adjunt.

El moviment que s'ha produït durant l'exercici 2010 i el 2009 en el capítol de «Capital reembossable a la vista» és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo a l'inici de l'exercici	1.553	1.560
Altes netes Socis	65	73
Ampliació de capital amb càrrec a reserves (Nota 22)	471	471
Classificació a capital (Nota 21)	(530)	(551)
Saldo al tancament de l'exercici	1.559	1.553

L'Assemblea General Ordinària celebrada el 10 de juny de 2010 va aprovar l'augment del valor nominal del títol cooperatiu, que va passar a ser de 88 euros (87 euros a l'exercici anterior). Aquesta revaloració del títol s'ha fet sense desembossament per part del Soci i amb càrrec a les «Reserves voluntàries» (vegeu la Nota 22).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**21. CAPITAL**

El moviment que hi ha hagut en el capítol de «Fons de dotació» durant l'exercici 2010 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo en data 31 de desembre de 2009	39.342	38.791
Classificació de capital reembossable a la vista (Nota 20)	530	551
Saldo en data 31 de desembre de 2010	39.872	39.342

Segons els estatuts de l'Entitat, les aportacions han d'estar representades per títols nominatius d'un valor únic de 88 euros (vegeu la Nota 20). Cada persona física ha de tenir com a mínim un títol d'aportació. No obstant això, si es tracta d'una persona jurídica, el nombre mínim de títols que ha de tenir és dos. L'import total de les aportacions que, directament o indirectament, tingui o controli cada soci, no pot superar el 10% del capital social, quan es tracti d'una persona jurídica, ni el 2,5%, si es tracta de persona física.

El Grup compleix els mínims exigits legalment pel que fa a capital social segons la normativa aplicable el 31 de desembre de 2010.

El conjunt de les aportacions que tinguin les persones jurídiques que no tinguin la condició de cooperativa en cap cas no pot representar un import superior al 30% del capital social.

L'interès que es pagui a les aportacions, que està condicionat a l'existència de resultats nets suficients per satisfer-lo, el determina l'Assemblea General, a proposta del Consell Rector, i no pot superar el tipus d'interès màxim que estableixi la legislació reguladora de les cooperatives de crèdit.

Els Socis amb una participació superior a l'1% que el 31 de desembre de 2010 participaven en el capital de l'Entitat dominant eren els següents:

(En milers d'euros)	Nominal	% s/ capital
Socis		
Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers (*)	2.812	6,78%
Ribas Pujol, Miquel	937	2,26%
Planas Oliva, Celia	668	1,61%
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda. (*)	599	1,45%
Domingo Sanllehy de Madariaga, Juan	546	1,32%
Mutualitat Prev. Soc. COEI Catalunya	497	1,20%

(*) Els drets de vot no es corresponen amb la participació mantinguda en el capital social.

A més, en data 31 de desembre de 2010, les societats que componen el Grup, així com la Fundació Caixa d'Enginyers, mantenien títols cooperatius en cartera d'acord amb el detall següent:

(En milers d'euros)	Nominal	% s/ capital
Entitat		
Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers	2.812	6,78%
Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda.	599	1,45%
Caixa Enginyers Vida , Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	107	0,26%
Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances	67	0,16%
Caixa Enginyers Gestió, SGILC, SAU	23	0,06%
Caixa d'Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	(*)	0,00%
TOTAL	3.608	8,71%

(*) El saldo de la participació en l'Entitat és inferior a mil euros.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El Reial decret 84/1993, en virtut del qual s'aprova el Reglament de la Llei 13/1989, del 26 de maig, de cooperatives de crèdit, estableix, en l'apartat quart de l'article 10, que l'adquisició per part de les cooperatives de crèdit de les seves pròpies aportacions o la seva acceptació en penyora o una altra forma de garantia està sotmesa a les mateixes restriccions i limitacions que prevegi la normativa legal per a les accions de la banca privada. En aquest sentit, la Llei de societats anònimes estableix que el valor nominal de les accions adquirides, sumat al de les que ja tinguin la societat adquirent i les seves filials i, si escau, la societat dominant i les seves filials, no ha de ser superior al 10% del capital social.

22. RESERVES

El moviment d'aquest capítol durant l'exercici 2010 ha estat el següent:

(En milers d'euros)	Reserva obligatòria	Reserva voluntària	Reserva revalorització	Reserva indisponible per accions pròpies	Total reserves acumulades
Saldo en data 31 de desembre de 2009	20.699	23.588	1.790	3.567	49.644
Aportacions Socis	3	1	—	—	4
Distribució de l'excedent de l'exercici anterior (Nota 3)	926	1.569	—	—	2.495
Ampliació de capital (Nota 20)	—	(471)	—	—	(471)
Traspàs a reserves indisponibles per accions pròpies	—	(41)	—	41	—
Traspàs reserves de revaloració	—	25	(25)	—	—
Saldo en data 31 de desembre de 2010	21.628	24.671	1.765	3.608	51.672

D'acord amb l'apartat tercer de l'article 79 de la Llei de societats anònimes, el Grup ha constituït una reserva indisponible equivalent a l'import de les accions pròpies mantingudes per les societats dependents (vegeu la Nota 21).

Reserva obligatòria

L'Entitat dominant, d'acord amb el que estableixen els seus estatuts, ha de destinar al Fons de Reserva Obligatori, de caràcter irrepartible, com a mínim el 20% de l'excedent disponible de l'exercici, en cas que existeixi, una vegada complertes les obligacions que puguin derivar eventualment de la cobertura del capital social mínim estatutari, del compliment necessari dels recursos propis mínims o del coeficient de solvència.

Reserves de societats del Grup

A continuació s'indica el desglossament per societats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net consolidat «Fons propis - Reserves - Reserves acumulades» dels balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, en la part d'aquest saldo que té l'origen en el procés de consolidació mateix:

(En milers d'euros)	2010	2009
Reservas acumulades		
Caixa Enginyers Gestió, SGILC, SAU	776	671
Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances	333	790
Caja Ingenieros, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	366	116
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegrances, SAU (Nota 1)	1.922	1.654
TOTAL	3.397	3.231

La variació dels saldos entre el 31 de desembre de 2010 i el 31 de desembre de 2009 correspon a resultats d'exercicis anteriors no distribuïts.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**23. AJUSTOS PER VALORACIÓ**

Aquest epígraf del balanç de situació consolidat adjunt recull l'import net de l'efecte fiscal de les variacions del valor raonable dels actius classificats com a disponibles per a la venda que, d'acord amb el que disposa la Nota 2, s'han de classificar com a part integrant del patrimoni consolidat del Grup. Aquestes variacions es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat quan té lloc la venda dels actius en què tenen el seu origen o quan es produeix el deteriorament d'aquestes participacions.

A continuació es presenta un desglossament de l'epígraf «Patrimoni net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda» en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, classificats per tipus d'instrument:

(En milers d'euros)	Valors representatius de deute	Altres instruments de capital	Total
31 de desembre de 2009:			
Valor de cost	236.382	14.659	251.041
Valor de mercat	236.926	13.297	250.223
Plusvàlua / (Minusvàlua) neta de l'efecte fiscal:			
Ajustos per valoració	393	(253)	140
31 de desembre de 2010:			
Valor de cost	234.218	10.180	244.398
Valor de mercat	222.363	9.513	231.876
Plusvàlua / (Minusvàlua) neta de l'efecte fiscal:			
Ajustos per valoració	(8.874)	(466)	(9.340)

En els estats d'ingressos i despeses reconeguts i consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009, que formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net, es presenten els moviments que hi ha hagut en aquest epígraf del balanç de situació consolidat adjunt durant els dos exercicis.

24. INTERESSOS MINORITARIS

El saldo inclòs en aquest capítol del balanç de situació consolidat adjunt recull el valor de la participació dels accionistes minoritaris a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda. Així mateix, el saldo que es mostra en el compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt en el capítol «Resultat atribuït a interessos minoritaris» representa la participació d'aquests accionistes en els resultats de l'exercici.

25. SITUACIÓ FISCAL**25.1. Exercicis subjectes a inspecció fiscal**

En data 3 de novembre de 2008 es van iniciar les actuacions d'inspecció per tal de verificar el compliment de les obligacions i els deures tributaris de l'Entitat, pels conceptes i períodes següents:

Conceptes	Períodes
Impost sobre societats	2005 a 2006
Impost sobre el valor afegit	1T/2005 a 4T/2006
Retenció / Ingres a compte. Rend. treball / professional	1T/2005 a 4T/2006
Retencions / Ingressos a compte. Capital mobiliari	1T/2005 a 4T/2006
Retencions / Ingressos a cte. Arrendaments immob.	1T/2005 a 4T/2006
Retencions a cte. Imposició no residents	1T/2005 a 4T/2006

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El 18 de febrer de 2010 s'ha rebut l'acta de la dita inspecció, de la qual no n'han sortit passius fiscals d'un import significatiu.

El 31 de desembre de 2010 l'Entitat tenia pendent d'inspecció els exercicis 2007, 2008 i 2009 pel que fa a l'impost sobre societats i la resta d'obligacions i deures tributaris indicats en el quadre anterior; quant als tributs no indicats anteriorment, l'Entitat tenia pendent d'inspecció els quatre últims exercicis.

Així mateix, el 31 de desembre de 2010, la resta de les societats del Grup tenien pendents d'inspecció tots els impostos aplicables per a les operacions dutes a terme en els quatre últims exercicis.

A causa de les diferents interpretacions que es poden fer de les normes fiscals, els resultats de les inspeccions per als anys subjectes o oberts a verificació poden donar lloc a passius fiscals contingents, l'import dels quals no es pot quantificar d'una manera objectiva actualment.

No obstant això, segons l'opinió dels assessors fiscals del Grup i dels Administradors de l'Entitat, la possibilitat que es materialitzin passius significatius addicionals als registrats és remota.

25.2. Conciliació dels resultats comptables i fiscals

La conciliació dels resultats comptables dels exercicis 2010 i 2009 i les bases imposables de l'impost sobre societats és la següent:

Exercici 2010

(En milers d'euros)	Resultat cooperatiu	Resultat extracooperatiu	Resultat total
Resultat comptable abans d'impostos	6.930	(111)	6.819
Diferències permanents			
Augment per diferències permanents	186	28	214
Disminució per diferències permanents			
Interessos d'aportacions de capital	(1.595)	—	(1.595)
Dotació al Fons de Reserva Obligatori	(379)	—	(379)
Dotació al Fons d'Educació i Promoció	(379)	—	(379)
Altres ajustos permanents negatius	(3)	—	(3)
Total disminució per diferències permanents	(2.356)	—	(2.356)
Ajustos de consolidació	—	390	390
Resultat comptable ajustat	4.760	307	5.067
Impost sobre beneficis al tipus impositiu	1.190	55	1.245
Donatius	(15)	(2)	(17)
Altres deduccions	(3)	(18)	(21)
Impost sobre societats corrent	1.172	35	1.207
Ajustos produïts per la modificació de l'impost sobre societats d'exercicis anteriors	—	—	(162)
Impost sobre beneficis	—	—	1.045

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Exercici 2009

(En milers d'euros)	Resultat cooperatiu	Resultat extracooperatiu	Resultat total
Resultat comptable abans d'impostos	6.613	(928)	5.685
Diferències permanents			
Augment per diferències permanents	161	13	174
Disminució per diferències permanents			
Interessos d'aportacions de capital	(1.967)	—	(1.967)
Dotació al Fons de Reserva Obligatori	(321)	—	(321)
Dotació al Fons d'Educació i Promoció	(321)	—	(321)
Altres ajustos permanents negatius	(3)	—	(3)
Total disminució per diferències permanents	(2.612)	—	(2.612)
Ajustos de consolidació	—	1.013	1.013
Resultat comptable ajustat	4.162	98	4.260
Impost sobre beneficis al tipus impositiu	1.041	29	1.070
Donatius	(13)	(1)	(14)
Deducció per imposició doble	—	(17)	(17)
Deducció per aportacions al pla de pensions	(5)	(1)	(6)
Impost sobre societats corrent	1.023	10	1.033
Ajustos produïts per la modificació de l'impost sobre societats d'exercicis anteriors	(75)	(5)	(80)
Despesa d'impost sobre societats meritat	948	5	953

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

A l'empara de la normativa fiscal vigent, en els exercicis 2010 i 2009 han sorgit unes diferències temporànies que s'han de tenir en compte en el moment d'estimar l'impost sobre beneficis que cal liquidar a l'Administració Pública:

Exercici 2010

(En milers d'euros)	Resultat cooperatiu	Resultat extracooperatiu	Resultat total
Base imposable prèvia	4.760	307	5.067
Diferències temporànies			
Augment per diferències temporànies			
Generades durant l'exercici	360	53	413
Recuperacions d'exercicis anteriors	26	33	59
Total augment per diferències temporànies	386	86	472
Disminució per diferències temporànies			
Recuperacions durant l'exercici	—	(59)	(59)
Recuperacions d'exercicis anteriors	(385)	(40)	(425)
Total disminució per diferències temporànies	(385)	(99)	(484)
Base imposable	4.761	294	5.055
Quota íntegra	1.190	51	1.241
Donatius	(15)	(2)	(17)
Altres deduccions	(3)	(18)	(21)
Quota reduïda positiva	1.172	3	1.203
Retencions i pagaments a compte	—	—	(212)
Pagaments fraccionats	—	—	(297)
Import quota diferencial (HP creditora)	—	—	694

Exercici 2009

(En milers d'euros)	Resultat cooperatiu	Resultat extracooperatiu	Resultat total
Base imposable prèvia	4.162	98	4.260
Diferències temporànies			
Augment per diferències temporànies			
Generades durant l'exercici	1.891	237	2.128
Recuperacions d'exercicis anteriors	26	—	26
Total augment per diferències temporànies	1.917	237	2.154
Disminució per diferències temporànies			
Recuperacions durant l'exercici	—	(69)	(69)
Recuperacions d'exercicis anteriors	(157)	—	(157)
Total disminució per diferències temporànies	(157)	(69)	(226)
Base imposable	5.922	266	6.188
Quota íntegra	1.481	80	1.561
Donatius	(13)	(1)	(14)
Deducció per imposició doble	—	(17)	(17)
Deducció per aportacions al pla de pensions	(5)	(1)	(6)
Quota reduïda positiva	1.463	61	1.524
Retencions i pagaments a compte	—	—	(195)
Pagaments fraccionats	—	—	(757)
Import quota diferencial (HP creditora)	—	—	572

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
25.3. Impostos diferits

Les diferències entre els imports de l'impost acreditat i de l'impost per pagar corresponen als impostos diferits originats per diferències temporànies d'imputació, i es presenten registrats en els capítols «Actius fiscals» i «Passius fiscals», segons el que pertoqui. En el quadre següent es mostra el detall dels impostos diferits en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Actius fiscals - Diferits		
Pèrdues per deteriorament	3.535	3.585
Ajustos per valoració - Minusvàlues de cartera	3.824	1.342
Comissions	175	203
Aportacions a plans de pensions i assegurances	599	322
Immobilitzat immaterial	56	56
Altres	98	108
	8.287	5.616
Passius fiscals - Diferits		
Revaloració d'immobles	717	724
Libertat amort. Creació ocupació 95	46	47
Ajustos per valoració - Plusvàlues de cartera	605	1.400
Cartera d'instruments de patrimoni	27	20
Altres	—	215
	1.395	2.406

A continuació es presenta el moviment que hi ha hagut en els impostos diferits deutors i creditors comptabilitzats pel Grup en els exercicis 2010 i 2009:

Moviment d'impostos diferits deutors

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo l'1 de gener	5.616	5.366
Impostos diferits amb origen en l'exercici	2.541	500
Reversió d'impostos diferits registrats en exercicis anteriors	(111)	(234)
Ajustos amb origen en exercicis anteriors	241	(16)
Saldo el 31 de desembre	8.287	5.616

Moviment d'impostos diferits creditors

(En milers d'euros)	2010	2009
Saldo l'1 de gener	2.406	1.206
Impostos diferits amb origen en l'exercici	35	1.208
Reversió d'impostos diferits registrats en exercicis anteriors	(1.046)	(8)
Saldo el 31 de desembre	1.395	2.406

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
25.4. Impostos repercutits en el patrimoni net

Independentment dels impostos sobre beneficis repercutits en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en els exercicis 2010 i 2009 el Grup ha repercutit en el seu patrimoni net els imports següents en concepte d'ingrés / (despesa) per impost sobre societats pels conceptes següents:

(En milers d'euros)	2010	2009
Patrimoni net - Ajustos per valoració		
Actius financers disponibles per a la venda	(3.591)	1.417
Saldo al tancament de l'exercici	(3.591)	1.417

26. VALOR RAONABLE

Valor raonable dels actius i els passius financers

Tal com s'ha comentat, els actius financers del Grup estan registrats en els balanços de situació consolidats adjunts pel seu valor raonable (excepte les «Inversions creditícies», la «Cartera d'inversió a venciment» i els instruments de capital el valor de mercat dels quals no es pugui estimar de manera fiable i els derivats financers que tinguin aquests instruments com a actiu subjacent i es liquidin mitjançant el lliurament).

De la mateixa manera, els passius financers del Grup estan registrats en els balanços de situació consolidats adjunts pel seu cost amortitzat (excepte els passius financers inclosos a la «Cartera de negociació»).

Vegeu l'apartat Valor raonable i cost amortitzat dels instruments financers de la Nota 2.2.3, on es desenvolupen els criteris de valoració aplicats.

A més a més, les notes anteriors indiquen, per a totes les carteres d'actius i passius financers, tota la informació rellevant respecte al càlcul (vegeu les Notes 7 a 11 i 15).

27. EXPOSICIÓ AL RISC DE TIPUS D'INTERÈS

El risc d'interès es defineix com l'exposició i la sensibilitat del balanç i del marge financer del Grup davant les variacions dels tipus d'interès. Aquest risc varia segons la composició de l'estructura de terminis i les dates de repreciaió dels actius, els passius i les operacions fora de balanç.

El Comitè ALM (Comitè d'Actius i Passius) es reuneix periòdicament amb la finalitat d'analitzar l'exposició al risc d'interès i planificar i gestionar el balanç. Aquest Comitè estableix les directrius pel que fa a les posicions de risc que cal adoptar en cada moment, amb l'objectiu de maximitzar els resultats financers i assegurar el finançament òptim del balanç.

Els desfasaments temporals de les posicions d'actiu i passiu per terminis de repreciaió o venciments diferents poden repercutir en els resultats del Grup.

El Grup disposa d'eines de càlcul de la seva exposició al risc de tipus d'interès per controlar aquest risc, com ara les anàlisis de gaps entre actius i passius, la simulació del valor econòmic del capital i la simulació del marge, ja sigui utilitzant informació certa i coneguda dels contractes signats amb Socis/Clients o assumint certes hipòtesis per a als contractes o les masses de balanç que no tinguin venciment o data de repreciaió coneguts.

A aquest efecte, es presenten els actius i els passius sensibles dels balanços de situació de l'Entitat dominant perquè representen la major part dels actius i els passius consolidats del Grup, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, mitjançant una matriu de venciments o revisions, sense tenir en compte els actius dubtosos dels valors representatius de deute ni els ajustos per valoració i en un escenari de «condicions normals de mercat»:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	31 de desembre de 2010				
	Terminis fins a la revisió del tipus d'interès efectiu o de venciment				
	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Més de 1 any
Actius sensibles al risc d'interès					
Dipòsits en bancs centrals	30.859	—	—	—	—
Dipòsits en entitats de crèdit	20.768	—	—	—	—
Crèdit a la clientela	170.106	219.218	358.072	595.568	74.046
Valors representatius en deute	22.425	66.197	23.034	7.255	144.550
Total actius sensibles	244.158	285.415	381.106	602.823	218.596
Passius sensibles al risc d'interès					
Dipòsits de bancs centrals	279.965	20.040	—	—	—
Dipòsits d'entitats de crèdit	882	—	—	—	—
Dipòsits de la clientela	150.934	155.942	132.244	239.534	680.167
Total passius sensibles	431.781	175.982	132.244	239.534	680.167
Mesures de sensibilitat					
Diferència actiu - passiu	(187.623)	109.433	248.862	363.289	(461.571)
% sobre total actiu sensible	(10,8%)	6,3%	14,4%	21,0%	(26,6%)
Diferència actiu - passiu acumulada	(187.623)	(78.190)	170.672	533.961	72.390
% sobre total actiu sensible	(10,8%)	(4,5%)	9,9%	30,8%	4,2%

(En milers d'euros)	31 de desembre de 2009				
	Terminis fins a la revisió del tipus d'interès efectiu o de venciment				
	Fins a 1 mes	Entre 1 i 3 mesos	Entre 3 i 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Més de 1 any
Actius sensibles al risc d'interès					
Dipòsits en bancs centrals	20.278	—	—	—	—
Dipòsits en entitats de crèdit	46.927	—	—	—	—
Crèdit a la clientela	162.444	201.957	314.499	567.944	107.194
Valors representatius en deute	34.374	90.888	30.430	14.639	144.843
Total actius sensibles	264.023	292.845	344.929	582.583	252.037
Passius sensibles al risc d'interès					
Dipòsits de bancs centrals	19.836	9.975	19.931	140.259	—
Dipòsits d'entitats de crèdit	611	—	—	—	—
Dipòsits de la clientela	208.372	194.588	163.713	315.266	571.331
Total passius sensibles	228.819	204.563	183.644	455.525	571.331
Mesures de sensibilitat					
Diferència actiu - passiu	35.204	88.282	161.285	127.058	(319.294)
% sobre total actiu sensible	2,0%	5,1%	9,3%	7,3%	(18,4%)
Diferència actiu - passiu acumulada	35.204	123.486	284.771	411.829	92.535
% sobre total actiu sensible	2,0%	7,1%	16,4%	23,7%	5,3%

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
28. RISC DE LIQUIDITAT

S'entén per risc de liquiditat la possible pèrdua del Grup en una situació en què sigui impossible aconseguir, a preus raonables, fons per fer front a pagaments, tant pel reintegrament de recursos de Socis/Clients com per compromisos que el Grup hagi contret amb altres entitats financeres.

Pel que fa al risc de liquiditat, l'objectiu de les polítiques de gestió de la liquiditat és assegurar els fons necessaris per cobrir les necessitats del negoci diversificant les fonts de finançament i minimitzant-ne el cost. El grup controla continuament la seva posició de liquiditat i les estratègies de finançament amb l'objectiu de gestionar els possibles esdeveniments inesperats, condicions econòmiques o de mercat i altres situacions fora del control directe del Grup que podrien causar dificultats de liquiditat a curt o llarg termini.

El pla de contingències de liquiditat del Grup intenta minimitzar la dependència dels mercats financers per al finançament de l'activitat bancària corrent, i manté de manera excepcional la possibilitat d'accedir als mercats financers en posicions de prenedor. El segment de negoci en què el Grup duu a terme la seva activitat comercial permet obtenir recursos de la clientela i generar actius titultzables, amb la qual cosa es redueix el nivell de dependència respecte dels mercats financers per a l'obtenció de finançament.

Així mateix, el pla de contingències de liquiditat defineix mesures de control de la liquiditat, i fa diferència entre disponibilitat immediata, liquiditat diària i liquiditat potencial.

Tot seguit es presenta el desglossament per terminis de venciments dels saldos de determinats epígrafs dels balanços de situació de l'Entitat dominant perquè representen la major part dels actius i els passius consolidats del Grup, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, sense tenir en compte els ajustos per valoració i en un escenari de «condicions normals de mercat»:

(En milers d'euros)	31 de desembre de 2010							
	A la vista	Fins a 1 mes	D'1 mes a 3 mesos	De 3 mesos a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 any a 5 anys	Més de 5 anys	Total
Caixa i dipòsits en bancs centrals	30.859	—	—	—	—	—	—	30.859
Dipòsits en entitats de crèdit	18.003	404	2.365	254	—	—	—	21.026
Crèdits a la clientela	17.483	28.813	4.664	6.980	13.028	128.991	1.222.237	1.422.196
Valors representatius de deute	—	1.997	6.199	18.955	7.563	66.879	164.067	265.660
Actiu	66.345	31.214	13.228	26.189	20.591	195.870	1.386.304	1.739.741
Dipòsits de bancs centrals	—	279.609	20.396	—	—	—	—	300.005
Dipòsits d'entitats de crèdit	42	—	9	11	25	488	307	882
Dipòsits de la clientela	579.524	112.818	141.977	128.595	235.131	155.502	5.273	1.358.820
Resta passius	—	6.895	533	1	3.272	2	38	10.741
Passiu	579.566	399.322	162.915	128.607	238.428	155.992	5.618	1.670.448
Gap de liquiditat per tram	(513.221)	(368.108)	(149.687)	(102.418)	(217.837)	39.878	1.380.686	69.293
Gap de liquiditat acumulada	(513.221)	(881.329)	(1.031.016)	(1.133.434)	(1.351.271)	(1.311.393)	69.293	69.293
Gap liquiditat per tram/total actiu	(29,5%)	(21,2%)	(8,6%)	(5,9%)	(12,5%)	2,3%	79,4%	4,0%
Gap liquiditat acumulada/total actiu	(29,5%)	(50,7%)	(59,3%)	(65,1%)	(77,7%)	(75,4%)	4,0%	4,0%

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

(En milers d'euros)	31 de desembre de 2009							Total
	A la vista	Fins a 1 mes	D'1 mes a 3 mesos	De 3 mesos a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 any a 5 anys	Més de 5 anys	
Caixa i dipòsits en bancs centrals	20.278	—	—	—	—	—	—	20.278
Dipòsits en entitats de crèdit	18.697	28.787	1.385	—	—	—	—	48.869
Crèdits a la clientela	16.495	37.286	8.140	5.313	14.256	113.073	1.168.318	1.362.881
Valors representatius de deute	—	16.872	6.155	25.358	29.108	128.087	111.621	317.201
Actiu	55.470	82.945	15.680	30.671	43.364	241.160	1.279.939	1.749.229
Dipòsits de bancs centrals	—	19.984	9.976	19.829	140.212	—	—	190.001
Dipòsits d'entitats de crèdit	229	382	—	—	—	—	—	611
Dipòsits de la clientela	547.156	186.700	168.171	152.501	293.892	90.338	14.511	1.453.269
Resta passius	—	21.492	—	—	—	—	—	21.492
Passiu	547.385	228.558	178.147	172.330	434.104	90.338	14.511	1.665.373
Gap de liquiditat per tram	(491.915)	(145.613)	(162.467)	(141.659)	(390.740)	150.822	1.265.428	83.856
Gap de liquiditat acumulada	(491.915)	(637.528)	(799.995)	(941.654)	(1.332.394)	(1.181.572)	83.856	83.856
Gap liquiditat per tram/total actiu	(28,1%)	(8,3%)	(9,3%)	(8,1%)	(22,3%)	8,6%	72,3%	4,8%
Gap liquiditat acumulada/total actiu	(28,1%)	(36,4%)	(45,7%)	(53,8%)	(76,1%)	(67,5%)	4,8%	4,8%

Quant al càlcul del gap del total de balanç inclòs en els quadres anteriors, s'ha de considerar que el dit gap projecta els venciments de les operacions en funció del seu termini residual, sense tenir en compte cap hipòtesi de renovació dels actius i/o els passius. Tenint en compte l'elevat finançament minorista del Grup, les durades dels actius són més grans que les dels passius, per la qual cosa es generarà un gap negatiu en el curt termini, tot i que cal tenir en compte que els comptes a la vista dels Socis tenen una durada estable en el temps. De fet, una part dels passius són estables, altres tenen una probabilitat alta de renovar-se i, a més, hi ha garanties disponibles amb el banc central, així com capacitat per generar noves garanties instrumentalitzades mitjançant, per exemple, la titulització d'actius hipotecaris. Així mateix, el Grup disposa d'actius líquids que li permetrien obtenir liquiditat addicional. Finalment, cal afegir que el càlcul no té en compte hipòtesis de creixement, de manera que s'ignoren les estratègies internes de captació neta de liquiditat especialment importants en el mercat minorista.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els quadres següents mostren informació relativa a les necessitats i les fonts de finançament estables de l'Entitat dominant en data 31 de desembre de 2010:

(En milers d'euros)	Import
Clients coberts completament pel FGD	777.044
Clients no coberts completament pel FGD	512.335
TOTAL dipòsits de la clientela (1)	1.289.379
Titulitzacions venudes a tercers (2)	16.287
Finançament majorista a llarg termini	16.287
Patrimoni net	84.530
Fonts de finançament estables	1.390.196

(1) No inclou participacions emeses, CTA, dipòsits de clients majoristes i dipòsits d'entitats del Grup i relacionades.

(2) En data 31 de desembre de 2010, de les titulitzacions venudes a tercers, un import de 161 milers d'euros, en valor nominal, pertanyen al Grup.

(En milers d'euros)	Import
Crèdit a la clientela (1)	1.112.588
Crèdits a entitats del grup i relacionades	—
Préstecs titulitzats	360.225
Fons específics	(6.127)
Actius adjudicats	—
TOTAL	1.466.686
Participacions	114.030
Necessitats de finançament estables	1.580.716

(1) No inclou ajustos per valoració, crèdits a entitats del grup i relacionades i préstecs titulitzats.

Així mateix, a continuació es presenta informació en data 31 de desembre de 2010 relativa als venciments de les emissions majoristes, els actius líquids i la capacitat d'emissió de l'Entitat dominant:

(En milers d'euros)	2011	2012	2013	>2013
Titulitzacions venudes a tercers (1)	—	—	—	16.287
Total venciments d'emissions majoristes	—	—	—	16.287

(1) Segons venciments finals.

(En milers d'euros)	2010
Actius líquids (valor nominal)	581.378
Actius líquids (valor de mercat i retall BCE)	451.124
dels quals: Deute de les administracions públiques centrals	64.497

Davant les circumstàncies excepcionals que es van produir en els mercats financers internacionals, especialment en la segona meitat de l'exercici 2008, els governs europeus van adoptar el compromís de prendre les mesures oportunes per resoldre els problemes de finançament bancari i els seus efectes sobre l'economia real per tal de preservar l'estabilitat del sistema financer internacional.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els objectius fonamentals d'aquestes mesures eren assegurar les condicions de liquiditat adequades per al funcionament de les institucions financeres com ara facilitar l'accés al finançament, establir mecanismes que permetin, si cal, proporcionar-los recursos de capital que assegurin el funcionament de l'economia, assegurar que la normativa comptable sigui prou flexible per tenir en compte les circumstàncies excepcionals dels mercats i reforçar i millorar els mecanismes de coordinació entre els països europeus.

Els Administradors del Grup, en les seves polítiques de gestió del risc, no han utilitzat cap de les mesures esmentades.

29. EXPOSICIÓ AL RISC DE CRÈDIT

El risc de crèdit és el risc que una de les parts d'un contracte que s'ajusta a la definició d'instrument financer deixi de complir les seves obligacions i produeixi una pèrdua financera en l'altra part.

Així, doncs, el risc de crèdit representa el risc de pèrdua assumit pel Grup en el cas que un Soci/Client o alguna contrapart incompleixi les seves obligacions contractuals de pagament. Aquest risc és inherent als productes bancaris tradicionals de les entitats (préstecs, crèdits, garanties financeres prestades, etc.), així com a un altre tipus d'actius financers (cartera de renda fixa del Grup, derivats, etc.).

El Grup ha establert polítiques, mètodes i procediments que cal aplicar en la concessió, l'estudi i la documentació de les operacions de risc i el càlcul dels imports necessaris per cobrir el risc de crèdit.

Els Socis/Clients als qui potencialment es pugui concedir crèdit han de ser persones físiques o jurídiques que tinguin les característiques de solvència econòmica establertes pel Grup. Per aconseguir-ho, el Grup ha desenvolupat un procés d'admissió d'operacions de crèdit basat en l'anàlisi amb suport documental d'aspectes com ara el perfil i la situació socioeconòmics del Soci, la informació sobre les fonts de generació d'ingressos, la quantificació dels ingressos periòdics generats i la solvència patrimonial.

En funció de l'anàlisi de la solvència del titular, així com del tipus de l'operació gestionada, es demanarà l'aportació de garanties per assegurar la recuperació del deute, les quals poden ser:

- Garanties personals basades en la pròpia solvència del sol·licitant i la seva capacitat de generació d'ingressos econòmics en relació amb el calendari d'amortització de l'operació demanada.
- Avals facilitats per terceres persones relacionades amb el sol·licitant, la solvència econòmica de les quals es pugui utilitzar per reforçar la garantia personal del sol·licitant.
- Garanties reals sobre béns de qualsevol mena de propietat del sol·licitant. Per concedir operacions amb aquestes garanties, és imprescindible dur a terme prèviament verificacions sobre la titularitat real i el valor econòmic dels béns aportats com a garantia.

L'anàlisi de la solvència dels Socis/Clients i totes les operacions de crèdit dels productes financers tradicionals les duu a terme i les autoritza el Comitè de Crèdits.

D'altra banda, les operacions interbancàries, la renda fixa, els derivats i altres instruments financers també estan exposats al risc de crèdit o de contrapart, que és el risc de pèrdua econòmica a causa de la incapacitat de la contrapart o de l'emissor de complir les seves obligacions. El Grup té una política d'inversions financeres en què s'estableix un sistema de límits, d'acord amb el seu perfil de riscos conservador, el compliment del qual es revisa permanentment i permet evitar concentracions de risc de crèdit.

A més a més, s'ha informat sobre l'exposició màxima al risc de crèdit per a cadascuna de les carteres del Grup (vegeu les Notes 7 a 10).

29.1. Dades de concentració de riscos*Diversificació per zones geogràfiques de la inversió creditícia*

El Grup centra totes les seves operacions d'inversió creditícia en el territori espanyol.

Diversificació del crèdit a la clientela i altres riscos de crèdit contingents en persones i grups

El Grup ha establert una sèrie de restriccions que limiten la concentració de riscos en persones i grups.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

En aquest sentit, totes les operacions de crèdit les ha d'aprovar el Comitè de Crèdits, i no poden superar aquests límits:

- Risc global: fins a un màxim de 500 milers d'euros.
- Préstecs hipotecaris: fins al 80% del valor de taxació de la garantia, el risc de la qual pot ser de fins a 600 milers d'euros.
- Renda hipotecària: fins a un màxim de 1.000 milers d'euros.

El Consell Rector de l'Entitat pot aprovar operacions que superin els límits establerts per al Comitè de Crèdits.

Diversificació del crèdit a la clientela i altres riscos de crèdit contingents per productes

	2010	2009
Préstecs hipotecaris	85,9%	85,6%
Altres préstecs	6,1%	6,6%
Crèdits	4,6%	4,1%
Riscos contingents	1,4%	1,6%
Altres	2,0%	2,1%
	100%	100%

El Grup té una concentració significativa en els préstecs hipotecaris que correspon, bàsicament, a finançament a economies domèstiques per comprar habitatge.

Diversificació del crèdit a la clientela per sectors productius

	2010	2009
Altres institucions financeres	2,3%	2,4%
Societats no financeres	8,6%	8,7%
Institucions sense ànim de lucre al servei de la llar	0,5%	0,4%
Total sectors productius	11,4%	11,5%
Economies domèstiques	88,6%	88,5%
	100%	100%

Qualitat creditícia dels actius financers no deteriorats

Tot seguit es presenta la comparació amb l'exercici anterior del desglossament de la qualitat creditícia dels actius financers que no estan classificats com a dubtosos. Es pot observar que el 83% dels actius financers són sense risc apreciable o amb risc baix.

(En milers d'euros)	2010	2009	Variació Exposició	% Var.
Sense risc apreciable	240.195	236.416	3.779	1,6%
Risc baix	1.150.965	1.130.630	20.335	1,8%
Risc mitjà-baix	172.511	165.556	6.955	4,2%
Risc mitjà	19.554	36.078	(16.524)	-45,8%
Risc mitjà-alt	68.973	79.208	(10.235)	-12,9%
Risc alt	22.654	22.909	(255)	-1,1%
TOTAL	1.674.852	1.670.797	4.055	0,2%

Nota: Inclou tots els instruments de deute, corresponents a «Dipòsits en entitats de crèdit», «Crèdit a la clientela» i «Valors representatius de deute» (llevat dels valorats pel seu valor raonable amb registre de les variacions de valor en el compte de pèrdues i guanys consolidat) registrats per l'import comptabilitzat en el balanç de situació consolidat, exclosos els saldos corresponents a «Ajustos per valoració».

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010*Crèdit per a l'adquisició d'habitatge*

A continuació es presenta el detall de l'import en data 31 de desembre de 2010 de les operacions de finançament per a l'adquisició d'habitatges:

(En milers d'euros)	Import brut	Del qual: dubtós
Crèdit per a l'adquisició d'habitatge	1.005.613	5.570
Sense garantia hipotecària	4.800	1
Amb garantia hipotecària	1.000.813	5.569

A més a més, a continuació es presenta el detall del crèdit amb garantia hipotecària per a l'adquisició d'habitatge en data 31 de desembre de 2010, segons el percentatge que suposa el risc total sobre l'import de l'última taxació disponible (LTV):

(En milers d'euros)	LTV ≤ 50%	50% < LTV ≤ 80%	80% < LTV ≤ 100%	LTV > 100%
Import brut	289.253	501.443	189.858	20.259
Del qual: dubtosos	106	2.336	2.199	928

29.2. DADES DE MOROSITAT

Dos dels indicadors més importants sobre la gestió correcta del risc en una entitat financera són la ràtio de morositat i la cobertura de dubtosos. En el cas del Grup, l'evolució de totes dues ràtios ha estat la següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Crèdit a la clientela (brut)	1.417.011	1.354.039
Actius dubtosos (Notes 9.1 i 9.3)	17.483	16.478
Ajustos per deteriorament del crèdit a la clientela (Notes 9.1 i 9.4)	(20.613)	(20.893)
% morositat (amb titulitzats anteriors a l'1 de gener de 2004) (*)	1,19%	1,17%
% cobertura	117,90%	126,79%

(*) Els imports pendents d'amortitzar de les titulitzacions anteriors a l'1 de gener de 2004, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, són de 50.618 i de 58.984 milers d'euros, respectivament (vegeu la Nota 31.8).

Informació sobre taxes històriques de morositat

A continuació es presenta la mitjana històrica de la ràtio de morositat, en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, de cadascun dels tipus d'instruments financers en què el Grup assumeix risc de crèdit:

(En milers d'euros)	2010	2009
Instruments de deute		
Crèdit a la clientela	0,72%	0,54%
Valors representatius de deute	0,47%	0,30%
Riscos contingents		
Avals financers	0,00%	0,00%

La informació anterior s'ha elaborat a partir de la mitjana dels 5 exercicis immediatament anteriors a la data de càlcul.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
Actius financers renegociats durant l'exercici

Pel que fa als actius financers les condicions dels quals s'han renegociat (vegeu la Nota 9.1), el Grup estima que no estarien en situació de vençuts o deteriorats si no s'hagués dut a terme aquesta renegociació.

30. EXPOSICIÓ A ALTRES RISCOS
30.1. Risc de mercat

És el risc d'incórrer en variacions negatives en el valor de les posicions preses per l'Entitat, causades per les fluctuacions adverses en les variables de mercat.

El Departament de Gestió Global del Risc és l'encarregat de mesurar i controlar el risc de mercat assumit per les diferents carteres d'inversions financeres. Cada setmana, aquest departament realitza mesuraments del nivell de risc assumit en cadascuna de les carteres de renda fixa i controla que no superi els límits establerts en les polítiques d'inversions financeres corresponents.

La metodologia utilitzada per fer aquestes mesures de risc és el Value at Risk (VaR), calculat d'acord amb la metodologia de RiskMetrics, amb un nivell de confiança del 95% i un horitzó temporal d'un dia.

El nivell de risc assumit en la cartera de negociació ha estat baix. El VaR mitjà durant l'exercici 2010 s'ha situat en 71 milers d'euros (0,32% sobre la mitjana de la cartera de negociació mantinguda durant l'exercici), mentre que el de 2009 va ser de 66 milers d'euros (0,34% sobre la mitjana de la cartera de negociació mantinguda durant l'exercici). Aquest increment del VaR respon al creixement de la cartera de negociació.

30.2. Risc operacional

El risc operacional està constituït per tots els esdeveniments que puguin generar una pèrdua a conseqüència de processos interns inadequats, errors humans, funcionament incorrecte dels sistemes d'informació o esdeveniments externs. El risc operacional és inherent a totes les activitats de negoci i, encara que no es pot eliminar totalment, es pot gestionar, mitigar i, en alguns casos, assegurar.

Aquest risc es gestiona per mitjà dels controls establerts en els processos operatius dins del sistema general de control intern que hi ha en el model organitzatiu de l'Entitat dominant.

Tradicionalment, el Grup ha gestionat aquest risc basant-se en la seva experiència històrica, establint nous controls i millorant els que ja existien, millorant la qualitat dels processos interns i, quan s'ha considerat necessari, transferint el risc a tercers mitjançant la contractació de pòlisses d'assegurances.

La gestió d'aquest risc adquireix una importància especial amb l'increment de la dependència del negoci bancari de factors com la utilització intensiva de tecnologies de la informació, la subcontractació d'activitats o la utilització d'instruments financers complexos.

Tot seguit es presenta el detall del consum de recursos propis per risc operacional.

(En milers d'euros)	2006	2007	2008	2009	2010
Ingressos rellevants	33.536	39.652	42.486	48.121	41.107
Ingressos ponderats	5.030	5.948	6.373	7.218	6.166
Requeriments RRPP	—	—	5.784	6.513	6.586

30.3. Risc de contrapart

El risc de contrapart és el risc que les contrapartides no compleixin els seus compromisos amb el Grup. En l'operativa en els mercats financers aquest risc es produeix, entre altres situacions, quan una entitat deixa diners, inverteix en actius financers o formalitza operacions bilaterals de derivats financers amb una contrapartida.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

La gestió i el control del risc de contrapart del Grup es basa en l'assignació de línies de crèdits, el consum de les quals es mesura globalment per a cadascun dels grups econòmics que actuen com a contrapart. El model d'assignació de les línies es basa en criteris observables i objectius com ara els recursos propis, la qualitat creditícia de la contrapart i el termini en què s'està assumint el risc, i la mesura del consum de línies es duu a terme sobre la base del valor de mercat de les operacions.

El Comitè ALM, el Comitè de Política Creditícia i el Comitè de Mercats Financers són els òrgans, segons escaigui, encarregats de l'avaluació dels riscos assumits i del disseny de les estratègies de gestió del risc de contrapart del Grup.

A més a més, s'ha informat sobre el risc amb els diversos tipus de contraparts per a cadascuna de les carteres del Grup (vegeu les Notes 7 a 11).

30.4. Risc de tipus de canvi

El Grup pràcticament no està subjecte a aquest tipus de risc (vegeu la Nota 2.4).

31. ALTRES INFORMACIONS SIGNIFICATIVES**31.1. Garanties financeres i altres avals i caucions prestats**

S'entén per garanties financeres els imports que les entitats consolidades han de pagar per compte de tercers, en el cas que no ho facin els qui estan obligats a fer el pagament originalment, en resposta als compromisos que hagin assumit en la seva activitat habitual.

Una part significativa d'aquests imports arribarà al venciment sense que es materialitzi cap obligació de pagament per a les societats consolidades, de manera que el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura real de finançament o liquiditat que el Grup hagi de concedir a tercers.

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren als capítols «Comissions percebudes» i «Interessos i rendiments assimilats» (en aquest últim, per l'import corresponent a les variacions derivades de les actualitzacions del valor de les comissions) del compte de pèrdues i guanys adjunt i es calculen aplicant el tipus establert en el contracte corresponent sobre l'import nominal de la garantia.

Les provisions registrades per a la cobertura d'aquestes garanties prestades, que s'han calculat aplicant criteris similars als que s'apliquen per calcular el deteriorament d'actius financers valorats al seu cost amortitzat, s'han registrat a l'epígraf «Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents» del balanç de situació consolidat adjunt.

Tot seguit es mostra el detall de les garanties financeres i dels altres avals i caucions prestats en data 31 de desembre de 2010 i de 2009, tenint en compte el risc màxim assumit pel Grup en relació amb aquestes garanties:

(En milers d'euros)	2010	2009
Avals financers	79	85
Altres avals i caucions	19.560	21.271
TOTAL	19.639	21.356

31.2. Actius afectes a obligacions de tercers

El saldo d'aquest epígraf recull el valor comptable dels actius que són propietat de les entitats consolidades i que s'han afectat al bon fi d'operacions de Socis/Clients:

(En milers d'euros)	2010	2009
Aval en garantia davant l'Administració	418	6.611
	418	6.611

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El saldo d'aquest epígraf correspon a un aval que es va formalitzar durant l'exercici 2002 amb una entitat financera com a garantia subsidiària davant l'Administració de Justícia per donar cobertura a indemnitzacions i sancions del Grup.

31.3. Actius cedits en garantia

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, alguns actius propietat de les entitats consolidades garantien operacions realitzades pel Grup, així com diversos passius i passius contingents assumits pel Grup. El valor nominal en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 dels actius financers del Grup bloquejats com a garantia dels dits passius o passius contingents era de 275.838 i 296.521 milers d'euros, respectivament. Tots els actius bloquejats eren valors de deute públic i bons de titulació.

31.4. Altres riscos contingents

El saldo en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 dels «Altres riscos contingents» correspon, principalment, al patrimoni dels fons d'inversió i de pensions garantits, gestionats per Caixa Enginyers Gestió, SGILC, SAU, i Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, respectivament, i comercialitzats pel Grup.

El desglossament d'aquest epígraf en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Import contingent per IIC i FP	102.641	95.335
Altres garanties	24	24
TOTAL	102.665	95.359

31.5. Compromisos contingents

El saldo d'aquest epígraf integra els compromisos irrevocables que podrien donar lloc al reconeixement d'actius financers.

Tot seguit se'n mostra la composició en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Disponibles per tercers	189.468	165.763
Altres compromisos contingents	32.936	14.754
TOTAL	222.404	180.517

31.6. Disponibles per tercers

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, els imports de contractes de finançament concedits respecte dels quals el Grup havia assumit algun compromís de crèdit superior a l'import registrat en l'actiu dels balanços de situació consolidats adjunts a aquestes dates eren els següents:

(En milers d'euros)	2010	2009
Altres sectors residents		
Per targetes de crèdit	111.972	89.193
Altres productes amb disponibilitat immediata	77.496	76.570
TOTAL	189.468	165.763

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**31.7. Recursos de tercers gestionats i comercialitzats pel Grup i dipositaria de valors**

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, el detall del valor raonable dels recursos de tercers registrats fora de balanç per als quals l'Entitat actua com a dipositària és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Valors representatius de deute	394.367	388.122
Instruments de capital	490.388	372.833
Altres instruments financers	2.703	2.308
TOTAL	887.458	763.263

Així mateix, a continuació es mostra el detall dels recursos registrats fora de balanç comercialitzats pel Grup en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010		2009	
	Comercialitzats i gestionats	Comercialitzats però no gestionats	Comercialitzats i gestionats	Comercialitzats però no gestionats
Plans d'estalvi	—	116.329	—	84.652
Plans de pensions	113.045	—	109.604	12.608
Fons d'inversió	261.134	35.593	261.489	23.852
Carteres gestionades	43.482	—	—	—
Altres	—	56.690	—	90.158
TOTAL	417.661	208.612	371.093	211.270

L'activitat de gestió discrecional de carteres, que es va iniciar en l'últim trimestre de l'exercici 2009, durant l'exercici 2010 ha generat uns ingressos registrats a la partida «Comissions percebudes - per serveis de valors» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt, per un import de 542 milers d'euros (4 milers d'euros durant l'exercici 2009) (vegeu la Nota 35).

31.8. Titulització d'actius

Durant l'exercici 2003 i altres d'anteriors, el Grup va dur a terme diverses operacions de titulització d'actius mitjançant les quals ha procedit a cedir préstecs i crèdits de la seva cartera a diversos fons de titulització d'actius. Tot seguit es mostra un detall del valor dels actius titulitzats abans de l'1 de gener de 2004, que es van donar de baixa del balanç de situació consolidat i que continuaven vius en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
AYT HIPOTECARI IV, Fons de Titulització Hipotecària	14.730	17.467
TDA 7, Fons de Titulització Hipotecària	4.615	6.085
TDA 15080-MIXT, Fons de Titulització d'Actius	16.174	16.917
TDA 15100-MIXT, Fons de Titulització d'Actius	15.099	18.515
TOTAL	50.618	58.984

Així mateix, després de l'1 de gener de 2004, el Grup ha dut a terme diverses operacions de titulització d'actius mitjançant la cessió de préstecs i crèdits de la seva cartera a diversos fons de titulització; en aquestes operacions, a conseqüència de les condicions acordades per a la transferència d'aquests actius, va conservar riscos i avantatges substancials (bàsicament, risc de crèdit de les operacions transferides).

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Tot seguit es mostra un detall dels saldos registrats en els balanços de situació consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 que estan associats amb aquestes operacions:

(En milers d'euros)	2010	2009
CAIXA ENGINYERS TDA 1, Fons de Titulització d'Actius	241.207	259.714
TDA 20-MIXT, Fons de Titulització d'Actius	35.079	39.294
AYT HIPOTECARI IV-MIXT, Fons de Titulització Hipotecària	33.337	38.339
TOTAL	309.623	337.347

32. INTERESSOS I RENDIMENTS ASSIMILATS

Aquest capítol del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt recull els interessos meritats durant l'exercici pels actius financers amb rendiment (implícit o explícit), que s'obtenen després d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu, i també les rectificacions de productes a conseqüència de cobertures comptables.

Tot seguit es desglossa l'origen dels «Interessos i rendiments assimilats» més significatius meritats pel Grup en els exercicis 2010 i 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Dipòsits en bancs centrals	247	325
Dipòsits en entitats de crèdit	76	331
Crèdit a la clientela	35.901	59.352
Valors representatius de deute	9.903	10.941
Actius dubtosos	99	153
TOTAL	46.226	71.102

Així mateix, tot seguit es desglossen segons la cartera d'instruments financers que els han originat:

(En milers d'euros)	2010	2009
Cartera de negociació	759	618
Actius financers disponibles per a la venda	7.371	7.305
Cartera a venciment	1.773	2.403
Inversió creditícia	36.076	60.451
Altres interessos	247	325
TOTAL	46.226	71.102

En data 31 de desembre de 2010, l'import de les comissions financeres imputades al compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt com a «Interessos i rendiments assimilats» aplicant el que disposa la Nota 2.5 és de 1.874 milers d'euros (1.352 milers d'euros el 31 de desembre de 2009).

33. INTERESSOS I CÀRREGUES ASSIMILADES

Aquest capítol del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt recull els interessos meritats durant l'exercici pels passius financers amb rendiment (implícit o explícit), que s'obtenen després d'aplicar el mètode del tipus d'interès efectiu.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Dipòsits de bancs centrals	2.326	1.072
Dipòsits d'entitats de crèdit	134	2
Dipòsits de la clientela	18.594	36.822
Altres interessos	19	17
TOTAL	21.073	37.913

Pràcticament tot el saldo d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats que s'han meritat en els exercicis 2010 i 2009 corresponen a la cartera de «Passius financers a cost amortitzat».

34. RENDIMENTS D'INSTRUMENTS DE CAPITAL

El saldo d'aquest capítol del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt dels exercicis 2010 i 2009 correspon al rendiment d'accions incloses a les carteres d'«Actius financers disponibles per a la venda» i «Cartera de negociació».

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Actius financers disponibles per a la venda	137	122
Cartera de negociació	14	19
TOTAL	151	141

35. COMISSIONS PERCEBUES

Tot seguit es presenta el desglossament dels ingressos per comissions meritates durant els exercicis 2010 i 2009, classificats segons els conceptes principals que els han originat:

(En milers d'euros)	2010	2009
Comissions per riscos contingents	195	213
Comissions per canvi de divises i bitllets estrangers	5	1
Comissions per serveis de cobraments i pagaments	3.033	3.078
Comissions per serveis de valors	4.330	1.438
Comissions per comercialització de productes financers no bancaris	325	514
Altres comissions	8.133	7.595
TOTAL	16.021	12.839

(*) Aquesta partida inclou 542 milers d'euros (4 milers d'euros en l'exercici 2009) de comissions percebudes en concepte de prestació del servei de gestió discrecional de carteres (vegeu la Nota 31.7).

A l'apartat «Altres comissions» del quadre anterior es registren, principalment, les comissions percebudes pel Grup en concepte de comissions de gestió d'institucions d'inversió col·lectiva, fons de pensions i per l'activitat de comercialització d'assegurances

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
36. COMISSIONS PAGADES

Tot seguit es presenta l'import de la despesa per comissions meritades durant els exercicis 2010 i 2009, classificades segons els conceptes principals que les han originat:

(En milers d'euros)	2010	2009
Corretatge amb operacions actives i passives	62	35
Comissions cedides a altres entitats i corresponsals	1.279	1.347
Comissions pagades per operacions amb valors	429	219
Altres comissions	57	123
TOTAL	1.827	1.724

37. RESULTATS D'OPERACIONS FINANCERES (NET)

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts corresponents als exercicis 2010 i 2009 segons les carteres d'instruments financers que els originen és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Cartera de negociació	(3.042)	1.951
Actius financers disponibles per a la venda	5.691	2.312
Inversions creditícies	90	1.253
Cartera d'inversió a venciment	220	53
Altres	(675)	(628)
TOTAL	2.284	4.990

Els «Resultats d'operacions financeres (net)» de l'apartat «Inversions creditícies» del quadre anterior correspon, bàsicament, a compres a preu de mercat de bons de titulitzacions pròpies posteriors a l'1 de gener de 2004 (vegeu la Nota 9.1).

38. DIFERÈNCIES DE CANVI (NET)

Els imports registrats en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 corresponen a diferències sorgides en la conversió a la moneda funcional de les partides monetàries expressades en moneda estrangera.

39. ALTRES PRODUCTES D'EXPLOTACIÓ

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	27.811	25.683
Comissions financeres compensadores de costos directes	414	535
Indemnització d'entitats asseguradores	247	121
Altres productes recurrents	527	267
Altres productes no recurrents	15	15
TOTAL	29.014	26.621

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els «Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos» corresponen a les primes d'assegurances de vida cobrades per Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU.

40. ALTRES CÀRREGUES D'EXPLOTACIÓ

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	28.251	26.504
Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (vegeu la Nota 1.9)	1.113	1.034
Altres conceptes	517	398
TOTAL	29.881	27.936

Les «Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances» corresponen a la dotació neta a les provisions d'assegurances de vida cobrades per Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU.

41. DESPESES D'ADMINISTRACIÓ - DESPESES DE PERSONAL

La composició de l'epígraf «Despeses de personal» dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Sous i gratificacions del personal actiu	14.346	14.211
Quotes de la Seguretat Social	3.157	3.071
Dotacions a plans de prestació definida	191	463
Indemnització per acomiadaments (Nota 2.13)	443	802
Despeses de formació	23	26
Altres despeses de personal	431	361
TOTAL	18.591	18.934

En data 31 de desembre de 2010 i de 2009, la distribució per categories del Grup era la següent:

	2010			2009		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Consell Rector de l'Entitat	13	—	13	13	—	13
Caps, titulats i tècnics	109	49	158	105	51	156
Oficials i auxiliars administratius	54	110	164	53	113	166
Ajudants i altres	5	3	8	6	3	9
	181	162	343	177	167	344

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

El nombre mitjà d'empleats durant els exercicis 2010 i 2009 i la seva distribució per categoria i sexe no difereixen significativament del nombre d'empleats i la distribució corresponent el 31 de desembre de 2010 i el 31 de desembre de 2009, respectivament, que s'han presentat al quadre anterior.

Plans d'aportació definida

Tal com s'ha dit a la Nota 2.13, l'Entitat i les societats del Grup tenen formalitzat un acord amb el seu personal actiu mitjançant el qual es compromet a aportar al Pla de pensions d'ocupació del Grup Caixa d'Enginyers (únic pla integrat a «Caixa d'Enginyers Ocupació, Fons de Pensions») una quantitat anual fixa que s'actualitza anualment sobre la base de l'índex de preus al consum. Aquestes aportacions es fan per a tots els empleats que, el 15 de desembre de cada any, tinguin una antiguitat superior als 18 mesos.

L'entitat gestora de «Caixa d'Enginyers Ocupació, Fons de Pensions és Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, i la seva dipositària és Caixa de Crèdit dels Enginyers - Caja de Crédito de los Ingenieros, S. Coop. de Crèdit.

Les aportacions fetes pel Grup durant l'exercici 2010 al Pla de pensions d'ocupació del Grup Caixa d'Enginyers han estat de 242 milers d'euros (238 milers d'euros el 2009), que estan comptabilitzats a la partida «Despeses d'administració - Despeses de personal - Sous i gratificacions de personal actiu» del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Ni el 31 de desembre 2010 ni el 31 de desembre de 2009 no hi havia aportacions meritades pendents de realitzar, per plans d'aportació definida.

Plans de prestació definida

Tal com hem descrit a la Nota 2.13, el Grup té els compromisos de postocupació següents amb els seus empleats per plans de prestació definida:

- a) Premi de dedicació.
- b) Prestacions per defunció en actiu.
- c) Altres compromisos per defunció, invalidesa i jubilació.

Tot seguit es presenta el valor raonable dels compromisos propis o de tercers i els actius associats agrupats en data 31 de desembre de 2010 i de 2009:

(En milers d'euros)	2010	2009
Valor dels compromisos propis o de tercers		
Compromisos per pensions meritades	1.462	1.054
Compromisos per cobrir	1.462	1.054
Actius del pla		
Contractes d'assegurança	1.717	1.089
Total actius	1.717	1.089

L'excedent dels actius respecte dels compromisos per cobrir es registra a la partida «Despeses d'administració - Despeses de personal - Dotacions a plans de prestació definida» del compte de pèrdues i guanys com a despesa menor.

El valor actual dels compromisos l'han determinat actuaris qualificats, que han aplicat els criteris següents per quantificar-los:

- Mètode de càlcul «de la unitat de crèdit projectada», que contempla cada any de servei com a generador d'una unitat addicional de dret a les prestacions i valora cada unitat de manera separada.

Per al col·lectiu de pensionistes, el procés consisteix, simplement, a determinar actuarialment el valor present de les pensions en curs de pagament i de les prestacions que se'n puguin derivar.

- Hipòtesis actuàries utilitzades: les hipòtesis actuàries més significatives que van tenir en compte en els seus càlculs van ser les següents:

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

	2010	2009
Tipus d'interès de descompte	4,10%	4,40%
Taula de mortalitat	PERM/F2000p	PERM/F2000p
Tipus anual de revaloració de pensions	2%	2%
Tipus anual de creixement dels salaris	3%	3%

- L'edat de jubilació estimada dels empleats actius és 65 anys.

Durant l'exercici 2010, el Grup ha meritat durant 446 milers d'euros (518 milers d'euros el 2009) en concepte de primes d'assegurances per atendre l'obligació dels compromisos de prestació definida esmentats anteriorment, que estan comptabilitzats a la partida «Despeses d'administració - Despeses de personal - Dotacions a plans de prestació definida» del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt.

42. DESPESES D'ADMINISTRACIÓ - ALTRES DESPESES GENERALS D'ADMINISTRACIÓ

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis 2010 i 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Immables, instal·lacions i material	3.719	3.243
Informàtica	1.954	1.850
Comunicacions	1.926	1.796
Publicitat i propaganda	1.105	1.149
Despeses judicials i d'advocats	125	123
Informes tècnics	870	1.253
Serveis de vigilància i trasllat de fons	509	518
Primes d'assegurança i autoassegurança	433	543
Per òrgans de govern i control	141	171
Despeses de representació i desplaçament del personal	200	249
Quotes d'associacions	64	34
Serveis administratius subcontractats	2.385	2.962
Contribucions i impostos	62	54
Altres despeses	421	157
TOTAL	13.914	14.102

En el saldo d'«Altres despeses generals d'administració - Informes tècnics» del detall anterior s'inclouen els honoraris per serveis que durant l'exercici 2010 el Grup ha contractat a Deloitte, SL, i les seves persones o entitats vinculades. A continuació es presenta un detall d'aquests honoraris, classificats per tipus de servei:

Tipus de serveis (euros)	2010
Serveis d'auditoria de comptes i altres serveis relacionats amb l'auditoria	98.455
Altres tasques de revisió	83.850
Total serveis d'auditoria i revisió realitzats	182.305
Altres serveis (*)	14.195

(*) Ni l'auditor ni entitats vinculades a l'auditor no han meritat honoraris relatius a treballs de revisió i verificació comptable diferents dels que preveu l'article 2 del Reglament d'auditoria de comptes, ni per assessorament fiscal.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010
43. AMORTITZACIÓ

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Actiu material:		
D'ús propi (Nota 12)	1.188	1.198
Actiu intangible (Nota 13)	1.069	871
TOTAL	2.257	2.069

44. DOTACIONS A PROVISIONS (NET)

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent (vegeu la Nota 17):

(En milers d'euros)	2010	2009
Provisions per a riscos i compromisos contingents	(15)	1
Altres provisions	102	—
TOTAL	87	1

45. PÈRDUES PER DETERIORAMENT D'ACTIUS FINANCERS (NET)

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Inversions creditícies	(99)	6.203
Dotacions als fons de cobertura (Nota 9.4)	6.660	9.437
Amortització de préstecs sense fons (Nota 9.5)	90	28
Recuperacions dels fons de cobertura (Nota 9.4)	(6.795)	(3.192)
Recuperacions de fallits (Nota 9.5)	(54)	(70)
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(474)	1.105
Fons de cobertura per pèrdues inherents - Cartera disponible per a la venda (Nota 8.2)	(647)	495
Fons específics - Cartera disponible per a la venda (Nota 8.2)	173	610
Fons de cobertura per pèrdues inherents - Cartera disponible a venciment (Nota 10.2)	46	58
TOTAL	(527)	7.366

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010**46. PÈRDUES PER DETERIORAMENT DE LA RESTA D'ACTIUS (NET)**

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats adjunts dels exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2010 i de 2009 és el següent:

(En milers d'euros)	2010	2009
Actiu material (Nota 12)	—	2
Actiu material (Nota 13)	—	3
TOTAL	—	5

47. PARTS VINCULADES

A més de la informació presentada a la Nota 5, en relació amb els saldos i les operacions fetes amb els membres del Consell Rector de l'Entitat, amb l'Alta Direcció i amb les societats del Grup, respectivament, a continuació es presenten els saldos registrats en els comptes anuals consolidats adjunts en data 31 de desembre de 2010 i de 2009 que tenen l'origen en operacions amb parts vinculades diferents de les incloses a la Nota 5:

(En milers d'euros)	2010 Altres parts vinculades	2009 Altres parts vinculades
D'ACTIU		
Crèdit a la clientela	19.232	18.729
DE PASSIU		
Dipòsits de la clientela	5.036	13.295
DE COMPTE D'ORDRE		
Riscos contingents	3.164	3.159
COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDAT		
Interessos i rendiments assimilats	363	610
Interessos i càrregues assimilades	339	326
Comissions	26	32

48. SERVEI D'ATENCIÓ AL SOCI/CLIENT

Durant l'any 2009, les societats que formen el Grup Caixa d'Enginyers han complert el que determina l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els departaments i els serveis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres. Un cop aprovat pel Consell Rector de l'Entitat en la seva reunió del 8 de juliol de 2004 i modificat a la reunió del 28 d'abril de 2005 i, també, aprovat pel Consell d'Administració de cadascuna de la resta de societats del Grup, el Reglament del Departament o Servei d'Atenció al Soci/Client, juntament amb l'annex I i, com a part integrant, el Reglament del Servei de Defensa del Client de la UNACC, a la qual està adherida l'Entitat, regulen les relacions entre ambdues parts.

En aquest Servei s'inclouen les queixes o les reclamacions rebudes pels Socis/Clients i que s'han adreçat al dit servei. Aquestes queixes o reclamacions s'han de basar en contractes, operacions o serveis de caràcter financer del Grup respecte dels quals s'hagi donat un tractament que el Soci/Client considera contrari als bons usos i pràctiques bancàries i que afectin els interessos i els drets legalment adquirits, tant si deriven de contractes, de la normativa de transparència i protecció de la clientela com de les bones pràctiques bancàries i els usos financers, especialment el principi d'equitat.

MEMÒRIA CONSOLIDADA CORRESPONENT A L'EXERCICI ANUAL ACABAT EL 31 DE DESEMBRE DE 2010

Els criteris generals d'actuació del departament han estat els següents:

- Atendre i resoldre les queixes i les reclamacions presentades en aquest servei, assegurant una atenció correcta al Soci/Client mitjançant l'establiment de canals de recepció, registre i resolucions adequades.
- La presentació de les queixes o reclamacions s'han d'acollir a l'article 16 del Reglament per a la defensa del client. Tal com s'indica en aquest article, s'han admès a tràmit les queixes o reclamacions presentades en suport paper o per mitjans informàtics o telemàtics, sempre que aquests últims s'ajustin a les exigències que preveu la Llei 59/2003, de 19 de desembre, de signatura electrònica. A més, aquestes queixes i/o reclamacions han de complir les especificacions del dit article.
- Les queixes i reclamacions formulades pels Socis/Clients un cop transcorreguts dos anys a comptar des que el Soci/Client hagi tingut coneixement dels fets causants de la reclamació no s'han admès a tràmit.

Per tal de detallar i conèixer els conceptes indicats s'han de tenir en compte les definicions següents:

- Queixes: les queixes que facin referència al funcionament dels serveis prestats a Socis/Clients del Grup i que s'hagin presentat per causa de tardances, desatencions o qualsevol altre tipus d'actuació que s'observi en el funcionament del servei.
- Reclamacions: reclamacions presentades pels Socis que tinguin la pretensió d'obtenir la restitució del seu interès o dret i que posin de manifest fets concrets referits a accions o omissions de les entitats que suposin, per a qui les formula, un perjudici per als seus interessos o drets, l'incompliment de contractes, de la normativa de transparència i protecció de la clientela o de les bones pràctiques i els usos bancaris.

Durant l'exercici 2010, tant el Servei d'Atenció al Client com el defensor del Soci/Client, han rebut 9 reclamacions i una queixa (13 i una, respectivament, durant l'exercici 2009). Cinc de les reclamacions rebudes durant l'exercici 2010 (cinc en l'exercici 2009) es van resoldre de manera favorable per al Grup i en un cas (un en l'exercici 2009) se li van reconèixer drets econòmics al reclamant. De les altres 3 reclamacions de l'exercici 2010, 2 estan pendents de resposta per part de la UNACC (4 en l'exercici 2009), una està pendent de resposta per part de la CNMV (cap en el 2009) i no n'hi ha cap que hagi quedat arxivada (3 el 2009).

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Al llarg del 2010, l'activitat econòmica mundial s'ha continuat recuperant, liderada principalment per la fortalesa dels països emergents. Tot i que la situació econòmica dels països desenvolupats també ha millorat, continua havent-hi dubtes sobre la fortalesa de la recuperació de nombroses economies a mitjà termini. D'altra banda, a la zona euro, la reactivació ha continuat amb un ritme moderat i desigual, i destaca l'empenta de l'economia alemanya davant l'inici d'una recuperació incipient de l'economia espanyola.

En els **mercats interbancaris**, els tipus d'interès han seguit una trajectòria ascendent al llarg de l'exercici 2010. L'Euribor a 12 mesos ha acabat l'any 2010 a l'1,507%, després d'haver arribat a l'1,248% a finals del 2009. L'Euribor a 3 mesos s'ha situat a l'1,006% (l'any 2009 va acabar l'exercici al 0,700%). Pel que fa als tipus a llarg termini, el bo espanyol a 10 anys ha acabat l'any amb una rendibilitat del 5,444%.

Els **mercats borsaris** han tingut comportaments molt dispersos al llarg del 2010. L'IBEX-35 ha tancat el 2010 amb un descens anual del 17,43%, acusant la inestabilitat dels països perifèrics de l'àrea euro. Per la seva banda, el DJ Eurostoxx-50, que també ha estat influït per les perspectives incertes de la zona euro, ha disminuït un 5,81%, mentre que l'Standard & Poor's 500 ha registrat una pujada del 12,78% respecte del tancament del 2009, la qual cosa reflecteix la confiança en les perspectives econòmiques dels Estats Units.

En el **mercant de divises**, el 2010 ha estat un any d'anada i tornada per al tipus de canvi EUR-USD, que ha estat entre un màxim d'1,45 i un mínim d'1,19. Cal esmentar que l'apreciació de la moneda nord-americana ha estat resultat d'un dinamisme més gran de l'economia americana davant el problema del deute perifèric de la zona euro, i en el tancament del 2010 es va arribar a un tipus de canvi d'1,33 dòlars per euro. Per la seva banda, al final del 2010, l'euro comprava 108,65 iens per euro, la qual cosa fa palesa una disminució interanual considerable, tot i que durant els primers quatre mesos de l'any havia mantingut uns nivells superiors als 120 iens per euro.

Pel que fa a l'**activitat econòmica espanyola**, en el conjunt de l'any 2010 el PIB ha caigut un 0,1% respecte del 2009. Per la seva banda, l'**entorn econòmic mundial** ja s'havia començat a reactivar durant el tercer trimestre del 2009, i a finals del 2010 va aconseguir unes taxes de creixement interanuals del 2,7%, el 2,2% i el 2% als Estats Units, el Japó i la zona euro, respectivament, totes superades per les economies emergents liderades pel Brasil, la Xina i l'Índia.

RESULTATS
COMPARATIVA BALANÇ SITUACIÓ DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

(En milers d'euros)

	2010	2009	Variació	Variació %
Marge interès	25.106	33.131	(8.025)	(24,22%)
Rendiments d'instruments de capital	151	141	10	7,09%
Comissions netes	14.194	11.115	3.079	27,70%
Resultat d'operacions financeres net	2.284	4.990	(2.706)	(54,23%)
Diferències canvi	270	99	171	172,73%
Altres productes i càrregues d'explotació	(867)	(1.315)	448	34,07%
Marge brut	41.138	48.161	(7.023)	(14,58%)
Despeses d'administració (-)	32.505	33.036	(531)	(1,61%)
Despeses de personal (-)	18.591	18.934	(343)	(1,81%)
Altres despeses generals d'administració (-)	13.914	14.102	(188)	(1,33%)
Amortització (-)	2.257	2.069	188	9,09%
Dotacions a provisions (net) (-)	87	1	86	8.600,00%
Pèrdues per deteriorament d'actius nets (-)	(527)	7.366	(7.893)	(107,15%)
Resultat de l'activitat d'explotació	6.816	5.689	1.127	19,81%
Altres resultats	3	(4)	7	175,00%
Resultats abans d'impostos	6.819	5.685	1.134	19,95%
Impost s/ beneficis (-)	1.045	953	92	9,65%
Dotació obligatòria a obres i fons socials (-)	379	321	58	18,07%
Resultat exercici	5.395	4.411	984	22,31%
Resultat atribuït a l'entitat dominant (nota 3)	5.477	4.480	997	22,25%
Resultat atribuït a interessos minoritaris (nota 24)	(82)	(69)	(13)	(18,84%)

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

El **resultat de l'exercici** del Grup Caixa d'Enginyers a 31 de desembre de 2010 és de 5.395 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 22,31% respecte dels 4.411 milers d'euros amb què es va tancar l'exercici 2009. Si es consideren els **beneficis abans d'impostos** i abans de l'aportació al fons de l'Obra Social, el dit augment és del 19,95%: s'ha passat de 5.685 milers d'euros al tancament de l'exercici 2009 a 6.819 milers d'euros el 31 de desembre de 2010.

La **rendibilitat sobre recursos propis (ROE)** ha augmentat respecte de l'exercici anterior, i al tancament de l'exercici 2010 és del 6,13%, davant del 5,16% registrat el 31 de desembre de 2009. Així mateix, la **rendibilitat sobre actius (ROA)** ha augmentat i ha passat del 0,24% del 31 de desembre de 2009 al 0,30% del tancament de l'exercici 2010.

L'evolució a la baixa dels tipus d'interès iniciada a finals del 2008 ha tingut un impacte negatiu en el **marge d'interès** de l'exercici 2010, que ha experimentat una disminució del 24,22% respecte de l'exercici anterior i s'ha situat en 25.106 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, en comparació amb els 33.131 milers d'euros del 31 de desembre de 2009. Aquesta disminució respon, d'una banda, a l'impacte de la caiguda substancial dels tipus de referència registrada durant l'any 2009 en l'actualització de la inversió creditícia i, de l'altra, contràriament al que ha passat amb l'actiu, a l'increment de la remuneració del passiu, atesa la denominada «guerra del passiu» que s'ha viscut al sistema financer espanyol durant l'any 2010. En qualsevol cas, la política prudent de remuneració del passiu que ha adoptat l'Entitat i l'existència d'una posició folgada de tresoreria són factors que han permès moderar la contracció del marge esmentat.

El **net entre comissions percebudes i comissions pagades** durant l'exercici 2010 és de 14.194 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, en comparació amb els 11.115 milers d'euros registrats l'exercici 2009; això representa un increment del 27,70% (3.079 milers d'euros en termes absoluts).

Concretament, les **comissions percebudes** han passat de 12.839 milers d'euros a 16.021 milers d'euros, en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament, la qual cosa representa un increment del 24,78% derivat bàsicament de l'augment considerable del volum de comissions derivades dels serveis de valors i la gestió de productes financers no bancaris (fons d'inversió, fons de pensions i productes d'assegurança).

Si ens centrem en els **comissions derivades dels serveis de valors**, que han arribat a un total de 4.330 milers d'euros al tancament de l'exercici 2010, davant dels 1.438 milers d'euros registrats el desembre de 2009, l'increment de 2.132 milers d'euros dels ingressos derivats de l'assegurament i la col·locació de valors mereix un èmfasi especial, ja que s'ha participat en els programes d'emissió de deute públic destinats al mercat minorista. D'altra banda, cal esmentar l'excel·lent acceptació per part dels Socis del servei de gestió discrecional de carteres i l'increment consegüent de 538 milers d'euros de les comissions per gestió de patrimonis.

Pel que fa a les **comissions derivades de la gestió de productes financers no bancaris**, han pujat a 7.739 milers d'euros durant l'exercici 2010, davant els 7.082 milers d'euros de l'exercici passat; aquesta evolució és producte de l'aposta important que ha fet el Grup per la potenciació de fons d'inversió, fons de pensions i assegurances.

El **resultat net d'operacions financeres** ha estat de 2.284 milers d'euros al tancament de l'exercici 2010, davant dels 4.990 milers d'euros acumulats l'exercici passat, la qual cosa representa una disminució del 54,23%.

Aquestes evolucions diferents que s'han exposat es tradueixen en una disminució del 14,58% del **marge brut**, que ha passat de 48.161 milers d'euros a 41.138 milers d'euros al tancament dels exercicis 2009 i 2010, respectivament. Cal destacar que, com ja s'ha explicat més amunt, tot i que el marge brut disminueix a conseqüència de la reducció del marge d'interès i del resultat net de les operacions financeres, aquesta disminució ha estat compensada en part per l'augment de les comissions netes.

El **resultat de l'activitat d'explotació** ha augmentat 1.127 milers d'euros (el 19,81% en termes relatius) i ha passat de 5.689 milers d'euros a 6.816 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament. La millora en l'evolució del resultat de l'activitat d'explotació respecte de l'evolució del marge brut respon, en gran mesura, a l'excel·lent qualitat de la inversió creditícia, que ha permès recuperar part de les provisions que, amb caràcter preventiu, va fer l'Entitat en exercicis anteriors.

Cal destacar, per altra banda, la lleugera disminució que han sofert les **despeses d'administració** meritades l'exercici 2010 respecte de les meritades l'exercici anterior. Concretament, les altres despeses generals d'administració han passat de 33.036 milers d'euros el 31 de desembre de 2009 a 32.505 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, la qual cosa es tradueix en una disminució de l'1,61% que respon a l'important esforç de contenció de les despeses iniciat pel Grup l'exercici passat. No obstant això, malgrat aquesta evolució favorable, la seva combinació amb la disminució substancial del marge d'interès es tradueix en un empitjorament de la **ràtio d'eficiència**, que passa del 68,59% al 79,01% en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament.

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS
RESULTATS INDIVIDUALS DE LES ENTITATS DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

(En milers d'euros)

	2010	2009	Variació	Variació %
Caixa d'Enginyers	5.008	4.858	150	3,09%
Caixa Enginyers Gestió, SGIIIC, SAU	94	105	(11)	(10,48%)
Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances	(314)	(457)	143	31,29%
Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU	576	388	188	48,45%
Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU	69	249	(180)	(72,29%)
Caixa Enginyers Serveis Integrats	0	-	-	-

*Tancaments comptables provisionals no auditats de les filials del Grup

Caixa d'Enginyers ha tancat l'exercici 2010 amb uns beneficis de 5.008 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 3,09% respecte dels 4.858 milers d'euros amb què es va tancar l'exercici 2009.

Les filials Caixa Enginyers Gestió, SGIIIC, SAU; Caixa Enginyers Vida - Caja Ingenieros Vida, Compañía de Seguros y Reaseguros, SAU, i Caixa Enginyers, Operador de Bancassegurances Vinculat, SLU, han tancat el 2010 amb uns beneficis de 94 milers d'euros, 576 milers d'euros i 69 milers d'euros, respectivament, mentre que Segurengin, SAU, Corredoria d'Assegurances, ha tancat el desembre del 2010 amb unes pèrdues de 314 milers d'euros.

L'evolució dels resultats de Caixa Enginyers Vida, Companyia d'Assegurances i Reassegurances, SAU, en comparació amb l'exercici 2009 torna a fer palesa la forta aposta del Grup en el sector de les assegurances que s'ha esmentat abans.

Pel que fa a Segurengin, tot i que ha acabat l'exercici 2010 amb pèrdues, cal assenyalar que la dita societat està immersa en un profund procés de reestructuració.

INFORME D'ACTIVITAT
COMPARATIVA BALANÇ SITUACIÓ DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

(En milers d'euros)

	2010	2009	Variació	Variació %
Caixa i dipòsits en bancs centrals	30.871	20.295	10.576	52,11%
Cartera de negociació	23.774	33.923	(10.149)	(29,92%)
Actius financers disponibles per a la venda	242.660	247.544	(4.884)	(1,97%)
Inversions creditícies	1.449.399	1.422.775	26.624	1,87%
Cartera d'inversió a venciment	39.586	59.426	(19.840)	(33,39%)
Derivats de cobertura	792	224	568	253,57%
Actius per reassegurances	73	34	39	114,71%
Actiu material	13.195	13.551	(356)	(2,63%)
Actiu intangible	6.412	5.753	659	11,45%
Actius fiscals	8.393	6.298	2.095	33,26%
Resta d'actius	3.365	1.580	1.785	112,97%
Total actiu	1.818.520	1.811.403	7.117	0,39%
Cartera de negociació	894	8.567	(7.673)	(89,56%)
Passius financers a cost amortitzat	1.666.751	1.664.486	2.265	0,14%
Passius per contractes d'assegurances	53.862	34.196	19.666	57,51%
Provisions	590	503	87	17,30%
Passius fiscals	2.233	3.688	(1.455)	(39,45%)
Fons d'obra social (només ca i cc)	3.976	3.999	(23)	(0,58%)
Resta de passius	3.776	3.580	196	5,47%
Capital reembossable a la vista	1.559	1.553	6	0,39%
Total passiu	1.733.641	1.720.572	13.069	0,76%

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS
COMPARATIVA BALANÇ SITUACIÓ DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

(En milers d'euros)

	2010	2009	Variació	Variació %
Ajustos per valoració	(9.340)	140	(9.480)	(6.771,43%)
Fons propis	93.413	89.899	3.514	3,91%
Capital o fons de dotació	39.872	39.342	530	1,35%
Reserves	51.672	49.644	2.028	4,09%
Menys: valors propis	(3.608)	(3.567)	(41)	(1,15%)
Resultat de l'exercici (+/-)	5.477	4.480	997	22,25%
Interessos minoristes	806	792	14	1,77%
Total patrimoni net	84.879	90.831	(5.952)	(6,55%)
Total passiu i patrimoni net	1.818.520	1.811.403	7.117	0,39%

Actiu

L'**actiu total** del Grup en data 31 de desembre de 2010 és d'1.818.520 milers d'euros, la qual cosa representa un increment del 0,39% respecte del tancament de l'exercici 2009. Encara que els valors representatius del deute, que formen part de les diferents carteres d'inversió, han disminuït, la cartera d'**inversió creditícia** ha augmentat 26.624 milers d'euros i, al tancament de l'exercici 2010, s'ha situat en 1.449.399 milers d'euros; això és resultat, bàsicament, de l'increment del crèdit a la clientela.

El **crèdit a la clientela** ha registrat un increment significatiu del 4,72% i ha assolit la xifra de 1.394.673 al tancament de l'exercici 2010. Dins d'aquest epígraf, cal destacar la partida de **préstecs amb garantia hipotecària**, que ha augmentat 63.165 milers d'euros (el 5,27% en termes relatius) i en data 31 de desembre de 2010 s'ha situat en 1.261.568 milers d'euros. Aquest saldo representa el 89,03% del total del crèdit a la clientela brut i el 71,45% de l'actiu total. Cal assenyalar que el nombre de préstecs amb garantia hipotecària formalitzats durant l'exercici 2010 ha estat de 752, i que l'import total de finançament nou atorgat ha estat de 140.523 milers d'euros. Aquestes xifres són el resultat de l'aposta de l'Entitat per mantenir el flux de finançament als Socis malgrat la conjuntura complexa que s'ha viscut al llarg de l'exercici 2010.

El 31 de desembre de 2010 els **actius dubtosos** de la cartera d'inversió creditícia pugen a 17.483 milers d'euros, que es distribueixen en 12.691 milers d'euros corresponents a la cartera de préstecs i crèdits amb garantia hipotecària i 4.792 milers d'euros per a la resta de préstecs i crèdits. El 31 de desembre de 2009 els dubtosos pujaven a 16.478 milers d'euros, la qual cosa significa que, durant l'exercici 2010, s'ha produït un augment de 1.005 milers d'euros (el 6,10% en termes relatius).

La **ràtio de morositat** de la cartera d'inversió creditícia, en data 31 de desembre de 2010, és de l'1,19%, davant de l'1,17% del 31 de desembre de 2009. Si ens centrem en l'àmbit hipotecari, la ràtio de morositat ha baixat, i el 31 de desembre de 2010 és del 0,96%, davant del 0,99% registrat al tancament de l'exercici 2009. Cal destacar que, malgrat la conjuntura econòmica negativa, l'Entitat ha mantingut la ràtio de morositat considerablement per sota de la mitjana del sector financer, que s'ha situat al tancament del 2010 en el 5,81%. Aquesta evolució és el resultat de l'aplicació rigorosa d'una política estricta de concessió de crèdits.

L'excel·lent qualitat dels actius, que es reflecteix en una ràtio de morositat baixa, i l'aplicació de la nova Circular 3/2010, de 29 de juny, del Banc d'Espanya, per la qual es modifica la Circular 4/2004 en matèria del règim de càlcul de les cobertures del risc de crèdit, han permès mantenir el volum de provisions de la cartera d'inversió creditícia, que en data 31 de desembre de 2010 s'ha situat en 20.613 milers d'euros (vegeu l'evolució de les dotacions netes a l'anàlisi del compte de resultats d'aquest mateix informe). A conseqüència de tot això, es produeix una **ràtio de cobertura** de la cartera d'inversió creditícia deteriorada, que se situa en el 117,90% el 31 de desembre de 2010, en contrast amb la mitjana del sector, que ha tancat l'exercici 2010 en el 67,2%.

Els **valors representatius de deute i altres instruments de capital** disminueixen, en conjunt, 38.563 milers d'euros i passen de 372.319 milers d'euros a 333.756 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament. Tot seguit s'analitzen els diferents tipus de carteres en què es distribueixen les inversions d'aquestes carteres:

La **cartera de negociació** engloba les posicions en valors i altres instruments financers adquirides amb finalitats de negociació, i el 31 de desembre de 2010 té 23.774 milers d'euros, distribuïts en 22.652 milers d'euros de deute públic i renda fixa corporativa i 1.122 milers d'euros de fons d'inversió i renda variable. El 31 de desembre de 2009 aquesta cartera tenia 33.923 milers d'euros, la qual cosa representa una disminució de 10.149 milers d'euros (el -29,92% en termes relatius).

La **cartera d'inversió a venciment**, la finalitat bàsica de la qual és la cobertura de passius per matching de venciments entre actius i passius, té 39.586 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010, davant dels 59.426 milers d'euros que tenia al tancament del 2009, la qual cosa significa que s'ha reduït de 19.840 milers d'euros (el -33,39% en termes relatius). La TIR de compra d'aquesta cartera s'ha situat en el 3,49% al tancament de l'exercici 2010.

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

La **cartera d'actius financers disponibles per a la venda** engloba bàsicament posicions en actius de renda fixa la finalitat dels quals és la gestió de la liquiditat del Grup. El 31 de desembre de 2010 aquesta cartera té 242.660 milers d'euros, distribuïts en 232.359 milers d'euros de deute públic, renda fixa corporativa i bons de titulització i 10.301 milers d'euros de fons d'inversió i renda variable. El 31 de desembre de 2009 aquesta cartera tenia 247.544 milers d'euros, la qual cosa implica que, durant el 2010, ha experimentat una disminució de 4.884 milers d'euros (el -1,97% en termes relatius).

Si ens centrem en els valors representatius de deute que formen part de la **cartera d'inversions creditícies**, han sofert una disminució de l'11,77% en termes relatius i, al tancament de l'exercici 2010, s'han situat en 27.736 milers d'euros, davant dels 31.437 milers d'euros registrats al tancament de l'exercici anterior; aquest fet es justifica, bàsicament, per les amortitzacions dels valors que formen part d'aquesta cartera, constituïda fonamentalment per bons de titulització hipotecària en què l'entitat ha participat com a cedent.

Recursos gestionats

El **volum de negoci**, obtingut com a suma del total de recursos totals de tercers gestionats i dels fons propis, és, el 31 de desembre de 2010, de 2.736.055 milers d'euros, davant dels 2.587.887 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa representa un increment de 148.168 milers d'euros (el 5,73% en termes relatius).

Si ens centrem en els **recursos totals de tercers gestionats**, el 31 de desembre de 2010 pugem a 2.642.952 milers d'euros, davant dels 2.497.348 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa representa un increment de 145.604 milers d'euros (el 5,83% en termes relatius). Concretament, els recursos de balanç i els recursos de fora de balanç gestionats han augmentat un 1,41% i un 14,19% respectivament, com a resultat de l'estratègia adoptada pel Grup de mantenir-se al marge de la guerra de passiu viscuda pel sistema financer espanyol durant l'exercici 2010 i centrar-se a oferir als Socis les rendibilitats procedents de l'aprofitament de les oportunitats derivades dels mercats de deute i borsaris per mitjà dels productes de fora de balanç.

Recursos gestionats de passiu

Els **dipòsits de la clientela** han baixat un 6,67% i se situen, el 31 de desembre de 2010, en 1.353.656 milers d'euros. Tot seguit s'analitzen les partides principals dels recursos de tercers gestionats que formen part de l'epígraf de dipòsits de la clientela del passiu:

Els **comptes corrents** han experimentat un augment de 30.080 milers d'euros (el 5,55% en termes relatius) i han passat de 542.206 milers d'euros a 572.286 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament. Aquest augment procedeix de l'increment de la base social del Grup.

Les **imposicions a termini** han passat de 841.315 milers d'euros al tancament del 2009 a 714.039 milers d'euros el 31 de desembre de 2010, la qual cosa es tradueix en una disminució de 127.276 milers d'euros (el -15,13% en termes relatius). Aquesta reducció és conseqüència de l'estratègia del Grup que s'ha exposat abans.

Les **cessions temporals de lletres, bons i obligacions**, atesa la baixa rendibilitat que ofereixen els trams curts del mercat monetari, s'han reduït 22.714 milers d'euros (el -74,78% en termes relatius) i han passat de 30.376 milers d'euros el 31 de desembre de 2009 a 7.662 milers d'euros el 31 de desembre de 2010.

La disponibilitat d'actius cedibles com a garantia de les operacions de **finançament del Banc Central Europeu** ha permès situar aquest epígraf en 300.068 milers d'euros en data 31 de desembre de 2010.

Finalment, cal destacar que el Grup ha mantingut una **ràtio de liquiditat estructural** del 97% al tancament de l'exercici 2010, cosa que en consolida la capacitat per generar liquiditat i fer front a canvis en l'entorn financer.

Recursos gestionats de fora de balanç

L'arquitectura oberta amb què treballa el Grup ha permès un increment de la comercialització de fons d'inversió del 13,82%, i el seu patrimoni total és, en data 31 de desembre de 2010, de 339.660 milers d'euros. Aquest increment, considerablement superior al de la mitjana del sector, en què s'ha produït una disminució del 15,41%, és el resultat de l'estratègia adoptada pel Grup amb l'oferta als Socis de productes amb rendibilitats elevades, com s'ha comentat més amunt.

Concretament, el patrimoni mitjà dels **fons d'inversió** gestionats per Caixa d'Enginyers Gestió durant l'exercici 2010 ha estat de 277.811 milers d'euros, davant dels 224.114 milers d'euros de 2009, la qual cosa representa un increment del 23,96%.

Finalment, pel que fa als fons d'inversió comercialitzats de tercers, el seu patrimoni al tancament del 2010 és de 68.303 milers d'euros, un 186,36% per sobre del que correspon al tancament del 2009.

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Els drets consolidats dels **fons de pensions** i el **Caixa Enginyers Pla de Previsió Assegurat** gestionats per Caixa d'Enginyers Vida s'han situat en data 31 de desembre de 2010 en 157.202 milers d'euros, davant els 142.034 milers d'euros del 31 de desembre de 2009, la qual cosa suposa un increment del 10,68%.

Per la seva banda, el **Caixa Enginyers Pla Individual d'Estalvi Sistemàtic** ha augmentat un 474,92% i ha passat de 1.643 a 9.446 milers d'euros en data 31 de desembre de 2009 i de 2010, respectivament.

Els valors de **renda variable** custodiats per l'Entitat han augmentat un 14,25% durant l'exercici 2010; l'import total de valors dipositats en data 31 de desembre de 2010 és de 309.677 milers d'euros, davant dels 271.043 milers d'euros del 31 de desembre de 2009.

SERVEIS TRANSACCIONALS

Durant l'exercici 2010, els serveis transaccionals de l'Entitat han mantingut unes taxes de creixement rellevants. Tot seguit es detallen les més significatives:

Els comptes amb nòmina domiciliada i els abonaments per subsidis d'atur i pensions han augmentat en conjunt un 2,11% respecte del 31 de desembre de 2009, i el 31 de desembre de 2010 ascendeixen a 456.281. Per la seva banda, l'import total d'abonaments fets durant l'exercici ha estat de 867.282 milers d'euros.

Els apunts comptabilitzats en extractes de comptes corrents han augmentat un 8,31% respecte del tancament de l'exercici 2009 i han arribat a 14.721.774 operacions el 31 de desembre de 2010.

Els rebuts de Socis atesos amb càrrec en comptes corrents de l'Entitat han augmentat un 4,41% respecte del mateix període de l'exercici anterior, i en data 31 de desembre de 2010 s'han registrat un total de 3.809.218 operacions. Per la seva banda, l'import total ha augmentat un 4,46% respecte de l'exercici 2009 i ha arribat a 638.897 milers d'euros el 31 de desembre de 2010.

Durant l'exercici 2010, el nombre i l'import d'abonaments de traspàs d'efectiu han augmentat un 32,21% i un 35,86%, respectivament, respecte del mateix període de l'exercici anterior. A més a més, el nombre i l'import de les transferències rebudes a l'Entitat també han augmentat un 9,25% i en un 4,85%, respectivament, durant l'exercici 2010, respecte de les que es van fer durant l'exercici 2009. Per la seva banda, tant el nombre com l'import de les transferències emeses, en què s'inclouen els càrrecs per traspàs d'efectiu, han augmentat un 8,42% i un 10,85%, respectivament, respecte de les que es van fer durant l'exercici 2009.

Així mateix, cal indicar que, en data 31 de desembre de 2010, els ingressos per causa d'abonaments dels nostres bancs col·laboradors han augmentat 5.637 milers d'euros (el 20,77% en termes relatius) respecte del mateix període de l'exercici anterior.

Pel que fa a les targetes de crèdit i de dèbit, el nombre de targetes emeses en data 31 de desembre de 2010 és de 112.119.

Finalment, cal afegir que els usuaris de canals remots han augmentat notablement, i que en data 31 de desembre de 2010 s'ha assolit la xifra de 92.045 usuaris, la qual cosa suposa un increment del 9,89% respecte del tancament de l'exercici anterior. Cal assenyalar la posada en marxa de nous canals de comunicació i negoci amb els Socis, com ara els smart centers i la banca mòbil. Les transaccions de banca electrònica fetes durant l'exercici 2010 són de 19.722.942, fet que suposa un increment del 64,08% respecte de les de l'exercici anterior.

FUNDACIÓ CAIXA D'ENGINYERS

A l'exercici 2010, l'Entitat ha constituït la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers amb l'objectiu de vehicular les seves activitats de responsabilitat social corporativa (RSC). La Fundació, de caràcter privat i sense ànim de lucre, sorgeix de la transformació de l'Agrupació Sociocultural i Tecnològica dels Enginyers, constituïda el 13 de novembre de 1980.

La Fundació Caixa d'Enginyers donarà prioritat a les accions que contribueixin a la millora de la qualitat de vida i al desenvolupament comunitari, amb un èmfasi especial en l'àmbit de l'enginyeria, la protecció ambiental, la difusió i la promoció del cooperativisme i el compromís amb la millora dels grups d'interès amb què la cooperativa de crèdit duu a terme les seves activitats.

CAPITAL SOCIAL

Les participacions més significatives en el capital social de l'Entitat, per part de persones jurídiques, corresponen a la Fundació Privada de la Caixa d'Enginyers - Fundació Privada de la Caja de Ingenieros, amb el 6,78% en data 31 de desembre de 2010, i a Consumidors i Usuaris dels Enginyers, S. Coop. C. Ltda., amb l'1,45% en la mateixa data.

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

Pel que fa a les participacions de persones físiques, el grau alt de desagregació en Socis de la Caixa comporta que, el 31 de desembre de 2010, la participació individual més elevada representi només el 2,26%.

SOCIS

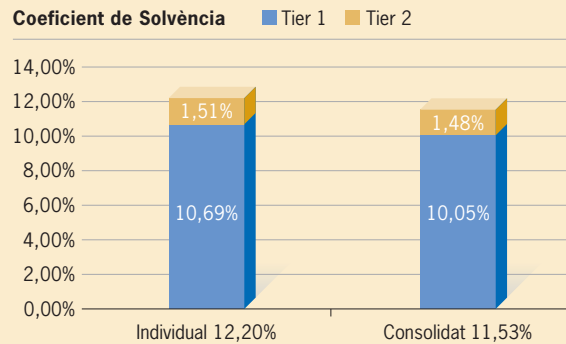
Durant l'exercici 2010, la base social del Grup Caixa d'Enginyers va augmentar 5.286 socis, i va arribar als 104.151 Socis el 31 de desembre.

El nombre de Socis al tancament de l'exercici es distribueix en 96.287 persones físiques i 7.864 persones jurídiques.

SOLVÈNCIA

El **coeficient de solvència** mesura la relació entre els requeriments de capital i els recursos propis i, d'acord amb la legislació vigent, ha de ser superior al 8%.

El coeficient de solvència del Grup Caixa d'Enginyers, el 31 de desembre de 2010, se situa molt per sobre del mínim exigít legalment, tant en l'àmbit individual com en el consolidat, segons que es pot observar al gràfic següent:

Després del tancament de l'exercici 2010, però abans de formular-ne els comptes anuals corresponents, s'ha publicat el Reial decret llei 2/2011, de 18 de febrer, per al reforçament del sistema financer (RDL), sobre la base del qual, abans del 10 de març de 2011, el Grup Caixa d'Enginyers ha de disposar d'un **coeficient de capital principal** de, com a mínim, el 8% de les seves exposicions totals ponderades per risc. El capital principal del Grup Caixa d'Enginyers, d'acord amb les directrius establertes per aquest Reial decret i amb dades del tancament de l'exercici 2010, és de 76.818 milers d'euros, la qual cosa situa el coeficient de capital principal en el 9,52%, substancialment per sobre del que s'exigeix legalment.

ACCIONS PRÒPIES

Les entitats dependents del Grup Caixa d'Enginyers han adquirit accions de l'Entitat amb l'objectiu de ser-ne Socis i, així, complir els requisits estatutaris per poder operar amb l'Entitat en el desenvolupament de la seva activitat financera.

En data 31 de desembre de 2010, les entitats dependents del Grup mantenen 40.997 títols cooperatius per un valor nominal de 3.608 milers d'euros, la qual cosa representa un 8,71% del total del capital de l'Entitat.

ALTRES ASPECTES

Ús d'instruments derivats:

Atesa la seva activitat, l'ús d'instruments financers per part del Grup està destinat a aconseguir el seu objecte social, ajustant els objectius i les polítiques de gestió dels riscos de tipus d'interès, de liquiditat, de crèdit i de contrapart, de tipus de canvi i operacional (vegeu les Notes 27 a 30 de la memòria adjunta).

INFORME DE GESTIÓ ANUAL DEL GRUP CAIXA D'ENGINYERS

ESDEVENIMENTS IMPORTANTS OCORREGUTS DESPRÉS DEL TANCAMENT DE L'EXERCICI

No s'ha produït cap esdeveniment rellevant entre el tancament de l'exercici i la formulació d'aquests comptes anuals que no s'hagi comentat a la memòria.

RECERCA I DESENVOLUPAMENT

Seguint la línia dels darrers exercicis, el Grup Caixa d'Enginyers manté una forta inversió tecnològica com a element fonamental de futur per continuar oferint un servei personalitzat i de qualitat als Socis.

Durant l'exercici 2010 s'ha acabat la implantació del projecte ABACO (nou sistema de core banking). Aquest projecte ha permès posar en marxa nous procediments interns gràcies als quals s'ha millorat l'eficiència operativa.

D'altra banda, dins de l'estratègia d'oferir serveis als nostres Socis per mitjà de nous canals de comunicació, s'ha implantat el nou servei de Telenginyers Mòbil, i també hi ha nous serveis a Telenginyers Web en l'àmbit de la compra i venda de valors. A més, s'ha iniciat un projecte nou de remodelació de Telenginyers Web que inclou millores en el disseny i la usabilitat i que també inclou operacions noves.

Així mateix, es detallen altres projectes rellevants desenvolupats durant l'exercici 2010:

- Implantació, dins l'Àrea d'Intercanvi i Compensació, de càrrecs domiciliats per SEPA.
- Incorporació d'un tarifador d'assegurances a la xarxa comercial.
- Incorporació dels procediments informàtics associats a nous productes d'actiu: préstecs ICO i IFEM.
- Millores en la gestió comercial amb el projecte de carterització de Socis (SACOM) i creació d'un datawarehouse de dades econòmiques.
- Comercialització de fons d'inversió per mitjà d'una plataforma externa.
- Millores en la plataforma tecnològica: virtualització CPD, nova infraestructura de lloc de treball virtual i nova plataforma antivirus i antispam.
- S'ha iniciat el projecte de control pressupostari amb la implantació d'un nou ERP per a la gestió de les compres i per al control pressupostari de despeses i inversió.

EVOLUCIÓ PREVISIBLE DEL NEGOCI

El Grup afronta l'exercici 2011, any en què la crisi econòmica continuarà essent evident, amb serenitat i prudència, i també el veu com una oportunitat magnífica per continuar el seu procés de consolidació, ja que es troba en una situació excel·lent per gestionar les incerteses causades per les dificultats que afronten els sectors immobiliari i financer, i dur a terme els seus projectes de futur amb èxit.

En aquest sentit, el Grup continuarà prestant la màxima atenció a la gestió global dels riscos inherents a la seva activitat amb l'objectiu de mantenir la notable posició dels seus indicadors bàsics respecte dels del sector, així com els resultats aconseguits en l'exercici 2010. D'altra banda, la contenció de la despesa, sense renunciar a potenciar la productivitat del Grup, continuarà essent un altre aspecte clau a què dedicarà els seus esforços.

El Grup es proposa continuar atenent les necessitats financeres dels seus Socis en condicions favorables dins dels límits que estableixen els seus objectius de rendibilitat-risc. Així mateix, la situació de liquiditat favorable que manté, fruit de la bona evolució dels dipòsits, el creixement continuat de l'activitat creditícia i el manteniment d'una important cartera d'actius financers de qualitat creditícia elevada, li atorguen finançament a mitjà i llarg termini.

La política conservadora de l'Entitat en relació amb el risc de crèdit li permetrà mantenir una qualitat excel·lent de l'actiu i uns nivells de morositat significativament per sota de la mitjana del sector.

Així mateix, el Grup disposa d'una situació sòlida de solvència, tant pel seu volum respecte dels requeriments de capital com per la seva qualitat, i manté recursos propis de primera categoria en una proporció molt superior a la mitjana del sector.

La qualitat de l'actiu, la disponibilitat de liquiditat i la solvència del Grup, juntament amb la confiança dels seus Socis i l'equip de professionals que l'integren, són els eixos sobre els quals el Grup manté la política actual de consolidació del negoci i gràcies als quals es posiciona amb garanties en un marc de reconsideració del model de creixement del sector financer.

Aquest informe anual va acompanyat de l'informe d'auditoria emès per la firma d'auditoria Deloitte.

Edició

Caixa d'Enginyers

Disseny Gràfic i Maquetació

Ramon Carreté, SL

Producció

Ingoprint, SA
